

PO ROBOVIH - KULTURE?

Kulturi pri Grosupeljskih odmevih namenimo kar nekaj prostora, čeprav se zavedamo, da še zdaleč ne zaobjamemo vsega dogajanja na tem širokem področju. Veseli nas, da se v to področje vključuje kar precej naših občanov, ki delujejo že vrsto let. Že če bi se lotil samo naštevjanja vseh področij, bi se izkazalo, da je seznam dejavnosti zelo dolg, še mnogo daljši pa bi bil seznam vseh, ki sodelujejo pri tem – nekateri uspešno celo na več področjih.

Najbrž pa bo tudi letošnje leto na kulturnem področju prelomno, čeprav se med Slovenci v zadnjih letih na tem področju večkrat tudi kaj zalomil. Sam sem glede kulture zmeren optimist, a se mi vseeno vsiljuje kar nekaj vprašanj, ki jih bosta morda še najbolje predstavila letos sovpadajoča na isti dan slovenski kulturni praznik in pust. Že na začetku pa lahko ugotovljamo, da se tudi na tem področju večkrat obnašamo tako, kot pravi ljudski rek: »Z rokami gradi, z r...o pa podira!«

Zavedam pa se, da v tem trenutku ni mogoče narediti celovite ocene in zato tudi nimam namena, da bi presojal, kaj spada v kulturo in kaj ne, saj so merila prav na tem področju v današnjem zmedenem in z mnogimi informacijami zabasanem svetu lahko tudi zelo nepravilna. Poznano nam je, da je nekaj v nekem okolju že stoletja sprejemljivo in ljudje to spoštujejo – se pravi – je kulturno. Drugje je morda prav to popolnoma nesprejemljivo, morda zaostalo ali vsaj ne sodi v kulturo.

Osebnostno menim, da smo h kulturi pravzaprav poklicani vsi. Človek se mora obnašati kot socialno bitje, mora sodelovati, se družiti... nekomu je bilo ob rojstvu podarjeno tudi več talentov, a je zato tudi bolj odgovoren, da jih pravilno izrabli. Nekdo je priden in veliko doseže. Nekdo se trudi, pa mu ne uspe najbolje...

Da pa smo sploh kulturni, se moramo držati nekaterih temeljnih pravil oziroma vrednot in se hkrati zavedati, kakšno škodo nam lahko povzroča sedem naglavnih grehov: lenoba, jeza, požrešnost, pohota, pohlep, zavist (fovšija) in napuh (ošabnost). Težje pa je, ko se znajdemo v neposrednih okoliščinah.

V nadaljevanju bom nanizal le nekaj primerov - pa ne zato, da bi komurkoli karkoli očital, temveč zato, da bi v svojem okolju lažje prepoznali tisto, kar nas vodi naprej ali pa nas ovira pri napredovanju na naših skupnih poteh.

POLITIČNA KULTURA

Na začetku se bom dotaknil politične kulture. Le-ta je v Sloveniji dokaj nizka. Zgodba na tem področju pa ni tako enostavna, a nikar današnje politične kulture ne primerjajte z nekulturo preteklega propadlega sistema! Sistema, ki je izključeval ljudi in je dovolil govoriti le enim, drugi pa s(m)o morali biti več ali manj tihi, ni mogoče šteti za kulturnega. Prelepo slovensko deželo je oplazila »smrtna senca« in le pomladno sonce jo je po skoraj petdesetih letih prebudilo, čeprav še ne docela. Petnajst let po času političnega enoumja in kadrovanja (od najvišjih pa skoraj do najnižjih vodstvenih mest) na političnem, izobraževalnem, gospodarskem, občinskem in krajevnem ter še na marsikaterem drugem področju je pustilo mnoge oprane glave, ki se že ob vsakem novem izzivu hočejo obnašati na eni strani povesčeno, na drugi pa sprejemati iz starih logov edino zveličavna navodila. Poleg še vedno nedorečenih pravil (zakonov, odlokov...) bi nedvomno posamezna politična vprašanja morali razreševati z načeli etike. O tem področju pa se v naši družbi skoraj ne govori. Še več: Nekateri se zelo zavzemajo za kvazi tolerance, ki z naravnim in kulturnim redom skoraj nimajo ničesar skupnega.

Politična kultura tudi v Grosupljem ni Bog ve kako visoka! V letošnjem letu bo poteklo tudi 60 let od konca druge svetovne vojne. Z nekaterimi praznovanji na začetku leta so kljub nedavnemu slovenskemu vstopu v Evropo zagovorniki starega družbenega sistema ponovno dokazali, da nosijo v sebi še vedno velik del revolucionarne in komunistične ideologije. Mrtvi za to nedvomno niso krivi. Živi so problem. Živi, ki spodbujajo kulturo smrti in sovraštva.

Nadaljevanje na strani 3

SERVIS IN PRODAJA KOLES SCHWINN
OPREMA ZA KOLESARJENJE
IN PROSTI ČAS
TBS
SCOTT USA
BH BIKES
YC
SKI servis
Sprinter
CYCLES ŠKERLJ

Pod gozdom c. IV/20
Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

Feri avto d.o.o.
Ljubljanska 17
1290 Grosuplje
tel. 01/787-34-22
GSM 040/22-44-07

PRODAJA:
* REZERVNIH DELOV ZA VSE VRSTE OSEBNIH VOZIL,
* DODATNA OPREMA,
* MOTORNJA OLJA ZA OSEBNA IN TOVARNJA VOZILA,
* AUTOPLAŠKI

4 X NA DAN DOSTAVA ISKANIH REZERVNIH DELOV V TRGOVINO.

VESELI DECEMBER OTROŠKEGA IN MLADINSKEGA PEVSKEGA ZBORA ŠT. JURIJ

Nepozaben nastop s Čuki v Postojni.

Tudi letos je bil december za mlade pevke in pevce Otroškega in mladinskega pevskega zbora Št. Jurij zelo naporen mesec. Pripravili in sodelovali smo na številnih prireditvah, ki so prispevale k decembrskemu prazničnemu vzdušju.

Prvi pomembnejši nastop je bila božičnica pred polnočnico, ki smo jo v celoti sami organizirali. Božičnico smo popestrili s svojim petjem, recitacijami in igranjem na instrumente. Na božični dan smo bili povabljeni v Postojnsko jamo, kjer smo nastopali na prireditvi Žive jaslice v Postojnski jami. Že zgodaj popoldne smo se z avtobusom veselili in razigrani odpeljali našemu novemu nastopu naproti. Ob prihodu v Postojno smo doživeli prijetno presenečenje. Pred vhodom v Postojnsko jamo so namreč igrali Čuki. Povabili so nas, da z njimi zapojemo nekaj pesmi. Na povabilo smo se seveda z veseljem odzvali in bili hkrati zelo počaščeni. Veliko doživetje pa je bil tudi vlakec, ki nas je popeljal v Postojnsko jamo. Bučen aplavz obiskovalcev, ki so poslušali naše petje v jami, nam je dal novega zagona in moči za vrhunec naših decembrskih nastopov. Ta vrhunec je sledil že dan po božiču, ko smo imeli v župnijski cerkvi sv. Jurija samostojni božično-novoletni koncert. Petje cerkvenih otroških božičnih pesmi in popevk, igrice Vrabček ter Čevljar Martin in Gospod, polna cerkev obiskovalcev in duh božičnih praznikov – z vsem tem lahko označimo koncert, ki nam je v celoti uspel.

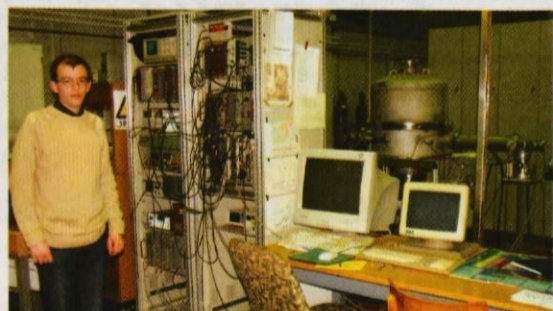
Nadaljevanje na strani 17

V tej številki si med drugim lahko preberete:

28 LETNI KLEMEN BUČAR
DOKTORIRAL NA PODROČJU
ATOMSKE FIZIKE

stran 15

PLANINSKO DRUŠTVO GROSUPLJE:
ZA SVOJE POTREBE SO UREDILI PODSTREŠNE PROSTORE
NAD TELOVADNICO OB ADAMIČEVI CESTI.

stran 30

DR. MIRJANA GRUJIČ:
POMAGATI LJUDEM, TO JE MOJ MOTO!

stran 16

Nekoč bodo mojstri

Nekoč
bodo
mojstri

Primož rad peče kruh, veselje do dela s testom pa ga je pripeljalo do odločitve, da bo pek, in do štipendije Pekarne Grosuplje. Mladeniču iz Črne vasi v okolici Ljubljane gre še posebno od rok delo s testom, svoje pekarske sposobnosti pa rad preizkuša tudi doma in svoje najbližje večkrat razveseli s svežim kruhom.

pek motokrosist

Primož Mazi obiskuje zadnji letnik srednje agroživilske šole na smeri pekarstvo, vendar si je med delom v pekarni nabral že veliko izkušenj. Dneve, ko gre v grosupeljsko pekarno na prakso, ima zelo rad, zato se pri delu rad potruditi, mojstri peki pa mu z veseljem priskočijo na pomoč z nasveti. "Vsi so zelo prijazni, vedno se lahko obrnem po nasvet h kateremu od mojstrov pekov," pravi. S svojo izbiro poklica je zelo zadovoljen: "Najpomembnejše je, da delaš to, kar te veseli. Mladi mislijo, da je poklic pekov težak, a ni tako. V Pekarni Grosuplje so zelo dobro opremljeni, kar zelo razbremenjuje naše delo."

Primož je včasih treniral motokros, vendar je zaradi poškodbe pri izvajanju skoka z motorjem prenehal trenirati. Sedaj v prostem času pomaga staršem. "Ko končam z delom doma, se najraje dobim s prijatelji. Čez vikend je najbolje, saj skupaj obiščemo kak lokal ali diskoteko v Ljubljani," pravi. Ker že ima svoj avto, je potepanje s prijatelji še slajše.

Pekarna
Grosuplje

PO ROBOVIH - KULTURE?

Že pred leti sem ob neki drugi grosupeljski »kritični pobudi« dejal, da bi loj slej ali prej treba vse tri totalitaristične ideologije zavreči na smetišče zgodovine, vsem mrtvim pa priznati pietetno spoštovanje in priznanje. Vse, kar je bilo na katerikoli strani domoljubnega, je vredno pozlate. Vse, kar je bilo narejena s strastmi, ki jih je zasedalo hudičevo seme diktatorjev, pa si je treba prizadevati, da bi pregnala luč sprave.

Letos mineva tudi 10 let od uvedbe samouprave in oblikovanja novih občin. Lahko se strinjamo, da je večina občin napredovala, še posebej tiste, ki so se ustanovile na novo. Ostalo pa je še kar nekaj nedorečenosti, po mojem predvsem zaradi takrat politično opuščene projekta regionalizacije, ki naj bi uvedel vmesno tretjo raven upravljanja države. Jasno je, da bi pri tem nekaj dela in oblasti izgubila tako oblast na državni kot tudi na občinski ravni. Prav tu pa se je med Slovenci zapletalo cel kup vprašanj. Med njimi jih je bilo zelo veliko povezanih z razreševanjem prostorsko-okoljskih problemov, pa tudi mnogih drugih (promet in ostala infrastruktura, sociala, kultura, zdravstvo, pa verjetno tudi vzgoja in izobraževanje...) bi se lahko precej bolje urejali.

Koncem lanskega leta smo dobili z volitvami novo oblast, v katero so bili pravzaprav povabljeni vsi, ki so prestopili prag državnega zbora. Vendar še predno je bila oblikovana vlada, so mediji že trobili, kako naj bi bilo vse slabo začeto, kako nič ne deluje in podobno. Še v tem trenutku ni poteklo tistih znamenitih 100 dni, ki se jih običajno nameni novim vladam v kulturnem okolju. Poleg medijev pa so večji del tisti, ki niso želeli sodelovati v vladi ali pa v nadzorovanih javnih podjetjih, že razglašali, kako se zavzemajo za ljudi in njihove pravice. A v več kot desetih letih niso imeli niti toliko politične volje, da bi sprejeli nekatere ključne zakone, kaj šele, da bi jih izvajali.

Se spomnite »upokojenca« v Grosupljem, kako je hitel razlagati, da je bila prejšnja oblast dobra za upokojenca, čeprav so njihove pokojnine relativno močno zaostajale? Zdaj so se na »njegov« pobudo rajne odrekli tudi tisti možnisti, ki je bila realno možna. Pobalinstvo! Veliko težji pa so že na pol odkriti primeri raznih korupcij. Milijarde javnega in nekdanjega družbenega premoženja (se pravi: tvojega in mojega) so se pretočile v privatne žepce »posvečenih«. In potem naj bi se nekdo, ki je komaj prišel na oblast, menda moral še zagovarjati, zakaj je moral potegniti nekatere ne-ljube poteze?

ŠE NEKAJ AKTUALNIH DOGAJANJ

Na začetku novega leta nadaljujmo z novoletnimi praznovanji! Čeprav me je letos prav za silvestrovo izdalo zdravje in sem ga praznoval v ožjem družinskem krogu ob čaju, sokovih in antibiotikih, pa sem bil sam pri sebi kar zadovoljen, da je bilo tako. Kmalu po polnočni uri sem vendarle stopil na balkon in si ogledal ognjemete in prisluhnil kanonadam. Ljudje božji, to je vojna! Ali je res treba toliko truščati zato, da zamenjamo koledar na steni in zadnjo številko pri pisanju štirimestne letnice? Saj nisem eden od tistih zagovornikov, ki bi popolnoma ukiniti vse to, vendar - kar je preveč, je le preveč! Koliko denarja gre v nič, v zrak, v zasmrajevanje, v ekološko packanje okolja, v vznemirjanje majhnih otrok in ostarelih ljudi, pa živali...? Če se bodo te stvari odvijale tako tudi v bodoče, predlagam, da država uvede 300 % davek na vsa pirotehnična sredstva in ga odvaja za različne socialne potrebe.

Le nekaj dni pred silvestrovim pa smo že bili dokaj dobro seznanjeni o strahotni naravni nesreči v Aziji, ki je prizadela milijone prebivalcev in odplavila skoraj 300.000 prebivalcev. Nedvomno smo se pri dobrodelni pomoči tudi Slovenci dokaj dobro odrezali, vendar trdim, da bi se lahko še veliko bolje. Večino denarja, ki so ga nekateri porabili za ves bengalični ogenj ob novoletnem praznovanju, bi lahko namenili žrtvam te nesreče ali za druge dobrodelne namene.

Ko smo že pri novoletnih praznovanjih, naj namenim stavek tudi grosupeljskemu okraševanju ulic in praznovanju na prostem. Prepričan sem, da bi se za polovico tega denarja dalo doseči precej boljši in lepši učinek.

Nadalje sezimo še nekoliko na področje prometne varnosti. Trenutno smo vsi, ki se vozimo z avtomobili, precej »škikirani« glede novega prometnega zakona, ki je stopil v veljavo po novem letu. Če se ozremo po ostalih državah Evropske unije, bomo ugotovili, da so dovolj ne hitrosti na njihovih cestah, še posebej pa v naseljih, bile že zdavnaj podobne zdaj sprejetim pri nas. Podobno je z alkoholom.

Precej težje je, če se dotaknemo naših cest, ki so na številnih mestih tehnično neustrezne. Potem na goste vzdrževalci po naročilu lastnikov cest postavijo številne prometne znake (ki tudi niso tako poceni) in - ni težko z radarjem dokazovati, da namesto 40 vozite 60. Če me bodo ujeli na takšni točki, bom rade volje plačal, le rad bi vedel, kdaj bo tisti problematičen košček ceste zgrajen za MOJ denar, da bi se udeležil njegovega odprtja, na katerem bi z veseljem prerezal trak v korist izboljšane te problematične prometne točke. Priznajmo pa, da je še vedno na avtocestah kar precej takih, ki »žmigajo na obe očesi« pri 130 /h.

Verjetno so res glede omejitve in varnosti prometa najbolj prizadeli zadnji ukrepi prav mlade, a po mojem stvari kažejo še nekaj drugega, precej bolj problematičnega. Med mladimi ne gre samo za neizkušenost v prometu, ampak za njihovo ne vključenost v družbo. Ko dobijo avto v roke, si sproščajo s pomočjo plinskega pedala tudi vse zavrtne možnosti, ki so jih doživeli v šoli, pri študiju, ali iskanju službe, pa morda ob slabih razmerah v družinah itd. Temu so nedvomno botri in botrice med drugim tudi »permisivna« vzgoja, ki mlade na eni strani »ajčka« v predalčkanju že vse od jasli naprej in se nato nadaljuje z raznimi negativnimi selekcijami na številnih ravneh njihovega vključevanja, uveljavljanja in morebitnega napredovanja.

Pomanjkanje medgeneracijskega sožitja in ljubezni!

ODNOS DO OKOLJA IN NARAVNE DEDIŠČINE

V nadaljevanju se bom dotaknil varovanja našega okolja ter naše izjemne naravne dediščine. Pa ne morem pri tem mimo intenzivnih novogradenj, ki naj bi Grosupljemu prinesle nove prebivalce in nova delovna mesta. Razmerje v prid slednjemu še ne bo tako kmalu doseženo - če sploh kdaj? Ob tem je treba še posebej omeniti slabo delujoče kontrole in inšpekcijske mehanizme, ki bi morali spremljati te dejavnosti od začetka gradnje, pa do izdaje tehničnih in uporabnih dovoljenj in nato ob samem obratovanju oziroma uporabi teh zgradb. Kako bo vse skupaj delovalo, ko se bo v dveh do treh letih priselilo v samo naselje Grosuplje skoraj za četrtno več ljudi, kot jih ima Grosuplje zdaj, pa si lahko samo zamišljamo. Zraven pristejemo še industrijske objekte! In Bog ne da, da bi prihajalo do kakšnih konfliktov, še manj nesreč!

Vemo tudi, da ima Grosuplje poleg zelo slabih cest in spremljajoče infrastrukture tudi zelo slabo kanalizacijsko omrežje. Če bi ga začeli že danes graditi, bi leto »požrlo« vsa sredstva, ki se bodo natekla v proračun po dosedanjih kanalih v naslednjih dveh ali celo treh desetletjih, če ne bo vmes prišlo še kaj drugega. Z drugimi besedami pomeni, da marsikdo od nas ne bo dočkal zares zavarovanega Radenskega polja (in še kakšnega drugega območja ne), saj bo le to postalo laguna za prelaganje grosupeljske kapitalistične neodgovornosti in zbiralnik »brezbržne civilizacijske nečimnosti«. O tem nekateri trobimo zdaj že več kot dve desetletji, a se razmere ne peljejo v pravo smer oziroma se ves napred na ekološkem področju sproti izniči. Na občini pa imajo menda že polne predale raznih načrtov, kako bo to območje turistično, kulturo (in ne vem, kakšno še) urejeno.

Nadaljevanje s 1. strani

Velik del takega neodgovornega ravnanja pa je treba pripisati tudi našemu slabemu odnosu do urejenosti okolja in ekologije. Na zadnji občinski seji je eden od svetnikov zelo dobro dejal, da je Grosuplje komunalno neurejeno oziroma celo zanemarjeno. Dodal pa bi, da ni nič bolje tudi po ostalih petinšestdesetih naseljih v občini. Če bi se ljudje le malo bolj zavedali pomembnosti urejenega in zdravega okolja, bi nedvomno za red morala poskrbeti tudi oblast. Tako pa je, kakor je in tudi tukaj se potrjuje rek, da imamo takšno oblast, kakršno si zaslužimo - in obratno.

A naj vseeno za neposredno utemeljitev navedem primer, ki se mi dogaja pred mojimi očmi v kotu moje 570 m² velike parcele. Tam sem v začetku devetdesetih let dovolil, da je Javno komunalno podjetje Grosuplje postavilo skupni zabojnik za več gospodinjstev, ker pač takrat »tako trčeni ljudi«, kot sem sam, v vasi ni bilo, da bi dovolili na svoje zemljišče postaviti javni zabojnik za odpadke. Že kmalu na začetku pa se je v njem in ob njem začelo nabirati veliko preveč odpadkov. Zato je bil pokrov ponavadi odprt, prenekateri prinašalec odpadkov jih je odložil že kmalu po ponedeljku (ko komunalci odvažajo smeti) kar v polvinilni vrečki ali tudi brez nje ob zabojnik. Močno sonce je v naslednjih dnevih pospeševalo gnitje.

Potem sem iz svojega žepa kupil ciprese in jih zasadil ob plotju, kjer stoji zabojnik, da so vsaj nekoliko ublažile gnitje in optično zakrile nesnago, a so nato svoje delo nadaljevali potepuški mački in psi, ki so trgali vrečke in skakali na odprte zabojnike ter iz njih večkrat vlačili okoli hiše tudi razno drobovino zaklanih živali. Kljub osebnim opozorilom nekaterim prinašalcem smeti se stanje do danes ni izboljšalo. Če je en teden morda nekoliko bolje, se nato kmalu vse stvari ponovijo. Žena, tašča, otroka in sam pa bentimo, ko pometajo in vlačimo nesnago nazaj v zabojnik.

O tem sem že obvestil enega od pristojnih na komunalni in če se zadeve ne bodo izboljšale v kratkem, bom prisiljen zabojnik odpeljati na »komunščino« sredi vasi, pa naj tam javni delavci vsak teden pospravljajo razmetane smeti v okoliščini zabojnika. Če ne moremo biti kulturni, imam vsaj pravico, da zaščitim svojo lastnino pred motenjem posesti!

ODNOSI DO KULTURE IN V NJEJ TER VAROVANJE KULTURNE DEDIŠČINE

Spet kot primer: Če je po eni strani glasba univerzalna govornica, ki lahko združuje brez prevajalcev različno govoreče narode, pa je lahko tudi področje, kjer se tarejo številna prerekanja in celo težki sodni spori. Nekomu na primer vrhunsko igranje na klavir predstavlja višek umetnosti, drugemu morda le nekoliko bolj dodelano rokodelstvo. Spet tretjemu je težko poslušati ljudsko glasbo, še težje četrtemu »govejo muzko«, pa čeprav je Avenikova Na Golici največkrat zaigrana skladba v zadnjih desetletjih v svetu. Naj ob tem spet samo za primer spomnim tudi na spor, ki je nastal ob delitvi najvišje občinske nagrade lansko leto v Grosupljem enemu od uspešnih glasbenikov.

Podobna so tudi stališča na primer do ideje o Grosupljem - mestu kipov. Nekateri jo hvalijo na vse pretege, drugi vztrajajo, da je odštekana. Lahko pa bi nanižal še precej drugih področij, ki govorijo o problematičnem odnosu do kulture in odnosih v njej.

"Dolžnost ohranjanja spominov preteklih časov, življenja naših prednikov itd., ustanov, ki dajejo okvir življenju celih dob ter vsega, kar nam more v kakršnemkoli oziru služiti za globlje zgodovinsko, psihološko in kulturno razvojno poznavanje človeka, spada nedvomno med osnovne, že po prirojenem instinktu dane težnje, tako da nas vsaka izguba starinskega spominskega objekta zadene podobno izgubi dragega nam človeka", je leta 1928 v članku Osnovna načela varstva spomenikov zapisal starosta slovenskega konservatorstva France Stele.

Nekdanja zgradba mlina in gradička Brinje. Fotografirano pred 10. leti.

Nekaj posameznih objektov, lokacij in predmetov se je v Grosupljem v zadnjih dveh desetletjih vendarle rešilo pred propadom. Za to gre poleg uradno zadolženih delavcev na občini zasluga tudi nekaterim posameznikom, ki se trudijo, da bi se v občini Grosuplje vendarle našle korenine. Tudi o tem smo se že večkrat razpisali v Odmevih, pa je dela na tem področju še zelo veliko.

Zato se strinjam s pobudo, ki je bila izrečena na zadnji seji občinskega sveta, o odkupu poslopja nekdanjega najstarejšega tovrstnega mlina v Brinju. Glede na izjemno lokacijo bi se ga splašalo zares vzpostaviti v muzej.

A vse tudi v tej pobudi le ni tako blesteče! Menim, da bi morali razmisliti tudi o samem gradičku Brinje. Kakšno je bilo občinsko politično stališče v zvezi z lastništvom še pred nekaj leti, se najbrž še spomnite?

Prav te dni mineva tudi 10 let, od kar smo štirje avtorji predstavili novo knjigo Lepote in zanimivosti Grosupljega in okolice. Pomembno je tudi to, da jo je takrat založila Krajevna skupnost Grosuplje, ko je bil predsednik Brane Žitnik. Na strani 138 sem zapisal: »Na vojaški karti iz leta 1943 sem samo v Grosupeljski kotlini našel 29 različnih jezov za mlino in žage...« Večina od teh so bili mlini. Že iz tega podatka lahko sklepamo, da je bila mlinarska dejavnost v Grosupljem zelo pomembna gospodarska panoga. Še pred začetkom druge svetovne vojne je na primer Rusov mlin oskrboval dobršen del ljubljanskega širšega območja v Dravski banovini. Mlini pa so začeli propadati z intenzivnim uvajanjem industrializacije in političnih arondacij v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, ko je bilo arondiranih glede na slovensko povprečje v grosupeljskem prostoru največ kmetijskih obdelovalnih površin. Kar precej starejših Grosupeljčanov se bo še spomnilo, kdo in zakaj je to počel.

Primerno vprašanje ob pobudi za vzpostavitev mlinarskega muzeja pa bi bilo tudi: Ali imajo na primer na občini vsaj prešteto, koliko zgradb nekdanjih mlinov še stoji in koliko je še delujočih mlinov v občini? Prav pobuda o tem muzeju kliče ponovno k sistematičnemu načrtovanju in vlaganju v obnovo te izjem-

ne kulture in tehnične dediščine. Prepričan sem tudi, da bi sodelovanju pri obnovi pristopil tudi poslovni svet. Imamo pekarno, trgovska središča, precej kmetov, ki obdelujejo večje njivske površine, pa še kdo bi se našel.

V Grosupljem imamo tudi vrsto drugih dejavnosti, ki bi jih lahko predstavili z vidika kulturne dediščine ali morda celo kot »dežela mark«. Dežela lanu je v začetku prejšnjega stoletja »poskrbela« za tovarno Motvoz in platno. Dejavnosti na področju predelave lesa bi lahko predstavilo podjetje Mizarstvo Grosuplje s številnimi drugimi lesnimi obrati v občini. Gastronomska industrija in podjetja! ...

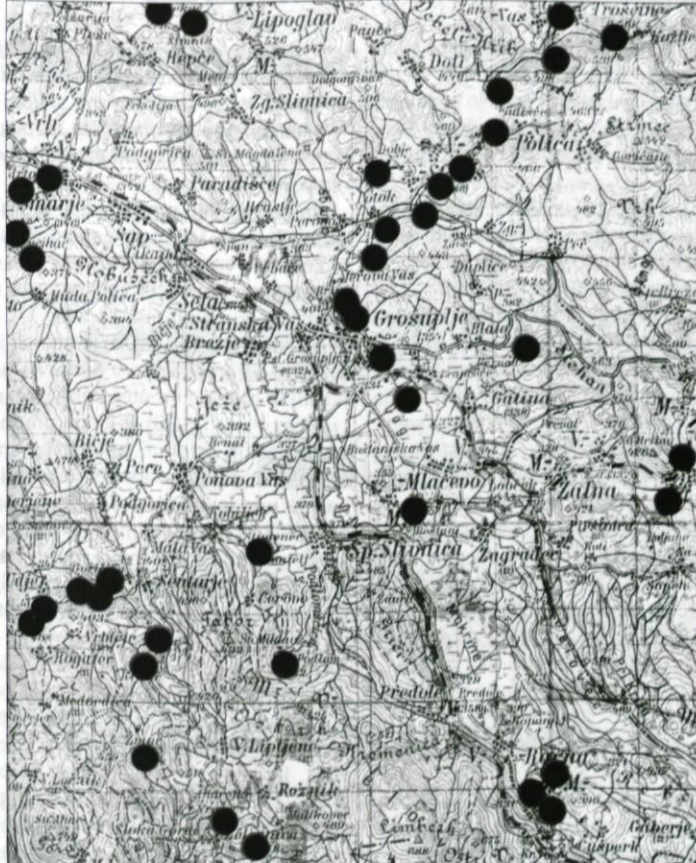
Varovanje kulturne dediščine pa je nedvomno eno od področij, ki jih bo morala na novo začeta občinska prostorska strategija le nekoliko bolje opredeliti s strokovnimi podlagami, ki jih bo nato občinska politika slej ali prej morala uvrstiti tudi v svoj razvojni načrt, če ne, je vse skupaj brez veze!

ALI IMA GROSUPLJE ZGODOVINO?

Pa namenimo še misel grosupeljski zgodovini! Pred več kot 25 leti sem od enega izmed vodilnih v občini na lastno ušesa slišal, da Grosuplje nima zgodovine. Ali je to res? Trdim, da je Grosuplje v vseh zgodovinskih obdobjih dobro sledilo družbenemu in kulturnemu dogajanju. V železni dobi na primer ali pa v 15. in 16. stoletju, pa tudi še v nekaterih drugih obdobjih, je bilo kar močno na sredi, če že ne samo središče dogajanja na »Kranjskem«. Nenazadnje je tudi slovenski pomlad prebudil in pred kratkim postal tudi predsednik slovenske vlade Grosupeljčan. Z njim pa se je nedvomno v samo središče zgodovine in slovenske kulture zapisalo tudi Grosuplje.

Če sklenemo: Robovi kulture so lahko zelo široki, različni, ostril ali pa tudi ozki, poenostavljeni in megljeni. Jih bo Grosuplje sposobno prav spoznati?

Jože Miklič

Vojaška karta iz leta 1943, na kateri so vrisani mlini in žage v Grosupeljski kotlini, pa tudi na Šmarskem, Škocjanskem, Radenskem in Žalskem.

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa:

Občinski svet občine Grosuplje

Odgovorni urednik:

Jože Miklič
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21
GSM 041-98-22-33
e-pošta: lozem@siol.net

Uredniški odbor:

Barbara Pance,
Janez Pintar,
Marija Samec,
mag. Tatjana Jamnik Skubic,
Vera Šparovec,
Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:

1290 Grosuplje, Taborska 2
(hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje:

Marija Samec

Oblikovanje in fotografije:

Jože Miklič

COBISS-ID: 6 1 1 4 8 1 6 0
ISSN: 1 5 8 0 - 0 9 1 1

Računalniška priprava:

AMSET - MACEDONI
1290 Grosuplje, Pod gozdom 3/9

Tisk:

PARTNER GRAF d.o.o.
1290 Grosuplje, Kolodvorska 2

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 5.600 izvodov in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

PRISPEVKE ZA GROSUPLJSKE ODMEVE V MARCU 2005 JE TREBA ODDATI DO PETKA, 4. MARCA 2005.

Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. Prispevki pravnih oseb se ne honorirajo, morajo pa biti avtorizirani, podpisani (in požigosani). Pisma bralecev, pravnih oseb in nenaročeni prispevki se ne honorirajo. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati se žig.

Če želite posamezno gradivo vrnjeno, priložite ustrezno kuverto z vašim naslovom in znakami.

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPLJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta občine Grosuplje dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Prispevke naj avtorji predajo v kratki obliki. V skladu s programsko zasnovno in uredniško politiko bomo vsa nenaročena besedila, ki bodo daljša od 1800 znakov, zaradi pomanjkanja prostora krajšali. Prispevke v digitalnih oblikah je treba oddati v RTF, TXT ali DOC zapisih brez vnešenih fotografij. Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printana v velikosti 12 (do max 16) pt ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA FOTOGRAFIJE IN OSTALO SLIKOVNO GRADIVO

Fotografije, risbe in ostalo slikovno grafično gradivo naj bodo posredovani na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, ie izjemoma so lahko tudi diapozitiv ali negativ. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razložitvi. Najmanjša ločljivost glede na zeleno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

Predstavitev osnutka sprememb proračuna za leto 2005 in proračuna za leto 2006 ...IN SPREJEM OSNUTKA PRORAČUNA - 25. seja občinskega sveta 29. decembra 2004 in 19. januarja 2005

Na začetku zadnje seje občinskega sveta pred novim letom so mladi in odrasli skavti prinesli luč miru in prebrali poslanico z naslovom Pridi k sebi! Župan je v imenu svetnikov sprejel luč in dejal, da se pomena te luči še vedno ne zavedamo dovolj, nedvomno pa naredimo premalo, da bi se njeno sporočilo udeležilo v vsakodnevem življenju.

UVOD ŽUPANA K REBALANSU PRORAČUNA ZA LETO 2005 IN PRORAČUN ZA LETO 2006

Rebalans proračuna za leto 2005 in proračuna za leto 2006 Občine Grosuplje je sestavljen v skladu z navodili Ministrstva za finance in na osnovi sprejetih srednjeročnih razvojnih nalog za obdobje od 2005 do 2008.

Poglavitni viri prihodkov in proračuna iz naslova dohodnino stalno bivaajočih zaposlenih stanovnikov in preteklo določilo kažejo, da bodo v obdobju 2005 do 2006 pripeljala predvidoma preko 1500 novih občanov. Vendar zaradi zapoznelega statističnega efekta pričakujemo povečan priliv dohodnine šole kako leto ali dve kasneje. Izračun primerne porabe, ki ga je pripravilo Ministrstvo za finance kot osnovo. Izračun primerne porabe, ki ga je pripravilo Ministrstvo za finance kot osnovo. Izračun primerne porabe, ki ga je pripravilo Ministrstvo za finance kot osnovo.

Edini izvorni prihodek občine, ki narašča in bo naraščal tudi v prihodnje, je nadomestilo za stavbno zemljišče. Ta prihodek občina pridobiva pretežno na področju in stanovanja Grosuplje, kjer v zadnjem obdobju intenzivno poteka gospodarska in stanovanja izgradnja.

Možnosti občine za zadolževanje bodo predvidoma še naprej v zakonskih okvirih in zelo omejene, to je 10 % realiziranih prihodkov proračuna za preteklo leto. Za dinamičen razvoj v naši občini je to absolutno premalo. Velike investicije nas čakajo predvsem na področju celostne ureditve odvajanja in čiščenja odpadnih voda, katere bo brez možnosti zadolževanja nemogoče realizirati.

Občina aktivno sodeluje pri pripravi in realizaciji projektov v okviru ljubljanske razvojne agencije in pri posameznih projektih, ki jih vodi na področju razvoja mesta in okolija mestna občina Ljubljana. S temi projekti kandidiramo za sredstva iz republiških in evropskih skladov, vendar pa dosejati izkušnje niso ravno najboljše. V primeru, da bomo na državnem nivoju uspeli zagotoviti pogoje (regionalizacija države) za črpanje sredstev iz EU, na drugi strani pa pripraviti projekte, zanimive za EU, lahko tudi na tem področju pričakujemo boljše rezultate.

V planskem obdobju 2005-2006 bo še naprej poudarek predvsem na investicijah v objekte družbenih dejavnosti. Na tem področju si je občina zastavila izredno ambiciozne načrte, ki pa bodo usodno vplivali na vse ostale potrebe in dejavnosti, katere obdržimo le proračuna. Glede na to, da s strani države tudi v bodoče lahko pričakujemo izdane procentov subvencij pri naših načrtovanih investicijah ali niti tega, bo moral občinski svet temeljito razmisliti o zastavljenih ciljih in prioritetah. V primeru, da se bo nadaljevala dosedanja vladna praksa prenosa novih obveznosti na občine brez zagotavljanja novih virov sredstev, pa bo nadaljnji razvoj občine dejansko ogrožen.

V letih 2005-2006 načrtujemo izgradnjo in adaptacijo Knjižnice Grosuplje, za katero so zagotovljeni vsi predhodni pogoji.

V letu 2005 bo pripravljena gradbena dokumentacija za gradnjo podružnične osnovne šole Žalna. Za potrebe nekoliko razširjenega projekta šole s telovadnico in zunanjimi igrišči je potrebe pridobiti še dodatno zemljišče. Nova šola bo predvidoma zgrajena v letu 2006.

Za potrebe otroškega varstva in vzgoje je občina odkupila objekt nekdanje trgovine Vele na Partizanski cesti. Za preureditev tega objekta v vzgojno varstveni zavod nam je projekt in gradbeno dokumentacijo doniral trgovski podjetje MERCATOR. Investicija bo predvidoma realizirana v letu 2005.

Projekt za dogradnjo in adaptacijo Zdravstvenega doma Grosuplje bo izdelan v letu 2006.

Na področju komunalne dejavnosti bo poudarek na odpravi najbolj perečih problemov na cestni infrastrukturi in izgradnji vodnega zadrževalnika Bičje. Glede na to, da so v državnem proračunu v obdobju 2006 zagotovljena sredstva za rekonstrukcijo ceste Cikava - Grosuplje in križišče pri Kovinastroju, smo tudi v občinskem proračunu za to obdobje zagotovili sredstva za izgradnjo pripadajoče ceste. V letu 2006: pločnike, kolesarske steze, razsvetljavo, avtomatna postajališča. V letu 2006 smo načrtovali tudi začetek izgradnje krovišča in nadvoza čez železniško progo v bodočo gospodarsko cono JUG in novo naselje Sončni dvori z naseljem Brezje.

Na področju urejanja prostora bo leto 2005 prelomno. V občini moramo v skladu z novo prostorsko zakonodajo izdelati angažiralno občinske strokovne red. Priprava teh prostorskih planov bo izredno prostorsko in finančno strokovno službe. Ob tem pa se bo za 3 do 4 leta zavrla nadaljnje delo na spremembah v prostoru.

Rebalans proračuna za leto 2005 in proračuna za leto 2006 sta usklajena in optimalno naravnana. Kljub izrazitem pomanjkanju denarnih sredstev bomo v optimalnem obsegu realizirali tudi vse ostale obveznosti občine na področju socialne varnosti, športa, kulture, podpore kmetijstvu in ostalih izvernih občinskih dejavnostih. Realizacija proračuna v predlagani vsebini in obsegu bo vzpodbuda, obveza in podlaga za nadaljnje razvojne dejavnosti v našem okolju.

Župan Janez Lesjak

Glede proračuna je župan Janez Lesjak pojasnil, da so pri njegovem nastavljanju za več kot dvajset milijard evrov (po približnem seštevanju od 7 do 8 milijard!) več, kot jih bo občina sposobna dejansko zagotoviti. Zatehteve v občini so glede investicij zelo velike. Pri tem je treba pripraviti vse pogoje. Na koncu se izkaže, da so razvojni programi še najmanjši problem, veliko večji na neregularnem letu je v zvezi z lastništvi (dedovanja, dedacionalizacije...). V letošnjem letu je potekala prava proračuna po dosedanjih političnih izhodiščih. Zdaj so se politične razmere spremenile in še ni čisto zanesljivo, kako bo potekalo financiranje občin tudi v bodoče.

Znancirano je, da je veliko sredstev v proračunu namensko opredeljenih že iz samih zakonskih obveznosti. V proračun pa nikakor ne morejo prihajati nobene osebne želje. Vse naloge oziroma postavke so lahko uvrščene le iz programov krajevnih skupnosti in strateškega občinskega razvojnega programa. Župan mora po funkciji pripraviti osnutek, svetniki pa so tisti, ki ga z dopolnitvami in spremembami sprejmejo in je zato tudi sprejeti akt občinskega sveta in ne župana.

V letu 2004 so na občini potekale večje priprave na vrtec, knjižnico in podružnično šolo Žalna. Ob tem potekajo tudi priprave na gradnjo novega zdravstvenega doma in adaptacijo podružnične šole na Pollici. Nadalje morajo na občini upoštevati tudi obvezo iz preteklosti glede zadrževalnika Bičje, ki naj bi preprečeval poplave na območju Sončnih dvorov in nižje ležeče (predvidene) gospodarske cone. V proračun je vnesena tudi investicija vodovoda in llovo na njeno poljevanje za vas Hočevje, ki ga bo sofinancirala tudi Dobrobeljska občina. K tem investicijam je treba dodati še most pri Grilu, občinske ceste in kanalizacije, projekte krajevnih skupnosti, mriške vežice ter izgradnje socialnih stanovanj.

Posebej je opozoril tudi na kompleksnost proračuna, saj posamezne postavke niso same sebi namenjene, temveč se med seboj povezujejo.

Vodja urada Jelka Kogovšek je nato prebrala nekaj večjih števil, ki sestavljajo prihodke in odhodke v proračunu. Skupaj je načrtovano, da se bo v proračun nateklo 2762 mio sit ali 4 % manj kot lanske leto, za izdatke pa je predvideno 2854 mio sit ali za 4 % več, kot je znašal lanski proračun. Ker pa se bodo nekatere predvidene proračunske postavke med sprejemanjem spremenile, bomo podrobneje o le-teh pisali po dokončnem sprejetju proračuna.

Župan je dodal še podatek (za javnost), da so prihodki vedno nekoliko višji, vendar (zanimiv za njim) se le-ti povečali s priselitvijo okoli 1500 novih prebivalcev, ki bodo v Grosuplje prišli v naslednjih treh letih. Vendar že zdaj lahko ugotovimo, da se predvideno povečanje ne bo poznalo v proračunu do konca tega mandata. Poleg tega pa se bo ta prihodek zaradi statistične obdelave zamaknil še najmanj za eno leto. V proračunu je tudi nekaj postavke, ki trenutno še niso razjasnjeni s strani ministrstva za finance. Tako je na primer tudi s prihodkom od igralnice Kongo. Občine, ki so dale soglasje, sedaj (še) ne dobivajo prihodka. Ker gre za večjo vsoto denarja in naj bi se po zakonu ter neznanu ključu delil med občine Grosuplje, Škofljica, Vodice, Velike Lašče, Dobropolje in Ivančno Gorico, je tudi za Grosuplje nemogoče načrtovati dohodek na tej postavki, čeprav igralnica dejansko stoji v občini Grosuplje in ima v zvezi z njo tudi največ stroškov.

Nadalje je omenil še namero, da naj bi bila odkupil zgradbo nekdanjega mlina ob gradičku Brinje. Mlin je bil predelan v stanovanjske prostore in je zdaj prazen, lastniki pa ga ponujajo občini v odkup. Objekt je sorazmerno dobro grajen in minimalno spremenjen glede na staro zgradbo, kakršna je razvidna že v Valuzerji Slaviji v obvodine Kranjske. Zgradbo naj bi se namenila za muzej mineralstva.

Župan je nato prekinil predstavitev sejo proračuna, ki so jo svetniki z dodatnimi gradivimi občinskih odborov in razpravo nadaljevali 19. januarja 2005.

NADALJEVANJE 25. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA

19. JANUAR 2005

Uvodoma je župan pojasnil, zakaj je zamudil na začetku nadaljevanja seje - nekaj več kot četrt ure. Bil je namreč v občini Tišina, ker so se zbrali, da bi se dogovorili skupaj z ostalimi 16 občinami, ki niso bile vključene po predhodnem razpisu v sofinanciranju za razreševanje romske problematike, ki ga je razpisila regijska agencija iz Ribnice.

Na občino odb predstavitev proračuna niso dobili nikakršnih pisnih pripomb nanj. Med tem časom pa so ga obravnavali vsi štirje odbori. Župan je v nadaljnji razpravi v osnutek proračuna dodal še nekatere v preteklem letu sicer večinoma že načrtovane in v proračunu sprejete postavke, ki pa jih niso izvedli.

Dr. Janez Mervič (SDS) je seznanil občinski svet, da so tudi nekatere razmere v zdravstvenem domu nemogoče (o katerih smo v Odmevih že pisali) in bi bilo čim prej treba poskrbeti za začetek gradnje.

Janez Pintar (SDS) je glede predhodne županove trditve o problemih z zemljišči in ostalimi lastništvi menil, da bi promet z zemljišči v občinski lasti moral potekati bolj tekoče in da bi bilo treba vzpostaviti boljši nadzor nad lastnino. O proračunu pa je menil, da strajba dokumenta postavljena zelo pogumno oziroma celo junaško. Strinja se je, da Grosuplje potrebuje knjižnico, hkrati pa se zaveda, da so podružnične šole na podeželju nosilke kulturnega življenja. Posebej je omenil potrebo po izgradnji zdravstvenega doma in obnovi sramotne ceste do Grosupljega do Rakave. Menil pa je še, da naj bi možno bilo proračunu dodati stroga in razumna omejitev, ki jo bo najbol dovolj dobro uresničevali.

Miha Kadunc (N.Si) je podprl idejo, da se zdravstveni dom postavi pred gradnjo knjižnice na občinski prioritetni listi. Za območje KS Št. Jurij pa je predlagal, naj bi se podprlo izrabo obnovljenih virov. Vaškečani Št. Jurija pa predlagal, da bi se posredno obnovile starejša šola poleg ureditve vaškega središča in prometnega vozlišča namenilo tudi za garaže, ki naj bi jih odkupili sosedeje.

Dušan Hočevar (SDS) je ugotavljal, da je bilo precej komunalnih in prometnih zadev iz leta 2004 nedokončanih. Potrebno bi bilo urediti vsa prometna dela in to tudi nedokončanih. Potrebno bi bilo urediti vsa prometna dela in to tudi nedokončanih. Potrebno bi bilo urediti vsa prometna dela in to tudi nedokončanih. Potrebno bi bilo urediti vsa prometna dela in to tudi nedokončanih.

proračun ni pobral dovolj komunalnih prispevkov po takrat veljavni določeni. Berala devol pa je še, da ni treba preprekati delovanja dolgoročneje - kvaliteta bivanja dosežena prebivalcev občine se s tem siromaši na račun zadovoljevanja novih investitorjev. Zato bi morali prostor urejati bolj usklajeno. S kvaliteto pripravljene strokovnimi podlagami bi bila občina občanom bolj prijazna.

Stane Žvegla (ZLS) je pohvalil pripravljene proračuna. Žal pa so državni predpisi marsikje krivi, da je težko slediti tem zahtevam. Ugotavlja, da se največ daje za družbene dejavnosti in kmetijstvo. Letos naj bi se dejansko vlagalo več v komunalno in cestno infrastrukturo. Dodaten se je tudi vzdrževanja kulturnih in spornikov obeležij, kjer naj bi se denar namenil za zdravstveni dom in vojne spomenike.

Že Intihar (LDS) je menil, da je proračun prenapihnen in menil, da se sredstva za zadrževalnike ne smejo zmanjšati za 5 mio sit, ki naj bi se namenila za grosupeljski poslovilni objekt.

Dušan Lavrič (ZLSD) niso bila vredeči izhodišča. Prihodki so primerne, posameznike pa je, kako se razdeli odhodke. S svojimi izračuni je ugotavljal, da so stroški občinske uprave 11 %, 37 % so razne subvencije, zato naj bi zmanjkalo za globalne strateške načrte. Investicije v zidove zahtevajo še dodatno investiranje. Po njegovem bi bilo treba več vložiti v komunalno in splošno urejeno Grosuplje.

Župan Janez Lesjak je po prvem delu razprave sintezno ugotavljal, da so nekateri razpravljavci zašli v razpravo o razvoju Grosuplja. Generalno odločanje o strategiji bo potrebno narediti v srednjeročnem razvojnem načrtu. Direktorju zdravstvenega doma je ugotovil, da je problem v tem, kdo bo močnejše pritisnil na proračun. Za zdravstveni dom je občina naročila študijo, kjer se bodo upoštevali vsi dosedanja in bodoči resursi vplivnega območja. Bo pa za to investicijo treba denar nameniti izključno samo iz občinskega proračuna. Meni pa, da je knjižnica komunalno infrastrukturo morajo nameniti od 2 do 3 milijarde. Tu računajo na evropska sredstva. Šol, zdravstvenih domov, knjižnic in vrtcev Evropa ne subvencionira.

S posegi v območnih cestišč je smiselno urejati tudi druga infrastrukturo in neposrednih cestišč, kjer pa je dobro ugotoviti, da se v načrtovanje le-teh vključujejo tudi krajin. Za Št. Jurij menil, da naj bi se projekt uredilo v soglasju s krajinami oziroma krajevno skupnostjo. Skozi Grosuplje vodijo tudi državne ceste. Z obnovo le-teh je nemogoče prehiteti državne pane. Gradbena inšpekcija pa tudi že pregleduje morebitne bodoče resursi vplivnega območja. Bo pa za to investicijo treba denar nameniti izključno samo iz občinskega proračuna. Meni pa, da je knjižnica komunalno infrastrukturo morajo nameniti od 2 do 3 milijarde. Tu računajo na evropska sredstva. Šol, zdravstvenih domov, knjižnic in vrtcev Evropa ne subvencionira.

Božo Predalič (SDS) je nato protestiral in ugovarjal županu, da je njegov odnos do svetnikov žaljiv. Dilema »knjižnica : zdravstveni dom«. Občani morajo povedati, ali je bolj pomemben, da se zdravstveni dom izpraga iz leta v leto. Predlagal je, da se prioriteta zamenja. Glede odločitve o prioriteti pa je pojasnil, da je on le eden od 24 svetnikov in če se bo še več kot polovica odločila tako, potem je tako prav, ker so take poti do demokratičnih odločitev.

Franc Štibernik (LDS) se je pridružil Intiharjevemu mnenju o napačno usmerjeni razpravi in menil, da je delež komunalnih prispevkov v občini zares premajhen in bi s popravkom cen lahko iztržili precej več. Za knjižnico menil, da mora v gradnjo, zdravstveni dom pa se lahko začne vzporedno, vendar je treba dobiti še kakšna sredstva.

Župan predlaga, da se sredstva za zadrževalnik ne zmanjšujejo. Vzamemo naj se iz opreme nove dvorane družbenega doma, ki se najbrž v letu 2005 še ne bo gradila.

Že Intihar (LDS) je menil, da je bil ta predlog v preteklem letu zavrnjen. Vozni park občine je zastarel. Še zdaj ni kupljen avto. Velikokrat se je že razpravljalo tudi o nakupih za računalnike in programske opreme. Dotaknil se je tudi svoje razprave iz preteklosti o investicijah na komunalni infrastrukturo. Zdej ugotavlja, da je realizacija na tem področju okoli 60 % in se zato nekatere stvari prenašajo v leto 2005.

Direktor občinske uprave Zbiko Podvršnik je glede realizacije dejal, da se zahtevni podatki še zbirajo, glede avtomobilov pa, da sta dva manjša že kupljena, enega pa bodo še nabavili. Zastarelo računalniško opremo bo treba zamenjati, med drugim tudi strežnik. V stroških občinske uprave so všteti še gasilci, občinski časopis in še vrsta drugih zadev.

Jože Miklavčič je priznal, da niso uspeli vsega realizirati, a so zato obstajali realni razlogi, župan pa dodal, da se običajno velike investicije lahko prenašajo tudi v naslednje leto. Večinoma gre za »linijske« objekte (ceste, vodovode, kanalizacije...). Soglasjedajalci zahtevajo izpolnjevanje različnih pogojev, ki jih je treba tudi izpolniti.

Dare Gabrijel (LDS) je v celoti podprl proračun in o knjižnici menil, da naj se je ne blokira. Za zdravstveni dom pa je menil, da je bila napaka narejena pred 6 - 7 leti, ko se je iskalo novo lokacijo. Med tem časom je investiranje v sedanjo lokacijo stalo. Treba bi bilo napeti vse sile, da se začne tudi z gradnjo zdravstvenega doma.

Dušan Hočevar (SDS) je nato s proceduralnim predlogom želel, da bi se ob sprejemanju osnutka vse neusklajene pripombe upoštevale. Župan pa je želel, da se uskladijo vse pripombe občinskih služb, odborov in občinskih svetnikov že na seji. Dr. Miro Kranjc (LDS) je potem o Hočevarjevem predlogu dodatno obrazložil, da se na ta način sprejeti pripombe v paketu, župan pa se bo za posamezne opredelil s pomočjo občinskih služb, ter se odločil, katere bo vključil v predlog proračuna in katere ne. Drugi (županov) predlog pa je, da se samo sprejete spremembe vključijo v predlog. Ker pa je Kranjc menil, da bi lahko prišlo do veljanih razhajev ob posamezne dodatne osnutek zaradi tega ne bo potrdil. Za prvo možnost glasovanja se je nato opredelil tudi Dušan Lavrič (ZLSD).

Zato so svetniki glasovali najprej, ali bodo usklajeni pripombe že na sami seji ali ne. Za odločanje je glasovalo samo 10 svetnikov za, 10 jih je bilo proti, kar je pomenilo, da so svetniki položili županu in občinskiim službam, da bodo vse dane pripombe pretehtali in uskladjili. Svetniki pa so se nato odločili za osnutek proračuna 2005 in proračun 2006 z 20 glasovi. Župan bo tako moral po poslovniku pravočasno posredovati pripravljene osnutke kot predlog, svetniki pa bodo lahko vložili le še amandmaje.

Jože Miklič

INFORMACIJE, POBUDE, VPRAŠANJA

Župan Janez Lesjak:

- ODPADA NA OBMOČJU PREDVIDENEGA ZADRŽEVALNIKA VELIKI POTOK PRI STARI VASI NE BO!

Na občino so prejeli zahtevek podjetja Rematom, da bi na območju kmetije Liznik ob Velikem potoku pri Stari vasi postavilo zbiranje in ločevanje odpadkov. Ker pa je že desetletja predvideno, da bo to območje zaradi gradnje zadrževalnika območje občasno nameroma poplavljen, so z občine dobili negativen odgovor.

V bližnji preteklosti se občina ni odločila za nakup tega zemljišča, pač pa je zaradi nejasnega odnosa do gradnje zadrževalnika pustila, da je na tem mestu nastal večji izkop (kamnolom!), ki pa ga novi lastnik ni izkoristil do konca. Nekoliko saniran plato je nadalje prodal podjetju Rematom.

Glede na bližnji potok in predvideno gradnjo zadrževalnika, župan (zdaj!) meni, da območje ni primerno za dejavnost, ki jo ponuja podjetje Rematom. Uporaba bližnjega zemljišča pa je mogoča le za (nadomestno) stanovanjsko gradnjo izven poplavnega območja. Če bi prišlo do te odločitve, bi le-ta zahtevala tudi spremembo prostorskega plana oziroma strategije. Podjetje Rematom vseeno vztraja. Zato je moral o tej pobudi odločiti občinski svet. Če bi se občinski svet odločil za predlog podjetja, pa bi bilo treba speljati ves postopek spremembe prostorskih aktov. Poleg tega pa ima občina še drugo možnost, da pri nadaljnji prodaji zemljišča zahteva predkupno pravico.

Svetniki so nato z glasovanjem zavrnili pobudo podjetja s 16 glasovi.

Jože Šircelj (NKG):

- SPREHAJALNE POTI PO KOŠČAKOVEM HRIBU

Šircelj je želel razlago glede možnosti za ureditev sprehajalnih poti na Koščakovem hribu. Župan je pojasnil, da je področje po prostorskem planu zavarovano, vendar pa je v privatnem lastništvu. Lastniki sicer niso proti, da bi se tam nekaj dogajalo, vendar pa je potrebno veliko dodatnih dogovorov. O konkretnih rešitvah še ni ničesar dorečenega. Ni pa tudi denarja, da bi se lahko začeli o čemer koli pogovarjati.

- OBČINA NAJ BI ODKUPILA ŽELEZNINO NA PARTIZANSKI!

Podjetje Engrotuš je kupilo podjetje Vele. Treba se je zavzeti za območje trgovine Železnine na Partizanski. Župan pravi, če bo prišlo do klasične prodaje, bo nedvomno lokacijo treba »zagrabiti«. Z novimi prostorskimi podlagami in akti

bo to območje potrebno opredeliti.

- KJE SO PODŽUPANI?

Žal ni nobeden od dveh vprašanih dal pristanka.

- SMETI OB CESTI?

Ob makadamski cesti proti Brezju je veliko smeti. Direktor Javnega komunalnega podjetja Grosuplje Janez Skarlovnik je predlagal, naj ukrepa komunalni inšpektor.

- KAKŠNA JE PROSTORSKA STRATEGIJA NA OBMOČJU SONČNIH DVOROV?

V letošnjem letu naj bi se nadaljevalo s pripravo površine cca 13 ha v coni Jug - od ponovske ceste do betonarne. Vmes je predvidena zasaditev visokih dreves. Glede rokov za izgradnjo potrebne glavne infrastrukture s tem območjem pa je še precej pogojev, a naj bi bilo po najboljši možnosti vse narejeno v dveh do treh letih

Dr. Miro Kranjc (LDS):

- POVEČANJE KAMNOLOMA V DOBREPOLJU IN PROMET SKOZI GROSUPLJE?

Dr. Miro Kranjc je povedal, da kamnolom v Predstrugah - Dobrepolje namerava podvojiti svojo dejavnost. Glede na to, da gre večina prometa skozi občino Grosuplje, ga je zanimalo, ali je bila občina s povečanjem prometa seznanjena. Občina je že nasprotovala prestativni kamnoloma, zato ga je zanimalo, kakšno mnenje ima občina glede na nove okoliščine - širitev kamnoloma. Obremenitev ceste skozi Čušperk, Račno, Mlačovo in Grosuplje je že zdaj zaradi petosnih tovornjakov izredna. Vsak zase presegajo celo nosilnost 40 ton.

Župan je pojasnil, da so na staro pobudo že reagirali, nove pa še niso prejele. Glede starega stališča meni, da je še vedno enako. Glede na dosedanje dobre odnose s sosednjo občino pa meni, če bi prišlo do take pobude, razumljena kot »sovaržna poteza«.

Matjaž Trontelj (SLS)

- BO KABELSKA V ŠMARJU-SAPU SPLOH NAREJENA?

Trontelj se je posebej dotaknil kabelskega sistema v Šmarju. Prizadevanja zanjo so se začela že leta 1998. Največjo težavo pa zdaj predstavlja trdi

te v dopisu podjetja Ljubljanski kabel, ki pravi, da gradnja za 276 podpisanih ne predstavlja ekonomske upravičenosti gradnje. Po vseh dosedanjih pogovorih bi želel, da bi se na občini začeli pogovarjati o alternativnih rešitvah. Ugotavljal pa je še, da se je najbrž že marsikdo od potencialnih investitorjev kabelskega sistema odločil za alternativno rešitev.

Župan meni, da stališče Ljubljanskega kabla ni korektno. Želel pa bi še, da bi se možnosti za lokalno televizijo razširile tudi na druga območja v občini. Meni, da bi se delo moralo nadaljevati inšpektor.

Božo Predalič (SDS): - PASJE ZAVETIŠČE?

Pred časom se je na občinskem svetu odločalo o pasjem zavetišču. Kaj se dogaja na tem področju? - Na občini o tem nimajo uradnih podatkov. Kolikor pa so seznanjeni, zasebnik ni uspel pridobiti sosednje občine, vendar naj bi zavetišče vseeno gradil na svoj riziko. Projekt je vključen tudi med projekte Ljubljanske urbane regije.

- POGODBE OBČINE Z JAVNIMI MEDIJI?

Ali bi svetniki lahko dobili pogodbe, ki jih ima občina sklenjene z javnimi mediji? - Ni problem. Pogodbe so narejene z Zelenim valom in Televizijo Grosuplje. Za časopis je narejena samo pogodba za računalniško pripravo in natis s tiskarno Partner Graf. Urednik dodaja: Časopis pa se izvaja prek uredniškega odbora, ki deluje po veljavnem zakonu in občinskem statutom. Urednik ima prek Avtorske agencije z občino sklenjeno avtorsko pogodbo.

Stane Žvegla (ZLSD):

- PROBLEMATIČNA DEJAVNOST V ROŽNI DOLINI?

Med podjetjema KOGAST in GRIL v Rožni dolini je začelo delovati novo podjetje. Napeljeni so razni stari avtomobili. Kakšna dejavnost se na tem območju opravlja? - Informacija je že predana inšpektorju, ki pa do seje še ni posredoval podatkov o ugotovitvah in morebitnih ukrepih. Če bodo ugotovili nelegalno delo, bodo ukrepani.

Janez Pintar (SDS):

- SVETOM VRTCA, ŠOL IN JAVNIH ZAVODOV SE MANDAT IZTEKA.

- Ustanovne akte so pripravljali zavodi oziroma institucije sami, ki so v različnem času oddali na občinski svet tudi predloge svetov. Na občini menijo, da bodo morali direktorji tudi na tem področju upoštevati zakonodajo.

Jože Miklič

SEZNAM SPLOŠNIH AKTOV OBČINSKEGA SVETA OBČINE GROSUPLJE, OBJAVLJENIH V URADNEM LISTU REPUBLIKE SLOVENIJE v mesecih juniju, juliju, avgustu, septembru, oktobru, novembru in decembru 2004

1. Odlok o porabi proračunske rezerve v letu 2004 (Uradni list RS, št. 61, z dne 4. 6. 2004)
2. Sklep o določitvi cen programov v Vzgojnovarstvenem zavodu »Kekec« Grosuplje (Uradni list RS, št. 61, z dne 4. 6. 2004)
3. Spremembe in dopolnitve pravilnika o finančnih intervencijah za ohranjanje in razvoj kmetijstva v občini Grosuplje (Uradni list RS, št. 61, z dne 4. 6. 2004)
4. Popravek odloka o ureditvenem načrtu Družbeni dom (Uradni list RS, št. 62, z dne 7. 6. 2004)
5. Popravek odloka o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta Nova šola Brinje, Grosuplje (Uradni list RS, št. 62, z dne 7. 6. 2004)
6. Popravek odloka o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta Dvori III (Uradni list RS, št. 63, z dne 10. 6. 2004)
7. Popravek odloka o prostorsko ureditvenih pogojih za prostorsko plansko celoto 1/5 Polica (Uradni list RS, št. 63, z dne 10. 6. 2004)
8. Odlok o oglaševanju v občini Grosuplje (Uradni list RS, št. 67, z dne 18. 6. 2004)
9. Odlok o ustanovitvi skupnega organa v javnem podjetju Javno komunalno podjetje Grosuplje d.o.o., Cesta na Krko 7, Grosuplje (Uradni list RS, št. 71, z dne 30. 6. 2004)
10. Odlok o zaključnem računu proračuna občine Grosuplje za leto 2003 (Uradni list RS, št. 75, z dne 13. 7. 2004)
11. Program priprave za spremembo in dopolnitve zazidalnega načrta za območje Eurotrans v Grosupljem (Uradni list RS, št. 75, z dne 13. 7. 2004)
12. Program priprave lokacijskega načrta za zadrževalnik Bičje v Grosupljem (Uradni list RS, št. 75, z dne 13. 7. 2004)
13. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Grosuplje za obdobje od leta 1996 - 2000, dopolnitev 2004 (Uradni list RS, št. 87, z dne 6. 8. 2004)
14. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o usklajenosti prostorskih izvedbenih načrtov in drugih prostorskih aktov z dolgoročnim in srednjeročnim planom občine Grosuplje za obdobje od leta 1996 do 2000, sprememba 2004 (Uradni list RS, št. 87, z dne 6. 8. 2004)
15. Sprememba in dopolnitev Odloka o porabi sredstev proračunske rezerve v letu 2004 (Uradni list RS, št. 88, z dne 10. 8. 2004)
16. Spremembe in dopolnitve Pravilnika o merilih za določitev podaljšanega obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost na območju občine Grosuplje (Uradni list RS, št. 88, z dne 10. 8. 2004)
17. Odlok o spremembi odloka o proračunu občine Grosuplje za leto 2003 in 2004 (Uradni list RS, št. 112, z dne 15. 10. 2004)
18. Popravek odloka o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta Nova šola Brinje, Grosuplje (Uradni list RS, št. 119, z dne 5. 11. 2004)
19. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra za zemljišča parc. št. 2209/14, 2209/15, 2209/16, 2209/17, 2209/18, 2209/19, 2209/20, 2209/21, 2209/22, 2209/23 in 2209/24 vse k.o. Grosuplje - naselje ob lokalni cesti ob Grosupeljščici (Uradni list RS, št. 121, z dne 11. 11. 2004)
20. Sklep o ukinitvi statusa grajenega javnega dobra na zemljiščih parc.št. 2230/3, 2232/2, in 2232/4, vse k.o. Račna (Uradni list RS, št. 121, z dne 11. 11. 2004)
21. Sklep o pridobitvi statusa grajenega javnega dobra v k.o. Mali Vrh (Uradni list RS, št. 121, z dne 11.11.2004)
22. Sklep o pridobitvi statusa grajenega javnega dobra v k.o. Grosuplje - naselje (Uradni list RS, št. 121, z dne 11.11.2004)
23. Program priprave za občinski lokacijski načrt obrtno storitveno območje Spodnje Brvace (OLN) (Uradni list RS, št. 134, z dne 16.12.2004)
24. Popravek odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin (Uradni list RS, št. 136, z dne 20. 12. 2004)
25. Popravek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o usklajenosti prostorsko izvedbenih načrtov in drugih prostorskih aktov z dolgoročnim in srednjeročnim planom občine Grosuplje (Uradni list RS, št. 136, z dne 20. 12. 2004)
26. Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Grosuplje (Uradni list RS, št. 138, z dne 24. 12. 2004)
27. Sklep o vrednosti točke za izračun komunalnih taks v občini Grosuplje (Uradni list RS, št. 138, z dne 24. 12. 2004)
28. Sklep o izhodiščni ceni za izračun sorazmernega dela stroškov opremljanja stavbnega zemljišča izven območja urejanja stavbnega zemljišča za občino Grosuplje (Uradni list RS, št. 138, z dne 24. 12. 2004)
29. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra v k.o. Grosuplje - naselje - parc. št. 612/26 in 613/17 (Uradni list RS, št. 138, z dne 24. 12. 2004)
30. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra v k.o. Grosuplje - naselje - parc. št. 780/2 in 2220/5 (Uradni list RS, št. 138, z dne 24. 12. 2004)
31. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra za zemljišči parc.št. 1738/1 in 1738/2 k.o. Grosuplje naselje ob Adamičevi cesti (Uradni list RS, št. 138, z dne 24. 12. 2004)

S 1. 1. 2005 UPRAVNA ENOTA GROSUPLJE PRENEHA POSLOVATI Z UPRAVNIMI KOLKI

Cenjene stranke obveščamo, da bo Upravna enota Grosuplje s 1. 1. 2005 prenehala poslovati z upravnimi kolkami. Tako za vloge, vložene na Upravni enoti Grosuplje, boste od tega dne dalje lahko plačali na blagajni v Glavni in sprejemni pisarni, za vse ostale postopke pa lahko kupite upravne kolke na Pošti Slovenije - enota Grosuplje ali pri vratarju Okrajnega sodišča v Grosupljem.

UPRAVNE OVERITVE PO 1. 1. 2005

S 1. 1. 2005 bo uveljavljena novela Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 73/2004), ki med pomembnimi novostmi uvaja tudi upravno overitev podpisov, prepisov in kopij. Strankam bo s tem omogočeno, da bodo za potrebe upravnih postop-

kov lahko opravile overitev pred upravnih organom - upravno enoto in za ta namen ne bo več potrebno obiskovati notarjev. To pa ne pomeni, da overitev podpisov, prepisov in kopij ne bo mogoče še naprej opravljati tudi pri notarjih.

Upravna overitev bo uporabna zgolj v upravnih postopkih in bo takrat tudi popolnoma enakovredna notarski overitvi lastnoročnega podpisa, prepisa ali kopije. Pri overitvah se ne bodo uporabljala siceršnja pravila o krajevni pristojnosti, ampak bo stranka lahko zahtevala upravno overitev podpisa, prepisa ali kopije pri vsaki upravni enoti, ne glede na kraj stalnega oziroma začasnega prebivališča oziroma sedeža.

Upravna enota Grosuplje bo strankam omogočala izvajanje upravnih overitev v času uradnih ur v Glavni in sprejemni pisarni pri svetovalcu za stranke.

Upravna taksa za upravne overitve je določena z Zakonom o upravnih taksah in znaša za overitev podpisa v višini 15 točk (x 17 SIT = 255 SIT). Zakon o upravnih taksah pa ne določa takse za overitev prepisov in kopij, zato upravna enota upravne takse za te overitve ne bo mogla zaračunavati, dokler ne bo spremljen zakon.

Nevenka Dolgan, načelnica

SPREJEM DOHODNINSKIH NAPOVEDI

ZA PREBIVALCE OBČINE GROSUPLJE:

od 23. 3. 2005 do 31. 3. 2005 od 8. - 18. ure
na izpostavi Grosuplje,

29. 3. 2005, 30. 3. 2005 in 31. 3. 2005 od 8. - 18. ure
v prostorih Družbenega doma Grosuplje.

REPUBLIKA SLOVENIJA, MINISTRSTVO ZA FINANCE
DAVČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE, DAVČNI URAD LJUBLJANA
PO POBLASTILU DIREKTORICE Anton Žitnik, vodja izpostave Grosuplje

VABILO!

V okviru projekta Sožitje med mestom in podeželjem bo v letu 2005 delovala informacijska pisarna, kjer bodo lahko zainteresirani kmetje in podjetniki pridobili različne informacije o vseh aktualnih temah s področja kmetijstva in podjetništva, kot npr. svetovanje v okviru dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, podjetniško svetovanje, informacije o aktualnih razpisih za pridobitev sredstev, pomoč pri izpolnjevanju razpisnih obrazcev idr.

Informacijska pisarna bo za vse zainteresirane odprta vsako sredo od 9. do 13. ure na sedežu Občine Grosuplje, Taborska c. 2 v Grosupljem.

Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance Občine Grosuplje

VABILO na javno predstavitev razvojnega programa podeželja SOŽITJE MED MESTOM IN PODEŽELJEM

Spoštovani!

Sosednje občine Grosuplje, Ig, Mestna občina Ljubljana in Škofljica, podpisnice pisma o nameri, ugotavljajo skupen interes za pripravo razvojnega programa podeželja »Sožitje mesta s podeželjem«. Podeželje ponuja široko paleto razvojnih možnosti tudi v povezavi z razvojnimi ambicijami mesta. Pripraviti želijo program, ki bo omogočil nove možnosti za skupne razvojne aktivnosti, ki jim bodo ob njihovem izvajanju omogočile razvojno prednost, po kateri bodo te razvojne prednosti razpoznavne v slovenskem in evropskem okolju.

Ena pomembnejših nalog je tudi informiranje, svetovanje in usposabljanje prebivalcev.

Nenehne spremembe zakonodaje, nepoznavanje le te, zapleteni postopki pri prijavih na javne razpise so v ljudeh zbudili nekaj strah in nezaupanje. Na tej delavnici zato želimo podati celovito informacijo o pripravljenem razvojnem programu, kakšne in katere so lokalne prioritete. Seveda vam bomo predstavili tudi vzpodbude Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za razvoj podeželja v letih 2005 in 2006 in predstavili načrtovane podpore posameznih občin.

Zaradi tega vas vabimo, da se udeležite predstavitve, ki bo:

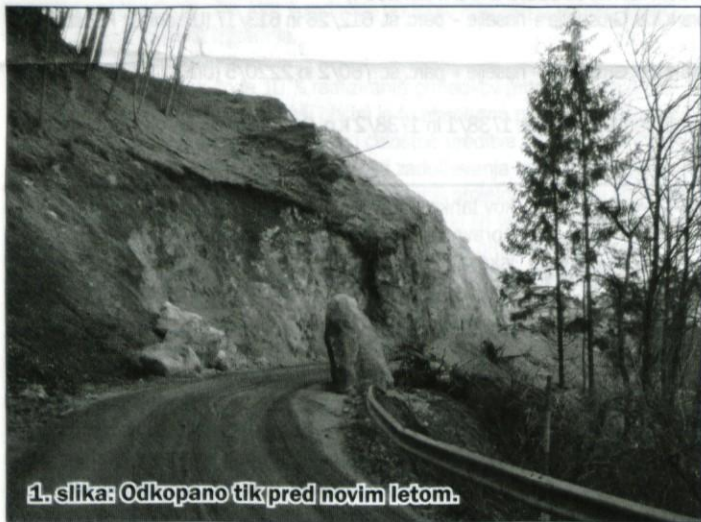
**v četrtek, 10. 2. '05 ob 19. uri v Galeriji Boštanj
in
v torek, 15. 2. '05 ob 19. uri v Družbenem domu Grosuplje.**

Prispevajte vaše ideje, uresničili jih bomo!
Prinesite svoje znanje, uporabili ga bomo!
Ne bojte se novega, naučili vas bomo!

Veselimo se našega skupnega sodelovanja!

POPRAVILO CESTE NA POLICO

zahteva tudi precej širok odkop dokaj trde dolomitne stene.

1. slika: Odkopano tik pred novim letom.

2. slika: Odkop 22. januarja 2005

VODO UJELI IN ZAKRPALI CESTO

Cesto proti Dolenji in Gorenji vasi pri Polici so morali zaradi dveh večjih poškodb asfalta, ki sta nastali ob vdoru »vodne žile« pod zgornji stroj cestnega telesa. Pred asfaltiranjem so pod tampon položili drenažne cevi, ki bodo preprečevale morebitne vdore vode ob prihodnjih večjih deževjih. Odtoki so speljani v bližnji Veliki potok.

SOUSTVARJANJE VIZIJE OBČINE GROSUPLJE

Vstop Slovenije v EU predstavlja pomembno prelomnico na področju urejanja prostora. Predvsem je morala Slovenija prilagoditi pravni red evropski zakonodaji. Nove vsebine je prinesel tudi Zakon o varstvu okolja, prav tako imamo v okviru ohranjanja narave sedaj nova varstvena območja Natura 2000. Na občinski ravni bomo sprejeli dva nova prostorska dokumenta: Strategija prostorskega razvoja občine (SPRO) in Prostorski red občine (PRO), ki bosta nadomestila občinski prostorski plan in PUP.

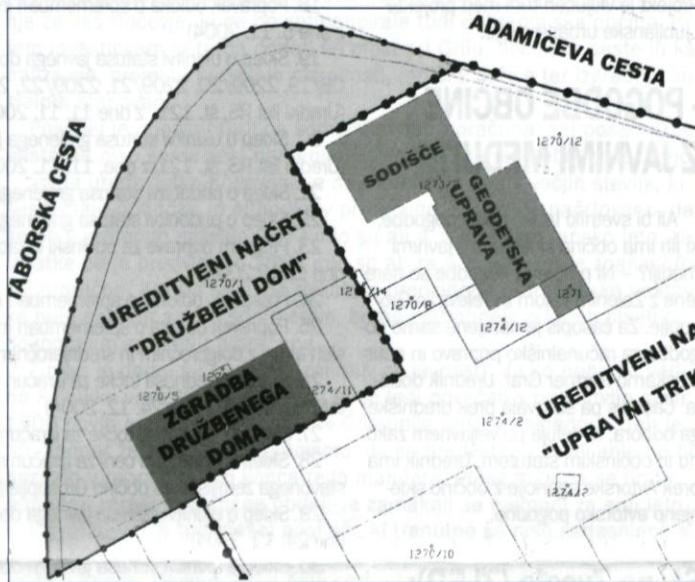
Mnenja in sveže ideje občanov, ki se porodijo iz želje po kvalitetnem okolju, so lahko dragocen prispevek, bodisi da želijo opozoriti na neko vsebino v prostoru, ki bi jo bilo smotrno po vašem mnenju revitalizirati, ohranjati ali pa opozoriti na pomembnejšo razvojno perspektivo v občini.

Vsi, ki želite soustvarjati prostorski razvoj občine Grosuplje, sporočite svoje poglede, vizije, predloge, mnenja ipd. v pisni ali ustni obliki na Urad za prostor občine Grosuplje. Veseli bomo vsakršne pobude, tako pozitivne kot negativne, kar pomeni, da želite pomagati pri soustvarjanju prostorske strategije, ki bo podajala pomembne temeljne usmeritve za razvoj občine v prihodnjih letih. Vabimo vas, da se udeležujete javnih predstavitev novih prostorskih dokumentov občine Grosuplje, za katere bodo termini sporočeni naknadno.

Sporočamo vam tudi, da se je rok za oddajo individualnih pobud občanov za spremembo namenske rabe (zazidljivo – nezazidljivo) iztekel 31. 1. 2005, kar je bilo objavljeno v decembrski številki Grosupeljskih odmevov in posredovano lokalnem radiu Zeleni val v januarju 2005.

Hvala za sodelovanje. - Urad za prostor občine Grosuplje

KAKŠNO JE TRENUTNO STANJE V ZVEZI Z ZGRADBAMI UPRAVNE ENOTE IN DRUŽBENEGA DOMA?

Na direktorja občinske uprave, g. Marka Podvršnika, smo poslali naslednje vprašanje, s katerim se je na nas obrnilo kar nekaj občanov glede odtujitve Družbenega doma ob Taborski cesti:

December 2003: Občina naj bi prodala IMOS-u Družbeni dom s pripadajočim zemljiščem. Po ustni obrazložitvi direktorja in pravnika občinske uprave Marka Podvršnika in župana Janeza Lesjaka na seji občinskega sveta naj bi se s prodajo v decembru 2003 mudilo med drugim tudi zato, ker bi se z javnim razpisom zadeve lahko zavlekle za več kot eno leto. Med tem časom bo (verjetno) prišlo do nove vlade in bo projekt pod vprašajem.

Danes: Vlada se je že zamenjala, Družbeni dom pa »stoji v nespremenjeni obliki in vsebini«. Drugih informacij ni.

V prihodnje nas zanima: Kakšno je trenutno lastniško stanje na zgradbi Družbenega doma in pripadajočem zemljišču? Koliko je občina dobila od prodaje te nepremičnine in kdaj oziroma koliko bo njej namenjenih prostorov v izključno last in posest v bodoči zgradbi? Kako daleč so načrti? Kdaj bo predvideni objekt (državne) upravne zgradbe zgrajen?

ODGOVOR DIREKTORJA MARKA PODVRŠNIKA:

SPOŠTOVANI UREDNIK,

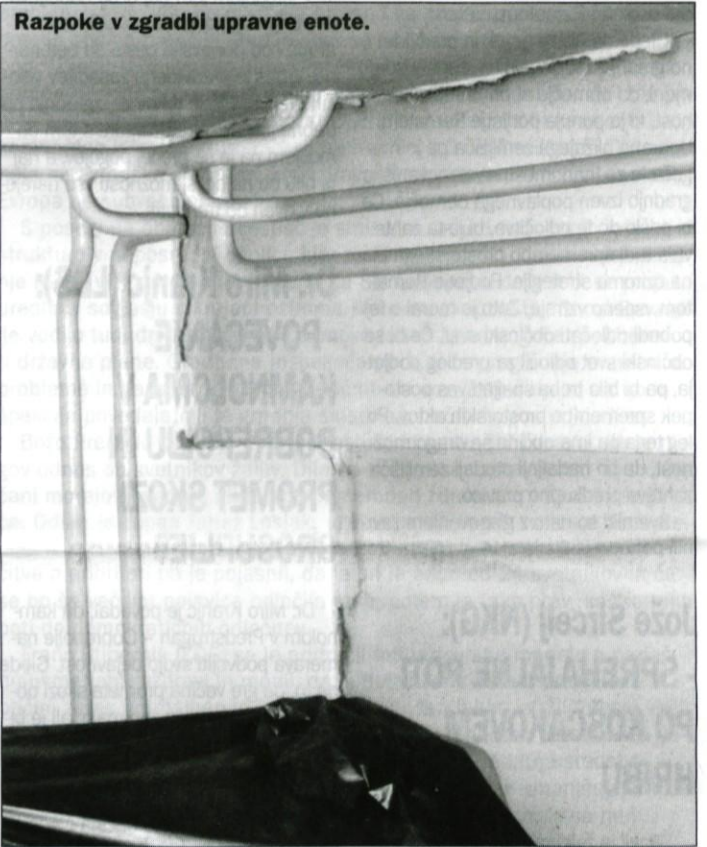
V zvezi z Vašim vprašanjem glede projekta »novega« Družbenega doma ob Taborski cesti podajam naslednji odgovor:

Ideja o izgradnji »novega« Družbenega doma na Taborski cesti 3 v Grosupljem izvira iz sfere Vlade Republike Slovenije oziroma njenega Servisa skupnih služb, ki v centru Grosupljega išče nove poslovne prostore za potrebe državnih institucij, še zlasti za Upravno enoto Grosuplje. In nobene dvoma ni, da je bila lokacija (sedanjega) Družbenega doma opredeljena kot najprimernejša.

Občina kot lastnica zemljišča in tudi Družbenega doma ta projekt »države« podpira, še zlasti iz razloga, da se Upravna enota izseli iz sedanjih občinskih prostorov na Kolodvorski cesti 2, saj po veljavni zakonodaji za uporabo teh prostorov občini kot lastnici ni dolžna plačevati najemnine. Med drugimi razlogi je tudi korist naših občanov, saj naj bi imeli državno-lokalno upravne storitve praktično na enem mestu.

V ta namen je Občinski svet občine Grosuplje že sprejel Ureditveni načrt DRUŽBENI DOM in Sklep o odtujitvi nepremičnin občine z namenom menjave, to je pridobitvijo nove večnamenske konferenčne dvorane. Da bi potencialni investitor (IMOS, o.p. J.M.) izgradnje novega Družbenega doma lahko kandidiral na razpisu Servisa skupnih služb Vlade RS, je moral z občino skleniti pogodbo, s katero si je zagotovil osnovni pogoj za sodelovanje na razpisu, to je pridobitev lastništva Družbenega doma in pripadajočih zemljišč. In v tej pogodbi sta potencialni investitor in občina po večmesečnih pogajanjih tudi opredelila osnovna izhodišča za menjavo nepremičnin. Namreč po idejnem projektu potencialnega investitorja naj bi bilo v novem Družbenem domu 2.490 m² poslovnih površin, namenjenih za delovanje »državnih« institucij. Od tega naj bi občina pridobila novo konferenčno dvorano z neto koristno površino 329 m². Glede na to, da ima sedanji Družbeni dom 244 m² neto poslovnih površin, bi naj občina pridobila na podlagi menjalnega razmerja 1:1 244 m² novih poslovnih površin. Razliko v dodatni površini 85 m² pa naj bi pomenila kompenzacijo za plačilo komunalnega prispevka potencialnega investitorja. To z drugimi besedami pomeni, da naj bi občina pridobila novo konferenčno dvorano brez

Razpoke v zgradbi upravne enote.

neposredne finančne obremenitve proračuna. Vendar pa ne gre prezreti dejstva, da ima podpisana pogodba odložno klavzulo, kar pomeni, da je podpisana pogodba veljavna le pod pogojem, da potencialni investitor uspe na pričakovanem razpisu Servisa skupnih služb Vlade RS, ki je zadolžen za poslovne prostore državnih institucij. To pa pomeni, da je občina še vedno lastnica Družbenega doma in pripadajočih zemljišč.

Nekoliko bolj zahtevno je vprašanje: Zakaj Servis skupnih služb Vlade RS kljub načelnemu dogovoru ni objavil razpisa že v letu 2004? Uradnega odgovora na občino nismo prejeli. Smo pa seznanjeni, da je preselitev celotne Upravne enote in tudi drugih državnih institucij v nov objekt strokovno precej zahtevna naloga. Toliko bolj, ker je državna uprava v postopku reorganizacije, kar pomeni, da še ni povsem usklajeno, katere državne institucije bodo tudi v bodoče še locirane na območju naše občine. A glede na to, da strokovne službe Servisa skupnih služb Vlade RS in Upravne enote Grosuplje intenzivno pripravljajo vse potrebno za objavo razpisa, ki naj bi bil že v mesecu februarju letošnjega leta, upravičeno pričakujemo, da bomo ob koncu leta 2006 na lokaciji Taborska cesta 3 stal že nov Družbeni dom.

Priloženo Vam posredujem tudi nekaj »najnovejših« posnetkov, iz katerih se bo dalo sklepati, zakaj sta se Občina in Upravna enota Grosuplje želeli izseliti iz zgradbe na Kolodvorski cesti 2.

Pripravil: Direktor občinske uprave: Marko Podvršnik, univ.dipl.prav.

Razpoke v zgradbi upravne enote.

ZADNIJH TRINAJST LET V ZNAMENJU DAVČNE REFORME, O NOVIH DAVKIH PA DACARJI NE ŽELIJO DAJATI INFORMACIJ

Davki so zadnje dni zelo aktualna tema. Zato sem se odpravila k direktorju grosupeljske izpostave Davčne uprave RS Antonu Žitniku z namenom, da dobim pojasnila o tem, kaj je bil namen davčne reforme, kaj je prinesla, zakaj reforma reforme, katere novosti za zavezanca prinaša Zakon o dohodnini ter katere davčne novosti se nam v bližnji prihodnosti še obetajo.

Direktor mi je razložil, da območne izpostave nimajo pristojnosti razlagati davčne zakonodaje in še manj razkrivati prihodnjih načrtov vlade glede obdavčenja. Zato se je v pogovoru osredotočil na pregled reforme slovenskega davčnega sistema.

»Leta 1991 sem prišel na »davkarijo« na željo takratnega župana Rudolfa Rometa, ker v Grosupljem na tem mestu že nekaj let niso imeli vodje. Davčni urad je bil takrat še pod ingerenco finančnega oddelka občine. Prosil me je, naj pridem vsaj za nekaj časa ter uredim vse potrebno. Jaz sem ravno v tistem času zaključeval sanacijo podjetja Kops v Grosupljem. Odločil sem se, da se povabilu odzovem. Grosupeljski urad je takrat pokrival fizične osebe, kmete in obrtnike,« je začel pogovor Žitnik.

DAVČNA REFORMA SE JE ZAČELA ŽE LETA 1992.

Naslednje leto po njegovem prihodu, leta 1992, se je v Sloveniji začela davčna reforma. Prva faza reforme je prinesla odcepitev davčnih uradov od občin ter njihovo vključitev v Republiško upravo za javne prihodke v sklopu Ministrstva za finance.

DOHODNINO BOMO LETOS PLAČALI ŽE TRINAJSTIČ.

Leta 1991 in 1992 so davkarji začeli uvajati računalniške sisteme, posodabljalni opremo in pripravljati nove programe. Tako so se začeli pripravljati na novo fazo organiziranosti javnih financ, ki jo je zaznamovala uvedba dohodnine. Slednja je bila prvi korak v reformi, ki so ga zaznali tudi zavezanci, ko so morali začeti davčnemu organu pošiljati pregled svojih prihodkov. To je bil velik korak za ljudi v študijskem in programskem smislu, kot tudi velika nova naloga za izpostavo. Pravočasno so morali zagotoviti usposobljene kadre ter razmišljati o novih prostorih. Na izpostavi v Grosupljem so tako mlajši kadri s srednjo šolo in nekaj z viš-

Na podlagi 120. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 18/96, 87/97, 82/98, 91/98, 108/99 in 97/01) in 407. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 54/04, 57/04 -ZDS-1 in 109/04 - odločba US) izdaja Ministrstvo za finance, Davčna uprava Republike Slovenije

JAVNI POZIV

k vložitvi napovedi za odmero dohodnine za leto 2004

Zavezanci za dohodnino morajo vložiti napoved za odmero dohodnine za leto 2004 najkasneje do 31. marca 2005 na predpisanem obrazcu. Obrazec je objavljen tudi na spletnih straneh Davčne uprave Republike Slovenije (<http://www.sigov.si/durs>), zavezanci pa lahko napoved vložijo tudi v elektronski obliki preko sistema eDavki na spletni naslov: <http://edavki.durs.si>

Napoved so dolžni vložiti vsi zavezanci, razen:

- zavezancev, katerih (bruto) dohodki ne presegajo 11 % poprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto 2004;
- učencev in študentov, katerih (bruto) prejemki iz naslova plačila za časno ali občasno opravljeno delo preko študentskih ali mladinskih organizacij, ki posredujejo delo na podlagi pogodbe o koncesiji, ne presegajo 51 % poprečne letne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za leto 2004;
- zavezancev, katerih edini vir dohodnine je pokojnina, če med letom 2004 v skladu z zakonom niso plačevali akontacije dohodnine in med letom niso uveljavljali olajšav za vzdrževane družinske člane.

Napoved vložijo:

- zavezanci za dohodnino s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji (rezidenti) pri davčnem uradu, na območju katerega so vpisani v davčni register v času vložitve napovedi;
- zavezanci, ki niso rezidenti Republike Slovenije, pri davčnem uradu, na območju katerega so vpisani v davčni register v času vložitve napovedi, če niso vpisani, pa pri davčnem uradu, na območju katerega imajo začasno prebivališče v času vložitve napovedi.

Pojasnilo:

Napoved za odmero dohodnine morajo do 31. marca 2005 vložiti tudi zavezanci za davek od dohodkov iz dejavnosti in zavezanci za davek od dobička iz kapitala od prodaje vrednostnih papirjev in drugih deležev v kapitalu, ki so dolžni napoved za navedena davka vložiti do 28. februarja 2005 za preteklo leto. Zavezanci, ki sami obračunajo davek iz dejavnosti, vložijo obračun tega davka do 31. marca 2005.

V napovedi za odmero dohodnine morajo zavezanci za dohodnino, ki so po končani zapuščinski razpravi v letu 2004 postali lastniki denacionaliziranega premoženja ali nepremičnega premoženja, napovedati dohodke od oddajanja tega premoženja v najem za vse obdobje, ko je v njihovem imenu kot zavezanec za davek od navedenih dohodkov nastopal skrbnik za posebne primere.

Zavezanci, ki so oddali v letu 2004 fizičnim osebam v najem premoženje ali nepremično premoženje, morajo vložiti napoved za odmero davka od dohodkov iz premoženja najkasneje do 15. januarja 2005 za preteklo leto pri davčnem uradu, kjer so vpisani v davčni register, če niso vpisani, pa pri davčnem uradu, kjer je vpisan izplačevalec dohodkov.

Zavezanec za dohodnino se kaznuje za prekršek, če nepravčasno vloži napoved za odmero dohodnine, če je ne vloži, ali vloži napoved, ki ne vsebuje podatkov, potrebnih za odmero dohodnine, ali v njej izkaže neresnične podatke.

MINISTRSTVO ZA FINANCE, Davčna uprava Republike Slovenije

jo šolo začeli intenzivno študirati ob delu. Tradicija stalnega izobraževanja se na izpostavi nadaljuje še danes. Pri uvajanju novih davkov so se obenem vsi spoznavali s tehnično tehnološkim in organizacijskim delom, saj so izpostavo v Grosupljem izbrali za testiranje programov za pobiranje davkov od podjetnikov in prispevkov kmetov. Programe so takrat pripravljali v Republiškem računalniškem centru v Ljubljani, testirali pa so jih inštruktorji, od katerih so na izpostavi dobili veliko znanja.

Z NOVIH ZAKONI SO OPREDELILI DELOVANJE DAVČNE UPRAVE.

Vzporedno z uvajanjem novih davkov in posodabljanjem tehnologije so bili sprejeti novi zakoni, ki opredeljujejo delovanje davčnih organov. Bili so novelirani in sprejeti številni zakoni, ki so sedaj usklajeni z organizacijo javnih financ v ostalih državah Evropske unije. Med njimi so: Zakon o davčni službi, Zakon o upravnem postopku, ki opredeljuje delovanje celotne državne uprave ter Zakon o davčnem postopku, ki določa, kako davkarja terja davke ter kako jih izterja, kako izdaja odločbe...

Leta 1996 se je Služba družbenega knjigovodstva (SDK) preimenovala v Agencijo za plačilni promet. Slednja je ohranila nalogo izvajanja davčne službe za pravne osebe. Uprava za javne prihodke pa je še naprej pokrivala fizične osebe, kmete, ostale samostojne poklice ter izvajala davčno inšpekcijo. V grosupeljski izpostavi so takrat delovali trije davčni inšpektorji.

DURS JE BIJL USTANOVljen 1. 7. 1996 IN JE PRVIC POD ISTO STREHO ZDRUZIL VSE DAVKE.

V naslednji fazi reorganizacije javnih financ je bila Agencija za plačilni promet ukinjena. Hkrati je bila ustanovljena Davčna uprava Republike Slovenije (DURS). Vse pristojnosti ukinjene agencije so bile 1. 7. 1996 prenešene na Davčno upravo, ki je tako pod eno streho združila celotne javne finance države. Davčno upravo so organizirali v davčne urade in izpostave.

LETA 1999 JE DDV ZAMENJAL NEKDANJI PROMETNI DAVEK.

»Po organiziranju v samostojno službo DURS pod okriljem Ministrstva za finance smo v letih 1999 in 2000 pristopili k novemu načinu pobiranja prometnih davkov. Z zakonsko podlago je bil uveden davek na dodano vrednost« nadaljuje direktor Žitnik. Tudi to je bil velik projekt, tako za davčno upravo kot za zavezance. Namen uvedbe DDV je bila poenostavitve davčnega postopka, saj se je pred tem prometni davek obračunaval po zelo različnih stopnjah. Z uveljavitvijo DDV imamo le dve vrsti davka, eden je za storitve in drugi za blago. Drugi namen te spremembe je bilo obdavčenje zgolj dodane vrednosti.

Približevala se je vključitev Slovenije v Evropsko unijo, ko je morala naša država ureditev številnih področij prilagoditi ureditvi v uniji. »In ravno davek na dodano vrednost je bil eden izmed pogojev, da smo se lahko enakopravno vključili v evropske tokove. 25 držav članic si mora namreč vsake 3 mesece izmenjevati podatke o medsebojnem prometu blaga in storitev. Iz evidenc, ki so bile vzpostavljene za pobiranje DDV, so ti podatki razvidni,« razlaga Anton Žitnik.

eDAVKI = ELEKTRONSKO DAVČNO POSLOVANJE.

Nadaljnji razvoj davčnega sistema je šel v smer približanja delovanja davčne uprave davčnim zavezancem. In to tako, da se ti lahko neposredno vključujejo s svojo tehnologijo v informiranje ter v posredovanje zakonsko zahtevanih podatkov po elektronskih medijih. V ta namen je DURS leta 2004 ponudila zavezancem elektronsko poslovanje tudi za oddajo napovedi za dohodnino. »Na naši izpostavi je to možnost uporabilo okoli 200 zavezancev, kar je komaj desetina. Upamo, da bodo davčni zavezanci letos to možnost izkoristili v večjem številu, saj klasično pobiranje napovedi predstavlja za davčno službo veliko logistično nalogo.« poziva občane direktor grosupeljske davčne izpostave. Na moje razmišljanje, da bi mogoče veljalo elektronsko napoved dohodnine poenostaviti, Žitnik odgovarja, da je postopek že sedaj zelo enostaven.

V letu 2005 se bodo možnosti elektronskega davčnega poslovanja razširile na oddajanje raznih dokumentov: na voljo bo REK obrazec, plačilne liste in prispevki za zasebnike, vsak bo lahko pogledal v lastno davčno poslovanje, ki bo razvidna iz elektronske kartice zavezanca, začeli bodo uporabljati eObvestila, eOpozorila,... Ažurno se bodo vodile evidenco o oddanih in vloženi dokumentih, možen bo vpogled v davčni register...

STABILIZACIJA JAVNIH FINANC BO NUJNA, CE BOMO ŽELELI IZPOLNITI KRITERIJE VKLJUČITVE V EMU.

»Iz zgoraj opisanega je razvidno, da je bilo potrebno daljše obdobje za prestrukturiranje davčne službe. Po vstopu v Evropsko unijo prvega maja lani smo dobili nove izkušnje ter odkrili posamezne pomanjkljivosti v obstoječem, reformiranem sistemu pobiranja davkov. Glede na novo znanje, pridobljeno v zadnjih desetih letih, želimo določene stvari popraviti in jih modificirati v smislu poenostavitve izračunavanja davčnih obveznosti ter prilagoditve ostalemu evropskemu prostoru. Zato danes govorimo o reformi reforme,« dobim razlago aktualnih dogajanj. »V letu 2005 se morajo naše javne finance stabilizirati v smislu možnosti realnega planiranja državnega proračuna ter s tem vključevanja slovenskega proračuna v proračun EU. Stabilizacija fiskalne politike bo potrebna tudi, če bomo želeli izpolnjevati vse kriterije vstopa v Evropsko monetarno unijo. Stabilizacija javnih financ pomeni, da se davčna zakonodaja ne spreminja več ter da se ne uvajajo novi davki. Če pri tem nastane v državnem proračunu luknja, jo je potrebno odpraviti na odhodkovni strani, torej z varčevanjem, ne pa z iskanjem novih davčnih virov. Od 2005 morajo torej biti javne finance pregledne, primerljive z ostalimi in s tem tudi stabilne.« Predpisovanje davkov ter odločanje o njihovi višini bo tudi v prihodnje ostalo v pristojnosti slovenske vlade, kot to velja za državni proračun.

IZPOSTAVA GROSUPLJE: NIMA VELIKIH ZAVEZANCEV IN NIMA VELIKIH ZAOSTANKOV PRI PORAVNAVANJU DAVČNIH OBVEZNOSTI.

Ob odhodu v pokoj se želi direktor izpostave Grosuplje zahvaliti delavcem in delavkam, s katerimi so skupaj prebradili opisano reformo. Pravi, da lahko s ponosom ugotovijo, da so na izpostavi v Grosupljem v teh letih izšolali preko 50 delavcev za področje javnih financ ter da si jih je

preko 35 poiskalo nove izzive bodisi na generalnem davčnem uradu, bodisi na izpostavi v Ljubljani ali izven DURS. »Naše zaledje, to so 3 občine, je trenutno relativno davčno stabilno, saj nimamo ne velikih zavezancev ne velikih zaostankov. Glede na to, da se Grosuplje in ostale občine tako gospodarsko kot družbeno dobro razvijajo, mislim, da je tudi davčna uprava ustrezno pripravljena za prihodnje izzive.«

Davčne izpostave so v zadnjem času izgubile nekatere pristojnosti, ker so bile le te prenešene na davčne urade. Najprej je to davčno obravnavanje pravnih oseb, zaradi hitrejšega komuniciranja med obveznostmi zavezancev in podatkov o DDV. Nadalje je bila iz nivoja davčnih izpostav na nivo davčnih uradov prenešana davčna inšpekcijska služba. Tako so se želeli izogniti pristranosti do davčnih zavezancev na lokalnem nivoju in povečati neodvisnost inšpektorjev ter zagotoviti enako obravnavanje vseh davčnih zavezancev.

IZPOSTAVA DURS V GROSUPLJEM IMA SLEDEČE PRISTOJNOSTI:

odmera osebnih davkov (dohodnina), odmera davkov fizičnih oseb in obrtnikov ter ljudem s svobodnimi poklici (kulturniki, umetniki, duhovniki, prostovoljci), registracija davčnih zavezancev (prijava in odjava podjetnikov), odmera katastrskega dohodka za vse zavezance, obračunavanje davkov od premoženja, premoženjskih pravic in drugih dohodkov (na primer od kapitalskih dobičkov iz vrednostnih papirjev, od dividend, zasluženih v tujini...), obračun prispevkov za uporabo stavbnega zemljišča, kontrola obračuna vseh prispevkov za delavce in zaposlene pri podjetnikih, knjigovodstvo za to področje ter lastno izterjavo dolgov, informiranje davčnih zavezancev v zvezi z njihovimi konkretnimi vprašanji, vodenje obračuna davkov od nepremičnin, motornih vozil... Davčna izpostava, ki ima 20 zaposlenih, je strokovno in tehnološko pripravljena, da opravlja vse naloge, ki so ji dane. Na začetku je izpostava obravnavala 500 obrtnikov, sedaj 1300, 500 pravnih oseb ter sprejme preko 20.000 dohodninskih napovedi.

»Po odzivih in po zanimanju davčnih zavezancev za javno finančne datjave opažamo, da se je to zelo povečalo. Ljudje se zavedajo svojih obveznosti in pravic in to kaže, da je država začela pravno delovati in da se tudi v tem pogledu stabilizira,« povzame direktor Žitnik.

Na moje vprašanje, kakšne izkušnje imajo z utajami davkov, mi je odgovoril, da se s tem na izpostavi ne ukvarjajo. Služba za notranji nadzor deluje v okviru generalnega davčnega urada. Le ta analizira podatke ter pridobiva informacije iz različnih virov ter lahko začne postopek odkrivanja davčnih zlorab. Če se postopek tiče zavezancev iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica ali Dobropolje, je grosupeljska izpostava dolžna omenjeni službi le posredovati zahtevane podatke. Nadaljnja preiskava teče na nivoju generalne davčne uprave. Vsak davčni zavezanec naj bi bil kontroliran vsaj 5 let, s tem da ima davčni organ takrat pravico pregledati vse podatke za nazaj. V primeru odkritih nepravilnosti temu sledi poročun in ustrezno sodno ukrepanje.

NOVA DOHODNINA BURI DUHOVE.

Veliko prahu v javnosti je v zadnjem času dvignil nov Zakon o dohodnini. Mnogi ga komentirajo, da je nejasen in zapleten, da v njem niso predvideni vsi primeri, ki se pojavljajo v praksi, da povečuje davčne obremenitve... Žitnik se s kritikami na zakon ne strinja. Pravi, da vsaka novost terja določen čas, da se nanjo navadimo ter da tudi davčna uprava potrebuje nekaj časa, da bo znala v skladu z zakonodajo odgovoriti na neštete situacije, ki se pojavljajo v praksi. Obenem pravi, da je državni proračun pač potrebno napolniti ter da so sprejetjem novega zakona želeli obdavčiti predvsem določene dohodke, ki so bili pred tem malo ali nič obdavčeni ter so jih zato začeli zavezanci na veliko izkoriščati. Npr. podjetniki so svojim otrokom na študentske napotnice izplačevali velike zneske na uro, kar po njegovem presega vse normalne meje. Veliko ljudi je ob redni zaposlitvi služilo kruh še z delom preko avtorskih pogodb (znani so primeri zdravnikov, profesorjev...). Tem so bili avtomatično priznani normirani stroški v višini 40 %, čeprav so lahko imeli zgolj minimalne dejanske stroške. Novi zakon jim avtomatično priznava le 10 % normiranih stroškov. Za večje olajšave bodo morali davkarji predložiti račune.

Na moje vprašanje, katere davčne novosti se nam še obetajo, se direktor Žitnik zgolj nasmehe. Pravi, da to mora ostati skrivnost. Sedaj davčna uprava zbira podatke in dela izračune. Temu bodo sledili novi davčni zakoni.

mag. Tatjana Jamnik Skubic

»TELEKOMOVCI« KOPLJEJO PROTI ŽALNI

V Žalni so se že vrsto let pritoževali nad slabo telefonijo. Še večjo potrebo po izboljšanju pa so prinesle nove ADSL tehnologije in internet nasploh, ki si jih v žalski dolini ljudje niso mogli privoščiti. Zdaj so se vendarle stvari začele premikati, saj jarek ob cesti kaže, da so Žalci in Ločani vse bližje razviti telefoniji in povezavi s svetom.

Jože Miklič

ALI JE NATEČAJ ZA KNJIŽNICO LEGITIMEN? - 2

RAZPOREJANJE PRORAČUNSKIH SREDSTEV

Že drugo leto kot občinski svetnik sodelujem pri sprejemanju občinskega proračuna in vsako leto se vršijo vroče diskusije na občinskem svetu, predvsem v katere zidove bomo vlagali z davki pridobljena sredstva. Vse se vrti o tem, ali bomo zidali nove šole, vrtce, knjižnice ali zdravstveni dom. Za večino imajo le novi zidovi neko razvojno vrednost, pa če ravno so potem objekti slabo izkoriščeni, slabo opremljeni z delovnimi pripomočki in opremo, pa tudi velikokrat z vsebino. V nadaljevanju pa zahtevamo ogromna sredstva za vzdrževanje. Zelo intenzivna je tudi stanovanjska gradnja, ki jo sicer ne financira občina, temveč razna privatna podjetja, ki pa ne želijo graditi tudi najemnih neprofitnih socialnih stanovanj. Vsej tej gradnji pa ne sledi komunalna opremljenost, ki je zelo zastarela in terja nujno posodobitev, tako vodovodne kot druge komunalne infrastrukture.

Ob tem pa je največji problem Grosupljega neurejenost. Zelenice so zapuščene in slabo ali pa sploh neurejene, lahko rečemo celo zanemarjene. Ulice so slabo vzdrževane, velikokrat nečiste. Ulična razsvetljava je pomanjkljiva, veliko ulic je tudi nerazsvetljenih. Križišča so neurejena in pri tako velikem prometu že tudi zelo nevarna. Grosuplje nima niti enega križišča, niti enega semaforiziranega križišča. Cesta do Cikave je prava katastrofa in življenjsko nevarna. Ta neurejenost se odraža tudi v dru-

gih področjih. Ob nogometnem igrišču so bile postavljene začasne tribune, ki ob propadanju samo kazijo izgled okolice. Grosuplje nima niti ene urejene peš poti, da ne govorim o urejenih kolesarskih stezah. Skratka, daleč smo od sodobno urejenega bivalnega in življenjskega okolja.

Če želimo krajanom Grosupljega zagotoviti mnogo boljše in prijaznejše pogoje bivanja, je nujno politiko porabe proračunskih sredstev preusmeriti iz zidov v komunalno urejanje občinskega prostora. Drobitev sredstev na nešteto vprašljivih dotacij in raznih oblik transferov zmanjšati in preusmeriti v vzpostavljanje lepših in boljših bivalnih pogojev. Za šole, vrtce, zdravstveni dom, knjižnice itd. pa iskati najracionalnejše rešitve v adaptacijah in dozdih obstoječih prostorov. Predvsem pa zagotoviti ustrezno vzdrževanje in opremljenost s sodobnimi delovnimi in učnimi pripomočki.

Mnogo sem potoval po tujini in nikjer nisem videl tako lepih objektov, namenjenih za tovrstne dejavnosti. Vsi sodobni kraji težijo predvsem k vzpostavljanju boljših bivalnih pogojev za svoje prebivalce in ne v neki nepotrebnem zunanjem luksusu. Občina razpolaga s kar primernimi sredstvi, potrebno jih je le smiselno izrabiti.

Dr. Dušan Ivan Lavrič, občinski svetnik ZLSD

REPUBLIKA SLOVENIJA
KOMISIJA ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE
1800 Ljubljana, Trnška 1/1a
Telefon: 01 478 8483, Fax: 01 478 8472
E-pošta: emi.korupcija@gov.si

Sifra: 006-05-M/2004-6
Datum: 21. december 2004

OBČINA GROSUPLJE
OBČINSKA UPRAVA
Taborska cesta 2
1290 Grosuplje

ZADEVA: JAVNI ARHITEKTURNI NATEČAJ – VRAČAMO DOKUMENTACIJO

Obveščamo Vas, da smo proučili dokumentacijo, ki ste nam jo posredovali in se nanaša na uvedbo in izvedbo javnega arhitekturnega natečaja. Pri tem nismo ugotovili kršitev Zakona o preprečevanju korupcije ali drugih kršitev, za katere bi bili pristojni drugi organi.

Zaradi tega Vam v prilogi vračamo dokumentacijo, ki ste nam jo posredovali.

S spoštovanjem!

PRILOGA: 1x

Poslano:
1 x Občina Grosuplje, Občinska uprava
Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje
OBVEZNO OSEBNO
1 x arhiv

Drago KOS
PREDSEDNIK

ALI PRAVNA POKRITOST POMENI TUDI POŠTENOST?

Na decembrski seji Občinskega sveta Občine Grosuplje smo bili svetniki v uvodu seznanjeni, da je Komisija za preprečevanje korupcije na podlagi anonimne prijave proučila dokumentacijo o javnem natečaju »Javni arhitekturni projektni natečaj za prenovu in prizidek Knjižnice Grosuplje s spremljajočimi dejavnostmi«, posredovan pa nam je bil tudi dopis, ki ga je Komisija za preprečevanje korupcije naslovlila na Občino Grosuplje.

Na Komisijo za preprečevanje korupcije pa smo se konec novembra obrnili tudi svetniki SDS ter zaradi suma konflikta interesov v omenjenem javnem natečaju (županova hči Maja Lesjak, katere projekt je bil izbran kot drugonagrajeni, je dobila nagrado v višini 650.000,00 SIT) to strokovno službo zaprosili za mnenje.

Komisija v svojem odgovoru meni, »da je zakonodajalec med poslovne subjekte uvrstil le pravne osebe in samostojne podjetnike, ki opravljajo dejavnost, ne pa tudi fizičnih oseb«. Določbe zakona tako ne zajemajo takšne situacije, kot se je primerila v Grosupljem. Na podlagi navedenega Komisija meni, »da bo potrebno sedaj veljavni zakon v tem delu spremeniti«.

Temu mnenju Komisije se pridružujemo tudi v Klubu svetnikov SDS Grosuplje ter si zastavljamo v naslovu navedeno vprašanje.

Dušan Hočevar, vodja Kluba svetnikov SDS Grosuplje

Iz natečajne dokumentacije je tudi razvidno, da je županova hči sodelovala na natečaju kot fizična oseba in ne kot samostojni podjetnik ali oseba, ki ima v pravni osebi (gospodarski družbi) več kot 20% lastniški delež ali enak procent upravljalških ali lastniških pravic. Kljub temu dejstvu je Komisija mnenja, da so županova hči in ostale fizične osebe v konkretnem primeru sodelovale na natečaju na enak način kot poslovni subjekti oziroma gospodarske družbe in samostojni podjetniki. Tudi pravne posledice v primeru izbrane natečajne rešitve so bile enake za fizične in pravne osebe oziroma za poslovne subjekte. Namen sodolovanja na natečaju je ta, da je natečajna rešitev, ki jo ponudi razpisovalcu oziroma bodočemu investitorju tudi izbrana. S tem, da je natečajna rešitev izbrana oziroma nagrajena, natečajnik neposredno pridobi finančno korist (dohodek), s prednostno pravico pri izdelavi projektne dokumentacije pa natečajnik pridobi možnost za nadaljnje pridobivanje dohodka.

Glede na navedena dejstva ocenjujemo, da so bile v konkretnem primeru podane okoliščine, ki kažejo na nasprotje med javnim interesom in zasebnim interesom župana. Na to dejstvo kaže že ravnanje župana, ki je v času, ko je izvedel, da je bila nagrajena rešitev, ki jo je posredovala njegova hči, sam prenesel pooblastila v zvezi z nadaljevanjem postopka na direktorja občinske uprave. Takšno ravnanje župana ocenjujemo kot korektno.

ZPKor ne definira pojma »poslovni subjekt«, vendar pa v 46. členu, kjer opredeljuje, katere evidence vodi Komisija, določa, da Komisija vodi evidenco poslovnih subjektov iz 28. člena tega zakona in v oklepaju navaja, da evidenca vsebuje naziv poslovnega subjekta, registrsko številko in sedež. Glede na zahtevane podatke v evidenci smo mnenja, da je zakonodajalec med poslovne subjekte uvrstil le pravne osebe in samostojne podjetnike, ki opravljajo dejavnost, ne pa tudi fizičnih oseb. Komisija je mnenja, da zaradi tega ni prišlo do kršitve ZPKor, ker določbe zakona ne zajemajo tudi takšne situacije, kot ste nam jo opisali.

Iz opisanega primera je razvidno, da je zakon pomanjkljiv, saj ne določa omejitev poslovanja naročnikov, ki poslujejo po predpisih o javnih naročilih v primerih, ko z njimi v poslovni odnos stopajo fizične osebe, čeprav tudi v teh primerih lahko pride do konflikta interesov. Zaradi tega smo v Komisiji mnenja, da bo potrebno sedaj veljavni zakon v tem delu spremeniti.

Izsek iz dopisa, ki ga je ista komisija poslala OO SDS Grosuplje, pojasnjuje še nekatere druge okoliščine, ki pa v skupni vsebini zvenijo nekoliko drugače kot je razvidno iz poslanega dopisa na občino.

STOPILI SMO NA SKUPNO NOVO POT

Zgodilo se je.

3. oktobra 2004 smo se Slovenke in Slovenci na volitvah odločili, da zamenjamo vlado. Zmagala je SDS. Predsednik slovenske vlade je postal Janez Janša. Novoizvoljeni parlament že aktivno deluje. Tudi nova ministrska ekipa je začela z intenzivnim delom. Na mnoga odgovorna mesta so postavljeni novi ljudje, ki jih čaka zelo trdo delo. Marsikaj bo potrebno postoriti in tudi spremeniti. Pričakovanja volivk in volivcev so velika.

Zavedamo pa se, da se zadeve ne dajo spremeniti kar čez noč, saj je prejšnja vlada v svojih 12 letih sprejemala tako zakonodajo, ki ima vrsto »lukenj«, in si jo lahko vsak razlaga po svoje. V tem obdobju, obdobju demokracije (ki je bila zelo podobna »anarhiji«) so mnogi na odgovornih mestih izgubili kompas odgovornosti in pravičnosti. Na mnogih področjih je bilo najpomembnejše, na kakršenkoli način si prigrabiti čimveč denarja. V zadnjem času kar vrejo na dan najrazličnejše nepravilnosti, povezane z denarjem in bogatjem na nepošten način. V obdobju bivše vlade smo v Sloveniji pridelali mnogo multimilijonarjev in nihče jih ni vprašal, po kakšni poti so prišli do tega denarja. Na drugi strani pa se v istem obdobju srečujemo že s preveliko revščino, saj se podjetja zapirajo čez noč in ljudje ostajajo brez dela in brez poštenega zaslužka.

Končno smo Slovenci in Slovenke spoznali, da je to pohlepnost in aroganco prejšnje vlade treba menjati. Nova vlada bo imela zato težko delo. Vsi pričakujemo od nje predvsem pošteno in odgovorno delo na vseh nivojih. Zakonodajajo pa bo potrebno počasi spremeniti tako, da bo jasna in učinkovita. Mnogo več kontrole bo potrebno na vseh področjih in več preglednosti.

Prav je, da vsi skupaj stopimo na skupno NOVO POT, ki je zelo široka in je prostora za vse, ki smo pripravljeni prispevati svoj kamenček in tlakovati to široko pot v skupni mozaik lepše in srečnejše prihodnosti. Če hočemo delati, se žrtvovati, ustvarjati in za nekaj izgorevati, moramo vedeti, za kaj je vredno vse to storiti. Vredno je in splača se! Vsak izmed nas lahko na to skupno NOVO POT s svojim odgovornim in poštenim delom in vedenjem prinaša več zadovoljstva, boljše medsebojne odnose, medsebojno spoštovanje, odkrito komunikacijo, upoštevanje različnosti, več odgovornosti, več srčne kulture, več optimizma in veselja do življenja.

Prav je, da se zavedamo, da živimo na srečnem koncu sveta, kjer so mir in prečudovite naravne lepote.

Če bodo na naši skupni NOVI POTI prevladovali dobri medčloveški odnosi, čut za odgovornost, poštenost in pravičnost ter preglednost dela na slehernem področju, bomo sposobni rešiti vsak problem.

Od vseh nas in od vsakega posameznika je odvisna naša lepša prihodnost. Gradimo jo skupaj z ljubeznijo in optimizmom.

Angelca Likovič

Glede na objavljen članek v novembrski številki Grosupeljskih odmevov z naslovom ALI JE NATEČAJ ZA KNJIŽNICO LEGITIMEN? podajajo strokovne službe občinske uprave naslednjo informacijo:

Gradnjo prizidka in adaptacijo stare knjižnice v Grosupljem je sprejel občinski svet v Načrtu razvojnih nalog občine Grosuplje za obdobje 2004-2007 in soglasno potrdil v občinskem proračunu za leto 2004/2005.

Arhitekturno projektni natečaj za gradnjo prizidka in adaptacijo stare knjižnice v Grosupljem je bil anonimen in so ga v skladu z veljavno zakonodajo pripravile in vodile strokovne službe občine, tudi s predlogi in priporočili poklicne zbornice.

Na podlagi 43. člena Zakona o graditvi objektov občina ni bila dolžna voditi javnega natečaja preko pristojne zbornice, saj vrednost investicije ni presežala z zakonom določene višine.

Nadalje isti člen Zakona o graditvi objektov (enako tudi Zakon o javnih naročilih) določa, da natečajno komisijo imenuje investitor, v konkretnem primeru Občina Grosuplje. Na podlagi 33. člena Zakona o lokalni samoupravi je zakoniti zastopnik občine župan. Zakonske določbe zahtevajo, da v natečajni komisiji prevladuje stroka, kar je bilo tudi v celoti upoštevano. V natečajno komisijo so bili imenovani 3 univerzitetni diplomirani inženirji arhitekture, 2 diplomirana inženirja gradbeništva, 1 univerzitetni diplomirani organizator dela-bibliotekar in en predstavnik uporabnikov knjižnice. Župan ni bil član komisije. Od trenutka imenovanja na delo in odločitve komisije ni imel nikakršnega vpliva, ker je po že citiranih predpisih za izbor strokovno najprimernejše rešitve projektne dokumentacije izključno pristojna natečajna komisija. Predsednik in večina članov natečajne komisije so bili zunanji neodvisni predstavniki arhitekture, gradbene in bibliotekarske stroke. Eden od članov komisije je bil tudi član občinskega sveta iz vrst SDS, s čimer je bila tudi »politični opoziciji« dana možnost popolnega notranjega nadzora in vpliva na delo komisije.

Potrebno je pojasniti tudi namen anonimnega arhitekturnega natečaja, pri katerem je prispela idejna rešitev, označena samo s šifro, torej brez navedbe avtorja. Šele ko je natečajna komisija izbrala tri najboljše idejne arhitekturne rešitve, je bilo moč ugotoviti, kdo so dejanski avtorji teh idejnih rešitev, in šele po opravljenem izboru so bile strokovne službe občine seznanjene, da je bil na javnem natečaju izbran tudi idejni projekt, katerega avtor je bila županova hči, absolventka Fakultete za arhitekturo. Tako natečajna komisija kot tudi strokovne službe občine niso imele zakonske osnove, da njeno, že izbrano idejno rešitev izločijo, saj bi ji lahko s tem kršili njej lastno ustavno in državljansko pravico.

Glede na dejstvo, da na delo in izbor natečajne komisije v predvidenem roku ni bila podana nobena pritožba, je po prepričanju strokovnih služb občine še en dokaz, da je bil arhitekturni natečaj strokovno in zakonito izpeljan in s tem tudi dokončno zaključen.

Direktor občinske uprave: Marko Podvršnik, univ. dipl. prav.

Velikoupeljska Gostilniška Agencija vas (DEZ)informira

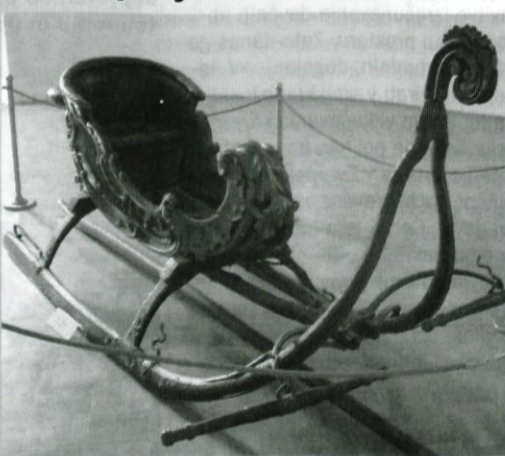
JOEŽKU ZAGRAŠKEMU JE DEDEK MRAZ POSLAL IZREDNO DOLG SMS

Letos se je po več kot trinajstih srečnih letih Joežku Zagraškemu oglasil Dedek Mraz. Ni ga obiskal osebno, temveč mu je poslal SMS sporočilo. Ker pa je bilo sporočilo precej dolgo, se vsega na ekranu ni dalo videti, a je Joežku tudi to pot uspelo prebrati nevidno besedilo:

»Dragi moj prijatelj!

Kot nekoč za železno zaveso sem te želel tudi letos obiskati in obdariti. Včasih sem se vozil z navadnimi sanmi. Zdaj je napredek prišel tudi k nam v Sibirijo. Zato sem se letos po Rdečem trgu peljal z motornimi sankami. A glej ga šmenta! Tam me začne ustavljati ruska mafija. To pa že ne bo dobro! Sem si dejal in pritisnil na plin...

Potem pa. O-joj! Saj veš! Malo star sem že. V ovinku sem nekoliko popravil smer sani in so se mi s košem in darili vred prevrnile. Se predno sem se pobral, so nepridipravljanke postavili pokonci, na hitro pometali

Nekdanje Dedkove sanke, ki jih je pustil v GOZDU PARTIJE (pardon) MARTULJEK.

darila nazaj v koš in odbrzeli z njimi. Mene pa so pustili kar tam – sredi ulice, kjer je nekoč na obletnice oktobrske revolucije pa-

radirala Rdeča armada. Zdaj celo slišim, da tudi teh parad ne bo več, da bi vsaj prisedel na kakšen tank in se pripeljal do tebe. Menda mi tudi vaši prijateljski iz opozicije ne bodo prišli naproti. Zato jo maham proti BLATNEMU JEZERU kar peš in ne vem, kdaj te bom lahko sploh obiskal. Zato letos ne pričakuj darila. Lepo se imej in pozdravi moje prijateljčke v opoziciji – tvoj Deda Mraz»

ČRNOGRADITELJI MED PROSTOZIDARJE
Eden od Velikoupeljskih nekvalificiranih gradbenih ZIDARJEV (ki ni zaposlen pri cestarski firmi, ampak pri GROZNO PREBRISANEM GRADITELJU) je dejal, da so po novem letu vse ČRNOGRADITELJE vpisali na seznam PROSTOZIDARSKE LOŽE. V seznam so zavedeni vsi, ki so karkoli zgradili na črno – od pasjih ut, celih etaž v MEGLENIH IN POPLAVNIH DVORIH, do gradov v oblakih. Baj se je med slednjimi našel tudi porednik EHO CAJTNGOV.

KLAFTRA GOR, AL' PA DOL!

Po VELIKIH UPLJAH se govori, da je eden od ŽOLNIRJEV imel nedavno tako velike težave pri zakolčbi MEGLENIH DVOROV, da so vizuro morali dodatno osvetljevati še s svečami in karbidovkami. Na koncu so zgrešili le nekaj več kot za dobro klaftra. NAJBLIŽJI POTOPLJENI SOSED V MEGLI pa je dejal: »Klaftra gor, ali dol! Važno je, da se zida.«

KNJIGE NA GRMADO?

Po VELIKIH UPLJAH se govori, da bodo knjige iz knjižnice začasno preselili v ZGRADBO NEKDANJE KOMUNE NA ŠTACIJONSKI ULICI. ISKALCI kulturnega GRALA pa trdijo, da je to skoraj tako, kot če bi jih dali NA GRMADO, saj jih bodo v obratni smeri selili lahko le skupaj z ruševinami že itak podirajoče se komunske in gradbinske sramote. Na kamion jih bodo zlagali kar z nakladačem.

Joežek Zagraški

PRIHODNOST RAZVOJA LOKALNIH SKUPNOSTI V LUČI NOVE STRATEGIJE RAZVOJA SLOVENIJE

Od poletja do konca lanskega leta je potekala javna razprava o osnutku nove Strategije razvoja Slovenije za proračunsko obdobje od 2007 do 2013. Dokument postavlja ambiciozne cilje prihodnjega razvoja države, saj predvideva, da naj bi razvitost naše države do leta 2013 dosegla povprečno razvitost držav Evropske unije. Rezultati so pokazali, da je cilj dosegljiv, vendar bo njegova uresničitev zahtevala številne napore, ukrepe, odrekanja ter politično voljo in konsenz, opozarjajo sestavljalci strategije. Sedaj je na vrsti vlada, ki se bo morala do dokumenta dokončno opredeliti. Kajti ko ga bo sprejela, ga bo morala začeti uresničevati. Ob pregledu strategije na javni razpravi v Polhovem Gradcu smo ugotovili, da strategija postavlja dober okvir tudi za uresničevanje potrebnega prihodnjega razvoja občin ljubljanske urbane regije, kamor spada tudi občina Grosuplje.

Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (v nadaljevanju RRA LUR) je 10. decembra 2004 v polhograjski graščini organizirala javno razpravo o osnutku Strategije razvoja Slovenije (v nadaljevanju SRS) za obdobje 2007 do 2013, ki bo osnova za odločanje in delovanje vlade.

V uvodu je dr. Ivo Lavrač, ki sodeluje pri pripravi SRS, povedal, da načrtuje izid dokončnega dokumenta sredi letošnjega poletja. Pripravljali dokumenta so od lanskega poletja do konca leta organizirali veliko javnih razprav za različna področja, na katerih je zainteresirana javnost komentirala dokument, predlagala njegove spremembe in izboljšave.

Sedaj je na vrsti Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, ki bo pripravil povzetek ugotovitev iz javnih razprav ter pripravil dopolnjen dokument. Tak dokument bo romal v ocenitev na vlado. Slednja bo morala ugotoviti, ali je SRS kot osrednji razvojni dokument v državi ustrezen ter ali bo koalicijsko pogodbo lahko uresničila skozi strategijo. Predsednik vlade Janez Janša je po besedah Lavrača predlagano strategijo že ocenil kot dober dokument. Koalicijsko pogodbo so natančno preštudirali tudi sestavljalci SRS in ugotovili, da med obema dokumentoma ni bistvenih razlik. »Mogoče je v koalicijski pogodbi močnejše poudarjena privatizacija,« razlaga Lavrač.

Sestavljalci SRS pravijo, da je to dokument z ambicioznimi razvojnimi cilji. Do konca obdobja projekcije, to je do leta 2013, naj bi razvitost v Sloveniji dosegla povprečje razvitosti v Evropski uniji. Če bo gospodarstvo Evropske unije raslo po stopnji 2 % letno, bi moralo gospodarstvo Slovenije za uresničitev omenjenega cilja rasti 5 % letno. Lavrač ugotavlja, da nam je to do sedaj redko uspelo, saj se je stopnja gospodarske rasti v Sloveniji v zadnjih letih v povprečju gibala med 3 % in 4 %. »In prav premik za 1 odstotno točko, to je iz 4 na 5-odstotno letno rast, je izredno težak in zahteva resne razvojne preboje« opozarja Lavrač. »Pripravili smo veliko ekonometričnih analiz, ali je tak premik v Sloveniji možen ali ne. Rezultati so pokazali, da je cilj dosegljiv, vendar njegova uresničitev zahteva številne napore, ukrepe, odrekanja ter politično voljo in konsenz. V tem trenutku izgleda, da ta obstaja.« S časom se bo pokazalo, ali je politična volja dovolj močna, da bodo ambiciozni cilji doseženi.

»Vlada je nareočni, ne le naslovnik strategije, ne glede na to, katera stran je na oblasti. Zato je smiselno pričakovati, da jo bo vlada poskušala uresničiti. V javnih razpravah se je pokazalo, da različne skupine zainteresiranih državljanov nimajo pripomb na ključne cilje strategije. Bila je posrečeno, da je javna razprava padla ravno v medvladje, tako da se je tudi nova vlada seznanila z osnutkom ter bo sodelovala pri oblikovanju končnega dokumenta.«

lji v Strategiji razvoja Slovenije so za vlado obvezujoči. Za ostale subjekte v državi pa so zgolj orientacija o tem, kam bo razvoj v državi šel. Torej se pri svojem ravnanju lahko ravnajo po ciljih iz strategije ali pa tudi ne. Z vidika vlade pa je seveda zaželeno, da bi si vsi subjekti v državi prizadevali uresničevati tudi te cilje.

Strategija stavi na 5 področij, ki naj bi pomagala uresničevati postavljene cilje: na učinkovito uporabo znanja (povečanje vlaganj v raziskave in razvoj, na reformo univerze in raziskovalne dejavnosti...), na razvojno spodbudo države (zmanjšanje administrativnih bremen, učinkovitost sodstva, prestrukturiranje javnih financ), na moderno socialno državo, na skladnejši regionalni in okoljski razvoj ter na uveljavljanje Slovenije v svetu.

V Polhovem Gradcu so bili na javno razpravo osnutka SRS vabljeni vsi nosilci razvoja v Ljubljanski urbani regiji, z namenom, da bi s sestavljalci SRS ugotovili ter zagotovili skladnost med razvojnimi smernicami, začrtanimi v SRS, in med razvojnimi prioritetaми ljubljanske regije in njenih občin. Uslužbenci RRA LUR so podali rezultate primerjalne analize predlagane SRS in razvojnega programa regije ter ugotovili, da imata dokumenta skoraj istovetne prioritete, povzete v prejšnjem odstavku. To pomeni, da bi sprejetje SRS v sedanjih oblikah pripomoglo tudi k uresničevanju ciljev, zastavljenih v razvojnem programu ljubljanske regije. O razvojnih prioritetaх regije smo v časopisu že pisali, na kratko jih povzemam tudi v nadaljevanju prispevka.

Nato smo se udeleženci razprave (predstavniki občin, podjetij, medijev...) razdelili v delovne skupine, ki so morale za sestavljalce SRS pripraviti seznam najaktualnejših problemov posameznih občin na različnih področjih, kot so izobraževanje, infrastruktura, kultura. Ugotovitve smo predali dr. Lavraču z namenom, da preveri, ali so problematična področja že ustrezno pokrita v predlagani SRS oziroma da poskrbi za ustrezne dopolnitve. Sama sem se udeležila skupine, kjer smo obravnavali infrastrukturne probleme. V razpravi sem ugotovila, da imajo trenutno občine največ problemov z odlaganjem odpadkov, ki smo jih v naši občini ob izjemni finančni podpori občanov že rešili. Temu sledi ravnanje z viri pitne vode ter ravnanje z odpadnimi vodami, kjer občine čaka še veliko nalog v zvezi z izpolnjevanjem zahtev Evropske unije, o čemer smo v našem časopisu že pisali. Mestna občina Ljubljana pa se največ ukvarja s problemom razbremenitve cest in s tem v povezavi s popularizacijo javnega prevoza, tako znotraj mesta kot tudi pri povezavi mesta z ostalimi naselji v regiji. Tudi z vidika ekologije so taka razmišljanja nujna. Na vseh teh področjih občine pričakujejo, da bo država zagotovila ustrezne pogoje za lažje izpolnjevanje zastavljenih nalog, še posebej tistih, določenih s strani EU. Vendar javni prevoz v SRS sploh ni omenjen, potrebe po mobilnosti naj bi zadovoljili le z gradnjo avtocest in državnih cest. Regionalni razvojni program pa predvideva daleč največji program na področju uvajanja sodobnega in visoko učinkovitega javnega prevoza v regiji kot pogoj za fizično mobilnost, za kakovost življenja in učinkovit dostop na trg delovne sile. Tu nosilci regionalnega razvoja pričakujejo večjo pomoč s strani države, kot jo predvideva SRS.

Tu velja omeniti, da občina Grosuplje skupaj s 23 drugimi občinami spada v Ljubljansko urbano regijo (LUR). Na tem nivoju naj bi se občine povezovali pri uresničevanju določenih projektov, ki so v njihovem skupnem interesu (npr. ureditev kolesarskih poti, vzpostavitev tehnoloških parkov...). Na ta način povezane občine lahko tudi lažje kandidirajo za sredstva iz evropskih skladov. V ta namen je Mestna občina Ljubljana januarja 2001 ustanovila Regionalno razvojno agencijo, ki je pripravila razvojni program regije za obdobje 2002 do 2006. Regionalni razvojni program naj bi sledil trem glavnim ciljem: delujoče

somestje, ustvarjalni ljudje in uspešna podjetja ter regija z evropsko prestolnico, kjer je kakovost življenja najvišja v Evropi. V okviru omenjenega razvojnega programa regije je bilo predlaganih 43 projektov (predlogi za projekte so prišli predvsem iz strani občin) iz različnih področij življenja regije: regijski javni prevoz, komunalna infrastruktura, storitve za kakovostno življenje, razvoj podjetniškega pristopa na podeželju, ekološke kmetije, vseživljenjsko izobraževanje, ekološka vprašanja regije, ohranjanje kulturne dediščine regije, učinkovito prostorsko načrtovanje, varovanje naravnih vrednot, razvoj možnosti za šport in rekreacijo... Vendar je od predlaganih 43 projektov v fazi uresničevanja le približno polovica, predvsem s področja turizma, rekreacijskih poti, komunale, tehnoloških parkov in človeških virov, so mi povedali na RRA LUR. V fazo uresničevanja so prišli le tisti projekti, za katere so bile zainteresirane posamezne občine. Regionalne razvojne agencije namreč nimajo pristojnosti ukrepanja in zahtevati od občin, da sodelujejo. Nedorečene pristojnosti vodenja regionalnega razvoja naj bi bile opredeljene v Zakonu o skladnem regionalnem razvoju, ki je v proceduri sprejemanja in ki bo opredelil regije, določil njihove pristojnosti in organe ter definiral tudi vlogo regionalnih razvojnih agencij.

Glede vključenosti naše občine v regionalne projekte mi je župan Janez Lesjak povedal: »V naši občini smo izpeljali dva projekta opremljanja gospodarskih con, ki sta bila financirana iz evropskega denarja. Gre za skupno 12 milijonov tolarjev pridobljenih sredstev iz Evrope. Ker obstaja možnost, da določene občine prijavljenih projektov ne bodo realizirale, bo mogoče iz teh sredstev v grosupeljski proračun pritekle še kaj.« Regionalni projekti po njegovih besedah ne zaživijo, ker ni nikogar, ki bi znal projekte usklajevati med občinami, tako da le te delujejo izključno po lastnih prioritetaх.

Trenutno imamo v naši državi 12 regij, ki jim mnogi pravijo statistične, in nimajo nikakršnih pristojnosti, kot je to običajno v svetu. Eno izmed definicij regije najdemo v dokumentih Skupščine Evropskih regij, ki ustrezajo kriterijem EU: regije so »lokalne oblasti, ki so takoj pod ravni centralne oblasti, s predstavniško politično oblastjo, ki je utelešena v izvoljeni regijski skupščini; če te ni, jo lahko nadomeščata skupina, ki se konstituira na regionalni ravni ali telo lokalnih oblasti.« Pri regiji (pokrajini) gre torej za vmesni prostor med državo in občinami. To je življenjska skupnost, v kateri se pojavljajo aktualne potrebe, kot so izgradnja in vzdrževanje cest regionalnega pomena, varstvo okolja, planiranje na regionalni ravni, oskrba z energijo idr., ki so prioriteta za odločanje na ravni regije. Regija (ali pokrajina ali kakor koli tak prostor poimenujemo) po uradnih definicijah obstaja, ko takemu področju država prizna določen upravnosistemski položaj, ko ji podeli določene pristojnosti in odgovornosti. V tem trenutku v Sloveniji torej nimamo regij v smislu vmesne stopnje lokalne samouprave z določenimi organi odločanja in z določenimi pristojnostmi. Take regije bodo oblikovane, ko bo za to v naši državi obstajala politična volja, saj se s tem del oblasti decentralizira. Potrebne bodo tudi ustavne spremembe, mi je razložil Tomaž Konrad iz RRA LUR.

Regije, oblikovane v posamezni državi, pa nimajo neposredne povezave z regijami, ki jih oblikuje EU in preko katerih poteka evropsko financiranje. Ker konsenza glede teh regij med Slovenijo in EU še ni, Evropa trenutno financira projekte v naši državi preko vlade. Za pridobivanje sredstev iz evropskih skladov je namreč EU predlagala, da bi bila celotna Slovenija ena regija. Če bi to obveljalo, bi si Slovenija zaradi dokaj visoke razvitosti lahko obetala le malo finančnih spodbud iz Evrope. Zato je ena izmed temeljnih nalog nove vlade, da si v Bruslju izpogaja delitev Slovenije na večje število regij.

mag. Tatjana Jamnik Skubic

IZ DELA KMETIJSKO GOZDARSKO ZBORNICE, OBMOČNE ENOTE LJUBLJANA, ODBORA IZPOSTAVE GROSUPLJE

Novo izvoljeni odbor izpostave Grosuplje se je prvič sestel na konstitutivni seji v juliju 2004 in do sedaj še dvakrat. Vse svoje sile je usmeril v reševanje problematike območij z omejenimi dejavniki (OMD); ob podpori strokovnih odborov in komisij Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je glas prizadetih kmetovalcev območja izpostave Grosuplje segel tudi do Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano RS (MKGP). Na zadnji, razširjeni seji v začetku januarja 2005, so predstavniki MKGP ponovno obrazložili (po predhodni pisмени obrazložitvi) postopke usklajevanja območij z omejenimi dejavniki v republikli Sloveniji in v zakonodajo in predpisi. Do sprememb oziroma izpada določenih katastrskih občin v naši izpostavi je namreč prišlo zaradi spremenjenih kriterijev, ki določajo OMD v Evropski skupnosti. Končni dogovor tega sestanka je bil, da se na državni ravni ponovno preuči posamezna večja območja (katastrske občine, deli KO, nekoliko težje posamezne kmetije) in v primeru ugotovljenih nepravilnosti, dejansko ugotovljenih omejitvenih dejavnikov, zanje poišče sredstva v okviru proračuna RS.

Tudi v prihodnjih mesecih bo glavni del članov odbora izpostave Grosuplje temeljila na reševanju opisane problematike, kar pa seveda ne pomeni, da delo ne bo vključevalo ostale problematike v kmetijstvu. Za lažje razumevanje in boljše povezavo z vašimi izvoljenimi predstavniki pa v nadaljevanju nekaj podatkov o območju izpostave Grosuplje, članih odbora in programskih usmeritvah.

1. OSNOVNI PODATKI OBMOČJA

1.1 Predstavitev območja
Izpostava Grosuplje spada pod KGZS, OBMOČNO ENOTO LJUBLJANA in zajema

na člane kmetijskih gospodarstev in pravnih oseb občin Ivančna Gorica in Grosuplje.

Kmetijstvo v izpostavi temelji pretežno na živinoreji, predvsem v predelu občine Ivančna Gorica so tudi poljedelske kmetije (krompir), dopolnilne dejavnosti so predvsem turizem na kmetijah in predelava sadja ter strojne storitve. Nekaj kmetij se ukvarja tudi z rejo drobnice.

Celotno območje zajema 49 katastrskih občin oz. 15.668 hektarov kmetijskih zemljišč, katerih pretežni del leži v območju z omejenimi dejavniki kmetovanja. Omejitvenih faktorjev je več: nadmorska višina, plitvost obdelovalnega sloja zemlje, pedološka osnova (apneec), srednje težka do težka tla, poplavni vodotoki in razdrobljena posestna struktura. Velika večina teh omejitvenih faktorjev je značilna tudi za 5.886 ha zemljišč, ki od leta 2004 niso več v t.i. OMD. Za intenzivno pridelovanje je na razpolago premalo obdelovalne zemlje, zato večje kmetije iščejo dodatno možnost najema kmetijskih površin.

Na obrobju občin se del zemljišč zarašča zaradi pomanjkanja delovne sile (»ostarele« kmetije) in otežkočene rabe mehanizacije.

1.2 Predstavitev članov odbora izpostave Grosuplje

- predsednica: Angela Begovič, Podgorica pri Šmarju 9, 1293 Šmarje Sap; direktorica KZ Grosuplje, kmetija usmerjena v živinorejo – mleko in meso,
- podpredsednik: Ignac Kastelic, Pungert 7, 1296 Šentvid pri Stični: kmet, kmetija usmerjena v govedorejo in prašičerejo,
- član: Ivan Bučar, Veliko Mlačevo 42, 1290 Grosuplje: kmet, usmeritev kmetije je integrirana pridelava zelenjave,
- član: Marija Erjavac, Gorenja vas 4,

1295 Ivančna Gorica: sadjarstvo in predelava sadja,
- član: Sonja Boh, Zgornja Slivnica 17, 1293 Šmarje Sap: integrirana pridelava zelenjave in živinoreja,
- član: Darko Ilar, Ig 193 F, 1292 Ig: manager, zaposlen v Samostanu Stična, uni. dipl. inž. gozdarstva,
- član: Andrej Mirtič, Primča vas 4, 13-03 Zagradec: lastnik zemljišča; vodja gradbišč

Ana Pavčič – KSS Grosuplje, strokovna tajnica.

Razlogi za kandidaturo KGZS, OE Ljubljana, Odbor izpostave Grosuplje so različni. Strmimo jih lahko v nekaj točkah:

1. V štiriletnem mandatu naj bi se problemi, ki nastajajo na podeželju s pomočjo Kmetijske gozdarske zbornice hitreje in bolj učinkovito reševali.
2. Aktivno vplivati na reševanje problematike v kmetijstvu (teritorialno) in s tem prispevati k izboljšanjem stanju v kmetijstvu na vseh področjih.
3. Seznanitev nekmetičkega prebivalstva s kmetijsko problematiko in s tem spremeniti miselnost ljudi (za kmete poskrbi že država s subvencijami).

2. VSEBINA DELA

2.1 Naloge odbora izpostave Grosuplje:
- reševanje aktualne problematike v kmetijstvu na območju OI Grosuplje predvsem na področju OMD (z MKGP in ARSKTRP),
- pri ocenjevanju v primeru naravnih nesreč bomo sodelovali z upravnimi organi našega območja
- predvideno redno sestajanje vsako tromesečje oziroma po potrebi, sodelovanje z občinami Ivančna Gorica in Grosuplje ter vključevanje v obliko-

vanje in - izvajanje njihovih programov kmetijstva (sodelovanje z odbori za kmetijstvo na občinah),
- sodelovali bomo pri oblikovanju občinskih proračunov za področje kmetijstva (dvoletna izhodišča),
- pri pripravi in izvajanju projektov bomo sodelovali z regijskimi razvojnimi centri (agencijami),
- sodelovali in predstavljali bomo svoje delo v lokalnih medijih.

- sodelovali bomo z izpostavi Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS pri reševanju najemnih površin in nakupih oz. prodajah.

2.2 Terminski plan

Predvidoma bodo sestanki odbora izpostave vsake tri mesece oz. po potrebi: Upoštevali bomo aktualno problematiko in dogajanje in po potrebi sklicali dodatne sestanke. Na sestanke bomo, v skladu s poslovníkom, vedno vabili predsednika in vodjo KGZS OE Ljubljana ter predstavnike občin, po potrebi pa tudi člane OE KGZS ali predstavnike Sveta KGZS in UO KGZS.

PROMOCIJA:

V lokalnih medijih sprotno seznanjanje javnosti z delom in rezultati dela izpostave

Organizacija okrogle mize v Grosupljem meseca novembra v sodelovanju s KGZS OE Ljubljana: Rezultati reševanja problematike OMD in Dnevnik delovanja izpostave.

Z začetkom leta smo se odločili, da bomo na Odboru izpostave Grosuplje zabeležili vse dejavnosti našega Odbora oz. zabeležili vse pobude, ki bodo prihajale s strani terena, ki bodo dostopne pri strokovnem tajniku oz. predsedniku odbora.

Pripravi: Ana Pavčič

ODPRTJE NOVIH BANČNIH PROSTOROV

Torek, 11. januarja 2005 – Dopoldne so se pri novih prostorih Ljubljanske banke zbrali bančni uslužbenci in vodje enot ter nekaj poslovnih partnerjev, občanov in nekateri (predvsem lokalni) mediji, da bi s krajšo slovesnostjo uradno odprli te prostore in jih predali namenu. Prireditve se je udeležil tudi prvi mož v občini Grosuplje, župan Janez Lesjak, ki je skupaj z vodjem bančne podružnice Moste prerezal trak.

Nova ljubljanska banka je odkupila nekdanje prostore lekarne na Taborški 3 v Grosupljem in jih je v lanskem letu obnovila ter preuredila za svoje potrebe. V njem je poleg separajsko urejenih pisarn tudi poseben prostor za vodjo poslovalnice. V kletnih prostorih je urejena tudi manjša sejna soba, ki jo bodo uporabljali za razne sestanke, delavnice, seminarje in druge predstavitev njihovih dejavnosti svojim strankam.

Samo Habjan, vodja grosupeljske poslovalnice, je poudaril, da bodo ti prostori posebej namenjeni kreditno-depozitnemu poslovanju za gospodarske družbe in samostojne podjetnike. V prostorih bo mogoče zagotoviti več zasebnosti. Poleg tega so se s tem prostori tudi dodatni prostori na stari lokaciji banke, ki je v isti zgradbi le dva vhoda desno od novih bančnih prostorov. Po njegovih besedah naj bi se tudi ti prostori nekoliko preuredili, s čimer bi dobili več prostora tudi za ostale uporabnike bančnih storitev.

Župan je čestital delavcem na banki ob novi pridobitvi in v sproščnem pogovoru izrazil upanje, da bo vendarle lastništvo cele Nove ljubljanske banke ostalo v slovenskih rokah.

Jože Miklič

O ČEM SMO PISALI SODELAVCI UREDNIŠTVA IN KAJ SMO POČELI V LETU 2004

V tem prispevku vas želim kot odgovorni urednik seznaniti, o čem smo pisali v lanskem letu sodelavci uredništva Grosupeljskih odmevov. V nadaljevanju pa vam posredujemo tudi nekaj podatkov iz poročila o delu uredniškega odbora in odgovornega urednika. O finančnem delu poročila pa bomo pisali v eni od prihodnjih števil.

Ker se je podatkov o vsebini dela, ki smo ga opravili sodelavci uredništva, med letom nabralo kar za krajšo bibliografijo, sem naslove prispevkov zaradi boljše preglednosti razvrstil po posameznih avtorjih in rubrikah v časopisu:

NAMESTO UVODNIKA

Jože Miklič: Vrednote in kultura; »... NATO ven...«; »Spomladi vse se veselili...«; Kaj (se) dogaja?

KORAK ZA GROSUPELJSKE ODMEVE

Jože Miklič: O čem smo pisali sodelavci uredništva v letu 2003; Odgovori na (ponavljajoča se) vprašanja, Poročilo o delu uredniškega odbora in urednika.

OBČINSKI SVET IN ODBORI

Jože Miklič: Sprejet Pravilnik o pogojih in merilih za sofinanciranje izvajalcev programa športa; O osnutku programa dela občinskega sveta za leto 2004; Sožitje med mestom in podeželjem; Po črki zakona (ponovno) ustanovljena Knjižnica Grosuplje; Informacije, pobude in vprašanja svetnikov - (6x); Občinski proračun sprejet; »Na fuzbal me pust!«; Oglasovanje v Grosupljem; »Politična knjižnica«; Nič več morja - ali pač?; Na 15. seji - umaknjene točke; Zamenjave zemljišč, odtujitve in pridobitve; Odprodaja solastniškega deleža (stavba in pripadajoče zemljišče na Kolodvorski 4); Menjava javnega dobra za privatno zemljišče (Amazonka); »Kosobrin« se je iz Grosupljega preselil v Št. Jurij; Iz zanimive razprave; Cene v vrtcih za 12 % višje; Akt o ustanovitvi skupnega organa v JKP Grosuplje; Kratke z občinskega sveta; Po novem letu dražje; Nov osnutek odloka o »plakiranjih« (ponovno) sprejet; Popravljen napaka v prostorskem planu na Ilovi Gori; Pridobitve, odtujitve, menjave in ukinitve nepremičnin za različne potrebe.

Barbara Pance: TOC III sprejet; Športna dvorana Brinje bo čista; CSD pod finančno pristojnostjo občin še do 1. avgusta; Mercator se bo širil; Trije župani v JKP Grosuplje; Občina in JKP podpisali pogodbo; Prodaja neprofitnih stanovanj za reševanje novih stanovanjskih problemov; 16. seja občinskega sveta prekinjena, Cesta proti Cikavi bo urejena 2005-2006; Oglasovanje v občini še nerešeno; Kmetom bo občina povrnila lanskoletno škodo; Obnova ceste in ureditev zemljišča; Pomoč na domu bodo krili tudi sami uporabniki; 18. seja občinskega sveta; Poročila državnih organov; Razprava o mačku v žaklju ali o javnem interesu za Knjižnico Grosuplje; Občina ima novo garažo; Po več kot 30 letih zahtevali vračilo zemljišča; Iz 19. seja občinskega sveta; Napredek Knjižnice Grosuplje - odraz sposobnega tima; Gasilec pomagal pri nakupu zemljišča; Hlebec grosupeljskega kruha za devico; Ko besede niso zaman; V pripravi enotna in obvezna lokalna oskrba s toplovodno energijo iz grosupeljskega nedonošenčka - odloka svetniki niso potrdili; Rebalans proračuna je sprejet; Umik najbolj pričakovanih točk dnevnega reda; Ukinitve, pridobitve in menjave zemljišč kot po tekočem traku; Odločeni »dekreti« odbora za prostor; Pohvala uradu za komunalno infrastrukturo in graja zaradi knjižnice; Ali bo smrtna žrtev povod za reševanje nevarnega okljuka pri Garbasu?; Šmarje-Sap - nikoli končana zgodba; Kdaj kabelska v Šmarju?; Kautične razmere z naselitvijo Sončnih dvorov; Ceste - rakasta rana občine Grosuplje; Trim stezo nazaj na Koščakov hrib.

IZ PISARN

Jože Miklič: Rezultati volitev po posameznih voličih v občini Grosuplje.

STRAN ZA POLITIKO

Jože Miklič: Javna tribuna SDS v času predvolilne kampanje za evropski parlament; Predvolilna kampanja v Grosupeljskih odmevih za državnozborske volitve.

AKTUALNO

Jože Miklič: Živel 1. maj! - praznik upanja?; Kočevski Rog - skromna kapela po 59-letih; Sožitje med mestom in podeželjem; Slavnostna seja in podelitev občinskih nagrad in priznanj; Skupni dan državnosti na Polzevem; »Ne in ne...«; Križi spominov in usmiljenja; V spomin na osamosvajanje Republike Slovenije.

Jakob Müller: Slovenski jezik in Evropska unija (3 nadaljevanja). Barbara Pance: Evropa v knjižnici Grosuplje; Do leta 2010 osem tisoč vojakov; Denar z evropskih skladov se odmika zaradi neenotnosti regije; Janez Janša - zmagovalec na državnoborskih volitvah; Občina bo podružnične šole gradila po prioriteti - najprej Žalna, nato Polica.

KOMENTIRAMO

Jože Miklič: Je res za (ne)izvolitev kriva le volilna (ne)udeležba?; Slovenski eksodus - Na pol poti; Volitve so za nami.

INFRASTRUKTURA, KOMUNALA, EKOLOGIJA

Alenka Oblak: Kdo plača smeti?

Jože Miklič: Stare avtomobile v reciklažo, ne v naravo!; Razstavljalnica avtomobilov na občinskem svetu pod točko Informacije, vprašanja, pobude...; Primer gospodarjenja z javnimi dobrinami; Poplave; Po vasi s fotoaparatom; Na cesti je še veliko dela; Vodovod popravljajo.

Barbara Pance: Železniški prehod na Cikavi še naprej nevaren; Izboljšana podoba ceste Grosuplje - Cikava; Luknja sredi križišča ne izgine; V Žalni pijejo dobro vodo; Deponija Spaja dolina ima prostora še za 50 let; Cestna katastrofa v Grosupljem; Stranska pot buri duhove; Cesta za (na) luno; Sevanje v Grosupljem?; Polico zasipajo s smetmi; V avgustu proti Sp. Slivnici samo preko ceste Tona Kralja; Dokumenti za izgradnjo zadrževalnika Bičje nared že do konca leta; Širitev Pekarne bo malenkost prestavila cesto; Vzdrževanje cestišča na Župančičevi ulici v Grosupljem; Intenzivirati ureditev poslovilnega objekta; Razgradnja izrabljenih motornih vozil.

Mag. Tatjana Jamnik Skubic: Kateri so razlogi za podražitev odvoza smeti ter zakaj občini še vedno plačujemo takso za izgradnjo zbirnega centra v Špaji dolini.

Kristina Zajc: Čistilna akcija v Veliki Loki.

Janez Pintar: Dobra volja - pot do čistega okolja.

PROSTOR

Jože Miklič: Javna razprava o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta TOC III; Dodatne spremembe prostorskega plana (Mercator Brvace, pokopališče Grosuplje in pasje zavetišče); Vprašanja poselitve na celotnem območju občine z vidika sprejetega prostorskega plana, vzporednice z novo prostorsko strategijo Slovenije in nekatera razvojna vprašanja.

Barbara Pance: Cona Jug že letos na mizi; V coni Imos še prostor; Gospodarstvo se umika iz naselja; Svetniki morali žrtvovati dopust za potrditev prostorskega plana.

GOSPODARSTVO, KMETIJSTVO

Jože Miklič: Razvoj kreativnih programov na področju informacijsko komunikacijskih tehnologij; Vinko Zajc - Strošek nove centralne peči se bo povmil v dveh letih; 30 let Območne obrtne zbornice Grosuplje; Poraba sredstev proračunske rezerve za lanskoletno sušo; Finančne intervencije v kmetijstvu; »V petek nov začetek« - V Grosupljem je Studio Markelj odprl novo očesno ordinacijo; Evropsko združenje govedorejcev za rjavo pasmo obiskalo kmetijo Škofca v Ponovi vasi; Na vrtnarstvu Bučar; Strojni krožek kmetovalec; Tam, kjer je dim, je tudi ogenj.

Barbara Pance: Utrinki s praznovanja 30-letnice OOO Grosuplje; Francka Duša - Že tri leta najboljša pridelovalka skute; Tudi DPŽ Sončnica smelo v Evropo; Priznanje ZPMS tudi grosupeljskemu podjetju Grafis Trade.

mag. Tatjana Jamnik Skubic: Pivnica in pivovarna Anton, Tipro Keyboards d.o.o.

DRUŠTVA, KLUBI, ZVEZE

Jože Miklič: Škocjanskih 80 let gasilstva; 80-letnica PGD Spodnja Slivnica; 90 let PGD Malo Mlačovo; Sprehod po Radenskem polju in sledovih Turkov; Gatinci (spet) zmagali; Na Krki spet veselo; Tekmovalo več kot 700 gasilcev; Velika gasilska vaja pod Boštanjem; V 11 mesecih 33 intervencij Prostovoljnega gasilskega društva Grosuplje.

Barbara Pance: TIC pri TOD Županova jama Grosuplje brez podpore občanov; Županova jama bo vendarle dobila nove stopnice; Kraški biser ponovno oživel; V Županovi jami letos komaj dva tisoč obiskovalcev; 20 plodnih let Društva delovnih invalidov.

Marija Samec: Tudi v Grosupljem imamo Rotary klub; Predstavitev novoustanovljenega Rotary kluba Grosuplje.

Matej Urbanja: Otvoritev novih prostorov Študentskega kluba Groš.

IZ NAŠIH KRAJEV

Jože Miklič: S kresom, himno in ognjemotom v Evropo.

POGOVORI, MED LJUDMI

Adamič Alenka: Ifigenija Zagoričnik Simonovič; Babica Barica Marinčič; Tina in Stane Kostanješek; Marjan Kastelic, dr. vet. - Potrebujemo zavetišče za zapuščen živali; Pri Škofčevih v Ponovi vasi po stopinjah deda in očeta; Marija Silc - Bolj ko človek gara, dalj živi; Bo mlin v Kožljecu ostal?; Changovi složni: Mi bomo še ostali v Sloveniji!; Marjana Radoš, dekle dveh domovin; Danica Novak: Vonj po livarni je rasel z menoj.

Jože Miklič: 50 let skupnega življenja Staneta in Minke Dežman.

Alenka Oblak: Kje si ženska in kje moški?; Slovenske ribe na Islandiji - Kompleks majhnosti?; Trenutek resnice.

Barbara Pance: Čečka Marija Škrjanc - zlata maturantka.

500 LET ŠOLE V ŠMARJU

Jože Miklič: V jubilejnem letu; Ob jubilejih.

Janez Pintar: Šmarje poje; Odkritje spominske plošče na »Turnčku«.

Marija Samec: Dr. France Vrbinc - 80 letnik.

mag. Tatjana Jamnik Samec: Koncert v spomin na pesnika Ivana Zormana.

MLADI UPI

Jože Miklič: Terorizem in vandalizem v šoli...

Barbara Pance: Zlati državni nagradenec Nejc Umek; Popisana dediščina šolskega okoliša Brinje.

Janez Pintar: Veseli december v Piki z roko v roki.

Mag. Branka Škofca: Avstralec v OŠ Brinje; Zimska šola v naravi na Voglu; Iz bimi predmet astronomija v OŠ Brinje; Kleklanje; Živali, ki domujejo v OŠ Brinje; Začetek novega šolskega leta v OŠ Brinje; OŠ Louisa Adamiča in šolsko leto 2004/005; Prvošolce je pričakala klovnesa; Teden otroka v OŠ Louisa Adamiča; Drugo leto devetletke v OŠ Brinje; Letna šola v naravi v Poreču; Prvi astronomski večer osmošolcev OŠ Brinje; Veseli december v OŠ Louisa Adamiča; Moj prvi hlebec; Nova pridobitev v vrtcu Pika.

IZ NAŠIH ŽUPNIJ, ZA DUHOVNOST

Jože Miklič: Velikonočni koncert Mladinskega pevskega zbora Magnifikat; Iz razmišljanja župnika Andreja Šinka pri »Florjanovi sveti maši« 1. maja 2004 pod Boštanjem; 90-letni Alojziji Goršič nadškofijsko priznanje; Msgr. Alojz Uran - novi ljubljanski nadškof in metropolit.

Barbara Pance: Duhovna bogatitev s teologinjo Mojco Potokar; Skupnost Cenacolo; Nova obleka za veliko noč; 90 otrok iz Žalne in Kopanja sodelovalo na oratoriju.

Marija Samec: Zgodovina krščanstva na Slovenskem; Obnoven kip sv. Antona v Puščavi pod taborom.

Mag. Tatjana Jamnik Skubic: Praznovanje 40 letnice župnije Grosuplje; Župnija Grosuplje - živa in mlada.

Matjaž Trontelj: Slomšek razglašen za zavetnika kmetov.

Kristina Zajc: Obnoveitev cerkve svetega Antona v Veliki Loki.

KULTURA

Jože Miklič: »Prižgimo luč, ljudje!«; Trije vaški svetniki; Modro kot neskončno; Kultura tistemu, ki si jo zasluži; 3. slikarska kolonija iz Dobropolja v galeriji Grad Boštanj; 30 let Glasbene šole Grosuplje - Gala koncert ob jubileju; Kultura brez meja; Kresna noč naših prednikov; Grosuplje - mesto kipov; Predstavitev lokacij kipov prve kiparske delavnice v Grosupljem; Kipar Janez Lenassi kiparjem na delavnici pod Boštanjem; »Lepo jih je gledati«; Nedeljsko popoldne v Škocjanu; »Pojdi sanjam naproti!«; Spet en lep večer na Polici; Slikar Tone Drab razstavlja pod Boštanjem; Deset korakov za boljši jutri; Čas pričakovanja, čas upanja, čas luči.

Barbara Pance: Sto tisoč bralcev v Knjižnici Grosuplje; Glasbena šola Grosuplje bo letos praznovala; Kratke s prazničnega ognjišča; Madžarska skupnost je v Grosupljem začela s predstavitvijo svoje kulture; S pomladjo je ozelenel tudi Boštanj; Pust (Gatina); Zgodovina krščanstva v verskem muzeju Stična; Kultura je živa; Poezija Iva Ferbežarja dopolnila dvajseto leto; Tone Pavček v Knjižnici Grosuplje; O zarotah in atentatih tudi v Knjižnici Grosuplje; Ivo Ferbežar - podpredsednik slovenskega centra PEN; Domače metle so najboljšje; 23. zbornik občin Grosuplje Ivančna Gorica, Dobropolje; Ni se bati, da bi nam ušli čez mejo.

Marija in Drago Samec: Novoletni gala operni koncert; Mondena v Rimljanki; Adamičev večer že tretjič pri Podrčaju; Slika slovenske vasi; Leopold Sever - učitelj naravoslovec in neutrudni raziskovalec; Mondenine novosti; 9. slovenski dnevi knjige; Stati inu obstati v Škocjanu; Tri nove Mondenine izdaje; Jožica Sklepič je izdala pesniško zbirko Tam na samotnem gričku; 80 let Karoline Zakrajšek; Pozabljene vode - nova knjiga Leopolda Severja; Javni arhitekturni natečaj za prenovno in prizidek Knjižnice Grosuplje s spremljajočimi dejavnostmi (razstava); Umetnik Jože Trontelj in njegova stvaritev v stiškem samostanu; Pesem ne pozna meja, naj družijo vse ljudi sveta!; Zapis svetlobe slikarke Ljudmile Šuklje; Doktor Mihael Glavan: Pri faksimilih smo že nekaj bili v najsodobnejših tokovih; Hvalnica zemlji - Nova pesniška zbirka Slavka Završka; En hribeček prijazen stoji.

Mag. Tatjana Jamnik Skubic: Osrednja slovesnost ob slovenskem kulturnem prazniku s podelitvijo Jurčičevih priznanj, Univerza za tretje življenjsko obdobje je pred dvema mesecema odprla vrata tudi v Grosupljem.

Janez Pintar: Koncert MPZ Šmarje-Sap in »zrelih bejb«.

Gregor Štibernik: Arheološka izkopavanja na Cikavi.

Marjan Trobec: Krim.

Kristina Zajc: 5. območno srečanje literatov seniorjev.

ZA HEC

jOžek Zagraški: Velikupejska Gostilniška agencija vas dezinformira (10x)

ZANIMIVOSTI IN ZGODBE

Jože Miklič: Zapiski z roba (9 nadaljevanj); LAN na Spodnji Slivnici; Brendi - moja pot; Za las preživi iraški zapor - Zgodba Šmarčana Antona Tiholeta, ki je preživel še s tremi sodelavci iraški zapor pred dvajsetimi leti (3 nadaljevanja); Silencia; Štoklje - ptice otroških radosti.

Barbara Pance: Brez mesa in ubijanja; Avtomobilskih norcev iz Grosupljega ne ustavi nihče; Jaka Seles in Matjaž Ivanc ponovno zaplinita konkurenco; 9. obletnica radia Zeleni val; Buča velikanja iz Gorenje vasi.

Marija Samec: Pripovedi z Grosupljega (9 nadaljevanj).

mag. Branka Škofca: Potepanje po Egiptu (5 nadaljevanj); Prestolnica Madžarske; Mesto, obdano s 1940 metrov dolgim obzidjem; V deželi sultanov (3 nadaljevanja).

Janez Pintar: Ali ima Ed Kadunc korenine v naših krajih?

KINOLOŠKI KOTIČEK

Mojca Sajovic: Ali razumemo, kaj nam sporoča naš pes?; Vzgoja mladičev in mladih psov; Prebrali smo za vas (3x); Kinološki praznik pod gradom Boštanj; Kako pogosto in kakšno hrano naj dobiva pes?; Evtanazija; Prenovljeni izpiti po programih Kinološke zveze Slovenije; Koža in dlaka - ogledalo zdravja našega psa; Čas praznikov in lepih želja - za marsikaterega psa čas strahu in groze.

ZDRAVSTVO, SOCIALA, DOBRODELNOST, VARSTVO OBČANOV

Alenka Adamič: Delo za ljudi v stiski jih osrečuje; V grosupeljski enoti »Želva«.

Jože Miklič: Občni zbor Društva Sožitje na Lavričevi koči; Paraplegiki so se (spet) srečali na Grajskem vrtu; V Žalni z roko v roki.

Barbara Pance: Nova ambulanta 20 let prepozno; Rejništvo je ljubezen do otrok; Novičkice iz doma belih halj; Novi prostori CSD in poglobljeno delo z romskimi materami; O otrocih razvezanih staršev odslej odločala sodišča; Generalni direktor slovenske policije Darko Anželj obiskal PP Grosuplje; Enakost pred zakonom za državljane Slovenije in tudi tujce; Kazniva dejanja naraščajo; Posebne policijske patrulje za večji red na večletnih območjih; Živimo zdravo; Droga obvladuje človeka; Bitka za zdravstveni dom.

Matej Urbanja: Raje sadje kot sladkarje; Funkcionalnost prehranske vlaknine v prehrani; Glikemični indeks živil; Povabilo k sodelovanju v rubriki.

ŠPORT

Jože Miklič: Po Jurčičevi poti s Krjavljem in Hribarjem; Ali ste vedeli, da v Grosupljem živi hokejist Igor Cvetek?; 11. kolesarska dirka Po Sloveniji - Zadnja etapa s startom v Grosupljem; Tina, Anže (Špela - popravek!) in Blaž med najboljšimi slovenskimi pesalci; Kolesarski maraton treh občin 2004; Tek sreče 2004; Humanitarna akcija kolesarjev Vukovar 2004; Kolesarski maraton Špica; Karate, Shotokan, izpiti...; Zaključek kolesarske sezone Pr' M'rtinet!; Streljajo na koše v 1. slovenski košarkaški ligi; Rokometni ples.

Barbara Pance: Športna društva nezadovoljna s financiranjem, Ali se znamo Slovenci zdravo rekreirati?

Janez Pintar: Smučarska vlečnica v Šmarju-Sapu, Svečana podelitev priznanj športnikom in športnim delavcem občine Grosuplje za leto 2003.

Mag. Branka Škofca: Zavidljiv uspeh rokometne OŠ Brinje.

Vsi ostali navedeni prispevki pa so bili pred objavo razvrščeni med obvezne objave, popravke in odmeve, ki jih določa veljavni zakon, ali pa med prispevke javnih institucij, »PR« predstavitevne prispevke različnih organizacij, lahko pa tudi med nenaročene prispevke oziroma pisma bralcev, katere smo uvrstili v objavo zaradi zanimivosti, informativnosti oziroma kulturnega, športnega, krajevnega ali drugega značaja, ki je bilo po presoji urednika in uredniškega odbora aktualno za bralce Grosupeljskih odmevov.

FOTOGRAFIJE

Za Grosupeljske odmeve so fotografije prispevali:

- Alenka Adamič	17	- Drago in Samec	17
- Jože Miklič	437	- mag. Tatjana Jamnik Skubic	4
- Alenka Oblak	2	- mag. Branka Škofca	62
- Barbara Pance	46	- Mojca Zorko	3
- Janez Pintar	3	- Marjan Trobec	6
- Mojca Sajovic	12		

Vse ostale fotografije in druge grafične priloge smo tako kot zgoraj navedene prispevke razvrstili med obvezne objave, popravke in odmeve, ki jih določa veljavni zakon, ali med prispevke javnih institucij, »PR« predstavitevne fotografije različnih organizacij, ali pa med nenaročene, katere smo uvrstili v objavo zaradi zanimivosti, informativnosti oziroma kulturnega, športnega, krajevnega ali drugega značaja, ki je bilo po presoji urednika in uredniškega odbora aktualno za bralce Grosupeljskih odmevov.

(DELNO) POROČILO O DELU UREDNIŠKEGA ODBORA IN ODGOVORNEGA UREDNIKA

Po Statutu občine Grosuplje in Odloku o ustanovitvi časopisa Grosupeljski odmevi št. 006-1/95-1, ki je bil sprejet v zadnji različici 30. oktobra 2002, pa smo o delu uredniškega odbora in urednika dolžni z drugim poročati občinskemu svetu. V tem trenutku vam (že) lahko posebej predvsem s spodaj navedenimi podatki. O stroških in trženju časopisa Grosupeljski odmevi pa vam bomo podatke posredovali v eni izmed prihodnjih števil, ko bomo dobili tudi vse potrebne uradne podatke iz občinske uprave.

Podatke je na svoji 13. redni seji, 20. januarja 2005, obravnaval tudi uredniški odbor.

Odgovorni urednik: Delo odgovornega urednika je tudi v letu 2004 opravil Jože Miklič.

Uredniški odbor (UO): V uredniškem odboru so sodelovali Barbara Pance, Marija Samec, mag. Tatjana Jamnik Skubic, Janez Pintar, Vera Šparovec in Matjaž Trontelj.

UO se je v lanskem letu srečal na 10 rednih delovnih sejah. Sklic je opravljal odgovorni urednik prek elektronske pošte (za 5 članov) in telefonično oziroma osebno za šesto članico. Zbirali smo se v posebnem prostoru gostilne Vodičar, kateri se ob tej priložnosti zahvaljujemo tudi za prijazno gostoljubje. Vse seje so

DRUŠTVA, KLUBI...

bile sklepčne. Udeležba je bila povprečno 90 % ob dodatnem podatku, da je bila ena od članic na porodniškem dopustu.

- Seje je vodil odgovorni urednik po naslednjem dogovorjenem dnevem redu:
- Administrativne, finančne in kadrovske zadeve,
 - Pregled gradiva za objavo v tekoči številki časopisa,
 - Usmeritve za nadaljnje delo,
 - Razno.

Število strani – obseg časopisa: UO je v letu 2004 pripravil 10 številk časopisa oziroma 308 A3 strani časopisa, od tega je bilo 58 barvnih in 250 črnobelih. Iz števila strani je razvidno, da jih je bilo za 58 več kot predhodno leto, kar ustreza približno obsegu dveh povprečno velikih številk časopisa. Večji del povečanja števila strani so »povzročile« priložne: Vetrnica, volitve v evroparlament, državnozbornske volitve, uvedba ekoloških otokov in božično-novoletna voščila.

Naklada časopisa: Za vsako številko je bilo natisnjenih 5600 izvodov časopisa. Višina naklade je bila usklajena s Pošto Slovenije, ki vodi seznam gospodinjstev. Za Pošto Grosuplje smo tako preskrbeli 4560 izvodov, za pošto Šmarje-Sap 755, za Videm-Dobrepolje (za vas Mala Illova Gora) 42, za Pošto Turjak (Krajnava skupnost Škocjan) 130, za Škofljico (vas Vno) pa 37. V letu 2004 se ta seznam ni spreminjal. Pošta Šmarje-Sap nam je 10. 1. 2005 že poslala spremembo števila gospodinjstev, ki se je iz 755 povečalo na 785. Ker pa menimo, da se je v tem času priselilo v različne kraje v občini Grosuplje kar precej novih prebivalcev, naprošamo tudi vse ostale pošte, da nam posredujejo nove podatke o številu gospodinjstev, saj se nam občasno oglašajo nekateri občani, ki zatrjujejo, da redno ne prejemajo časopisa.

Poleg navedenega števila izvodov pa Občina Grosuplje za svoje potrebe prejme še 40 izvodov časopisa, Dom starejših občanov 10, 16 izvodov je potrebno oddati v arhiv Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, 10 izvodov pa prejme urednik, ki jih potrebuje za pošiljanje vzorca časopisa povpraševalcem oglaševanja.

Tajniška opravila:

V delovodnik je bilo vpisanih (v vseh letih doslej največ!) 439 zaved. Gradivo je pripravljeno na vpogled.

Druga opravila:

Poleg navedenega je urednik odposlal še vrsto dopisov v zvezi z različnimi obraboizložitvami, ponudbami, pobudami, vrnitvami dokumentov, fotografij in drugih narečenih in dogovorjenih materialov za vračanje. Opravil je tudi veliko dodatnih stikov po telefonu, elektronski pošti in osebno, česar pa ne vpisujemo v delovodnik.

Finančno poročilo pa bomo objavili v eni izmed prihodnjih števil Grosupeljskih odmevov oziroma takrat, ko nam bodo občinske službe poslale ustrezne podatke.

odgovorni urednik **Jože Miklič**

PROGRAM ŠTUDENTSKEGA KLUBA GROŠ

petek, 4. 2. ob 22.00: koncert meseca DAN D

sobota, 5. 2. ob 20.00: praznovanje pusta

ponedeljek, 7. 2. ob 20.00 : kulturni večer z gosti

torek, 8. 2. ob 20.00: nastop kulturne skupine ARTA'TOOMBA

sreda, 9. 2. ob 20.00: jazz koncert skupine SFERA

petek, 11. 2. ob 22.00: koncert skupine ESCAPE

sobota, 12. 2. ob 20.00: ZABA ZA VALENTINOVO (dopoldan izdelovanje valentinovih voščilnic)

ponedeljek, 14. 2. ob 20.00: predvajanje filma za zaljubljen v romantičnem ambientu

sreda, 16. 2. ob 20.00: jazz koncert - FROM THE BALCONY (Lastne skladbe, Sting, Tom Waits...)

petek, 18. 2. ob 22.00: koncert skupine SILENCIA

sobota, 19. 2. ob 20.00: SREDNJEŠOLSKI ŽUR nedelja, 20. 2. ob 20.00: predstava Šentjakobskega gledališča : VAJENEC V VELIKEM MESTU (komedija)

četrtek, 24. 2. ob 20.00 : koncert tamburaškega orkestra KUD DOBREČ iz Bele Krajine

petek, 25. 2. ob 22.00 : MLADE STRUNE - RAP, koncert dveh mladih neveljavljenih skupin UNKNOWN in WALTERAP

sobota, 26. 2. ob 22.00 : ELEKTRONSKE SENCE (electric house)

PREDIZBOR ZA ROCK OTOČEC

V Klubu Groš bomo imeli predizbor za Rock Otočec. Vse skupine, ki so zainteresirane za sodelovanje vabimo, da do 15.2.2005 pošljejo svoje demo posnetke na naslov Industrijska 1G, Grosuplje ali kontaktirajo z organizatorjem na telefon 041 288-312 (Damjan).

Vsa pravila o predizboru so objavljena na spletni strani nacionalnega organizatorja.

Zdravo !

V Grosupljem smo odprli nove prostore študentskega kluba Groš. Kapaciteta prostorov je 200-250 ljudi (cca 160 m²), prostori pa so projektirani prav za koncerte in podobne prireditve. Imamo lastno ozvočenje, ki smo ga izdelali po naročilu, oder 6x3 metre in rampo z 36 reflektorji, 3 moving headi in 3 skenerji. Prav tako je soprojektant ozvočenja tudi hišni ozvočevalec (dipl.ing elektrotehnik). Med vikendi smo pridobili podaljšano obratovalno dovoljenje do 3 in 4 ure zjutraj, tako da lahko rečem, da smo pripravljeni. Na otvoritvi so prostor krstili Big foot mama, v decembru in januarju pa od večjih imen gostimo še Adija Smolarja in skupino D.D.V.

Ker je Grosuplje periferija Ljubljane in hitro razvijajoča se sredina, mislim da bi bil odziv na prireditve v našem klubu, kar precejšen, kar je seveda v obojestranskem interesu.

Naslov je Taborska 15a, 1290 Grosuplje. Kontaktna oseba pa je Damjan, tel. 041 288-312

Lep pozdrav iz Grosupljeja. Zavod Groš Direktor: Damjan Kuzmijak

ZAČETEK NEKE ZGODBE

V začetku decembra 2004 je naš kraj dobil veliko pridobitev – nove prostore študentskega kluba GROŠ. Ker je to za naš kraj velik in enkratni dogodek, je o tem v prejšnji številki poročal tudi naš časopis Grosupeljski odmevi. Zgodba študentskega kluba je prisotna v naši občini že nekaj časa in pomembno vpliva na kulturni in družabni utrip našega kraja, zato so me v začetku januarja znanci naprosili, da kot prvi pobudnik in soustanovitelj kluba za Odmeve opišem svoje doživljanje ustanovitve kluba od snovanja ideje naprej do pomladi 2002, ko sem aktivno udeleževanje v klubu opustil.

Naš kraj je v preteklosti že imel nekaj mladinskih klubov ali društev, ki so delovali več ali manj časa. Ena izmed pobud za ustanovitev študentskega kluba v našem kraju, ki se je osebno spominjam, je prišla v letih 1994/1995, ko sem še kot gimnazijec prostovoljno delal na Centru za socialno delo v zgradbi stare občine na Taborski 2. Takrat sem spoznal Uroša Hrena, študenta socialne pedagogike in prav tako prostovoljca na CSD, ki je s skupino študentov (Mare Smolič, Janez Novak, Klemen Selan, Meta Fortuna idr.) skušal vzpostaviti aktivno društvo študentov. V tistem času se je Center za socialno delo izselil iz stare občine na zdajšnja lokacija in njegove prostore so si razdelile politične stranke in mladinska društva: eno sobo v gornjem nadstropju je imela tudi omenjena skupina študentov, ki je delovala slabo leto, izpeljala nekaj aktivnosti, nato pa je pobuda zamrla. Sam sem njeno delo opazoval kot občasni obiskovalec dogajanja.

Poleg že omenjene skupine mladih študentov je prostore v poslopu stare občine dobilo tudi društvo MISS, tj. Mladinsko informacijsko svetovno središče, ki je nastalo decembra 1994 na pobudo občinskega svetnika Matjaža Trontlja, člana stranke SKD v Grosupljem in pod svoje okrilje pritegnilo okoli 60 mladih iz Grosupljeja in okolice. Društvo je postalo pomemben element mladinske kulture v našem kraju ter izpeljalo mnogo mladinskih projektov (mladinski plesi, rock koncerti z domačimi in tujimi - nemškimi rock bandi v Družbenem domu, prireditve Karaoke Deje Mušič, družabni večeri, razstave, dobrodelni koncerti, mjuzikli in gledališke predstave v Kulturnem domu, obiski Bosa veselja, vsakoletni obiski mladih slovenskih rojakov iz Argentine, Kanade in ZDA, lasten časopis itd). Sam sem soustanovitelj tega društva in sem v njem zelo aktivno deloval; leta 1997 sem postal njegov predsednik, leta 2002 je društvo prejelo Srebrno priznanje Občine Grosuplje.

V študijskem letu 1997/98 sem kot študent 3. letnika socialne pedagogike kandidiral na študentskih volitvah in bil izvoljen za študentskega poslanca v Študentski parlament Študentske organizacije v Ljubljani, v katerem sem zastopal Pedagoško fakulteto. To je bilo zelo zanimivo obdobje, saj sem pobliže spoznal študentsko problematiko v Ljubljani, hkrati pa tudi razvoj drugih krajev z večjo študentsko populacijo in ga primerjal s situacijo v Grosupljem. Večina teh krajev je že imela študentske klube, ki so delovali dlje časa in pomembno zaznamovali utrip časa in kraja. Osebnost mi je bil najbližje zgled Kluba novomeških študentov (KNS): ustanoviteljice in članice kluba sem osebno (spoznal, saj so bili člani t.i. »franciškanske klape« v Novem mestu, poznali smo se prek Društva SKAM (Skupnost katoliške mladine) v Ljubljani, kjer sem bil član Izvršnega odbora in Odbora za mednarodno sodelovanje, vsi ustanovitelji pa so bili tudi člani Samostojne akademske skupine (SAS), struje v študentski politiki, kateri sem pripadal tudi sam.

V več pogovorih z njimi se mi je v tistem času, tj. zima-pomlad 1998, porodila ideja o ustanovitvi podobnega kluba v Grosupljem. Klub naj bi združeval študente in jim nudil možnost za koristno in kvalitetno preživljanje prostega časa. Reči moram, da je bila ideja imeti v kraju aktiven študentski klub ideja tistega časa: konec 90-ih let je pomenila pomemben nov korak v razvoju mladinske iniciative po vsej Sloveniji in to predvsem v krajih, ki so tako kot Grosuplje razpeti med tradicionalno podeželsko in novejšo mestno naravo oz. identiteto.

Kako to storiti? Prvotno sem nameraval prestrukturirati status in statut društva MISS in ga preurediti v študentski klub. Društvo je imelo namreč tako dobre prostore, urejeno infrastrukturo in financiranje kot tudi dovolj članov, tako da prestrukturiranje ne bi predstavljalo večjega problema, samo nadgradilo bi tedaj že močne in zelo odmevne aktivnosti društva (društvo MISS je bilo v tistem času eno redkih v kraju, ki je ponudilo mladim možnost kakovostnega priložnega druženja brez droge in alkohola: projekti so bili odmevni in polno obiskani, društvo pa je omogočilo (takrat še zelo redko) možnost predstavitve mladim domačim ustvarjalcem pred domačo javnostjo: domačim rock bandom (npr. Wahoo, Pirati), slikarjem (npr. Katarina Drobnič in Miha Črtalič), glasbenim instrumentalistom in pevcom idr.). Ta ideja je imela podporo tudi med nekaterimi občinskimi svetniki, vendar se mi je zdela zaradi specifične usmeritve društva preozka predvsem v smislu, da bi v njo ne bi mogel doseči optimalne ciljne populacije – vseh študentov v Grosupljem ne glede na svetovnonazorsko prepričanje; takrat je namreč precej mladih in starih Grosupeljsčanov bolj kot danes motilo, če je imelo mladinsko društvo katoliški značaj in je delovalo

po eksplicitnih krščanskih načelih (oznaka "krščanarji" je bila tako naša pogosta, recimo temu, spremeljalka).

V tistem času (marec-april 1998) sem za pomoč pri izpeljavi ideje prosil prijatelja iz srednješolske mladinske veroučne skupine Jožeta Šircija in skupaj sva poskusila ustanoviti klub študentov. Okoli sebe sva nabrala nekaj znancev, poskusila pa sva pritegniti k sebi tudi študente iz Dobrepolja. Srečanja v prostorih tamkajšnjega župnijskega mladinskega kluba so se zaradi prevelike različnosti interesov in posledične nepripravljenosti tamkajšnjih študentov za sodelovanje izkazali za neuspešne in ideja kluba je zamrla za nekaj mesecev.

Naslednje akademsko leto sem bil ponovno izvoljen v Študentski parlament, zaradi zmage SAS na volitvah pa se je spremenila vladna struktura: koalicio študentske vlade sta sestavili SAS in ŠKIS – Zveza študentskih klubov iz Slovenije, sam pa sem bil imenovan na mesto pomočnika predsednika Študentske vlade ŠOU v Ljubljani (t.i. »Berčonova vlada«). Na tem mestu sem lažje poskrbel, da sva se z Jožetom dobro seznanila s pogoji ustanovitve kluba. Oba sva v tistem času (zima-pomlad 1999) tudi nabirala ekipo za ustanovni odbor študentskega kluba.

Zanimivo je, da se je med mladimi v tistem času začela intenzivnejše prebujati zavest o pomenu družbene angažiranosti in da se je pričela najširša svetovnonazorska in politična profilacija srednješolcev in študentov pri nas. Vsi smo npr. vedeli, da je društvo MISS krščansko oz. krščansko demokratsko, da je bil Dr. Kihec ustanovljen na pobudo druge "desne" stranke z namenom, da bi ga zrušil in uničil, pa ta namera ni uspela, da so športna društva pretežno »levo« usmerjena, prav tako taborniki ipd. (prosim, da mi tega opisa kdo ne zameri in da ga vzame res kot splošen in neobremenjen opis situacije). Tako je bilo zelo težko v ustanovni odbor tako pomembne organizacije, kot je študentski klub, zbrati zaupanja vredne ljudi. Menim pa, da je nama z Jožetom to odlično uspelo. Izbirala sva med dobrimi znanci in prijatelji iz osnovnošolskih in srednješolskih let; sam sem bil npr. sošolec Brigite Gramc in Marka Štrublja, z Gregorjem Kaduncem in Jožetom Štrusom pa sem v času srednje šole igral v rock bandih Diafragme in Lesapanšij takrat odličnega solo kitarista, danes pa bodočega vrhunskega saksofonista Klemena Kotarja.

Prvi ustanovni Upravni odbor kluba se je zbral 15. aprila 1999 zvečer v Pupa pubu na Grosupljem. Predsednik delovnega predsedstva Jože Šircelj je obrazložil smoter za nastanek študentskega kluba v našem kraju, klub smo nato soglasno ustanovili, sprejeli statut kluba in izvolili organe društva: predsednik je postal Jože Štrus, podpredsednik Jože Šircelj, tajnik Andrej Štrus, blagajničarka Brigita Gramc; člani Upravnega odbora so postali Miha Krejan, Viktor Škofca, Gregor Kadunc, Matjaž Kastelic in Marko Štrubelj, člani Nadzornega odbora pa predsednik odbora Uroš Skubic ter člana Gašper Krejan in Urška Gilha. Sprejeli smo okvirni program kluba, Miha Krejan pa je prispeval ime kluba (GROŠ = GROsupeljski študent).

Kraj je bila dinamična in zares odlična ekipa, ki je kmalu pridobila veliko število članov, organizirala odmevne akcije, ki so privabile mlade (npr. koncert Orlekov in Babewatch v tedanjem Motelu Grosuplje) in v relativno kratkem času usposobila nekdanje prostore grosupeljske Avtošole za delovanje kluba z zelo pestrim programom (do pridobitve prostorov so sestanki kluba potekali ob četrtek ali petkih zvečer v gostišču Krpan na Grosupljem). O pomenu dela ustanovnih članov govori tudi dejstvo, da nam je naslednji nov izvoljeni Upravni odbor v zahvalo za opravljeno delo in trud podelil naziv "častni člani". O pomenu ustanovitve kluba oz. obstoja samega študentskega kluba v našem kraju pa govori podatek, da se je nekaj mesecev za nami (pod vodstvom nekdanjega ministra za mednarodno sodelovanje Berčonove Vlade ŠOU v Ljubljani, ki je izhajal iz Višnje Gore) ustanovila skupina ŠVIG, ki je hotela pod svoje okrilje »prevzeti« študente Sertvida pri Stični, Ivančne Gorice in Višnje Gore, eden izmed namenov pa je bil tudi prevzeti del finančnih sredstev, namenjenih delovanju kluba GROŠ s strani študentskih servisov. Težava je v tem, da v eni upravni enoti lahko obstaja le en študentski klub, ki se financira na ta način; to določa Študentska ustava, ki sem jo kot poslanec podprl dve leti prej v Študentskem parlamentu. Ker so ti nameni predstavljali popolnoma napačno podlago za formiranje študentske skupine, je omenjena pobuda v nekaj mesecih zamrla.

Ideja GROŠ-a se je kot izrazit novum hitro širila po našem kraju in po vsej upravni enoti in v slabem letu se nam je pridružil mnogo mladih, ki so veliko pripomogli k razvoju dejavnosti in k uspehu kluba: to so bili Damjana Kastelic, Pia Korošec, Alenka Lenarčič, Sabina Drobnič, Petra Roblek, Nena Marolt, Irena Valentič, Rebeca Skalja, Maja Glažar, Zala Kadunc, Primož Primec, Boris Glušac, Matej Urbanija, Luka Žagar, Janez Adamič, Gregor Steklarič, Matej Rački, Dejan Tomšič, Miha Javornik, Jaka Cunk, Klemen Selan, Robert Kovačič, Matej Kovačič, Gorazd Kovačič, Jure Perme, Jure Antonič, Vili Dovž, Marko Špolar, Peter Potokar, Matjaž Živkovič, Gregor Zver, Lojze Marinčič, Denis Hojnik, Marko Ahačevič, Primož Jaklič, Dejan Stanič, Miha Frbežar, Peter Zajc, Gregor Lužar, Jošt Kadunc in mnogi drugi.

Vsak izmed članov se je izkazal na svojem področju; pri načrtovanju programa in izdelavi vizije delovanja kluba, pri finančnem poslovanju, pri moderiranju programa, pri najemu in tehnični usposobitvi prostorov, pri vzpostavitvi časopisa Š in internetni strani, pri sodelovanju z drugimi študentskimi klubi in z zvezo ŠKIS (Študent-

ski klubi iz Slovenije), pri vzpostavitvi dijaške sekcije, ... , dela, sestankov in pogovorov je bilo res veliko. Sam osebno sem občasno igral kot kontrabasist v različnih jazzovskih zasedbah v klubu ali na več zunanjih koncertih kluba (Soseda, Študentska tržnica), pomagal sem pri ureditvi prostorov stare Avtošole ipd., moja glavna naloga pa je bila delo tajnika kluba: kot pomočnik predsednika Vlade ŠOU v Ljubljani sem omogočil podpis pogodbe o financiranju kluba s strani študentskih servisov v naši upravni enoti z direktorjem ŠOU Simonom Zoretom; skrbel sem za informiranje članov, za vztrajno pridobivanje novih članov, za zagotovitev zadostnega števila članskih potrdil o vpisu za vsakoletno preverjanje s strani zveze ŠKIS, kar je omogočilo nadaljnje financiranje kluba, za obveščanje domače javnosti preko časopisa, radia in TV ipd. Pri tem delu sem uporabil izkušnje tako društva MISS, dela v parlamentu in vladi kot tudi poznavanje omenjenega neuspelega poskusa ustanovitve kluba iz let 1994/1995. Konec leta 2001 mi je potekel mandat, aktivno sodelovanje pa sem opustil nekaj mesecev kasneje, ko sem bil izvoljen za predsednika LAS Grosuplje.

Tisto, kar me je navduševalo pri delu v GROŠ-u in za GROŠ, je bila izjemna pestrost idej ter neuničljiva energija in entuziazem, s katerimi smo jih člani uresničevali. Klub je postal kraj, kjer se je srečevalo veliko mladih ljudi, ki smo klubu posvetili mnogo svojega prostega časa in naš kraj bogatili s svojimi sposobnostmi ter prispevali k pestremu kulturnemu in družabnemu utripu v njem. V nekaj letih smo prebudili Grosuplje in v njem prikazali pestro in do tedaj še nevideno paleto kulturnih, športnih, izobraževalnih, okolje-varstvenih in družabnih dogodkov; gostili smo skoraj vse, ki kaj pomenijo na slovenski literari, glasbeni popularni in jazz etno sceni, organizirali različne okrogle mize, izlete po Sloveniji in v tujino, sodelovali s Centrom za socialno delo Grosuplje in ljubljanskimi nevladnimi organizacijami, izdajali lasten časopis Š itd. Zelo pomemben element v delovanju kluba je bil dialog; o vseh temah kluba (programske smernice kluba, konkretna izpeljava projektov, sodelovanje z ostalimi institucijami,...) smo zelo veliko diskutirali in sestanki upravnega odbora so običajno trajali več ur. Pri tem naj pohvalim predvsem prvega predsednika kluba Jožeta Štrusa, ki je s svojo svetovljansko odprtostjo, pokončnostjo in načelnostjo delovanju kluba dal edinstven pečat, ki je lahko vzor marsikateri podobni organizaciji. Pa tudi vnaša Jožeta Šircija, iskriče zamislil Gregorja Kadunca in Dejana Tomšiča, tehtni pomisleki Matjaža Kastelice, Gašperja Krejana in Primoža Primca, pripombe Mihe Krejana, Viktorja Škofca in Marka Štrublja, spodbudni nasveti Damjane Kastelic in Pie Korošec,... vsi ti na videz drobni elementi so sestavili zgodbo GROŠ-a, ki je odmevala po vsej občini in širše. V znamenje (dokončnega, z močno skepsno svetnikov obarvanega, a s trdim delom pridobljenega) priznanja s strani lokalne skupnosti smo v letu 2002 dobili tudi Srebrno priznanje Občine Grosuplje.

Sam sem opustil aktivnosti v GROŠ-u spomladi leta 2002, od oktobra istega leta pa stanujem v Ljubljani. Delo v klubu so prevzeli novi mladi ljudje, ki so dosegli tudi tisto, o čemer so sanjali mnogi takrat: še najstniki pred deset in več leti – lasten moderen prostor z odlično infrastrukturo, neodvisnim financiranjem in dobro urejeno organizacijo. Pri tem iskreno čestitam Jožetu Štrusu, Jožetu Širciju in drugemu predsedniku kluba Gregorju Steklariču ter njihovi ekipi: delo, ki so ga opravili, je za naš kraj izredna pridobitev in je po obsegu in zahtevnosti dela ter realizaciji le-tega na meji mogočega. Srčno upam, da bodo mlade generacije, ki prihajajo, znale prostor po zgledu prvega upravnega odbora v polnosti izkoristiti in to predvsem za visoko kvaliteten program: trivialnih videospotov, slabe glasbe in poneumljanja nihče ne potrebuje, še najmanj mladi sami.

Priznati moram, da me je nekoliko razžalostilo, ko sem izvedel, da večina članov nekdanjih upravnih in nadzornih odborov ter drugih sodelavcev GROŠ-a ni prejela vabila na otvoritvi novih prostorov kluba; sam sem vabilo na svojo izrecno željo dobil dan pred otvoritvijo iz rok zdajšnjega predsednika kluba Klemena Marinčiča. Razlog za to je bila prevelika zaposlenost z otvoritvijo prostorov in tekma s časom. Sam sem se otvoritve novih prostorov zelo veselil, saj je pomenila redko priložnost, da se vsi nekdanji in zdaj aktivni člani (to je min. okoli 50 oseb) srečamo in kakšno rečemo. V svojem imenu in tudi v imenu vseh omenjenih upam in želim, da bodo člani novo izvoljenega Upravnega odbora to napako v bližnji prihodnosti popravili.

Za v bodoče pa želim tistim mladim grosupeljskim študentom, ki se bodo udeleževali v klubu, pravo mero provokativnosti, veliko dobrih idej in dovolj drznosti, da jih bodo izpeljali. Upam in želim, da bo to kraj dialoga, strpnosti, spoznavanja in spoštovanja različnosti, kraj, kjer si bodo pridobivali kakovostne izkušnje in se oblikovali v samostojne, odgovorne, inventivne, predvsem pa načelne ljudi, ki bodo po nekaj letih dela v klubu in po uspešno dokončanem študiju posegli vsak na svojem področju tudi v širši slovenski prostor. Upam tudi, da študentski klubi ne bo prostor, kamor bi vdiral lokalni strankarski ali drugi glede na naravo kluba nepomembni interesi; skušnjava po tem je, kot slišim, močna. Predvsem pa želim, da naj bo študentski klub GROŠ še naprej tak, kot je bil v letih, ko sem bil sam aktiven v njem: prostor veselih študentskih let, čas optimizma in širjenja obzorij ter kraj dobrih prijateljev in znancev.

Andrej Štrus

GLAS JELOVICE 2005

Na prvo taborniško orientacijsko tekmovanje v letošnjem letu, ki je 8. januarja potekalo v Sori pri Medvodah, se je odpravila tudi ekipa grosupelj-skih tabornikov. Maša, Žiga, Jaka, Martin in Nina smo se že ob pol sedmih zjutraj zbrali pred sob'co v Grosupljem in se skupaj odpravili novim dogodivščinam naproti.

Po manjšem zapletu ob prijavi smo le dobili svoj čip in ovojnico z vsem potrebnim za tekmovanje Najbolj kul ekipa. V ovojnici nas je čakal najbolj kul test, ki smo ga morali rešiti, trem ekipam pa smo lahko podarili po tri, pet in deset točk za to tekmovanje.

Po pozdravu organizatorjev in sestanku vodij ekip nam je pred testom iz topografije ostalo še nekaj časa za polnjenje želodčkov (na sliki se dobrote še skrivajo v nahrbtniku). S testom smo opravili kar dobro, v svoji kategoriji (PP fantje) smo dosegli drugi, med vsemi ekipami pa četrti rezultat.

Takoj po testu smo se odpravili na progo. Prvi dve kontrolni točki smo našli brez večjih težav, malce so nam manjkale kondicijske priprave, a večjih težav ni bilo. Na poti proti KT3 pa smo naleteli na velike težave. Ker smo se odločili za pot po krajši razdalji, smo se eno uro (kot majhni otroci) drčali po pobočju, ki se je vzpenjalo nad točko. Pot do trojke je vzela preveč časa, zato smo KT 4 in 5 (med katerima je bila tudi hitrostna etapa) izpustili. Štirje blatni od glave do pet in eden z majhnim madežem na kolenu smo se tako odpravili kar na šesto kontrolno točko, od tam pa še na sedmo (test življenja v naravi smo odpisali kar solidno), osmo in deveto (prva pomoč nam je šla še bolj kot ŽVN). Te niso bile zahtevne, zato smo jih hitro našli.

Med čakanjem smo svoje (do takrat že prazne) želodčke napolnili s pasuljem ali makaroni (po želji) in palačinkami. Nekaj minut pred pol četrto uro popoldne so objavili neuradne rezultate. Uvrstili smo se na deseto mesto.

Malce zatem je sledila še (blatna) razglasitev rezultatov in podelitev nagrad. Najbolj kul ekipa je postala ekipa petih deklet, ki so med čakanjem na rezultate beračile za točke.

Končni vtis je bil dober. Drugo soboto v novem letu smo preživeli v vedno prijetni družbi tabornikov, se naučili zimskega sonca in svežega zraka, ob tem pa se še veliko naučili. Organizatorji, Rod Svobodnega Kamnitnika iz Škofje Loke, so odlično opravili svojo nalogo in pripravili odlično tekmovanje.

Nina (vodja ekipe Antitalenti, Rod Louis Adamič)

REPORTAŽA O OTROŠKEM REGIJSKEM PARLAMENTU

»MLADI IN EVROPA«

V četrtek, 20. 1. 2005, je v OŠ Brinje Grosuplje potekal otroški regijski parlament na temo »Mladi in Evropa«. Udeležili so se ga učenci šol iz ljubljanske regije, in sicer iz območij Komenda, Vodice, Moravče, Lukovica, Trzin, Dol pri Ljubljani, Brezovica, Ig, Velike Lašče, Borovnica, Škofljica, Horjul, Mengeš, Dobrova-Polhov Gradec, Medvode, Kamnik, Domžale, Ljubljana in Grosuplje.

Uvodni del je potekal v eni izmed učilnic, kjer so nas pozdravili gospa Irena Kogovšek, ravnateljica OŠ Brinje Grosuplje, ki nam je na kratko predstavila osnovno šolo, gospod Janez Lesjak, župan občine Grosuplje pa nam je povedal nekaj zanimivosti o naši občini ter gospa Duša Grubački Andjelov, koordinatorka otroškega parlamenta za ljubljansko regijo.

Po pozdravu so delegate razdelili v štiri skupine, v katerih so razpravljali o temah: globalizacija, diskriminacija in netolerantnost, otroci in izobraževanje ter demokracija in državljanstvo.

Da bi ugotovili, kako poteka njihovo delo, sva jih obiskali po skupinah in prisluhnili njihovim razpravam.

V prvi skupini pod vodstvom Iva Doviča so razpravljali o **globalizaciji, revščini, vojni in miru**, sodeloval je tudi podpredsednik Mestne otroške vlade, gospodič Domen Pavlič. Spraševali smo se o svetovni revščini, še posebej tisti na vzhodu, ker so to problemi vsega sveta in vsi bi morali biti pripravljeni soočiti se z njimi. »Problem je lahko narediti, težje pa ga je rešiti«, je izjavil eden izmed udeležencev te skupine.

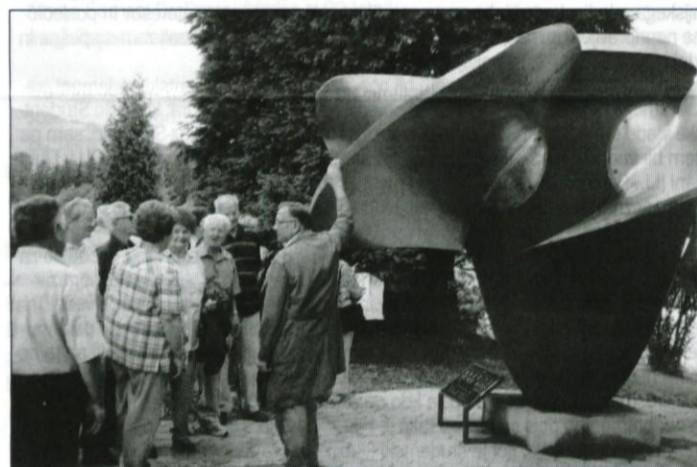
NOVICE IZ DRUŠTVA UPOKOJENCEV ŠMARJE SAP

Spomini na izlet v Postojnsko jama in Predjamski grad.

G. Avgust Gril nam je predstavil zgodovino Kočevarjev.

Fotografija zgoraj: Ogledali smo si hidroelektrarno Dravograd. Fotografija desno: Dušan v vlogi Martina.

Pri vsaki večji stvari imajo nekateri veliko koristi, spet drugi pa so na zgubi. Premožnejši ljudje bi se morali odpovedati luksuznemu življenju, da bi vsi ljudje z delom zaslužili za normalno preživetje in ne bi bilo premoženjskih razlik. Vendar se to ne bo nikoli zgodilo, ker smo ljudje že po naravi preveč egoistični. K miru in lepšemu življenju pa bi lahko prispevali tudi z najrazličnejšimi dobrodelnimi akcijami.

Pod mentorstvom gospe Andreje Burja-Suban so se pogovarjali o **diskriminaciji in netolerantnosti**. Spoznali so, da smo premalo strpni drug do drugega, predvsem do ljudi drugih narodnosti. Vsi ljudje smo si enaki in temu primerno bi se morali tudi obnašati. Ne bi smeli zapostavljati nam drugačnih, jih žaliti ali jim na katerikoli drug način uničevati njihovo samopodobo.

Ugotovili so, da za druge manjšine pri nas lepo poskrbimo, spraševali pa so se, ali to velja tudi za naše manjšine drugod. Več bomo morali delati na samozavesti, da bomo znali ceniti sebe, svojo državo in državljanstvo, kajti šele potem bomo lahko spoštovali tudi druge.

Otroci in izobraževanje je bila tema tretje skupine pod vodstvom Marjete Kolbl.

Vsi mladi si želimo izobraževanja tako v tujini kot v Sloveniji, ker vemo, da nam ta ponuja možnost zaposlitve, možnost večjega zaslužka ter boljši življenjski standard. Zavedamo se znanja tujih jezikov, vendar pa si ljudje z manjšimi dohodki ne morejo privoščiti dragih tečajev. Zato predlagamo, da odobrijo višje štipendije, ki bodo dostopne širši populaciji, slovenske šole pa naj se povežejo s tujimi in s tem omogočijo spoznavanje tujih kultur in običajev.

V zadnji od skupin, ki jo je vodil Aljoša Dornik, so se pogovarjali o **demokraciji in državljanstvu**. Učenci želimo imeti pravico, da lahko v šoli in doma soodločamo in povemo svoje mnenje.

Vsi so se strinjali, da bi morali zagovarjati sebi drugačne, ko pa se znajdemo v neposrednih življenjskih okoliščinah, pa večkrat ne stojimo za svojimi besedami in jih ne znamo potrjevati z dejanji. Nad tem bi se morali resnično zamisliti, saj ne smemo pričakovati od drugih nečesa, česar sami ne zmoremo.

Parlament se je končal v šolski avli, kjer so vse skupine predstavile svoje ugotovitve. Predlagali smo temi za naslednji parlament: **tabuji in status športnika**. Izbrali pa smo tudi delegate, ki bodo sodelovali na državnem parlamentu 14. februarja 2005.

Lara Podvršič in Lavra Hanov

Od lanskega občnega zbora našega društva do sedaj je bilo dogajanje v društvu zelo pestro.

Sredi aprila smo se v velikem številu udeležili **akcije čiščenja Šmarja**. Organiziralo jo je šmarsko turistično društvo pod geslom Počistimo pred svojim pragom.

Konec aprila smo si ogledali **Postojnsko jama in Predjamski grad**. Za večino udeležencev je bil ta izlet enkratno doživetje. Nekateri so bili v jami prvič, mnogi pa predavnimi leti, v času obiskovanja osnovne ali srednje šole. To pa je, ho, ho, ho, daleč...

Tudi junijski izlet je bil nekaj posebnega. Poleg dopoldanskega kopanja v obnovljenih Dolenjskih Toplicah smo v Občicah obiskali **muzej kočevskih Nemcev, v čebelarskem domu v Podstenicah** pa smo imeli zabavo s plesom. Gibanja in smeja je bilo na pretek. Ta izlet nam je pomagal organizirati prijazni grosupeljski obrtnik Avgust Gril.

Julija smo se odpravili na Koroško. V **Dravogradu** smo si ogledali hidroelektrarno, v bližini pa še flosarsko postajo. Po **Libeličah** nas je vodila Viki-ca Kos, mama Lojzeta Kosa, poročevalca s Koroške. Ob pokopališču smo videli redko zgodovinsko znamenitost, to je kostnico z ohranjenimi kostmi iz več stoletij. Sledil je še ogled črne kuhinje in lokalnega muzeja z dokumenti iz časov koroškega plebiscita. Po kosilu s koroškimi specialitetami nas je osvežilo še nekajurno kopanje v Termah Zreče.

Avgusta smo se dvakrat odpravili z doma.

Najprej smo si ogledali starodavno mesto **Kostanjevica** na Dolenjskem. Bili smo tudi v bližnjem samostanu **Pleterje** in v lončarski delavnici v **Šentjerneju**. Potem pa spet malo kopanja, tokrat v Termah Čatež.

Na letališču v **Šentvidu pri Stični** smo imeli srečanje upokojencev nekdanje občine Grosuplje. Iz Šmarja nas je bilo blizu petdeset, vseh skupaj pa tristo šestdeset. V kulturnem programu so nastopale tudi naše pevke in to prvič v novih, enakih bluzah.

Septembra smo se zapeljali na slovensko obalo. Vodič nam je razkazal stari del **Pirana in strunjske soline**, popoldne pa smo se kopali v notranjih bazenih portoroškega hotela **Bernardin**. Bilo nam je prijetno toplo, zunaj pa je močno deževalo in pihalo.

Imeniten je bil tudi oktobrski **pohod skozi vasi Šmarje, Veliki in Mali vrh, Tiake in Gajniče**.

Organizirala sta ga turistično in naše društvo. Osemindeset radovednih pohodnikov je zmoglo šesturno hojo. Slišali smo za veliko zanimivosti iz preteklosti in sedanosti. Upokojenci smo v tej akciji sodelovali kot pohodniki, vodiči, kot opisovalci zanimivosti v vaseh, v vsem pač. To bo treba ponoviti, so dejali. Ne ponoviti, drugič gremo na vzhodni konec šmarske krajevske skupnosti, je dejala Anka, glavna vodička pohoda.

Sredi oktobra je bilo trideset naših članov prvič na **skupinskem letovanju** v upokojenskem hotelu Delfin v Izoli. Druženje, kopanje v notranjih bazenih, sprehodi v bližnji okolico, večerne zabave ob glasbi Otavija Brajka - vse to jih je zdravilo in pomladilo.

V zimskem času imamo že dolga leta po tri zabave z živo glasbo.

Martinovanje smo organizirali v gostilni na Pancah. Nič dosti nas ni motila gneča, saj nas je bilo blizu sedemdeset. Hrane, pijače, petja in plesa je bilo na pretek.

Obiskala sta nas kar dva krščevalca vina, Martin in Martinka.

Silvestrovanje smo imeli kar v šmarski gostilni. Blizu osemdeset se nas je veselilo in si ob koncu vsevprek voščilo zdravo in srečno novo leto 2005.

Na **puslno nedeljo** pa zopet vesela zabava v bližnji gostilni.

In že bo leto naokoli, nov občni zbor in novi načrti.

Predsednica Anka Fabjan

PRIJETNA SKUPNA DOŽIVETJA

Naš praznični vlak nas gotovo ne bi popeljal tako zanimivim doživetjem naproti, če ne bi živeli pod skupno streho z gostoljubnimi in prijaznimi sosedi - šolarji in učiteljicami OŠ Št. Jurij.

Že v začetku decembra so nas povabili s seboj v gledališče na predstavo **Žogica Nogica** v Dom Španskih borcev. Uživali smo že v sami vožnji z avtobusom, še bolj pa na predstavi.

Tudi mi smo organizirali nastop klovnese Eve Maurer in nanj povabili še šolarje. Mislim, da so se dobro zabavali, sodeč po žarečih očeh in nasmehanih obrazih. Tako sodelovanje je gotovo dobrodošlo za oboje, šolarje in vrtičkarje, saj za vse pomeni bolj bogat program, za manj denarja.

Posebej prisrčen pa je bil za nas obisk v 1. razredu devetletke, kjer so nam učenci napekli dišečih in slastnih piškotov, ki so jih okrasili s kokosom, čokolado in orehi. Zaigrali so nam še kratko igrice in se skupaj z nami poveselili na snegu, ki sta ga domiselni učiteljici naredili kar iz papirnatih konfetov.

Tudi del zadnjega dne v letu smo preživeli skupaj. Koledovali smo s petjem, rajanjem in voščili od razreda do razreda. Zahvalili smo se drug drugemu za pomoč in podporo v iztekajočem se letu. Tudi vnaprej smo si zaželeli vsega dobrega, predvsem pa korektnega sodelovanja in dobrih medsebojnih odnosov, tako kot dobrim sosedom pritiče.

Jana Kovač

FINANCIRANJE PREDŠOLSKE VZGOJE

V Sloveniji se je v zadnjih nekaj letih pojavil »sindrom« predrage države. Ta ugotovitev je zasnovana na podlagi širokega spektra preučevanja predvsem »drage« delovne sile, zaposlovanja idr. Osebo se ne strinjam s splošno oceno drage delovne sile, vsaj ne glede na kvaliteto življenja in kakovost bivanja, ki ga skušamo ustvariti. Ne smemo gledati povprečja, saj so razlike med najvišjo in najnižjo plačo astronomske. Zato je povprečje zavajajoče in kakovost življenja posameznika, individuuma, je njegovo lastno življenje in ga povprečje ne zanima, saj mora preživeti s tistim, kar ima.

Predrag je torej postal posameznik. Ta posameznik je, žal, tudi otrok. Upam si trditi, da so se prva kopja začela lomiti prav na otrocih in so na ta način posegla tudi v dejavnost organizirane predšolske vzgoje tako v grosupeljski občini kot v večini občin po Sloveniji, ko je vlaganje v otroka postalo predrago breme proračuna.

Financiranje družbeno organizirane predšolske vzgoje je opredeljeno z Zakonom o vrtcih, ki navaja, da se programi predšolske vzgoje financirajo iz javnih sredstev, sredstev ustanovitelja, plačil staršev ter donacij in drugih virov.

Ker so se cene vrtcev v Sloveniji zelo razlikovale, je država končno oblikovala predlog enotnih izhodšč: **Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen v vrtcih, ki izvajajo javno službo.** Cene programov, oblikovane po tej metodologiji, so podlaga za izračun plačila staršev in izračun razlike med ceno programa in plačilom staršev, ki jo je dolžna zagotoviti lokalna skupnost, v kateri imajo starši stalno prebivališče oziroma začasno prebivališče, če je vsaj eden od staršev zavezanec za dohodnino v RS.

Starši so namreč glede na dohodek družine in njihovo materialno stanje razvrščeni v plačilne razrede. Teh razredov je osem. Najvišji, osmi plačilni razred pomeni, da starši kljub temu ne plačajo polne cene, pač pa približno 80 %, ostalih 20 % pa prispeva občina. Ostali razredi pa so sorazmerno nižji.

Kot elemente za oblikovanje cene se upoštevajo stroški dela, stroški materiala in storitev, stroški živil za otroke.

Med elemente cene pa ne sodijo stroški za investicijsko vzdrževanje in investicije, ki jih vrtcem v skladu z zakonom zagotavlja lokalna skupnost in vsi drugi stroški, ki niso neposredno povezani z izvajanjem programa (obnova opreme, nadomestila za delovne invalide, nadomeščanja vzgojiteljev v primeru nezmožnosti za delo...).

Vrtec predlaga ekonomsko ceno ustanovitelju vsaj enkrat letno. Ustanovitelj pa ceno in predlagani obliki potrdi ali pa jo zavrne. Ceno sprejemajo občinski sveti, v katerih so največkrat ljudje, ki delovanja vrtca ne poznajo, zato nastanejo zelo veliki problemi, včasih tudi nepremostljivi konflikti, ko vsak zagovarja svoja videnja. V mnogih občinah je celo že župan tisti, ki ovira normalno delovanje vrtca. Vzrokov za to je več. Bistveno nasprotovanje pa je, žal, usmerjeno proti državi, češ da ta piše zakonodajo, občina pa jo mora izvrševati. Glede na navedeno je obremenitev občinskih proračunov za potrebe predšolske vzgoje res razmeroma visoka, kar se še posebno odraža v manjših občinah, ki imajo skromen proračun, a velike potrebe. Pri tem pa radi pozabijo na sredstva države, ki jih občine dobijo kot sredstva primere porabe oz. glavarino.

Iz navedenega je torej razvidno, da žal tudi metodologija ni poenotila cen programov, saj še vedno pušča odprte možnosti ustanovitelju (občini), da sofinancira določene programe ob ekonomski ceni (s tem je ekonomska cena nižja, zato je nižji prispevek staršev, večji pa prispevek iz občinskega proračuna) ali pa celo blokira z zakonom določene zahteve. Zato so pogajanja o ceni vrta vsakokrat mukotrpna, ravnatelj, ki poskušajo stvari obrazložiti, pa se počutijo kot na zatožni klopi.

Enotnosti glede financiranja vrtcev torej še vedno ni. Ostajajo razlike, ki so odvisne od naklonjenosti ali nenaklonjenosti občine do otrok, do delovanja vrtcev in nenazadnje do odnosa do države, saj se v mnogih občinah dogaja, da prav zaradi nasprotovanja državi blokirajo poslovanje vrtcev. Osebo menim, da je zadnji čas, **da država prevzame financiranje vrtcev** (v sorazmernem deležu s prispevki staršev in občine), saj se bo le tako lahko ohranila kvaliteta dela in enaka izhodšča za vse otroke ne glede na razpoloženje trenutne občinske oblasti.

Vera Šparovec

PREDAVANJA ZA STARŠE IN USTVARJALNE LIKOVNE DELAVNICE

Šestnajstega decembra ob petih popoldne, likovna ustvarjalna delavnica. Istočasno so se starši učenk in učencev Osnovne šole Louisa Adamiča lahko udeležili predavanja z naslovom "Kako vzgajam otroka za sodobni čas?" To predavanje je bilo namenjeno predvsem staršem otrok, ki obiskujejo razredno stopnjo. Za starše malo mlajših otrok pa je potekalo predavanje, v torek, štirinajstega decembra, ravno tako ob petih popoldne. Naslov predavanja je bil "Kako naj otroka navadim na samostojnost". Obe predavanji je vodil g. Marko Juhant. G. Marko Juhant, po izobrazbi specialni pedagog, je bil kar nekaj let vzgojitelj v dijaškem domu, nato ravnatelj vzgojnega doma Malči Beličeve. Sedaj že nekaj časa deluje samostojno, vodi predavanja za starše, šolo za starše, na šolah pripravlja programe za otroke z vedenjskimi težavami, ima svetovanja za starše, pripravlja razne projekte na šolah, ki se za to odločijo.

Nekaj dni po obeh predavanjih in likovni delavnici sem poklepeta z g. Andrejo Zupančič-Kojič, socialno pedagoginjo, ki se je dogovorila za omejnjen predavanji, hkrati pa je bila tudi idejni vodja likovne delavnice. Najprej mi je navdušeno pripovedovala o obeh predavanjih. "Učilnica je bila popolnoma polna. Starši so bili nad predavateljem in predavano vsebino vidno navdušeni. Mislim, da so dobili potrditev, da gredo v pravo smer pri vzgoji svojih otrok. Starši so na koncu komentirali, da bi to morali slišati prav vsi, da so to zelo pomembne in koristne informacije, ki ti pomagajo pri vzgoji otrok."

Ga. Andreja je nadaljevala: "Med predavanjem je bil odziv staršev zelo pozitiven. Zlasti neverbalen odziv. Starši so z mimiko, komentarji, smehom spodbujali predavatelja. Videlo se je, da jim predava tisto "pravo stvar", ki jih zanima in teži. Posamezne starše je predavatelj tako navdušil, da so ga prišli poslušat tudi v četrtek.

Predavatelj je zelo konkretno razlagal, na konkretnih primerih, brez teorije. To staršem leži. S tem vidijo, da nimajo samo oni težav pri vzgoji svojih otrok, ampak imajo podobne težave tudi drugi. Starši predavatelju niso postavljali vprašanj. Verjetno je težko javno izpostaviti vzgojne težave, s katerimi se starši pri vzgoji svojih otrok srečujejo."

Finančno je obe predavanji podprla Lokalna akcijska skupina za preprečevanje uporabe in zlorabe dovoljenih in prepovedanih drog (LAS) v občini Grosuplje.

Toda to še ni bilo vse. V četrtek, šestnajstega decembra, je predavanju g. Marka Juhanta sledilo še predavanje z naslovom "Kaj moramo starši vedeti o prepovedanih drogah?" To predavanje je organizirala LAS, Lokalna akcijska skupina za preprečevanje uporabe in zlorabe dovoljenih in prepovedanih drog, skupaj s Policijsko postajo Grosuplje. Prišla sta dva policista, kriminalist g. Tomaž Štofla iz Policijske uprave Ljubljana in g. Robert Jerlah, policist iz Policijske postaje Grosuplje. Poleg njih je bila tudi ga. Jani Košir, predsednica društva za mlade Utrip, ki v administrativnem in tudi v strokovnem smislu vodi projekt LAS. Ga. Jani Košir skrbi, da projekti in ostale aktivnosti LAS-a potekajo brezhibno.

"Škoda, da se je tega predavanja udeležilo tako malo staršev. Verjetno je v mesecu decembru že vsega preveč. Predavanje je bilo zelo zanimivo in poučno. G. Tomaž je predstavil vse droge, ki so na terenu. Vzorce drog je prinesel v škatlicah. Predstavil je posamezne droge, kako izgledajo, način uporabe, kakšni so učinki določene droge," je o predavanju povedala socialna pedagoginja.

In sedaj še nekaj o likovni delavnici, ki je potekala v času predavanja g. Marka Juhanta. Idejni vodja likovne delavnice je bila ga. Andreja Zupančič-Kojič. Pri izvedbi sta ji pomagali obe glavni organizatorki vseh dejavnosti v decembru, gđc. Zvonka Zihrel in gđc. Janja Vilar. Vsem trem se je pridružila tudi gđc. Sabina Vidmar, učiteljica individualnega pouka. Delavnica je trajala dve šolski uri. V tem času je dvanajst udeležencev delavnice naredilo kar nekaj izdelkov. To niso bili samo učenci staršev, ki so prišli na predavanje, am-

Udeleženci delavnice s svojimi izdelki Foto: Zvonka Zihrel

pak tudi učenci, ki so se sami odločili, da pridejo likovno ustvarjat.

Ga. Andreja je povedala, so bili udeleženci delavnice nad dejavnostmi zelo navdušeni. Prijavljenih je bilo še več učencev, vendar to je ravno čas številnih prireditev, tako da so nekateri odpovedali sodelovanje v delavnici. Kaj pa vsebina delavnice? "Pripravljenih smo imeli pet različnih likovnih dejavnosti. Okraševanje sveč, izdelovanje podstavkov za svinčnike iz papirja, barvanje in okraševanje izrezanih lesenih okraskov, slikanje na folijo z barvami, oblikovanje izdelkov iz gline. Vsak udeleženec je naredil po en izdelek iz vsake likovne dejavnosti. Najbolj so bili navdušeni nad krašenjem sveč, ker je bilo to zanje nekaj novega. Sveče so prinesli sami, ves drugi potreben material so dobili v šoli. Učenci so bili najprej presenečeni nad novimi likovnimi tehnikami. Najprej niso vedeli, kako se naj lotijo in ali bodo to zmogli. Ko sem jim razložila celoten postopek, so veselo začeli z delom. Nad svojimi končnimi izdelki so bili navdušeni. Ob koncu delavnice smo pripravili razstavo, tako da so likovne umetnine lahko videli tudi starši po končanem predavanju. Starši so si ogledali in pohvalili izdelke otrok. Kasneje so učenci odnesli svoje likovne izdelke domov," je o izvedbi delavnice navdušeno pripovedovala ga. Andreja.

"Prednovoletni čas je primeren za take dejavnosti. Odziv je bil zelo pozitiven. Učenci so zadovoljni, ko se naučijo nekaj novega. Imeli so se možnost sprostite, si izdelati izdelek po svoji lastni želji, ki ni bil ocenjen. Izdelek bodo imeli doma, spremljal jih bo v prazničnem času. Likovne delavnice so se udeležili tudi otroci, ki nimajo najbolj pozitivne samopodobe. Skozi te dejavnosti pa so videli, da so lahko tudi oni uspešni. Prav gotovo nekaj dobrega za razvoj realne ter pozitivno naravnane samopodobe. Zelo so bili zadovoljni, ko smo izdelke razstavili in so si jih ogledali tudi odrasli," je zaključila ga. Andreja Zupančič-Kojič.

Tudi tokrat so organizatorke dale udeležencem ob koncu delavnice vprašalnike, na katere so napisali svoja mnenja. Kaj naj rečem? Same pohvale. V delavnici so se vsi udeleženci počutili super. Kaj so izvedeli oziroma se naučili novega? Da se iz sveče da narediti umetnino. Da lahko rišeš na steklo tudi z barvami. Kako se naredijo jelenčki in Božički. In kaj so sporočili organizatorkam? Organizatorke so pohvalili in se jim zahvalili za trud, ki so ga vložile v pripravo in samo izvedbo. Seveda je bila izražena želja po organizaciji podobnih delavnic. V kar ne dvomim, da bo tudi uresničena. Lepo je videti zagane profesorice, ki se z veseljem posvečajo raznim dejavnostim, ki potekajo poleg pouka.

mag. Branka Škufca

NARAVOSLOVNI TABOR ZA OSMOŠOLCE DEVETLETKARJE OŠ LOUISA ADAMIČA

Naravoslovni tabori. Različne dejavnosti. Veliko dejavnosti se odvija v naravi. ČSOD. Centri šolskih in obšolskih dejavnosti. Osmošolci devetletkarji Osnovne šole Louisa Adamiča.

Naravoslovni tabor je potekal od 13. do 17. decembra. Udeležili so se ga vsi učenci osmega razreda devetletke. Tabor se je odvijal v dveh Centrih šolskih in obšolskih dejavnosti. Dva oddelka osmošolcev sta odšla v dom Ajda v Libeliče na Koroškem, dva oddelka v dom Kavka nad Kobariodom.

Petdnevno bivanje v domu je starše učencev stalo 12.500 SIT. Tistim, ki niso zmogli plačati, je polovico subvencionirala šola, nekaterim so omogočili plačilo v dveh obrokih. Praktično so se tabora udeležili vsi učenci, razen posameznikov, ki so zboleli.

Učence v Libeličah sta spremljali ga. Helena Pogačar, profesorica biologije in kemije in ga. Nina Smolej Rome, psihologinja, ki je nadomeščala razredničarko. Ga. Verena Krivec, učiteljica geografije in ga. Antonija Raičević, profesorica zgodovine, sta bili spremljevalki učencev, ki so preživeli petdnevni tabor v domu Kavka.

V šoli sem se oglasila nekaj dni po tistem, ko so se vrnila s tabora. Ga. psihologinja me je prijazno sprejela in me kar "zasula" z informacijami. Bralkam in bralcem bom podrobneje predstavila naravoslovni tabor v Libeličah na Koroškem. Učenci in učence so bili razporejeni v štiri sobah. Sobe so bile velike. Imeli so en skupen večji prostor, namenjen druženju in skupnemu preživljanju prostega časa.

Kako je potekal dan v naravoslovnem taboru? 7:00 bujenje. Osebna higiena. Urejanje sob. 8:00 zajtrk. Malo pred deveto uro so že odšli na teren. Ob trinajsti uri so se vrnil v dom. 13:30 kosilo. Po kosilu so imeli udeleženci nekaj časa zase. Do petnajste ure. Ga. psihologinja je povedala, da je bil tudi prosti čas na nek način voden, s tem ko so imeli udeleženci možnost udeleževanja v določenih dejavnostih. Prostemu času so sledile popoldanske aktivnosti. Do pol šeste ure. Spet nekaj prostega časa do večerje, ki je bila ob pol sedmih zvečer. V večernem času so potekale različne dejavnosti. Do devete ure zvečer, ko je sledila priprava na spanje. Ob dvaindvajseti uri so morali učenci ugasniti luči in se pripraviti na spanje.

"Spremljevalci smo bili prisotni poleg učiteljev, ki so zaposleni v domu, pri vseh pohodih, skrbeli smo za nočna dežurstva, jutranje bujenje, sodelovali pri učnih urah, ki jih vodijo domski učitelji. Skratka pri vseh dejavnostih. Lahko rečem, da kar štirinajdvajset ur na dan," je razložila udeleževanje spremljevalk ga. Nina. Nadaljevala je: "V centrih so zaposleni učitelji in inštruktorji praktičnih vsebin. Učitelji v teh domovih so res krasni ljudje. Imajo veselje do dela z otroki, otroke znajo motivirati, navdušiti za posamezne dejavnosti. Otroci so bili zelo zadovoljni, kar lahko rečem tudi zase."

Stik z domom. Učenci so s seboj lahko imeli mobilne telefone. Seveda jih niso nosili s seboj izven doma. Telefonirali so v prostem času in zvečer. Starše so lahko poklicali tudi iz doma.

Kaj vse so si ogledali udeleženci tabora v Libeličah? Kostnica. Na pokopališču so v vrsti čakali, da so vstopili v kostnico. Eden za drugim. Notri so videli kup kosti, lobanj. Etnološki muzej poljskega orožja v Libeličah. Šolska učna pot. Ho-

dili so ob avstrijski meji. Orientacija v naravi. Najprej so imeli učno uro, da so teoretično spoznali osnove orientacije. Kasneje so praktično preverili svoje znanje na terenu. Otroci so spoznali Koroško. Spoznali so rastlinje, značilno za Koroško. Koroška prehrana. Koroške narečne besede. Skratka Koroško so spoznava- li iz vseh plati.

Kaj pa praktične vsebine, s katerimi so se učenci srečali? Lokostrelstvo. Pohodništvo. Orientacija v naravi. Plezanje po steni. Biološke vsebine. Vrvi in vozli. Preživljanje večerov. Prvi večer so udeleženci tabora izdelovali novoletne okraske in poslikali so vazice. Nastale izdelke so postavili v skupne prostore. Tako so jih nastali izdelki spremljali ves čas bivanja. S tem so si pričarali prednovoletno vzdušje.

Spoznali so odlomek Prežihovega "Potolčenega Kramoha", v katerem je izpostavljeno prijateljstvo. Prežih opisuje, kako so lahko otroci kruti drug do drugega. Vsak udeleženec je dobil leseno ploščico. Na prvo stran je vsak narisal nekaj lepega, na zadnjo stran pa napisal lepo misel. "Otroci so napisali čudovite misli. Vsak nekaj svojega, izvirnega. Učitelj je napisal listke s številkami. Dva otroka sta dobila isto številko. Ko je bila številka poklicana, sta otroka prišla gor, povedala in pokazala kaj sta narisala, prebrala lepo misel in si dala roko v znak prijateljstva. Leseni ploščici sta si izmenjala. Seveda sva bili spremljevalki otrokom enakovredni. Tudi midve sva na opisanem večeru dobili prijatelja in njegovo leseno ploščico," je navdušeno predstavila potek enega izmed družabnih večerov ga. psihologinja.

Ogled diapozitivov o podvigih inštruktorja, ki je osvojil precej vrhov. Ob kazanju slik in opisovanju poti je poudaril pomen prijateljstva pri takih podvigih. Opisal je tudi stiske in težave, s katerimi se alpinisti srečujejo.

Zadnji večer so se udeleženci zabavali ob plesu. Ga. Nina je navdušeno pripovedovala: "Pred plesom se je čutilo vznemirjenje, kdo bo s kom plesal, kako bo vse potekalo. Učenci so bili zelo prijetni, veselo so se zabavali in prijetno preživeli zadnji skupni večer."

V Libeličah niso imeli v bližini nobene trgovine. Kar učencev ni popolnoma nič motilo. Udeleženci so imeli hrane dovolj. Preko celega dneva so imeli na razpolo- gaj čaj in sadje. Seveda so imeli nekaj sladkih malenkosti tudi s seboj.

Kakšne so še prednosti drugačnega načina dela z otroki? Ga. Nina je vidno navdušena pripovedovala: "Ko smo hodili na sprehode oziroma pohode, imamo možnost pogovarjati se z otroki. V takih neformalnih pogovorih marsikaj izveš, otroci se ti odprejo. Pomagajo ti, da jih razumeš, da jim prisluhneš, kar jim verjetno v drugačnih okoliščinah ne bi. Otroke spoznaš v drugačni luči. Marsikaj ti povedo. Zaupali so mi skrbi, povezne s šolanjem, ki se jim zaključuje, s pravilno izbiro nadaljnjega izobraževanja, poklica. Pet dni, ki sem jih preživela z njimi, se mi je res bogato obrestovalo." Kaj pa otroci med seboj? "Tudi med samimi otroki se spletejo prijateljske vezi. Pripravljeno so pomagati drug drugemu, reševati težave."

Udeleženci so bili deležni pohval s strani uslužbenecv doma. Tudi ga. psihologinja jih je pohvalila: "Držali so se pravil. Pozorni so bili drug do drugega. Prijazni. Pomagali so drug drugemu. Delili so si stvari med seboj. Za sabo so znali pospraviti. Znali so čuvati naravo. Če smo jim rekli, da se po travniku hodijo gosjim re-

du, so to tudi upoštevali."

Ga. Nina Smolej Rome je zaključila: "Ko bi starši videli, kako dobro funkcionira njihovi otroci, bi bili prav gotovo ponosni nanje. Otroci se navajajo na samostojnost. Upoštevali so jasno postavljena pravila in hišni red."

V času petdnevnega bivanja v Libeličah ni nihče zbolel. Vsi udeleženci so se zdravi vrnil domov.

Vseh pet dni so imeli mrzlo vreme. Vse je bilo odeto v ivje. Ga. Nina se je počutila kot v pravljčni deželi. Na pohodih so se utrudili, tako da se jim je prav prileglo pogreti v domu. Otroci so mislili, da je sneg, ker je bilo vse belo. Ko so peš raziskovali Koroško, je vse škripalo pod njihovimi stopali. Ko so se dvignili malo višje na Strojno, jih je pozdravilo sonce. Pod njimi pa se je vsa v megli vila Drava.

Ga. Verena Krivec mi je predstavila tiste posebnosti z doma Kavka nad Kobariodom, s katerimi se učenci v Libeličah niso srečali. Raziskovali so geološke posebnosti Kolovrata. Ogledali so si Kavkno jamo. V jamo so se spustili s karbidovkami, kar je bilo za učence posebno doživetje.

Pri spoznanju zgodovine kraja so udeleženci tabora obiskali muzej v Kobariodu, muzej prve svetovne vojne. "Otroci so bili nad muzejem navdušeni. Zlasti je narje naredila močan vtis v muzeju predstavljena kaverna, jama, v kateri so se skrivali vojaki. Sedaj imajo malce boljše predstavno o življenju med vojno," je povedala ga. Verena. Sprehodili so se tudi po Kolovratu, tik ob italijansko-slovenski meji. Ob tem so spoznava- li življenje manjšine. Videli so tudi ostanke vojne, strelske jarke, kaverno.

Spoznava- li so gozd kot življenjski prostor rastlin in živali. Orientacijo v naravi. Spoznava- li so zdravilne rastline, ki so jih nabirali in iz njih skuhal čaj. V naravi so tudi kurili ogenj. "Bilo je čudovito. Vreme smo imeli krasno. Dolina se je kopala v megli in mrazu, mi pa smo se vseh pet dni kopal v soncu, ker smo bili nastanjeni na višini 1045 metrov nadmorske višine. Tudi temperatura se ni spustila pod ničlo. Razgled smo imeli čudovit," je z navdušenjem obujala spomine ga. Verena Krivec.

Naravoslovni tabori predstavljajo drugačno obliko dela. Po besedah obeh sogo- vornic so bili učenci in spremljevalke zelo zadovoljni in navdušeni nad vsemi dejavnostmi, s katerimi so se v petih dneh bivanja v obeh Centrih šolskih in obšolskih dejavnosti srečali.

Za konec preberite še vtis učenke Gaje Čeverin, ki se je udeležila naravoslovnega tabora v Libeličah.

"Na taboru mi je bilo zelo všeč, saj so bili vsi delavci v domu zelo prijazni. Najbolj mi je bilo všeč, da sem lahko prišla močerala in ga tako bolje spoznala. Tudi ko sem se prehladila, so me lepo skrbeli zame. Z avtomobilom so me odpeljali v dom, saj smo bili na pohodu in dobila sem tople čaj.

Vsi učitelji so nas ogromno naučili. Pridobila sem veliko novih izkušenj o naravi in življenju v njej. Zanimiv je bil tudi ogled kostnice, kjer sem videla ogromno kosti. Vse skupaj ni delovalo kot šola, ampak kot resnično zanimiv naravoslovni tabor."

mag. Branka Škufca

UH, KAKO DIŠI!

Vzdušje v gospodinjstvi učilnici -

Uh, kako diši! Naslov delavnice, ki se je devetega decembra odvijala v OŠ Louisa Adamiča na Tovarniški ulici. Delavnica v sklopu projekta Veseli december. V prejšnji številki Grosupeljskih odmevov sem objavila, da vas seznanim še z ostalimi dejavnostmi, ki so se odvijale preko celega decembra v šoli Louisa Adamiča. Omenjena delavnica je samo ena izmed njih.

Ko sem vstopila v gospodinjstvo učilnico, so me prevzeli prijetni vonji. Čudovito je dišalo. Glavni organizatorki celotnega projekta Veseli december, gđc. Zvonka Ziherl in gđc. Janja Vilar, sta zaprosili za sodelovanje pri izvedbi delavnice go. Mojca Trontelj, učiteljico biologije in gospodinjstva in go. Estero Thaler, profesorico biologije in gospodinjstva. Glavni organizatorki sta jima predstavili svojo idejo, ki sta jo učiteljica in profesorica biologije in gospodinjstva dopolnili in razširili. Tako se je skupno porodila ideja o izvedbi delavnice "Uh, kako diši".

Sodelovanje učencev na delavnici je bilo prostovoljno. Učenci so se prijavili, tako da so organizatorke vedele približno število udeležencev. Učilnica se je že malo pred eno popoldne popolnoma napolnila. Na mizah so že čakali kozarčki, različne začimbe, dišavnice, ustrezna literatura. Ga. Mojca in ga. Estera sta učencem predstavili vsebino in potek dela. Namen delavnice je bil spoznati čim več različnih začimb in dišavnic v kuhinji pri pripravi hrane in pijače. Povedali sta, da bodo delali v šestih skupinah. Vsaka skupina ima svojo nalogo. Kakšne naloge sta pripravili udeležencem delavnice?

Prva skupina je spoznavala različne dišavnice in začimbe po vonju. Druga skupina je v mošnjičke iz blaga natresla različne začimbe in dišavnice. Potem so skušali predstavniki prve skupine samo po vonju ugotoviti začimbo oziroma dišavnico. Predstavniki tretje in četrte skupine so s pomočjo literature spoznavali uporabnost nekaterih začimb in dišavnic. Peta skupina je spoznavala začimbe, značilne za prednovoletni praznični čas. Ingver. Cimet. Nageljnovc žbice ali klinčki. Vaniljev strok. Prav lepo so s klinčki okrasili pomaranče. Šesta skupina je imela nalogo skuhati kompot. Ko so bile naloge razdeljene, so se učenci zagnali v delo. Vneta so vonjali, iskali pravo začimbo, prebirali lastnosti začimb in dišavnic v literaturi ter si izpisovali na liste. Punce zadnje skupine so začele s pripravo kompota. Opazovala sem jih pri lupljenju jabol in jih skušala zaplesti v pogovor. Medea Bučar, učenka petega razreda, je povedala: "Jaz rada kuham in pečem. Tudi doma. Spekla sem že rožičevo pecivo, miške, palačinke. Najprej sem gledala mojo mamico, kako dela, potem pa mi je ona še vse razložila. Sama znam celo zamesiti testo." Tudi Katja Goršič in Eva Pahulje, učenki petega razreda, sta se odločili za delavnico, ker radi kuhata in pečeta. Katja mi je povedala, da je doma že spekla piščanca. Eva zna speči palačinke in različno pecivo.

Vzdušje v učilnici je bilo delovno. V ozadju prijetna glasba. V zraku so se mešali različni vonji. Pa ne samo to. Posamezne začimbe smo tudi okušali. Priznati moram, da sem tudi sama spoznala nekaj povsem novih začimb.

Ko je bila delavnica končana, so dekleta, ki so kuhala, kompot pripravila mizo. Seveda smo poizkusili, kaj so skuhalo. Kompot je bil zelo okusen. Ob srkanju kompota sem poklepetala z go. Mojco in go. Estero. Kako sta si zamislili potek delavnice? "Najprej sva pobrskali po učilnici, kaj že imava in kaj morava nabaviti. Potem sva pogledali, kaj imava doma in nato še po trgovinah v Grosupljem. Poiskali sva tudi knjige, revije, recepte, ki so jih danes uporabljali za reševanje nalog," sta povedali vodji delavnice. "Otroci radi delajo samostojno, v skupinah. Radi sami brskajo po literaturi in iščejo podatke. Seveda sva midve pripravili ustrezno literaturo," je še dodala ga. Mojca. Ga. Mojca je razmišljala, da bi mogoče dodali še kakšne južne sadeže, ki jih otroci tudi ne poznajo zelo dobro. Mogoče je to dobra ideja za naslednjo delavnico.

Kako sta zadovoljni z izvedbo delavnice? "Malo naju je skrbelo, ker je bilo prijavljenih zelo veliko učencev. Skrbel naju je prostor. Vendar kot se je izkazalo, niso prišli vsi učenci, tako da je bila izvedba glede prostora še lažja. Učenci so bili nad pripravljenim materialom in nalogami navdušeni, kar nama je v veliko zadovoljstvo," sta na koncu našega pogovora povedali vidno zadovoljni vodji delavnice.

Kot skupni zaključek so bili vsi izdelki delavnice zbrani in predstavljeni na stojnici v avli. Tako so lahko tudi ostali učenci videli, kaj se je dogajalo v delavnici.

Udeleženci delavnice so se ogromno naučili. Verjamem, da so spoznali veliko novih začimb in dišavnic. Prav gotovo bodo tudi doma povedali, kaj vse so se naučili v delavnici. Mogoče bodo tudi kaj skuhalo in uporabili začimbe, ki so jih spoznali danes.

Ob koncu delavnice je glavna organizatorka gđc. Zvonka Ziherl učenec razdelila vprašalnike, na katere so napisali svoja mnenja o delavnici. Vprašanje: "Kako si se počutil v delavnici?", so sledili sami pozitivni odgovori. Udeleženci so izpostavili prijetno vzdušje, prijetne in nenavadne vonje in dobro družbo. Kaj so izvedeli novega? Spoznali so veliko novih začimb. Dekleta, ki so skuhalo kompot, so spoznala nov recept za kuhanje kompota. Kaj so udeleženci sporočili organizatorkam delavnice? Delavnico so pohvalili z željo, da organizirajo še kakšno podobno urico skupnega druženja in hkrati nevsiljivega načina spoznavanja nečesa novega.

Zelo spodbudno za vse organizatorke. Prav gotovo se bodo še česa domislile in pripravile dejavnosti za znanja želne učence.

mag. Branka Škufca

Božično novoletna prireditel v OŠ LOUISA ADAMIČA

Štiriindvajseti december. Zadnji šolski dan pred krajšimi počitnicami in božično novoletnimi prazniki. Božično novoletna prireditev. Zaključna prireditev vseh dejavnosti, ki so potekale v Osnovni šoli Louisa Adamiča v okviru projekta Veseli december.

Z glavnima organizatorkama, gđc. Janjo Vilar in gđc. Zvonko Ziherl, sem se dobila takoj po novem letu. Pričakali sta me dobre volje. Kako tudi ne. Saj sta lahko zadovoljni ob tako uspešni izvedbi vseh dejavnosti v mesecu decembru. Seveda je potrebno poudariti, da brez pomoči in sodelovanja njihovih sodelavcev in sodelavk ne bi šlo. Obe sta pohvalili njihovo pripravljenost na sodelovanje in pomoč pri skupnem izvajanju dejavnosti.

Božično novoletna prireditev je potekala ob pol desetih dopoldne. Staršev posebej niso vabili, ker je bila prireditev v dopoldanskem času. Kljub temu je nekaj staršev prišlo v šolo. Prvo šolsko uro so učenci preživeli s svojimi razredniki. Nato so se zbrali v šolski avli in prisostvovali slovesnemu skupnemu zaključku. Vika, učenka osmega razreda, je v uvodu zapela slovensko himno Zdravljico. Celotna prireditev se je odvijala kot zgodba. Na oder sta prišla učenca v vlogi dedka in babice, ki sta komentirala pravkar zapeto himno. S tem sta opozorila na praznik, dan samostojnosti. Babica in dedek sta začela s krašenjem novoletne jelke, ob tem so učenci, ki obiskujejo izbirni predmet nemščino, zapeli pesem v nemščini, "O Tannenbaum." Pesem o novoletni jelki. Sledil je nastop pevskega zbora, ki se je predstavil s pesmijo Na nebu. Pevski zbor je po dolgem času, v letošnjem letu, ponovno zaživel. Vodi ga zborovodkinja ga. Pavlina Antolič, sicer učiteljica podaljšane bivanja. Pevci in pevke so zelo popestrili celotno dogajanje na oderu. Babica in dedek sta med posameznimi točkami malce poklepetala in tako povezovala celoten program. Medtem ko je šla babica peč piškote za vnuke, je dedek prijel v roke "daljınca" in na televiziji iskal programe. Ravno je zagledal nastop recitacijskega krožka. Na drugem programu je našel plesno točko.

Pri vratih je pozvonilo. Prišli so vnuki. Ko sta babica in dedek odšla v kuhinjo, so se vnuki spomnili, da bi enkrat za spremembo oni pripravili darila za dedka in babico. Najstarejši vnuk je za dedka pripravil knjigo o Piki Nogavički, za babico pa tople zimske nogavice. Vnuki so začeli listati knjigo Pika Nogavička. Tako so prišli na oder člani dramskega krožka, ki so zaigrali pet prizorov iz Pike Nogavičke. Dramski krožek deluje pod vodstvom gđc. Zvonke Ziherl.

Med posameznimi prizori so bile vpletene plesne in glasbene točke. Vnuki so se odšli kepat. Po nastopu pevskega zbora so se vrnili v dnevno sobo. Takrat pa jih je prišel iskat očka. Čisto za konec je pevski zbor zapel še pesem Zvončki pojejo. Vse tri pesmi, s katerimi so se člani pevskega zbora predstavili, so instrumentalno spremljali posamezni učenci, in sicer na klavir, flavto in harmoniko. Tako so se predstavili učenci, ki se v glasbeni šoli učijo igranja določenega instrumenta.

Del veznega besedila je sestavila gđc. Janja. Skupaj z gđc. Zvonko sta ga pogledali in ga dali glavnim povezovalcem celotne prireditve, dedku, babici in vnukom. Otroci so besedilo sami malce popravili in dokončali. V besedilo so vnesli besede, ki jih uporabljajo mladostniki, skratka njihove izraze. Dedek in babica sta govorila v dolenskem narečju, medtem ko so vnuki uporabljali svoje izraze. Za konec sta gđc. Janja in gđc. Zvonka povedali: "V celotno izvedbo je bilo vključenih zelo veliko učencev in učenk. Lahko rečeva, da je bil program dober in zanimiv, kar se je odražalo tudi na poslušalcih, saj so uro in pol zavzeto spremljali dogajanje na oderu." Potek programa na oderu so lahko spremljali tudi preko projekcije na platnu. Besedilo na platnu je tudi tokrat pripravila gđc. Zvonka Ziherl.

Za ozvočenje je poskrbel g. Davorin Marinč. Poleg tega je poskrbel tudi za gibanje nastopajočih na oderu, za prihode, odhode na oder. Skratka, kot je povedala gđc. Zvonka: "G. Marinč je celotni prireditvi z organizacijske plati dal piko na i."

Za sceno so poskrbeli učenci likovnega krožka in njihova profesorica gđc. Simona Potokar. Vsak učenec je narisal sceno po svoji zamisli. Najlepšo so izbrali, jo narisali na večji format in jo uporabili za sceno. Scena je predstavljala domačo dnevno sobo s kaminom, kjer se je odvijala zgodba.

Kako sta se glavni organizatorki odločili za program? Ideja o zgodbi, ki je povezovala celoten program, je bila Janjina. Ko je svojo idejo predstavila gđc. Zvonki, sta jo skupno še dopolnili in razširili. "Otroci radi nastopajo, plešejo, pojejo, skratka radi pokažejo, kaj znajo. Ni bilo težko zbrati točke za prireditev. Trema je bila opazna, zlasti pri nastopajočih, ki so nastopili prvič. Ampak na koncu je vse dobro izpadlo in vsi smo bili zadovoljni," sta povedali glavni organizatorki. Po uri in pol dolgem programu so vsi sodelujoči na oderu in pod odrom s prijetni občutki odšli domov.

Kaj sta organizatorki povedali za konec? Gđc. Janja je z nasmehom na obrazu povedala: "Celoten projekt je bil zelo dobro sprejet. Vsi želijo, da bi se naslednje leto to ponovilo in da bi "Veseli december" postal tradicionalen. V vse dejavnosti je bilo vloženo zelo veliko dela in truda. Zase lahko rečem, da sem zelo zadovoljna, sploh potem, ko vidim zadovoljstvo na obrazih učencev. To je največ vredno. Otroci so bili resnično motivirani, bili so zagreti za delo, za vsakršno pomoč." Gđc. Zvonka je dodala: "Bilo je zelo prijetno. Veliko dela, vendar z voljo in energijo se da marsikaj narediti. Ko vidiš zadovoljstvo otrok, njihove pozitivne odzive, pozabiš na vloženo delo in čas, ki si ga porabil."

Gđc. Janja in gđc. Zvonka sta si zadali veliko nalogo, ki sta jo uspešno izpeleli. Seveda ob pomoči in sodelovanju otrok ter sodelavcev in sodelavk. Brez timskega dela ne bi bilo možno izvesti toliko različnih dejavnosti v tako kratkem času. Zelo pozitivna popestritev prazničnega decembra v Osnovni šoli Louisa Adamiča. Upam, da se bo izpolnila želja organizatork in bo prireditev postala tradicionalna.

mag. Branka Škufca

Dedek in babica v vlogi povezovalcev programa.

Pevski plesni nastop

Nastop pevskega zbora

Fotografija zgoraj: Plesna točka osmošolk

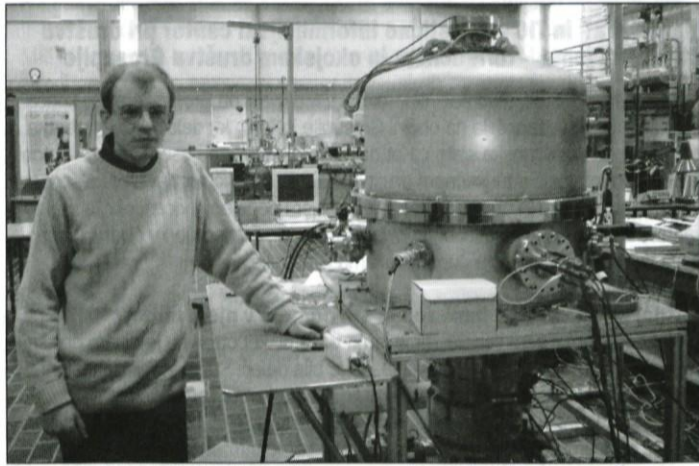
Fotografija levo: Petra je zaigrala na harmoniko.

Fotografija spodaj: Prizor iz Pike Nogavičke Fotografije: Sabina Vidmar

28-LETNI KLEMEN BUČAR DOKTORIRAL NA PODROČJU ATOMSKE FIZIKE

Koncem lanskega leta je doktoriral mladi Grosupeljčan Klemen Bučar na področju atomske fizike. Letos pa mineva tudi 100 let, od kar je fizik Albert Einstein objavil teorijo relativnosti in v njej predstavil znamenito enačbo $E=mc^2$. Nedvomno pa sta me bolj prvi kot drugi dogodek prepračila, da jima je treba nameniti nekaj prostora tudi v Grosupeljskih odmevih.

Komora, kjer poteka Augerjev proces, ki ga je Klemen Bučar natančno proučeval zadnjih pet let.

LETO 2005 – LETO FIZIKE

Ugotovitvi Alberta Einsteina o relativnosti, ki govori, da se prostor in čas prepletata, veliko ljudi takrat ni niti verjelo, kaj šele, da bi v tem videli kakšno korist. Podobno se še vedno dogaja na različnih področjih znanosti in Klemen se tega zaveda. Zato že ob svojem delu nekako za ravnotežje današnjim potrebam poleg bazičnih znanstvenih raziskav dela tudi na praktičnih raziskavah.

Precej desetletij po objavi pa so Einsteinove ugotovitve prišle zelo prav na primer v človekovem »obiskovanju« vesolja ali pa pri izstrelitvah satelitov in določanja njihovih natančnih krožnic. S temi sateliti si ljudje danes pomagamo že na različnih področjih: od analiziranja in napovedovanja vremena, do natančnega merjenja in fotografiranja zemeljskega površja, globinskega zaznavanja, sledenja avtomobilom in tovornjakom, pomoči pri organizaciji hitrih reševalnih akcij in še na veliko drugih področjih. Žal pa je fiziko človeštvo izrabljalo tudi v nekatere nehumane namene.

Na koncu pogovora je Klemen še dodal, da število študentov, ki bi se ukvarjali z raziskavami na Slovenskem, upada, kar se posledično čuti v sorazmerno okrnjenem številu znanstvenikov, še posebej pa v večletnem stagniranju inovacij v gospodarstvu in v raziskovalnih okoljih nasploh. V razviti tujini je v tem pogledu precej drugače. Tega se zaveda tudi nova slovenska vlada, ki je ustanovila posebno ministrstvo za znanost, vendar Klemen pravi, da je trenutno še preuranjeno govoriti o rezultatih, saj bo moralo preteči še nekaj časa, da se bodo razmere izboljšale.

KAKO SVA S KLEMENOM PRIŠLA V STIK?

S Klemenom se do zdaj nisem veliko srečeval. Že pred leti me je pritegnila vest o njegovi s študentsko Prešernovo nagrado nagradjeni diplomi IONSKI SPEKTROMETER S SPREMENLJIVO RAZDALJO PRELETA (1999). Vest smo objavili tudi v Grosupeljskih odmevih. »Prek fotoaparata« pa sem Klemena nato srečal tudi med nagradjenimi športniki za leto 2001, ko je prejel priznanje za uspešno 10-letno delo v grosupeljskem strelskem društvu. K temu naj dodam še, da me je pred 42 leti njegova (lansko leto maja meseca umrla) mama Jožica učila v drugem razredu žalske osnovne šole in da se z njegovim očetom Milanom pozna že vrsto let.

Potem sem lani tik pred božičnimi prazniki »iz zaupnih virov« izvedel, da je Klemen novembra doktoriral na področju atomske fizike. Ko sva stopila v stik, mi je ponudil med več možnostmi, da bi se dobila kar na licu mesta, kjer je delal in raziskoval zadnja leta. Iz radovednosti sem se takoj odločil za to možnost.

V nedeljo, 23. januarja, sva se dobila v večji hali kompleksa, v katerem deluje pod okriljem Instituta Jožef Stefan tudi Reaktorski center in Podgorici oziroma Brinju, blizu naselja Šenjakob pri Ljubljani. Ko sem ga predhodno povprašal, kako je z mojim vstopom v te prostore, mi je pojasnil, da z njegovim spremstvom ne bodo varnostniki delali nobenih težav. In tako je tudi bilo, ko sem lahko zapeljal s svojim avtom neposredno do vrat že omenjene hale, kjer izvajajo različne zapletene fizikalne poizkuse, pa tudi nekatere praktične in uporabne zadeve. Poleg tega pa pravi, da je znanost namenjena ljudem in jim pri tem ni treba ničesar skrivati.

S fotoaparatom v roki sva se nato sprehodila od postrojenja do postrojenja, pri katerih mi je nazorno razlagal med drugim tudi nekaj osnovnih pojmov v fiziki, ki sem jih po več kot treh desetletjih spoznavanja v osnovni in srednji šoli že kar precej pozabil.

Tako izgleda pogled elektronski pospeševalnik z več deset metrov dolgimi cevmi in številnimi napravami.

KAJ DELAJO V EKSPERIMENTALNI ATOMSKI FIZIKI?

Za začetek je pojasnil, da atomsko fiziko ponavadi ljudje zamenjujejo z jedrsko fiziko. Atomi so sestavljeni iz jedra, okoli katerega krožijo elektroni. Naloga atomskih fizikov je, da proučujejo atome, opisujejo njihovo strukturo, gibanje in njihove prehode med različnimi nivoji.

Atom lahko primerjamo s sončevim planetarnim sistemom. Če bi atom povečali na velikost hale, po kateri sva se sprehajala, bi bilo njegovo jedro veliko približno kot glava bučike. Vendar je jedro izredno masivno, vsi elektroni na krožnicah v njegovi okolici pa so lahki kot puh in ne predstavljajo posebne mase.

Nadalje mi je ob pospeševalniku razložil, da naprava z 2.000.000 V električne napetosti pospešuje nabite atome. Na koncu več metrov dolge cevi nastavi vzorec oziroma predmet, ki ga želijo proučevati in ga »obstreljujejo« z ioni. Tu se nahaja (tudi na videz) zelo močna komora, ki je neprodušno zaprta. Iz nje izrpajo ves zrak, tako da dobijo skoraj popoln brezračni prostor, saj za proučevanje določene snovi v komori ne sme biti niti zraka, še manj kakšnih drugih snovi. Pritisk v ceveh in v komori znaša 0,000.001 mbar. Zato uporabljajo posebne turbo črpalke, ki pa v samem prostoru ustvarjajo kar nekaj ropota.

Zakaj izrpajo zrak? Ponazori mi tako, kot če bi pod vodo želeli zmešati cocktail. Če je voda v okolici, bi se pijače, ki jih želimo pomešati med seboj, zmešale tudi z vodo v okolici in cocktail bi propadel. Podobno se dogaja znotraj pospeševalnika.

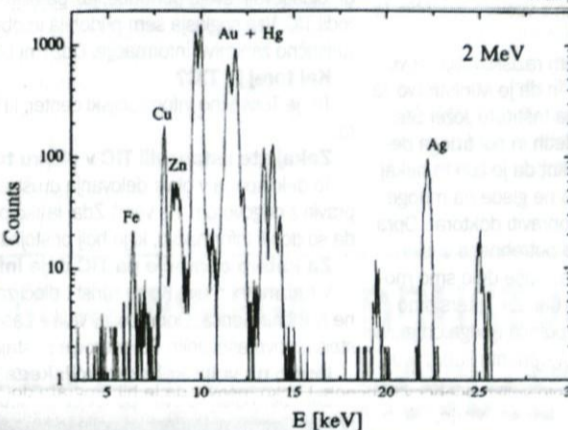
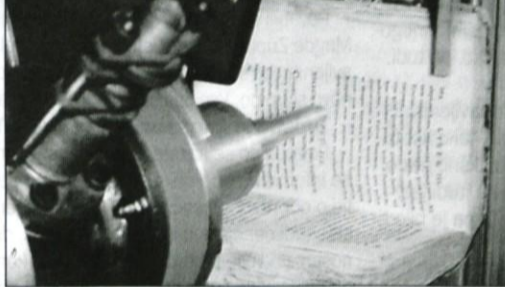
Če delajo z določenimi atomi, morajo vse druge atome odstraniti. Pri obstreljevanju atomi v tarči oddajajo svetlobo, ki jo zaznavajo z občutljivim spektrometrom.

V drugi komori z žarki rišejo oziroma obdelujejo (jedkajo) zelo majhne snovi, ki jih lahko merimo le v mikronih (μ), to je v tisočinkah milimetra. Izdelki se uporabljajo v posebni mikrotehniko oziroma nanotehnologiji na primer za zelo majhne »mikromotorčke«, mikrosenzorje in podobno.

V tretji komori na dokaj majhno tarčo, približno 1×1 cm, nastavijo različne biološke vzorce (bakterije, delčke posameznih organov...). Z usmeritvijo žarka na mikromajhno točko nato na podlagi določanja vzorcev svetlobe lahko točno ugotovijo, kaj jo sestavlja – koliko je železa, niklja ali česar koli drugega.

Znotraj naslednje malo večje prozorne komore mi Klemen pokaže nekoliko večji kovinski zaslon, na katerega pritrjuje različne predmete. Zelo pogosto na tej napravi analizirajo umetniške slike, ali pa opravljajo meritve za ugotavljanje starosti arheoloških predmetov. Na tej napravi določijo spekter izsevane svetlobe po obsevanju s protoni,

Pritrjena knjiga, v kateri proučujejo strukturo stare tiskarske barve.

Graf z značilnimi črtami energijskih pozicij posameznih elementov.

ZNANOST ZA PRIHODNOST

Njegova ekipa sodelavcev je vključena tudi v mednarodni projekt uporabe vodika, ki bo v prihodnosti postal novo gorivo za človeštvo. Jedrske elektrarne naj bi zamenjali z elektrarnami na vodik. Namesto cepljenja urana naj bi se zlival vodik v helij. Ta energija je veliko bolj čista in manj nevarna za okolje. Trenutno pa so največje težave s samim vodikom, ki je zelo prodoren in ga je zelo težko shranjevati, ga prevažati in dovajati na naprave ter ga nadzorovano uporabljati. Vodik je tudi zelo reaktiven plin (mešanica vodika in zraka ima v splošni uporabi ime tudi pokalni plin), zato bi se že zaradi mikrorazpok v materialih lahko pojavile močne eksplozije. Če pa bi kaj »razneslo« v takšni elektrarni, bi na koncu vendarle ostala samo čista voda, ne pa tako kot pri današnjih jedrskih elektrarnah, kjer se ob velikih nesrečah nekontrolirano sproščijo plutonij, stroncij, cezij in podobni težki elementi, ki okolje radioaktivno zapackajo za več tisočletij.

Na vprašanje, kako daleč je že razvita nova tehnologija, da bi jo človeštvo lahko s pridom in varno uporabljalo, pove, da na tem projektu veliko delata Evropa in Japonska. Projekt naj bi bil protutež Združenim državam Amerike, ki so svoj projekt jedrske tehnologije dokončale po drugi svetovni vojni, žal, z odvrenima jedrskima bombama na Hirošimo in nato še na Nagasaki. To tehnologijo zdaj Američani (pa tudi drugi) zaenkrat uporabljajo tudi v miroljubne gospodarske namene, zato se jim novi projekt politično in ekonomsko še ne zdi zanimiv. Meni pa, da bodo Francozi že kar kmalu zgradili prvi reaktor na vodik, najbrž že prej, kot v dveh desetletjih.

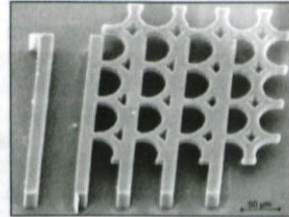
SODELAVCI, NABAVA IN IZDELAVA NAPRAV TER VARNOST PRI DELU

Na Institutu Jožef Stefan je na področju atomske fizike zaposlenih okoli 15 fizikov, prav na lokaciji Reaktorskega centra pa okoli 10. Na komori, kjer je Klemen opravljal svoje delo za doktorat zadnjih pet let, je z njim delal mentor docent Matjaž Žitnik, Mariborčan. Precej časa je pri delu sodeloval tudi kot mentor profesor Alojz Kodre.

Nato mi Klemen pokaže tudi sosednji prostor, kjer imajo manjšo in enostavno strojno-kovinsko delavnico, v kateri si sami izdelajo precej predmetov oziroma delov, ki jih vgradijo v naprave za svoje vsakodnevno delo. Prav po iznajdljivosti so znani naši znanstveniki (in ostali vzhodnoevropski), saj so se tudi zaradi pomanjkanja že izdelanih instrumentov in drugih naprav večkrat morali znajti sami. Pokaže mi tudi merilni instrument, ki je le nekoliko večji od škatle za čevlje, za katerega pravi, da stane 6 mio sit. V »omari z možgani« mi nato pokaže tudi manjši modul, ki ga je izdelal sam. Materiala v njem je vsega skupaj za približno 15.000 sit, v tujini pa bi modul za te namene stal približno 3000 EUROV.

Ob nadaljnjem sprehodu po hali mi pokaže postavljen precizni nivelir in vpraša »To vam bo pa gotovo znano?« Z njim v geodeziji natančno določamo višine oziroma posamezne točke na isti horizontalni ploskvi (na 0,01 mm). Precej fizikalnih naprav mora biti namreč zelo natančno postavljenih, zato je potrebno pri nameščanju letih uporabiti tudi natančno mersko orodje.

Na vprašanje, kako je z varstvom pri delu, mi odgovori, da je delo praktično brez

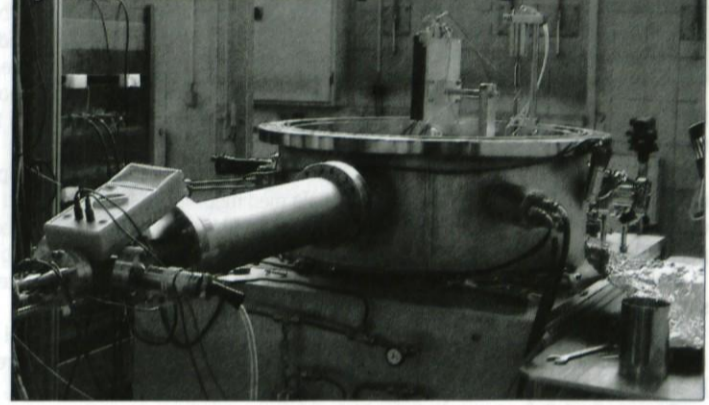
Zelo majhen izdelek za nanotehnologijo. Na sliki je zelo povečan.

nevarnosti. Je pa res, da nabiti delci, ki ne potujejo enakomerno po ravni črti, tudi sevajo. Na vseh teh napravah je nekaj usmerjevalnih magnetov, kjer atomi zavijejo iz ravne smeri. Ta mesta so dodatno zaščitena. Zato ni nevarnosti, da bi prihajalo do sevanja v okolico. Na teh mestih pa so postavljeni tudi potrebni merilniki, ki avtomatično zaustavijo napravo, če bi prišlo do povišanega sevanja.

KLEMENOVNO ZNANSTVENO DELO ZA DOKTORAT

Že na začetku mi Klemen pojasni, da je bilo njegovo delo na doktoratu popolnoma abstraktno, temelječe na bazični znanosti. Proučeval je Augerjev (Ožerjev) proces v atomu, ki je fizikom poznan že od leta 1923. Ugotavljal je, kaj se zgodi, če atomu odstrani en notranji elektron. Če bi na primer v stolpnici odvzeli eno nadstropje, bi se le-ta sesula. Elektroni v atomu pa se v tem procesu samo nekoliko prerazporedijo, pri tem pa lahko nekaj elektronov tudi zapusti atom. Zato so se mu zastavljala vprašanja, koliko so ioni nabiti – ali enkrat, dvakrat, trikrat...? Prve meritve na tem področju segajo v šestdeseta leta prejšnjega stoletja, zadnje meritve pa so naredili Nemci leta 1999. Klemen je prav takrat začel proučevati to področje in si je želel natančneje izmeriti proces. Za to je uporabil drugačen pristop in nekoliko drugačne metode merjenja.

Del pred komoro je ionski spektrometer, ki ga je Klemen izdelal že v okviru diplomske naloge.

V disertaciji mi pokaže graf, v katerem so primerjalno predstavljene njegove meritve z izrisom številnih črt, in predhodna krivulja, ki so jo izmerili Nemci. Že po grafu se vidi, da so bile metode dela zelo različne, predvsem pa, da so »Klemenove črte« veliko bolj natančne. Pri tem doda, da je že njegovo diplomsko delo bilo »uvod« v znanstveno delo, saj mu je ionski spektrometer, ki ga je izdelal ob diplomski, služil kot sestavni del naprave, s katero je proučeval Augerjev proces. Opis poskusa in rezultate je predstavil v svoji disertaciji z naslovom »KOINCIDENČNA SPEKTROMETRIJA PAROV ELEKTRONOV PO ELEKTRONSKI VZBUDITVI LUPINE L V ARGONU«.

Stično mesto, kjer "se sekata" elektronski žarek in argon.

Znotraj »njegove komore« je veliko finomehanike. Če bi velikemu, nekaj deset metrov dolgemu elektronskemu pospeševalniku rekli elektronski top, bi njegovi napravi lahko rekli elektronska puška, ki deluje na napetosti 2000 do 10.000 V. Elektrone je dobil tako, da je segreval manjšo žico. Znotraj komore je igla, po kateri do vaje plin argon na linijo elektronskega žarka. Tu pride do reakcije, kjer se iz izstreljenega tankega žarka ločijo elektroni in ioni. Energijo elektronov nato izmeri z elektronskim spektrometrom, ione pa z električnim poljem posrka v ionski spektrometer in določi njihov naboj. Ves proces nadzirajo »možgani«, ki so prek modulov in številnih drugih merilnih in kontrolnih naprav povezani z računalnikom.

ZAKAJ FIZIKA?

Klemena je že v otroštvu zanimalo skoraj vse, kar zajema področje fizike – od elektronike, strojništva, mehanike in finomehanike, optike, astronomije, mikroskopa, biologije, kemije, pa tudi matematike, ki je sicer nekoliko bolj splošna in eksaktna veda, a je po njegovem nekoliko preveč abstraktna. Pri tem doda, da mu je že grosupeljska osnovna šola dala zelo dobre osnove in mu tudi srednja šola ni delala nobenih težav. Z lepimi vtisi se spominja svojih učiteljev in učiteljic. Pravi pa, da je imel tudi doma precej sreče, saj se je že pod očetovim mentorstvom v njegovi hišni delavnici naučil nekaj osnov kovinarskega in strugarskega poklica, ki so mu pri izdelavi eksperimentalnih naprav za doktorat še kako prišle prav.

PRIVATNO ŽIVLJENJE

V zadnjih dveh letih, prizna, da je bilo prostega časa za privatno življenje zelo malo. Zato je večino družinskega dela prevzela žena Tinkara, ki je prav tako fizičarka, in s katero imata dva majhna otroka, Lenarta in Jerco. Živijo sredi Grosupeljega skupaj s Klemenovim očetom.

Tudi žena je znanstvenica in dela v Reaktorskem centru na področju jedrske kemije. Z doktoratom sta začela skupaj, a ima žena zaradi dvoletne vmesne porodniške odsotnosti še nekaj dela, da ga bo dokončala. Zdjaj pravi, da je na vrsti on, da bo nekoliko bolj skrbel v prihodnje tudi za družinsko delo.

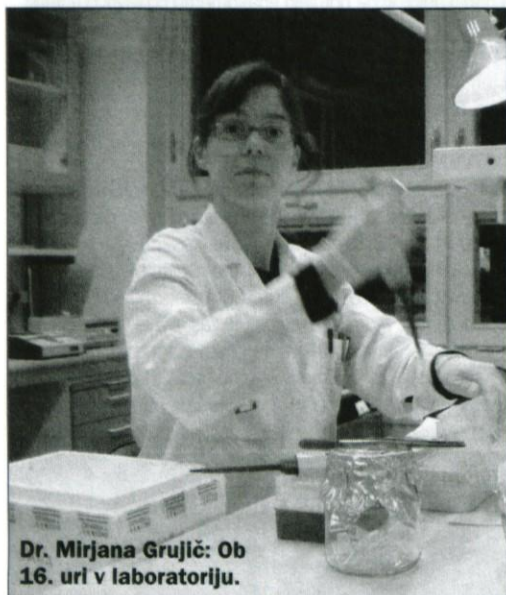
Prav tiste nedelje so se zvečer vračali z rekreativnega smučanja v Cerknem in mali Lenart mi je pokazal diplomu, ki jo je prejel za sodelovanje v smučarski Lumpiji. Prijetna, mlada družina so!

Že od leta 1985 je Klemen aktiven tudi v športnem društvu Grosuplje, v katerem je nekaj časa streljal tudi v 1. strelski športni ligi. Sodeluje pa tudi v grosupeljskem radioamaterskem klubu.

Jože Miklič

Klemenu v uredništvu Grosupeljskih odmevov čestitamo za uspešno zaključeno delo in zagovor doktorske disertacije ter mu želimo še veliko uspehov pri njegovem znanstvenem delu. Poleg tega mu želimo tudi veliko dobrega počutja v krogu najbližjih in soobčanov. Že v naprej pa se mu zahvaljujemo tudi za pripravljenost pri sodelovanju z uredništvom.

Dr. MIRJANA GRUJIĆ: POMAGATI LJUDEM, TO JE MOJ MOTO!

Dr. Mirjana Grujić: Ob 16. uri v laboratoriju.

Otroštvo in najstniška leta je preživljala v Grosupljem in njeni bližnji okolici. Bila je odlična učenka OŠ Louisa Adamiča. Mnogo prelepih spominov jo veže na tista najstniška leta. Naravoslovje jo je zanimalo že pri nežnih štirinajstih, petnajstih, zato je bil njen edini cilj: naravoslovna šola Bežigrad. Kljub dilemam staršev. Ona pa je uspešno opravila sprejemne izpite iz fizike in matematike. Nov svet je bil pred njo...

»Kar si zastavim, hočem izpeljati!« - Tako MIRJANA GRUJIĆ, danes 31-letna doktorica biokemije in molekularne biologije.

O tem, koliko si je zastavila in kako to uresničuje, sva razpredali zadnji predpraznični dan, ko je zadnje dneve leta preživela v domačem okolju, za katerega iskreno prizna, da pridejo trenutki, ko ga tako zelo pogreša... Kajti kar 2300 km je oddaljeno švedsko mesto Stockholm od njenega domačega Grosupljega. Takrat ko je domotožje najbolj boleče, ga kdaj pa kdaj preženejo spomini na mladost v rodnem kraju.

»Kljub temu, da je bilo težko, da sem marsikdaj v prvem in drugem letniku srednje šole ob knjigah ostala do ranih jutranjih ur, so bila najlepša prav gimnazijska leta,« pripoveduje doživeto kot bi hotela reči, da ji je v daljni tujini mnogo-

krat žal za tistimi leti, za iskrenimi prijatelji, s katerimi so hodili mladi gimnazijci v korak takrat, ko je bilo težko, pa tudi takrat, ko so bili veseli...

Med te njene spomine vpleteva njeno odločitev za smer študija, izbiro poklica po končani gimnaziji: »Moja življenjski moto je - ljudem pomagati!«, zato sem kolebala med medicino in kemijo, v kateri sem bila zelo dobra in se, tako kot tudi nekaj mojih sošolcev, odločila za slednjo. »razgrinja pred menoj čas svoje največje, usodne odločitve s tolikšno mero podoživljanja, da ji v kotičkih oči zalesketajo »iskrice«. Šele ob koncu pogovora, ob slovesu, sem jih razumela tudi jaz.

»Bolj kot vse ostalo, me je zanimala biokemija, toda šele v 3. letniku na fakulteti sem se srečala z njo. To pa je bilo tisto, v čemer sem se videla,« pove navdušeno.

Je že med samim študijem kemije razmišljala o natančnejši usmeritvi, ki naj bi postala njeno življenjsko delo? Nič ni začrtano vnaprej. Preko nalog, dela ugotovi, pravi, kaj bi rada delala, osredotoči se na to in z vso vztrajnostjo, ki je ena izmed njenih njej samoumevnih lastnosti, to tudi spelle.

»Po opravljeni diplomji na odseku za biokemijo in molekularno biologijo, zanimalo me je predvsem raziskovanje te veje, sem kandidirala za mlado raziskovalko. Glede na to, da sem imela dokaj dobro povprečje ocen in da je Ministrstvo za znanost in tehnologijo namenilo dovolj finančnih sredstev, sem dobila status mlade raziskovalke na Inštitutu Jožef Stefan in se vpisala na podiplomski interakulturni študij biokemije in molekularne biologije. Po dveh letih in pol trdega dela sem pod mentorstvom dr. Metke Renko opravila magistriraj, »pripoveduje o svojem študiju tako, kot da je bilo to nekaj vsakdanjega, kot da bi drugače sploh ne moglo biti. Seveda - to si je zastavila in to je tudi izpolnila ne glede na mnoge žrtve in odpovedi. Študij in raziskovalno delo je postalo način njenega življenja; naslednji cilj je bil opraviti doktorat. Opravila ga je v dveh letih in pol. Vendar ni bilo tako enostavno. »Veliko vztrajnosti in trdega dela je bilo potrebnega v vseh teh letih. Včasih je bilo težko. V študiju in raziskavah sem morala nenehno iskati nove in nove ideje. Naše delo smo morali tudi objaviti v mednarodni znanstveni reviji. To nam je uspelo po štirih letih trdega dela. V reviji Cancer letters smo objavili mehanizem delovanja peptidnega inhibitorja na proliferacijo levkemičnih celic. Tako sem izpolnila enega od glavnih pogojev za pridobitev naslova doktorja znanosti« o svojem delu pripoveduje skromno, vendar z neprikrito ljubeznijo do vsega, kar ji je uspelo.

V TUJINO PO NOVO ZNANJE

Vendar ni še bilo dovolj študija, znanja in dosežkov. Želja po novih uspehih in dosežkih jo je vodila naprej. V tujino... »Že v gimnaziji sem pripovedovala, da bom šla v Afriko. Neustavljiva je bila v meni želja spoznati ljudi, druge kulture, seveda z namenom, da tudi nekaj dobrega naredim,« je uvod v njeno nadaljnjo zgodbo.

»Po opravljenem doktoratu bi se lahko zaposlila v kakšni od kemijskih/farmaceutskih tovarn in tako zaključila akademsko pot. Vendar mi je notranji glas narekoval drugače, nadaljevati raziskovanje. Podoktorsko raziskovanje v tujini je bil moj novi izziv. Amerika me nikoli ni zanimala; želela sem v Avstralijo. Usoda pa je hotela drugače; sledila je glasu srca... na Švedsko. »Pri tem mi je veliko pomagal dr. Boris Turk. Na konferenci v Portorožu me je seznanil s svojim švedskim prijateljem prof. GUNNAR PAILER-jem, ki ima v Uppsali svojo raziskovalno skupino. Profesorju Gunnarju Pailerju sem nato predstavila svoje raziskovalno delo, ki se mu je zdelo zanimivo in tako je pri Švedskem inštitutu zaprosil za mojo študentsko. Študentsko sem dobila za 9 mesecev« se spominja začetkov, prvih korakov v tujini.

Dr. Mirjana Grujić je v Stockholmu že dve leti; po devetih mesecih raziskovanj v času študiranja je bila njena želja nadaljevati; sedaj ima odobreno študentsko štipendijo še do konca julija letos.

ZNANOST NIMA MEJAI

Ko poslušam njeno pripoved, ko je iz vsake njene besede čuti predanost delu, mi je kot na dlani, da takšne strokovnjake potrebuje tudi naša mala Slovenija. Razmišlja morda o tem, ali bo raziskovalnemu delu sledila vrnitev domov?

Preseneti me, ko na vprašanje samozavestno odgovori z novim vprašanjem: »Kaj pa je znanost? Ali ima znanost meje? Ne! V globalu pa je to doprinos vsemu svetu. Ne glede na to, kje si, smo vsi enaki, pretok idej pa je večji v severnih državah, kjer je več kapitala in zato tudi za raziskovalno delo več možnosti. Znanost je univerzalna, brez meja! Do izsledkov, do katerih prihajamo na podlagi raziskovanj, imajo preko strokovnih publikacij dostop vsi, tudi Slovenija. Naša raziskovalna skupina se namreč ukvarja s proučevanjem pomena proteoglikana, t.i. serglicina, v različnih hematopetskih celicah. Študije temeljijo na uporabi genetsko spremenjenih miši, ki ne izražajo serglicina in samo mi izvajamo raziskave na teh miših. Namreč, do sedaj so omenjene genetsko spremenjene živali narejene samo v našem laboratoriju, kar pomeni, da posedujemo dragocen material. Karkoli naredimo s temi mišmi, lahko brez ovir objavimo, saj nimamo nobene kompeticije. Moram pa povedati, da je to raziskovalno delo težko, vedno se je treba trdo dokazovati z izsledki raziskav, da lahko dobimo sredstva za nadaljnje delo.«

Ali ob veliki zainteresiranosti za stroko in dosežke na področju vaših raziskav, pridejo tudi trenutki domotožja? - sem nadaljevala pogovor.

»Novembra je minilo dve leti, ko sem prišla na Švedsko. Še pred pol leta se spominjam trenutkov, ko so kar same polzele solze, ko sem se spomnila na lepo Slovenijo, na domače in na prijatelje. Poleg razdalje pa na slabo počutje vpliva tudi pomanjkanje sonca. November in december sta najbolj zaporna obdobja na Švedskem, ko je sama tema, saj je dan dolg samo 6 ur. Prvo leto se me je februarja, to je po treh mesecih življenja na Švedskem, lotila slaba volja, melanholija, ki ni ni ni popustila, ko pa je posijalo prvo spomladansko sonce, sem se počutila, kot da bi se ponovno rodila...« je povedala z glasom, iz katerega tona je bilo čuti pridih čustev, trenutkov, ko navdušenju raziskovanja nadvlada duša, srce...

Iz Stockholma se Mirjana Grujić vsak dan vozi v službo, v UPPSALO; za vožnjo z vlakom porabi od tri do štiri ure na dan. Od sedmih do pol osmih zjutraj gre od doma, vrača se pozno, včasih tudi ob pol desetih zvečer. Raziskovalno delo namreč ne pozna predpisanega delovnega časa. Ob vsem pa najde še toliko časa, da se uči švedščine, v prepričanju, da se lahko integriira z deželjo, če znaš njihov jezik. Sicer pa jo razveseljuje to, da vsi, tudi starejše generacije Švedov, znajo angleško, tako da sporazumevanje sploh ne predstavlja problemov. Ljudje so zelo prijazni, družabni, odprti, vedno pripravljene pomagati, če pomoč potrebuješ. Lepo je živeti in delati med njimi, saj nikoli ne občutiš kakšnega rivalstva. Naravnani so k skupnemu cilju. Ideje so jim vedno dobrodošle, ne glede na to, čigave so, samo da gredo v skupno dobro. Tudi zato je prijetno delati z njimi tudi na področju raziskovanj« je sklenila nit najinega prijetnega pogovora, morda že v mislih, da se spet vrača mednje. In jo bodo z domačimi vezali le vsakotedenski telefonski pogovori.

Vprašanje, ali razmišlja o vrnitvi v domovino, je ostalo med mojimi zapiski nedogovorjeno. Nisem je vprašala tega. Morda bi bilo boleče za njene najdražje, morda bi bilo težko tudi njej. Čutim, da ima rada domače kraje, da jo vežejo lepi spomini na prijatelje, znance, nenazadnje na sorodnike tu doma, toda ne more pa skriti tudi tega, da se je zapisala znanosti, raziskavam vse za en sam cilj POMAGATI LJUDEM...

Mlado dekle, neprikrith globokih čustev, ki je v znanje in uspeh vložila veliko truda in dela, za katero je ob podelitvi doktorata dr. Mencinger dejal, da je pri 29-ih letih najmlajša doktorica znanosti, pa ima iskreno željo - raziskovati, delati naprej.

Naj se vam uresniči, dr. Mirjana Grujić!

Alenka Adamič

NISEM MOGLA VEDNO ODGOVARJATI Z "NE VEM"

Marija Kralj in TIC - Turistično informacijski center pri društvu Županova jama - turističnem in okojskem društvu Grosuplje

Gospa Marija Kralj je domačinka, rojena v Mali vasi pri Grosupljem. Po končanem šolanju se je zaposlila na občini Grosuplje in vrsto let delala kot referentka za osebna in državljska stanja. Kot delovna in odgovorna oseba je kmalu dobila povabilo, naj dela v turističnem društvu. Zadnje čase jo pozna predvsem kot prizadevno zbiralko informacij o vsem zanimivem dogajanju v naši okolici, saj to zahteva od nje TIC - Turistično informacijski center, ustanovljen v okviru Turističnega in okojskega društva Županova jama Grosuplje.

Kdaj ste bili prvič v jami, rojeni ste namreč v njeni bližini?

Kot domačinka sem vedela, da je jama v bližini, kot otrok pa je nisem obiskala. Danes je blizu, v času moje mladosti in s takratnimi možnostmi za potovanja, pa je bila daleč. Starši so bili zaposleni z delom, otroci pa sami nismo hodili daleč od doma. Dokler ni bilo gostišča ob jami, je bil vhod sredi zaraščene gozda. Ko sem že delala na občini, sem zvedela, da v jamo vodi Franc Kanduč. Prvič sem bila v jami leta 1991, ko sem postala članica Turističnega društva Grosuplje. Vtis? Mogočen podzemni svet me je prevzel, da sem samo strmela. Kaj vse naredi narava, drobna kapljica vode? Vsak kapnik je nekaj posebnega. Če uporabiš fantazijo, vidiš Matjažev prestol, Krstilni kamen, ki ima 7 metrov obsega, in druge manjše figure, ki jih je naredila narava. Najbolj eleganten se mi je zdel svečnik, vitek in pokončen, pa orgle, na katere je Kanduč znal tako lepo klenkati. Ko sem postala članica društva, sem bila pa večkrat v jami, tudi zaradi obveznosti, ki sem jih v društvu sprejela. Ogled jame se spleča, čeprav je zahteven zaradi mnogih stopnic.

Prvi stik z društvom

Povabili so me v društvo in na prvem občnem zboru 1991 so mi dodelili mesto blagajničarke. Delo sem prevzela od Magde Zupančič. Prvo leto sem v maju občasno, v jeseni pa že stalno pobirala vstopnino v kiosku pred jamo. Če je bilo javljenih več skupin, sem naslednje obiskovalce pripeljala v Permetovo dvorano, da ni bilo treba voditi vsakokrat iz jame po novo skupino. Ves čas sem vodila tudi blagajno društva in vse administrativno delo.

Turistično informacijski center - TIC - vaša ideja

Potrebe so se kazale že dalj časa. Vedno več je bilo telefonskih klicev in ustnih vprašanj, obiskovalci so zahtevali različne informacije, pa ne samo o jami in o delu našega turističnega društva. Želela sem, da bi se na enem mestu zbirali podatki o odprtosti turističnih točk v Grosupljem in okolici, o turističnih, kulturnih in zabavnih prireditvah, prenočitvenih zmogljivostih, tudi cenejših, o kmečkem turizmu, dobrih gostinskih lokalih, prostorih za kampiranje, o muzejskih in galerijskih dejavnostih, vodičih, pa tudi kolesarjenje in konjeniški šport sta zadnje čase zanimiva. In da bi za to dejavnost vedeli vsi, ki bi radi "oglaševali" svoje ponudbe, jaz pa bi imela informacije, ki so jih od mene vsak dan zahtevali turisti. Tako se je leta 2000 rodil TIC. Vsa soglasja sem pridobila in obvestila vsa sosednja turistična društva in institucije, da TIC v Grosupljem zbira vse turistično zanimive informacije. Odziv ni bil tak, kot sem pričakovala, vendar začetek te dejavnosti pa sem nakazala.

Kaj torej je TIC?

TIC je Turistično informacijski center, ki posreduje turistične in tudi druge informacije zainteresiranim in deluje že peto leto.

Zakaj ste ustanovili TIC v okviru turističnega društva?

To delo spada v okvir delovanja društva. Vse, ki so spraševali po informacijah pri jami ali po telefonu, nisem mogla odpraviti z odgovorom 'ne vem'. Zdaj lahko potrdim, da smo naredili prav. Kar uspešno delamo. Nekateri nas tudi pohvalijo, da so dobili informacijo, ki jo bolj pristojnih niso vedeli.

Za katero območje pa TIC daje informacije?

V turizmu ni meja. Ko se turist odloči za obisk nekega področja, želi videti in vedeti čim več. Informacije zbira mo za občine Ivančna Gorica, Dobrepolje, Velike Lašče in Grosuplje. Za to področje smo se odločili po večletnih izkušnjah in najpogostejših povpraševanjih. To področje postaja zaključeno turistično območje, ki kar kliče po skupni ponudbi.

Imate na voljo kaj promocijskega materiala?

Žal zelo malo. Celovito ponudbo za področje občine Grosuplje ima samo Županova jama. Obstajajo tudi prospekti za Tabor na Cerovem, Radensko polje in Magdalensko goro, a v njih ni navedenih kontaktnih oseb, urnika ogledov, telefonskih števil, preko katerih bi lahko zainteresirani poiskali informacije. TIC posreduje osnovne informacije, tudi kontaktne osebe, predvsem če se najavi večja skupina, posamezniki pa žal še vedno prihajajo pred zaklenjena vrata.

Nujno bi se bilo dogovoriti za skupni prospekt celotne občine Grosuplje, morda celo za vse občine, ki gravitirajo v eno turistično območje in za katere naš center deluje. Zelo dobrodošel bi bil tudi letni program prireditev, vsaj tistih večjih in stalnih.

Kako TIC zbira informacije?

S tem imamo kar nekaj težav. Sami kličemo organizatorje, poslušamo radio Zeleni val, prebiramo tiskane medije, včasih pa nas kdo tudi obvesti. Poziv, naj pošiljajo informacije o svoji dejavnosti na TIC v Grosuplje je izzval le slab odziv. Društva in drugi organizatorji se niti ne zavedajo, da bi bil tak način obveščanja najcenejša reklama. Res se sprašujemo, če imajo vse prireditve dovolj obiskovalcev. Z ustnim obveščanjem se širi med ljudmi dober glas in osebni stik je po naši izkušnji še vedno najboljši. Ljudje zaupajo, če jim nekdo pove, da je prireditev dobra, da se spleča ogledati to področje, saj ustno vedno več poverno kot je zapisano v sami reklami. Več prizadevnosti pri organizatorjih ne bi bilo odveč.

Kdaj TIC deluje in kako lahko stopimo v stik z vami?

TIC deluje vsak dan, preko celega leta, od 6. ure zjutraj do 22. ure zvečer, tudi med vikendi, na telefonski številki 786 13 23 ali GSM 041 407 705.

V telefonskem imeniku nas najdete na straneh naselja Grosuplje por Županova jama.

All svoje storitve zaračunavate?

Zaenkrat opravljamo delo brezplačno in ga financiramo preko društva. Znano nam je, da v drugih občinah financirajo delovanje informacijskih centrov občine. Tako bi morali urediti tudi pri nas, kajti v nedogled naše društvo ne bo moglo kriti vseh stroškov, potrebe pa so vse večje.

Zadnje čase slišimo, da se na občinskih sejah pogovarjajo o novem informacijskem centru, ki naj bi bil v novi stavbi knjižnice ali kje v bližini. TIC mora stati v središču kraja, kjer je velik pretok ljudi in kjer ga bodo našli tudi tujci, ki bodo iskali informacije. Prav tako mora taka institucija delovati na profesionalni osnovi, informacije se morajo redno stekati v tak center, da lahko deluje. Želim, da bi se ta ideja enkrat le uresničila tako, kot je bila zamišljena.

Marija Samec

Velikoupeljska Gostilniška Agencija vas (DEZ)informira

NAJPREJ SE JE RODIL..., POTEM PA JE...

Porednik EHO cajtngov je znanstveno ugotovil, da se je Jöežek Zagraški rodil točno 18. dni predno je ALBERT EINSTEIN zapustil ta svet. Slednji je bil tako kot Jöežek Zagraški večkrat zelo hudomušen v svojih odgovorih. Najbrž se je zato ALBERT odločil, že kmalu potem, ko se je Jöežek rodil, odleteti v nebesa s pomočjo formule E=m.c.2.

NEKOČ SO ALBERTA VPRAŠALI:

- Kako dolga je ura? - Če je pri dobri puncji, je lahko kratka kot minuta.
- Kako dolga je minuta? - Če je na prevroči peči, je lahko dolga kakor ura.

ZNANSTVENIKI SO IZRAČUNALI,

da cigareta človeku povprečno skrajša življenje za dve minuti, steklenica vina za 4 minute. Nočejo pa potrditi javno znano dejstvo, da nam en delovni dan skrajša življenje za 8 ur.

PIROTEHNIKA - BENGALIČNI OGENJ - JE ZDRAVILO

Lanskoletno Jöežkovo navodilo, da naj vsi tisti, ki so porabili za bengalično novoletno razsvetljavo več kot 100 sit, darujejo vsaj toliko še v dobrodelne namene, se NI NIKOGAR PRIJELO. Prijelo se ni nič dopolnilno navodilo, da naj bi tisti, ki so za raznorazna prottehnična sredstva porabili več kot 100.000 sit, odšli k zdravniku, kar je Jöežek Zagraški osebno preveril pred in po novoletnih praznikih v velikoupeljskem zdravstvenem domu. Ne boste verjeli - vrste so bile na silvestrovo in takoj po praznikih celo manjše od običajnih, zato ZNANSTVENO DOKAZUJE, DA JE PIROTEHNIKA ZDRAVILO.

Jöežek Zagraški

VESELI DECEMBER NA OŠ ŠT. JURIJ

Letošnji december je še posebej hitro minil, ker se je toliko stvari dogajalo na naši šoli. Poskrbeli smo, da je bilo vsak teden vsaj nekaj posebnega. Na Miklavžev dan smo se z avtobusom odpravili v Ljubljano na ogled gledališke predstave Žogica Nogica, ki je bila zelo zanimiva in tudi smešna.

Mlajši otroci naše šole so pripravili igrice za prihod sv. Miklavža, starejši otroci pa so se pri pevskem krožku naučili eno pesem prav posebej zanj. Ko smo jih učenci novinarskega krožka povprašali, kaj jim je bilo najbolj zanimivo, so nekateri rekli, da vse vaje, drugi, da jim je bilo najbolj všeč generalka, nekaterim pa sam nastop. Nobenemu pa se ni bilo težko naučiti besedila za igrice, pa čeprav ne znajo vsi brati. Tisti, ki jih je Miklavž obdaril, pa so ga komaj pričakali in so se nasmejanih obrazov in polnih rok daril vrnili domov.

Kristjan Grm pa je kot igralec igrice še sam napisal svoje občutke.

Učenci OŠ Št. Jurij smo pripravili kulturni program ob prihodu Miklavža v kulturni dom v Mali vasi.

Z veseljem smo se pripravljali na ta dogodek. Tudi sam sem nastopil v igrici »Igrače imajo rade otroke«. Rabili smo kar precej časa in vaj, da smo se navadili besedila. Pred nastopom smo imeli kar nekaj treme, vendar se je vse srečno končalo.

Bili smo veseli, ker je bilo veliko gledalcev. Najmlajše pa je na koncu Miklavž tudi obdaril.

Kristjan Grm

Sledile so likovne delavnice v vsakem razredu, saj smo se vneto pripravljali na božično-novoletni sejem, na katerem smo potem prodajali naše izdelke. Prav vsak učenec je nekaj sam izdelal. Denar, ki smo ga zbrali, bomo imeli za končni izlet. Učenci so radi ustvarjali, tretješolci in četrtošolci pa so se preizkusili tudi v prodaji le-teh izdelkov. Bili so odlični prodajalci, saj so skoraj vse prodali. Nato so si naši starši in ostali krajanji in krajanke Št. Jurija ogledali kulturni program, ki smo ga pripravili vsak razred zase, pri dramskem krožku so se naučili Zvezdico Zaspanko, pri pevskem zboru pa so se naučili nekaj pesmi, pri katerih jih je na harmoniko in sintetizator spremljala Iva. Otroci so bili zadovoljni s svojimi nastopi, prav tako pa so bili zadovoljni njihovi starši.

Tjaša in Matic sta napisala naslednji prispevek.

V četrtek, 9. 12. 2004, smo imeli na OŠ Št. Jurij novoletni sejem, kjer smo prodajali čestitke, jaslice, venčke in še mnogo drugih lepih okraskov, ki smo jih izdelali učenci s pomočjo učiteljic. Ko smo prodali skoraj vse izdelke, smo imeli v telovadnici kulturni program. Učenci iz vseh razredov smo s pomočjo učiteljic plesali, peli, prvošolčki so pokazali, kako težko že pričakujejo sneg, igrali na instrumente. Seveda ni manjkala dramska igrice. Igrali

smo Zvezdico Zaspanko in še mnogo drugega. V igrici sem zelo uživala, saj nisem bila Zemljanka, temveč ena izmed zvezd na nebu. Sestra Zvezdice Zaspanke. Sedaj pa komaj čakam, da bo spet dramski krožek.

Tjaša Zaletelj

V Osnovni šoli Louisa Adamiča smo imeli v četrtek 9. 12. 2004, šolski sejem. Na tržnicah so bili vsi izdelki, ki so jih za vas pripravili učenci osnovne šole. Nato pa je sledila še predstava. Trajalo je približno eno uro. Pred predstavo pa smo še vadili in imeli generalko. Pri pevskem zboru smo zapeli kar nekaj pesmi. Iva pa je igrala harmoniko in sintetizator.

Tudi jaz sem pri naši igrici igral violino. Bilo je res lepo in toplo.

Matic Bavdek

Zadnji teden v decembru nas je obiskala klovnesa Mika-Maka, ki je bila nadvse zabavna. Njeno predstavo so si ogledali tudi otroci iz vrtca. Od srca smo se nasmejali, ko je na oder pripeljala vse naše učiteljice in se malo pozabavala z njimi.

Sledilo je še novoletno rajanje na zadnji šolski dan v letu 2004. Četrtošolci so nam pripravili krajši zabavni program, nato smo še malo zaplesali v naši avli. Potem smo odšli v razrede in se obdarili. Dan je zelo hitro minil.

Komaj smo pričakali novoletne počitnice, še bolj pa si želimo, da bi zapadlo vsaj nekaj snega.

ZA KONEC PA UČENCI IN UČITELJICE OŠ ŠT. JURIJ ŽELIMO VSEM STARŠEM, KRAJANKAM IN KRAJANOM OBČINE GROSUPLJE SREČNO, ZDRAVO IN USPEŠNO LETO 2005.

Učenci novinarskega krožka in ustvarjalnega pisanja OŠ Št. Jurij

VESELI DECEMBER OTROŠKEGA IN MLADINSKEGA PEVSKEGA ZBORA ŠT. JURIJ - NADALJEVANJE S 1. STRANI

Vsi polni pričakovanja pred nastopom v jami.

Seveda za vsemi temi prireditvami, na katerih smo nastopali, stoji veliko ur vaj, ki so bile v mesecu decembru še posebej pogoste in ki smo se jih vsi redno in vestno udeleževali.

Uspešen zaključek decembrskih nastopov in leta 2004 smo obeležili s tradicionalno novoletno zabavo, kjer plesa, sprostitve, dobre hrane in pijače ni manjkalo.

Na koncu bi se pevci Otroškega in mladinskega pevskega zbora Št. Jurij radi lepo zahvalili našim staršem, ki so bili zlasti v mesecu decembru tako razumevajoči in prizanesljivi, saj smo bili zaradi intenzivnih vaj odsotni od doma cele sobotne dopoldneve, gospodu župniku Antonu Hostniku, ki nas je pri vsem spodbujal in podpiral ter odstopil učilnico za našo novoletno zabavo, gospodu Marjanu Steklačiču, ki nas je na božični dan z veseljem odpeljal na naš nastop v Postojno ter Krajevni skupnosti Št. Jurij, ki je s picami zapolnila naše prazne žlodčke na silvestrski zabavi.

Saša in Simona Ahčin

Fotografija levo: Petje šentjurskih božičkov v Postojnski jami.

DRUŠTVO SOŽITJE GROSUPLJE - NOVOLETNA PRIREDITEV 2004

Spet je leto naokoli in ponovno so otroci in odrasli z motnjami v duševnem razvoju, Čukci in Pande s prostovoljci, za vse Grosupeljčane in prijatelje pripravili prijeten dogodek - tradicionalno novoletno prireditev društva Sožitje Grosuplje. Prireditev je potekala v nedeljo, 12. 12. 04, v Družbenem domu Grosuplje.

Osebe z motnjami v duševnem razvoju so del vseh nas in jih moramo kot take tudi sprejeti. Toda sprejemanje drugačnosti ni samo pogovor o tej temi in sočustvovanje, kdaj tudi pomilovanje. Sprejemanje drugačnosti je potrebno udejaniti. To lahko storimo na različne načine. Najmanj, kar lahko stori vsak človek, je, da si vzame urico časa na lep nedeljski dan in obišče novoletno prireditev, na kateri lahko spozna čudoviti svet otrok z motnjami v duševnem razvoju.

Vsakemu otroku posebej to pomeni največje veselje, ki mu ga lahko ponudimo. Da mu zaploskamo, se z njim nasmejemo, zaplešemo in ga na ta način sprejmemo. Med obiskovalci prireditve kljub velikemu številu izrečenih vabil že več let vidim vedno iste obraze. Nekaj deset svojcev otrok in nas prostovoljcev, z redkimi izjemami, ki se povabijo odzvoje. Letošnje leto nas je prvič z obiskom počastil tudi župan g. Lesjak.

Vsak od nas lahko otroke obdari tudi z nakupom novoletnih voščilnic, ki so jih otroci v klubih Čukec in Panda sami izdelali. S tem denarjem grede otroci na pizze ali posladek in dogodka se veselijo vse leto. Kako malo je potrebno, da otrokom z motnjami v duševnem razvoju popestrimo vsakdan in jim izkažemo ljubezen ter pozornost. Največ, kar pa lahko

storimo zanje pa je, da se jim kot prostovoljci pridružimo vsako sredo in ponedeljek v klubu Čukec in Panda in z njimi preživimo dve urici svojega prostega časa. Poskusite in videli boste, da ste vi tisti, ki pridobite. Z ljubeznijo, dobro voljo in prisrčnostjo vam otroci vse stokratno povrnejo in vas duhovno obogatijo.

Zahvaljujemo se vsem, ki so sodelovali pri novoletni prireditvi: Aidi za njeno zabavanje, Božičku, harmonikašu in vsem sponzorjem, ki so omogočili in popestrili prireditev s hrano in pijačo. Zahvaljujemo se tudi ge. Likovič za njen vsakoletni obisk novoletne prireditve in denarni prispevek.

Naslednje leto bomo ponovno praznovali. Ali boste praznovali z nami?

Katarina DROBNIČ

BOŽIČNO PRESENEČENJE V VOTLINI POD TABORSKO CERKVIJO SV. MIKLAVŽA

Vzgojiteljice in otroci vrtca Kosobrin so nam v decembru pripravili prav posebno presenečenje. Lepo so okrasili vrtec, pri vходу pa nas je pozdravljala smrečica!

Pusto decembersko popoldne so nam otroci in vzgojiteljice polepšali z izdelovanjem lučk - lampijončkov, ki naj bi jih otroci vzeli s seboj na "večerni pohod" od Županove jame do votline sv. Antona.

Najprej smo se morali starši pošteno potruditi, da smo dobili dovolj široke kozarčke, v katere so lahko otroci dali svečko. Papir smo izbrali po okusu otrok in s pomočjo in ideje vzgojiteljic naredili krasne "lučke" za čisto majhne otroške rokice. Težko smo pričakovali dan, ko bomo te lučke uporabili.

Zvečer, ko je sijala luna, smo se zbrali pred Županovo jamo. Otroci z lučkami, starši in vzgojiteljice z baklami. Nepozabno je bilo videti četico lučk in bakel, ko se je bližala votlina sv. Antona. Pred votlino smo zaslišali čudno zvonjenje. Božiček se je pripeljal s skratom in s konjsko vprego. Otroške očke so postale vesele, razigrane in v polnem pričakovanju. Božiček se je vsedel med nas. Otroci so mu zapeli nekaj pesmic in Božiček jih je na-

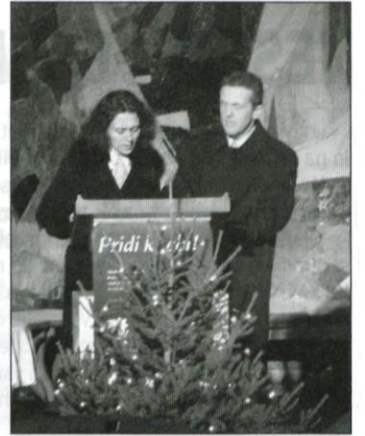
Mlade Kosobrinčke je v Puščavi obiskal Božiček.

gradil z darilom. Vsem nam pa je obljubil sneg in da nas naslednje leto spet obišče. Zvoki harmonike in nasmejana luna pa so nam polepšali pot nazaj.

Glavice malih Kosobrinčkov se bodo še dolgo spominjale lepega predbožičnega večera, ki so nam ga pripravile dobre vzgojiteljice.

Saša Klančar

BOŽIČNO-NOVOLETNA PRAZNOVANJA

BOŽIČNI KONCERTI

Ob praznovanju nedavnih božičnih praznikov se je veliko naših občanov udeležilo poleg cerkvenih slovesnosti tudi različnih kulturnih prireditev v cerkvah in drugih kulturnih ustanovah. Še posebej je pri tem treba pohvaliti vse organizatorje in nastopajoče, ki so se v predhodnih vajah in oblikovanju programov dobro pripravili. Že kar nekaj let po vrsti jih organizirajo med drugimi tudi vsi zbori, ki delujejo na območju župnij Šmarje-Sap in cerkveni zbori v župniji Grosuplje. Prav tako tradicionalno koncert organizira orkester Glasbene šole Grosuplje, ki je to pot medse povabil tudi gosta, da je zaigral na škotske dude. Na bližnjem Božičnem odmevu v kraški jami na Krki pa je tudi tokrat sodelovalo kar nekaj glasbenikov tudi iz občine Grosuplje.

Posebej pa naj zapišem, da so to samo nekateri koncerti, ki sem se jih udeležil, a sem prepričan, da je bilo še veliko več tudi priložnostno in krajevno zanimivih prireditev. Na teh (objavljenih) fotografijah pa ni niti polovica nastopajočih, kar govori o veliki množici sodelujočih.

Vse to pa priča, da je božič med Slovenci, prav tako pa tudi med Grosupeljčani, zares velik cerkveni in kulturni praznik, od katerega ljudje pričakujemo vedno znova posebno sporočilo, ki nas bo združevalo z dobrimi mislimi in občutji ter optimizmom, kar nam je vedno bolj potrebno za naš vsakdanjik. Če se večkrat sprašujemo, ali so vzporedne dokaj agresivne komercialne poteze različnih trgovcev vedno močnejše, pa lahko hkrati ugotovljamo, da je še vedno veliko ljudi, ki jim je sporočilo »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem« dokaj bližju in so ga pripravljene tudi dejavno širiti. Hvala vam, ki ste se potrudili, da ste nam ga približali.

Jože Miklič

SVEČANOST OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI

V četrtek, 23. decembra 2004, ob 18. uri, je v Kulturnem domu Grosuplje potekala osrednja svečanost ob dnevu samostojnosti. Organizatorja sta bila Občina Grosuplje in Javni sklad za kulturne dejavnosti Ol Ivančne Gorice.

Moški pevski zbor KD Šmarje-Sap, ki ga vodi Jernej Kralj, je zapel Zdravljico. V kulturnem programu sta nastopila še citrar Dušan Mazaj, s svojim tretjim javnim nastopom pa se je predstavil Ženski pevski zbor KD Lotos Grosuplje, ki ga vodi Polona Štrubelj. Janez Debeljak, član gledališke skupine GGNeNi KD Teater Grosuplje, je recitiral dve Kocbekovi pesmi. Slavnostni govornik je bil župan občine Grosuplje, Janez Lesjak. Spomnil mas je, da smo se pred štiri-

najstimi leti, da gremo na svoje. V teh letih smo marsikaj dobrega dosegli, ostajajo pa stare zamere. Nismo še dosegli vsega, kar zmoremo na ekonomskem področju, vendar se že kažejo velike, prevelike razlike med bogatimi in revnimi. Poskrbeti moramo, da se socialni položaj državljanov ne bo preveč poslabšal. Voščil je vsem občanom za praznike in čestital za dan samostojnosti.

Prireditve je domiselno povezovala Simona Zorc Ramovš. Opozorila je tudi na razstavo kipov in skic kiparja Ivana Štreklja, katerega rod izhaja iz naših krajev.

Marija Samec

Vse foto D. Samec

JASLICE NA POLICI

Tudi letos so v cerkvi sv. Jakoba na Polici prav posebno zanimive jaslice. Obiskovalcu od daleč ponujajo čudovito razgibano podobo krajine, nad katero kraljujejo angeli, ko pa se jim radovedno približaš na doseg senzorja, pred začudenim opazovalcem vse oživi. Kakor nagajiva dvojčka se v zrak poženeta stebrička vode iz jezerskega vodometa, trepetajoči pastirski ognji osvetlijo pokrajino s toplo rdečkasto svetlobo, nemirno zažubori potoček po svoji kamniti strugi, ko se požene na mlinsko kolo in ga veselo zavrti v njegovem neskončnem ritmu. Nad jezerom opazovalčev pogled spremlja sprevod pastirjev in ovac, ki so se podali na svojo pot. Zraven pa se oči ustavijo pri osrednjem cilju vseh jaslic - Sveti družini v hlevčku. V zaslanjeni svetlobi se mati Marija in Jožef menjaje priklanjata malemu Jezuščku, ki se v enako nežnem ritmu ziblje v svoji zibelki. Čudovit angel se nad hlevcem dviga v nebo in spet spušča. Skrivnostno zemeljsko dogajanje se povezuje z nebeškim. Nad pokrajino pa v višinah zakrožijo še drugi angeli, kakor bi strmečega obiskovalca želeli obvestiti o novo rojenem Odrešeniku in ga povabiti, da se pridruži veselemu dogajanju. Harmonija vseh gibov in svetlobe globoko poseže v obiskovalčevo srce, poboža čutečo dušo, zbere rastresene misli in umiri vihrava občutja. Gospod zaživi, naj živi tudi v naših srcih in nas venomer blagoslavlja.

Jaslice je postavil Franci Hrovatič A.Š.

11. NOVOLETNI POHOD NA MAGDALENO

Pot na Magdalensko goro je vedno polna sprehajalcev, ne glede na letni čas. Tudi pozimi je pot vedno uhojena. Letos nam zima prizanaša s snegom, zato so vse pohodniške poti še toliko bolj obiskane.

Tudi za tradicionalni 11. novoletni pohod iz Grosupljega zato nismo imeli nobenih težav s potjo in tudi z vremenom ne. Zadnji dve leti je bilo namreč deževno. Ob petih popoldne so se začele zgrinjati množice pohodnikov s prižganimi baklami iz vseh strani. Most nad avtocesto se je že od daleč svetil v številnih lučeh.

Skozi gozd na Magdalensko goro z baklami. - Foto Marjan Trobec

Ob cesti v Hrastju pa so nas pričakale bakle, zapičene ob robu ceste. Sledili smo jim in pripeljale so nas k Omahnovim. Kot vsako leto so nas tudi letos pričakali z okrepčilom, slaščicami in pijačo. Nazdravili smo si in zapeli nekaj pesmi za vzdušje. Domači so se nam pridružili in skupaj smo se odpravili proti vrhu, otroci in odrasli, nihče ni zaostajal. Malo zasopli in tudi prepoteni smo prilezli na vrh. Ogledali smo si z zvezdami posuto nebo, kakršnega zaradi svetlobnega onesaženja v mestih ne vidimo.

Skupinska pred cerkvijo sv. Magdalene. - Foto Marjan Trobec

Pijače in sladkarij tudi tu ni manjkalo. Sledil je še skupni posnetek pohodnikov. Zbrali smo se v krog in peli. Dobro razpoloženi smo peli tudi po poti v dolino. Pod "palmami pri Kongu" smo si voščili srečno ter zdravo novo leto in se razšli po domovih.

Prijetno utrujenim in malo prezeblim je novoletna večerja dosti bolj prijala.

Marija Samec

Napoved kulturnih prireditev:

FEBRUAR

7. februar 2005 ob 17.00	Grosuplje	Kulturni dom	Gostovanje MGL s komedijo M. Gavrana: Vse o ženskah
7. februar 2005 ob 19.00	Grosuplje	Kulturni dom	Osrednja svečanost pred slovenskim kulturnim praznikom s podelitvijo Jurčičevih priznanj
25. februar 2005 ob 18.00	Videm - Dobrepolje	Kulturni dom	Medobmočna revija tamburaških skupin Medobmočni seminar za tamburaške skupine

MAREC

3. marec 2005 ob 17.00	Muljava	Jurčičeva domačija	Podoknica rojaku Jurčiču, odprte likovne razstave
4. marec 2005 ob 19.00	Višnja Gora	Čandkova domačija	Odprte likovne razstave
5. marec 2005	Višnja Gora - Muljava		12. tradicionalni pohod po Jurčičevi poti
15. marec 2005 ob 10.00	Grosuplje	Kulturni dom	Območna revija predšolskih, otroških in mladinskih pevskih zborov
15. marec 2005 ob 17.00	Šentvid	avla OŠ Ferdo Vesel	Območna revija predšolskih, otroških in mladinskih pevskih zborov
22. marec 2005 ob 17.00	Račna	Kulturni dom	Območna revija otroških folklornih in plesnih skupin
23. marec 2005 ob 8.30	Grosuplje	Kulturni dom	Območno srečanje mladih literatov in novinarjev (Vetrnica)
30. in 31. marec 2005 ob 8.30	Grosuplje	Kulturni dom	Območna revija otroških gledaliških in lutkovnih skupin

Pripravili: Tatjana Lampret in Simona Zorko

NOVOLETNI GALA KONCERT OPERNIH ARIJ

Foto D. Samec

V nedeljo, 26. decembra 2004, so Zveza kulturnih organizacij Grosuplje, Javni sklad za kulturne dejavnosti in Zveza športnih organizacij Grosuplje povabili obiskovalce na drugi gala novoletni koncert v Športni dvorani Brinje. Generalni pokrovitelj prireditve je bila Pekarna Grosuplje, ki jo pogosto srečujemo tudi na kulturnem področju.

Komorni orkester RTV Ljubljana, v tujini znan tudi pod imenom Camerata Labacensis, je nastopil s svojimi solisti pod dirigentsko palico Igorja Švare. Poznamo ga kot dirigenta združenih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Predava na Akademiji za glasbo, vodi mnoge zборе, med njimi tudi Ljubljanski oktet, dirigira orkestrom, nastopa pa tudi kot pianist.

Peli pa so mladi, vendar že rutinirani odlični pevci Katarina Perger - sopran, Elena Dobravc - mezosopran, Tim Ribič - tenor in Jaki Jurgec - bariton.

Po uverturi iz Strausovega Netopirja, ki nas je spravila v pravo razpoloženje, so se vrstile še najlepše arije iz oper znanih skladateljev: Mozartove Carobne piščali, Rossinijevega Seviljskega brivca, Donizettijevega Dona Pasquala, Puccinijeve Boherne, Bizetove Carmen, Sant Sansove Samson in Dalila, Verdijeve Traviate, z Napitnico iz nje so tudi zaključili program.

Poleg pevskih so bile zanimive tudi orkestralne skladbe. V Masnejevi meditaciji Ta is je kot solistka zaigrala prva violončelista orkestra Monika Skala.

V skoraj polni dvorani Brinje, lepo okrašeni in pripravljeni na slavnostni koncert, smo uživali v dobri uri in pol dobre glasbe in petja. Tudi močni nalivi, ki so bobnali po strehi, niso motili prazničnega vzdušja. Lepo bi bilo, da bi novoletni operni koncerti v Grosupljem postali tradicionalni.

Marija Samec

KNJIGO ISKALCI GRALA UMAKNILI IZ PRODAJE

Iz knjižne založbe Modrijan so sporočili, da je knjiga Alenke Auersperger Iskalci grala - Poskus oživiljanja nemške manjšine v Sloveniji, umaknjena z prodajnih polic, ker jo je morala založba na podlagi sodnega odloka začasno umakniti iz prodaje.

Avtorica je v Iskalcih grala, ki so izšli konec minulega leta, pokazala prizadevanja, argumente in vzvode nemških društev, da bi oživil nemško manjšino v Sloveniji, pa tudi posredovanje uradnih, poluradnih oseb in zasebnikov. Pri tem se je osredotočila predvsem na sedanji položaj in preteklost kočevskih Nemcev.

Pripoved se giblje med sedanjostjo in zgodovino, skozi izjave in pričevanja razgablja o resnici in mitih, opozarja na politične, družbene in povsem človeške motive, ki ženejo ta proces. Delo bralca v esejističnem slogu in obenem z natančnim dokumentiranjem seznanja s problematiko nemške manjšine pred 2. svetovno vojno in s poskusi njene obnove po slovenski osamosvojitvi. Knjiga je zbudila veliko pozornosti in zanimanje.

Tožba zaradi pisem

Tožnika August Gril in Doris Debenjak sta prepoved prodaje in distribucije Iskalcev grala zahtevala z obrazložitvijo, da so v knjigi brez njunega dovoljenja objavljene odlomki njihovih osebnih pisem tretjim osebam.

Založba je že vložila pritožbo na sklep sodišča in pričakuje razveljavitev sklepa o začasni odredbi. V ugovoru je pojasnila, da so odlomki iz obeh spornih pisem objavljeni z izrecnim soglasjem prejemnikov - lastnikov pisem, poleg tega se vsebina pisem ne nanaša na zasebno, intimno sfero piscev, temveč gre za pisanje o tematični splošnega pomena.

DELO: Zdenko Matoz - 19.01.2005

KOLENDAR DOGODKOV GLASBENE ŠOLE GROSUPLJE

FEBRUAR 2005 - šolsko leto 2004/2005

DAN	DOGODEK	URA
7. 2. (ponedeljek)	NASTOP UČENCEV ŠKOFIJSKA (sodelovanje z OŠ Škofljica, v dvorani občine Škofljica)	18.00
9. 2. (sreda)	NASTOP TEKMOVALCEV GROSUPLJE (dvorana Glasbene šole Grosuplje)	18.00
10. 2. (četrtek)	NASTOP FLAVTISTK GROSUPLJE (dvorana Glasbene šole Grosuplje)	18.00
11. 2. (petek)	NASTOP PIANISTOV ŠKOFIJSKA (OŠ Škofljica, učilnica za NGL)	19.00
11. 2. (petek)	KONCERT KVARTETA «FIASKO» (dvorana Glasbene šole Grosuplje)	18.00
14. 2. (ponedeljek)	NASTOP UČENCEV DOBREPOLJE (dvorana Jakličevega doma Dobrepolje)	18.00
15. 2. (torek)	NASTOP UČENCEV IVANČNA GORICA (dvorana Kulturnega doma Ivančna Gorica)	18.00
16. 2. (sreda)	NASTOP UČENCEV GROSUPLJE (dvorana Glasbene šole Grosuplje)	18.00
17. 2. (četrtek)	NASTOP UČENCEV ŠKOFIJSKA (dvorana občine Škofljica)	19.00
21. 2. (ponedeljek)	NASTOP PIANISTOV DOBREPOLJE (dvorana v GŠ Dobrepolje)	18.00
23. 2. (sreda)	KONCERT: NASTOPIA BOSTA FLAVTISTKA JASNA NADLES IN VIOLONČELIST MILAN VRSIAKOV (dvorana Glasbene šole Grosuplje)	19.00

Predstavitel zgoščenke v Račni EN HRIBČEK PRIJAZEN STOJI

'Ni lepšega darila, ne dražjega spomina, ne večjega veselja za Slovenca, kakor je domača pesem.'

A. M. Slomšek

Pod tem Slomškovi geslom so Zarja - ljudski pevci iz Račne v nedeljo, 19. decembra 2004, v Kulturnem domu v Račni predstavili svojo prvo zgoščenko.

Na Kopenju je bila maša, po njej pa prireditev. Najprej so nastopili pritrkovalci: Tomaž Gruden, Jure Adamič, Martin Novak, Anja Perko in Karmen Gruden, ki jih vodi Ciril Zajc. Na zvono-ve so ubrano zaklenkali melodije, ki jih še vedno slišimo za praznike in posebne dogodke, da še bolj poudarijo prazničnost dneva. Včasih so bili pritrkovalci predvsem moški, sedaj pa zavzeto sodelujejo tudi dekleta.

Ljudsko izročilo živi samo še na odru, običaji, ko so se ljudje zbirali in prepevali, izginjajo iz našega življenja. Vse se spreminja. Zato je prav, da še obstajajo skupine, ki gojijo ljudski način petja in ohranjajo zanamcem slovensko ljudsko pevsko izročilo. Peti iz srca, peti iz duše, peti pesem svojih staršev, tako kot se je pela včasih - to je ljudska pesem, so zapisali v spremno besedilo k zgoščenci njeni ustvarjalci.

Šest let že skupaj pojejo Zarja - ljudski pevci iz Račne: Jožica in Jože Poderžaj, Olga in Ludvik Gruden, Marinka in Jože Adamič, Marija Zviršek, Anika Berdajs, Marija Kavšek, Bronka Froelich, Bojan Okorn in Janez Kavšek. Koncert so začeli s pesmijo o Kopenju En hribček prijazen stoji. Zbirajo pesmi domačega kraja in pri tem jim pridno pomagajo še živeči pevci, kot sta sestri Joža Gruden in Mara Margetič. Slednja je s skupino zapela pesem Lepa kranjska je dežela. Tudi žalostna ljubezenska pesem Sinoči sem pojstlo zapustil je znana predvsem iz teh krajev.

Če pojejo starši, naj bi peli tudi otroci. In očitno jim je bilo petje res položeno že v zibelko, saj so otroci: Matic in Klara Gruden, Veronika Berdajs, Monika Lavrič, Luka Adamič in Janez Kavšek dober obet, da ljudska pesem v teh krajih ne bo zamrla. Zapeli so Dete očka vpraša, žalostno pesem o otroku in mačehi, ter zabavljivo Jaz bom en kanonček kupil, kjer se je kot solist izkazal Luka Adamič. Skupaj s starši pa so zapeli še Sem vprašal mamico.

Ljudska pesem je lahko prešerno razposajena, otožna in resnobna, velikokrat pa tudi zelo pretresljiva in žalostna in vse te čustvene registre smo lahko zaznali v nastopih ljudskih pevcev, ki so jih povabili v goste. Prišli so z različnih področij Slovenije in predstavili so pesmi svojega kraja. Vsaka skupina ljudskih pevcev je zapela po dve ali tri pesmi in še eno skupaj z Zarjo - ljudskimi pevci iz Račne.

Prvi so nastopili Koledniki iz Bušeče vasi pod Gorjanci. S pesmijo Zvonovi lepo pojejo so predstavili naslovno pesem s svoje zgoščenko. Fantje s Preske pri Sevnici so dobri znanci pevcev Zarje in zato pogosti gostje na njihovih prireditvah. Z zanje značilnim načinom petja vedno navdušijo. Fantje z vasi iz Škocjana pri Novem mestu pojejo skupaj že sedem let. Ženska pevka zasedba Solzice iz Budne vasi pri Šentjanžu na Dolenjskem je bila na tem nastopu edina čisto ženska zasedba.

Leta 1941 se je v te kraje priselil ljudski godec in pevec Janez Erčulj. Godci iz Račne: Ludvik Gruden (harmonika), Jože Poderžaj (kontrabas), Sabina Gruden (klarinet), Klemen Perko (harmonika) so iz njegove zapuščine prevzeli marsikatero vižo, ki je bila znana le v teh krajih. Zaigrali so Ta meniško in Kdo bo tebe, ljubca, troštal. Iz Erčuljeve zapuščine pa jemlje tudi mladi harmonikar, veren naslednik ljudskih godcev teh krajev, Klemen Perko. Diatonična harmonika mu poje, da ga je veselje poslušati.

Tudi tamburica je pogosto pela v teh krajih in to tradicijo so obudili glasbeniki tamburaške skupine Prima iz

Račne: Peter Jakša, Urška Verbajs, Eva Poderžaj, Sabina Gruden, Karmen Gruden, Anja Perko, Jure Adamič in Jana Okorn, že po priimkih sodeč iz pevskih družin Račne in Čušperka. Poleg glasbenih so pokazali tudi pevske sposobnosti.

Izd zgoščenko je seveda velik projekt. Vsi sodelujoči gostje so čestitali Zarji, pevci in godci iz Račne pa so se tudi zahvalili vsem, ki so jim pri tem delu pomagali: sestrama Mari Margetič in Joži Gruden; Franciju Štehu iz Male Račne, ki je znan pevec, pri njem doma so posneli dve pesmi, ki sta na zgoščenci; etnologinji Vesni Sever, ki je pomagala po strokovni plati in je skupaj z Jasno Vidakovič poskrbela, da so posneli tudi v radijskem studiu štiri pesmi ob vstopu v EU. Nekaj pesmi za zgoščenko so snemali pri sv. Antonu v Zdenski vasi in pri tem sta jim pomagala Jože in Franci Zmec. Zahvalili so se tudi tiskarni Partner graf za tisk ovitka pri zgoščenci in domačemu župniku Jožetu Glasu. Ljudski pevci in godci so se oddolžili tudi Jožici Poderžaj, ki je bila gonilna sila vseh prizadevanj za zgoščenko in glavna organizatorka te prireditve.

Spregovorila sta tudi grosupeljski župan Janez Lesjak in predsednik KS Račna Lojze Verbajs.

Včasih se je veliko pelo, med delom, saj je šlo tako delo lažje od rok, po vseh večjih kmečkih delih. Dolge zimске večere so si krajšali s tem, da so peli in si pripovedovali. Peli so zato, da niso jedli, plesali zato, da jih ni zeblo. Zato verjetno danes nismo med najdebelejši ljudmi Evrope. S šalo in pesmijo tudi ob neformalnem srečanju in prigrizku so prizadevni organizatorji izpeljali čudovito prireditev.

Marija Samec

FOTOGRAFIJE OD ZGORAJ NAVZDOL:

Ljudski pevci Zarja so zapeli tudi skupaj z Maro Margetič, Pirkarjevo po domače. Mara in njena sestra Joža Gruden sta Radenčanom pridno pomagali z zbiranjem ljudskih pesmi in na-pevov.

Mladi radenski pevci stopajo po stopinjah odraslih.

Instrumentalna zasedba s harmoniko, kontrabasom in klarinetom. Folklorna instrumentalna zasedba z glavnikom, piščaljo, lončnim basom in harmoniko.

Trio: klarinet, harmonika in kontrabas.

Radenski tamburaši.

Pred polno dvorano radenskega kulturnega doma sta navzoče pozdravila ter ljudskim pevcem in godcem iz Račne čestitala ob uspehih predsednik Krajevne skupnosti Račna Lojze Verbajs in župan Janez Lesjak.

Fotografija spodaj: Harmonika in hitri prsti Klemena Perka.

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV GROSUPLJE UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Univerza za tretje življenjsko je prostovoljsko organizirano izobraževalno gibanje za starejše, ki temelji na skupnem učenju, soodgovornosti in sodelovanju vseh: slušateljev, mentorjev in sodelavcev univerze.

Univerza za tretje življenjsko obdobje je integracija starejših v skupnost. Temeljni pogoj za delovanje je prijaznost in strpnost med vsemi člani.

Univerza za tretje življenjsko obdobje je odprta odraslim v poznejših letih ne glede na starost, stopnjo formalne izobrazbe, politično, narodnostno ali versko pripadnost.

Naj bo način življenja posameznika, njegove družine in lokalne skupnosti!

1. ŠTUDIJSKI KROŽEK: ČETRTKOVA SREČANJA SKUPNA PREDAVANJA

Mag. farm. Jože Kukman
Zdravilne rastline
17. 3., 7. 4., 21. 4., 5. 5. in 19. 5. 2005 ob 16. uri v Kulturnem domu Grosuplje

Tadej Pretner:
Zdravljenje s kristali
3. 3. 2005 ob 16. uri v Kulturnem domu Grosuplje

3. POTUJEMO - RAZISKUJEMO
15. 3. 2005 Ljubljana - obisk Etnografskega muzeja (vlak)

19. 4. 2005
Kočevske Poljane, Baza 20, muzej in ČebelarSKI dom

12. 5. 2005
Vrzenec - Kmetija Mete Vrhunc

Prijave za udeležbo na delavnicah, krožkih in potovanjih sprejemamo do zadnje prostih mest!
Zveza kulturnih društev Grosuplje
Adamičeva 16, 1290 Grosuplje
Tel: 01/7864-028, faks: 01/7865 433
ID: SI32742908
TR: 02022-0016415561
e-pošta: tretja.univerza@siol.net

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE študijsko leto 2004/2005 - članarina: 3.500 SIT

MESTO KIPOV - IN HULIGANI

Zadnji teden v septembru smo imeli v Grosupljem lepo otvoritev z naslovom: MESTO KIPOV.

Na nekaj mestih stojijo ti kipi, eden tudi ob potoku za brinjsko šolo. Pri vseh teh kiparskih stvaritvah stojijo poleg tudi lični stebrički s podatki o avtorju.

Tako je stal stebriček tudi pri kipu ob potoku Grosupelj-

PO ODPRTIU. 27. 9. 2004

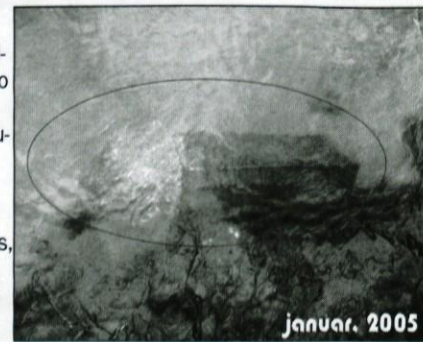
19. 12. 2004

ščica, z imenom CVET. Do druge polovice decembra, 19. decembra, sem ga ob jutranjem sprehajanju psa zagledal/stebriček/ izrgane-ga iz zemlje in vrženega ob potok, tik ob vodi. Ker so ti kipi le nekaj izjemnega, posebnega, dragocenega za naš kraj - tako sem slišal v uvodnih besedah govornikov ob otvoritvi - sem »najdbo«

takoj prijavil na ustrezni naslov. Računal sem na normalno nadaljnje ukrepanje, da bo stebriček našel svoje »ležišče«, ali morda, da se najde tudi prenapete storilce.

Žal je stebriček po nekem času, ker ga nihče ni pobral, »zašel« še nižje v vodo. Danes, drugi teden januarja, je še vedno tam...

Marjan Trobec

januar, 2005

Blagoslov konj na Gatini

Že tretje leto zapored smo se zbrali na god svetega Štefana pri cerkvi sv. Janeza Krstnika na Gatini. Blagoslova se je udeležilo osemnajst jahačev, za kar je bilo krivo predvsem deževno vreme, saj se je število konj glede na lansko leto prepolovilo. Od teh je bilo sedem domačinov, ostali so prijezdili iz sosednjih krajev.

Ob 14. uri je bila sveta maša, po maši pa je bil pred cerkvijo blagoslov konj. Ves obred je vodil grosupejski kaplan g. Urban Kokalj, ki je tudi sam velik ljubitelj konj. Za konje je blagoslovil sol in kruh, nato pa še vsakega konja posebej. Jahači pa so prejeli spominsko medaljo.

Kot soorganizator bi se za uspešno izvedbo zahvalil Mariji Zajc iz Gatine, ki je tudi pobudnica teh blagoslovov, Alojzu Klančarju, ki je konje in jahače predstavil, ko so šli v mimohodu, ter vsem gospodinjam, ki so prispevale svoje dobrote, da smo se po blagoslovu nekoliko okrepčali in posladkali.

Ta dogodek je velika popestritev dogajanja v majhnem kraju, ki je dobro zaživel, kar so dokazali številni obiskovalci. Zato upam, da se naslednje leto vidimo še večjem številu.

Jernej Kozlevčar

Foto: Zvone Knepe

KONJENIŠKI KLUB GROSUPLJE
organizira predavanje z naslovom:
PREDSTAVITEV ZELENIH PATRULJ
KONJENIŠKEGA KLUBA GROSUPLJE
V PRIZADEVANJU ZA ČISTEJŠE OKOLJE
Predavanje bo 17. 2. 2005, ob 18 h
v Knjižnici Grosuplje. - Vabljeni!

Konjski žegen v Škocjanu pri Turjaku

Letos že osmič je Trubarjeva konjenica organizirala žegnanje konj. Zaradi slabe vremenske napovedi smo se skupaj z gospodom župnikom Tonijem Prijateljcem dogovorili, da žegnanje prestavimo na nedeljo, 2. januarja.

Na ta dan nas je pozdravilo jutranje sonce, ki je že tako lep Škocjan praznično obarvalo. Konjeniki in vprege iz St. Jurija in Velikih Lipljen smo krenili proti Škocjanu. Tam so se nam pridružili še številni naši člani iz dobrepoljske doline ter konjske vprege in jezdec Konjerejskega društva Velike Lašče in Zapotoka.

Skupaj v prečudoviti in bleščeči opremi smo se odpravili k cerkvi sv. Kancijana, kjer nas je z bučnim aplavzom pričakala velika množica ljubiteljev konj in starih običajev. Po pozdravnih nagovorih predsednikov Trubarjeve konjenice, KS Škocjan in Konjerejskega društva Velike Lašče, je gospod župnik opravil svečan obred žegnanja konj. S svojim prijaznim in vedrim humorjem pa nam je polepšal dan.

Prav zamik datuma je omogočil tako številen obisk naše prireditve. Zadovoljnih obrazov, s stiski rok in v željo, da bi se taka srečanja ponovila, smo se poslovili od gostov. V Škocjanu pa so še pozno v noč pele kar štiri harmonike, pa tudi pete so se ogrele.

Anton Kraljič

PRI KOVAČU

Zavihani rokavi, usnjen predpasnik, kladivo v roki in kovačija. Le kdo je to?

Kovač!!!!!! - Kovač je človek, ki kuje železo. Nekoč, v davnih časih, je imela večina ljudi svojo obrt: sodarstvo, pekarstvo, usnarjstvo itd, med obrtni je bilo tudi kovaštvo.

Nekega lepega šolskega dne smo šli k mojemu dedku, seveda dobro »podkovanemu« kovaču. Sam ima eno najstarejših kovačij na Dolenjskem. Razstavljene ima klešče, po nemško »cange«, za prijeme različnih oblik železa: kvadratno, okroglo, pravokotno itd.. Podkve so še iz prve svetovne vojne, zelo lepo ohranjene. Prve podkve so kovali za mule, krave in konje. Konje podkujemo še danes, tako kot mule. Dedek nam je pokazal zanimiv prikaz, kako izgleda podkve na konju. Imeli smo orodje, ožen je bil vroč, slekli smo si bunde in odšli v akcijo. Na začetku je koval le deda, nato pa smo se spravili na delo mi. Ni nam šlo najbolje od rok. Vendar za pravič ni bilo tako slabo. Pokazal nam je še sode s prikovanimi ročaji.

Na koncu nam je babi postregla z bonboni in čokolado, ki smo je bili zelo veseli. Nisem prepričana, da je bilo vsem žal, ker smo tako kmalu odšli, toda meni je bilo zelo. Imela sem se navdse lepo. Deda je na koncu oba razreda pohvalil za poslušnost in disciplino.

Ana-Maria Ferbežar, 4.a - OŠ Šmarje-Sap

V DEŽELI SULTANOV (4. del)

Vožnja do trajekta. S trajektom preko Dardanelskega preliva in Canakkale v Aziji. Ker je bila na cesti gneča, smo bili za vkrcanje na trajekt ob šesti uri pozni. Vodič se je zmenil, da gremo na trajekt peš, avtobus pa pride za nami z naslednjim trajektom, kar je pomenilo čez eno uro. Ampak tudi naši nahrbtniki so ostali na avtobusu. Bomo pa počakali v hotelu na prtljago.

Vkrcanje. Šla sem na palubo trajekta in opazovala, kako smo se začeli oddaljevati od Evrope in se približevati Aziji. Močno je pihalo, tako da sem se "skrila" v zaprt prostor na palubi. Sedela sem in med dvajsetminutno vožnjo opazovala ljudi. Nekateri so umirjeno sedeli, spet drugi so se sprehajali, hodili ven, noter. Nekateri so jedli, pili. Ves čas vožnje so namreč mimo potnikov hodili uslužbenci in ponujali pijačo. Pristali smo. Izkrkali smo se in se peš odpravili do hotela, ki je bil tik ob morju. Razporedili smo se po sobah. Preden je "prišla" naša prtljaga, sem počivala. Čez eno uro sem v recepciji dobila nahrbtnik. Tuširanje. Cela naša skupina se je odpravila v "Kebab shop." Na izbiro so bili raznovrstni kebabi. Po večerji smo se odpravili v disko, ki je bil tik ob morju. Opazovala sem domačine. Plesali so in se zabavali. Seveda smo se jim pridružili tudi mi.

Ko smo se pozno ponoči ob obali vračali v naš hotel, je bilo na ulicah še zelo živahno. Posamezni prodajalci so še vedno stali za svojimi stojnicami in prodajali koruzo, sladkorno peno, školjke,... Tik ob ulici so na igrišču fantje igrali košarko.

Telefon je predirno zazvonil ob sedmih. Mučno prebujanje. Ob osmih v avtobus, ki nas je že čakal pred hotelom. S sabo seveda vso prtljago. Po kratki vožnji smo se pripeljali v Trojo.

Troja. Že od daleč nas je pozdravil velik, lesen trojanski konj. Tukaj se je namreč odvijala trojanska vojna, ki jo v svojih epih opisuje Homer. Troja je bila osnovana 3.000 let pr. n. št. Večkrat je bila uničena in ponovno zgrajena na istem mestu. Obstaja devet Troj. Dolgo časa je mesto Troja obstajalo samo kot legenda, dokler ni leta 1870 nemški arheolog Heinrich Schliemann začel z izkopavanji in našel obzidje mesta. Najspektakularnejše odkritje Schliemanna je zaklad zlatih, srebrnih in bronastih predmetov, ki so bili prestavljeni v muzej v Berlinu in izgubljeni med drugo svetovno vojno. Schliemannova izkopavanja so se nadaljevala po njegovi smrti in leta 1982 so ponovno začeli z izkopavanji.

Sprehodili smo se po mestu Troji. Na posameznih predelih so vidni ostanki posameznih Troj. Zid. Mesto, kjer so žrtvovali živali bogovom. Audeon. Miniaturna oblika gledališča. Po končanem vodenem ogledu smo imeli nekaj časa za samostojno raziskovanje Troje. Med drugim sem se povzpela na trojanskega konja. Narejen je tako, da se po stopnicah, ki so v "trupu konja", lahko povzpneš na vrh konja.

Nadaljevanje vožnje proti Pergamonu. Pergamon. Starodavno mesto. Obstajalo je že v 5. stoletju pr. n. št. Pomembno je postalo v dobi helenizma, to je od 323 do 230 pr. n. št., ko je služilo kot rezidenca Atalidove dinastije. Danes so vidni ostanki knjižnice. Največja knjižnica v tistem času. Vsebovala je zbirko 200.000 knjig. Izumili so pergament. Naslednja pomembna ohranjena stvar je oltar, posvečen Zeusu. Tempelj, posvečen boginji Ateni. Ko smo nadaljevali s sprehodom, sem z vrha "hribočka" zagledala starodavno gledališče. Impresivno gledališče. Eno izmed najbolj strmih gledališč na svetu. Res je strmo. Ozko in navpično. Zgrajeno v tretjem stoletju pr. n. št. Gledališče, ki je gostilo do 10.000 obiskovalcev. Usedli smo se in zapeli našo turško pesem. Generalka pred nastopom v največjem gledališču v Efezu.

Nadaljevanje vožnje proti Izmirju. S postankom na bencinski črpalnici, kjer smo si pretegnili zaležane ude in se posladkali s turškimi slaščicami, ki jih prodajajo na vsakem vogalu. Ob osmih zvečer smo prišli v Selcuk in se nastanili v hotelu Hitit. Po "razpakiranju" in osvežitvi pod tušem smo se peš odpravili v mesto. Ko smo se bližali prvim hišam, smo slišali zelo glasno glasbo. Le od kod prihaja? Kaj se dogaja? Gremo pogledat. Takoj smo bili za. Ko smo se bližali "izvoru" glasbe, sem že od daleč zagledala množico ljudi. Na ulici. Del ulice je bil enostavno zaprt, neprehoden. Pohiteli smo zraven. Stopila sem na prste in videla, da je v sredini prazen prostor. Osrednje dogajanje. Moški in ženska. In posamezni plesalci, ki so prihajali na prizorišče in plesali. Neke vrste trebušni ples. Ko so odplesali, so se vrnili na obrobje dogajanja. Opazila sem veliko otrok. Skakali so med množico ljudi. Hoteli so tudi v sredino, vendar so jih starejše ženske vztrajno "odganjale" na rob, v množico. Kar veliko dela so imele z njimi. Na eni strani ulice je bila postavljena "glasba", skupina, ki je igrala značilno turško glasbo. Imeli so tudi pevca. Kmalu smo ugotovili, da gre za poroko ali moško zaroko. Ženin in nevesta sta namreč dobila na roko prstana, ki sta bila povezana z rdečo vrvico. Potem je prišla ženska, ki je ta trak prerezala. Sledilo je pripenjanje denarja na ženina in nevesto. Prvi bankovec so jima z bucico pripeli na obleko oziroma srajco, vsak naslednji bankovec je tisti, ki ga je dal, zopet z bucico pritrtil na predhodni bankovec. Kmalu se je niz denarja vlek po tleh. Predvidevala sem, da je ta denar namenjen njima. Vendar, kaj se je zgodilo. Denar sta odpela in ga vrgla med svate, med glasbenike, med otroke. Sledil je ples osrednjih dveh oseb. Kmalu so se jima pridružili še ostali. Nato je ženin stopil za "sintetizator" in zaigral skladbo, nevesta pa je zapela. Zopet se je naredil prostor v sredini. Ženin je namreč zvalil na plesišče samo moške. Kako zapeljivo so plesali! Potem so sledile samo ženske. Opazila sem zelo mlado dekle, ki je bosa plesala trebušni ples. Zelo dobro. Mislim, da je bila znana po tem, kajti večkrat jo je hotel kdo zvaliti oziroma poriniti na plesišče. Tudi nevesta. V vsem tem času sta bila nevesta in ženin deležna številnih voščil in čestitk. Zelo zanimiv je njihov način poljubljanja v zahvalo. Takole gre, poljub na levo lice, na desno lice, poljub na zgornjo stran dlani, tisti, ki se zahvaljuje roko položi na svoje čelo in še enkrat poljub na obe lici. Vendar vse to poteka zelo hitro.

Ker smo hoteli videti Selcuk, smo morali zapustiti prizorišče in oditi dalje. Po ulicah Selcuka. Prišli smo v ulico, v kateri so bile na obeh straneh trgovinica pri trgovinici. Preproge. Nakit. Srebro. Spominki. Kmalu nas je nagovoril prodajalec preprog. Mlad, prijazen fant. Trgovinica s preprogami, last njegovega strica, je bila popolnoma prazna. Razložil nam je, da študira, kajti s prodajo preprog se ne da živeti. Vsaj ne v zadnjem času. Povedal je, da včasih v cellem tednu ne prodaja niti ene preproge. Žalostno. Ta trgovinica je trenutno kar njegov dom. Ko sem se sprehodila med obešenimi preprogami, ki so visele na vseh stenah, sem v ozadju opazila preprosto posteljo. Tukaj prespi, zjutraj vstane, odpre trgovino in čaka stranke. Zvečer zapre zelo pozno, ko res ni nikjer nobenega več. Kar ni nas hotel spustiti naprej, vendar smo želeli videti še ostale prodajalne. Poslovili smo se. Ko smo hodili po ulici, so nas z obeh strani klicali prodajalci in vabili na čaj. Seveda običajno takemu klepetu ob čaju sledi nakup. Ustavili smo se v trgovini s srebrom. V vseh trgovinica so bili prodajalci moški, tukaj pa je stala za pultom ženska. Povedala je, da je edina ženska tukaj, ki prodaja, ki ima trgovino. Kar ne gre v račun sosedom. Vendar ona je zelo ponosna. Pokazala nam je časopis, v katerem je bil napisan prispevek o njej, njeni trgovini, njenemu pogumu. Povedala je, da jo nekateri niti ne pozdravijo, kajti to je nekaj nezasišlanega, da ženska prodaja, da je celo lastnica.

Ko smo "obredili" celo ulico, smo se odpravili nazaj proti hotelu. Ob dveh zjutraj spat.

mag. Branka Škufca
(se nadaljuje)

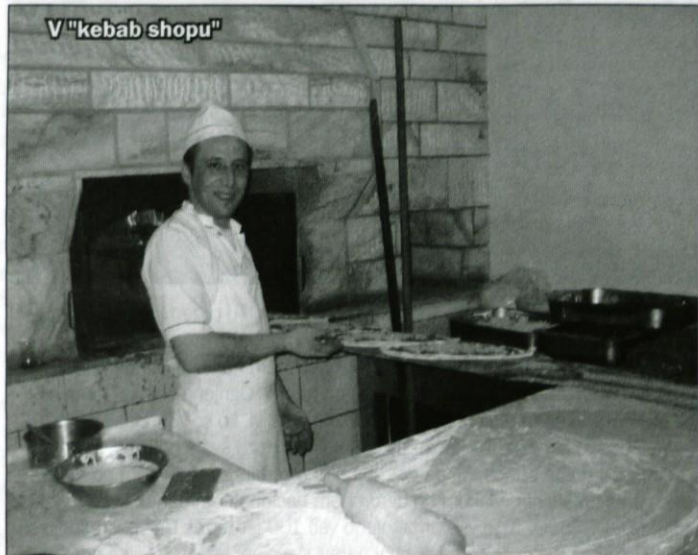
Trojanski konj

Ostanki mesta Troje

Eno izmed najbolj strmih gledališč na svetu.

V "kebab shopu"

Bučno dogajanje sredi ulice

Romanje na Ognjeno zemljo (NA DNO ZEMLJE)

Večja skupina prijateljev Svete dežele je sprejela izziv: gremo na dno zemlje. Tako pravijo domačini skrajnemu delu južne poloble. Pot nas je vodila z zbirnega mesta pri cerkvi sv. Antona na Viču. Do Trsta smo se peljali z avtobusom, nato z letalom do Milana, tam na drugo medcelinsko letalo s skoraj 500 sedeži.

Ko ti stroji zahrumijo in začne letalo dobivati hitrost, kljub temu da ni veliko ropota, lahko čutiš v ušesih ogromno moč teh motorjev. V samem letalu je nobel, dva hodnika, dolga v nedogled, skupni ekrani, ki vsake tri minute kažejo višino zunanje temperature in koliko si že daleč in koliko poti je še potrebno narediti, položaj letala glede na zemljevid. Vsak sedež ima tudi svoj mali ekran in pilot. Gledaš lahko karkoli, igraš igrice, vse mogoče naredijo, da bi let, dolg 14 ur, potniku skrajšali. Ko ekrani pokažejo 0 po preletenih 14.000 km in višini, letalo leti z veliko hitrostjo že po stezi.

V Buenos Airesu smo pristali na mednarodnem letališču. To je veliko »še in še« in tudi urejeno. Le malo romarjev v naši skupini je imelo tu sorodnike. No, k nama so prišli vsi naši, bilo nas je res veliko in smo bili eni in drugi dobre volje ob srečanju. Drugi dan ob 13. uri pa smo se odpravili na Ušaja. Vmesni čas smo porabili malo po svoje. Tisti, ki niso šli po svoje, pa so šli na sv. birmo naših rojakov. Tam je birmoval metropolit g. Uran. Pesem in slavje sva videla tudi midva, ko naju je sorodnik Boris peljal mimo, na svoj dom. Ta g. dr. Boris je tu imeniten zdravnik. Je zelo iskan in je bil prost le te ure v nedeljo. Za razmere v Argentini živi s svojimi res lepo nadstandardno življenje. No, mi pa smo že na letališču za notranji promet, ki je tudi zelo veliko. Letala letajo kot muhe. Le trden vozni red vse to prenese. Z enkratnim postankom smo proti večeru na letališču USHUATA, naprej Ušaja. Tako zveni v besedi domačinov in vodičev.

NAJBOLJŠI ČLOVEKOV ŠTIRINOŽNI PRIJATELJ NI STOL – AMPAK PES! ZGODBA O PRIJATELJSTVU – PES IN MAČKA NISTA ZMERAJ KOT PES IN MAČKA

FELIKSOVA ZGODBA

Miši, skomine in želja vsakega spodobnega mačka, so bile krive, da smo se odločili pripeljati mucka v našo povsem »pasje« naravnano družino. Če bo maček v hiši, potem miši ne bo, nam je zagotovil naš veterinar in natančno tako se je zgodilo. Vendar kljub pestri ponudbi najti mačka po meri naše družine ni bilo tako zelo lahko. Prvi pogoj je bil seveda sožitje s psi, ki zasedajo v živalski lestvici naše družine prvo mesto. V sosednji vasi so se skotili štirje mucki, skrbniki so več kot vzorno skrbeli zanje in res jim ni ničesar primanjkovalo – niti hrane niti nege in tudi človeške družbe ne. To zadnje se nam je zdelo pomembno, saj smo želeli mucka, ki bi nam bil v veselje in ne le samosvoje neukrotljivo podivjano mačje bitje. Na prvi ogled smo se odpravili v popolni postavi: dva odrasla člana družine in oba psa. Slednja sta potrpežljivo čakala v avtu, da smo malega črno-belega nebogljence prinesli pod pasja nosova. Mucek ni imel niti najmanjšega pojma, da ga ovohavata dva predstavnika sovražne vrste, oba psa pa sta s smrčki radovedno ugibala, po čem vse malček tako diši. Obiski so se še večkrat ponovili, mali muc, ki smo mu dali ime Felix, je ravnodušno sprejemal pasje ovohavanje in družbo obeh gromozansko velikih psov, ki sta ga tako prijazno sprejela. Ko je napolnil čas odhoda v novi dom, je bilo vse, kot je treba: krušni starši so mucka naučili uporabe mačjega stranišča, privadili se je božanju in človeški družbi, mi pa smo ga vnaprej obvestili, da ga doma čakata še dva kosmatinca. Felix je hitro rasel in postal prava igrača, neutrujen lovec plišastih mišk in visečih žogic, osvojil je hišni red in upošteval družinska pravila. Pred pasjimi prijatelji nikdar ni bežal, zato ta dva nista imela vzroka, da bi ga preganjala. Ko je dodobra »zlezal iz plenice«, smo ga le v nekaj poizkusih naučili uporabljati vratca, skozi katera hišo zapuščata psa in tako še razširili njegov krog gibanja. Z leti je Felix zrasel in skoraj desetkilogramskega mačkona, ki so mu bile sicer odvzete možnosti očetovstva, zato pa je njegovo lovišče razmejeno od lovišč drugih vaških mačkov, ne prenaša mačjih bolezni, pa tudi nepotrebnih spopadov med nepotešenimi ljubimci se nam ni bati. Ko zalaja pasji šef krdela, da je čas za popoldanski sprehod, se prebudi iz dremeža tudi Felix in jo urno ubere za ostalimi člani družine. Vedno je v vrsti zadnji, ampak nikdar ne manjka. Ne manjka tudi, ko so na jedilnem listu piščančja jetra, njegova najljubša hrana: četudi je »po službeni dolžnosti« daleč od hiše, bo ob zvoku noža na deski za rezanje nemudoma prisoten in pripravljen za prvi grizljaj.

42. IN 43. MEDNARODNA RAZSTAVA PSOV VSEH PASEM V LJUBLJANI

Ljubljansko Gospodarsko razstavišče je v soboto, 15. in v nedeljo, 16. januarja v organizaciji Kinološke zveze Slovenije (KZS) gostilo kar dve mednarodni razstavi psov vseh pasem. Predsednik KZS g. Denis Kuzelj je v svojem nagovoru poudaril, da se je slovenska kinološka organizacija lotila dveh mednarodnih razstav z namenom in dolgoročnim projektom, ki vodi proti organizaciji največjih projektov v mednarodnem merilu, t.j. proti kandidaturi za organizacijo evropske razstave psov vseh pasem v Sloveniji. Na obe tokratni razstavi se je prijavilo preko 300 psov iz 25-ih držav in udeležba je bila res rekordna. Sodniški zbor je sestavljalo 20 mednarodnih kinoloških sodnikov, med njimi tudi predsednik mednarodne kinološke organizacije Hans Mueller iz Švice. V dvajsetih razstavnih krogih se je oba dneva trlo lepotcev, od malih do največjih, prvi razstavnici dan pa se je za sedem pasemskih klubov nadaljeval tudi proti večeru, saj so se po 17. uri odvijale tudi specialne razstave za britanske ovčarske pasme, šar pei-je, rotvajlce, bernske planšarske pse, velike pasme in molose, chow-chow-e in priti-kave pasme (razen tibetancev in pudljev). Obiskovalci so prišli na svoj račun po 15. uri, ko se je razkadila jutranja nepopisna gneča in se je oba dneva odvijal sprevod najlepših in izbiral prvak razstavnega dneva.

Naslednja mednarodna razstava psov vseh pasem bo 16. in 17. aprila v Vrtojbi. Običajno so pasme razdeljene v dva razstavna dneva, zato je posebej za obiskovalce pomembno poznati program razstave. Informacije lahko dobite na elektronskem naslovu k.leomegy@siolnet.

Mojca Sajovic

GARFILDOVA ZGODBA

Sončnega jesenskega dne sta se hiši bližala – namesto enega, domačega – dva muca. Za Felixom je počasi capljala ne prav velika mačja kepa, tigrasta in predvsem – zelo, zelo okrogla. Domači smo najprej pomislili, da je Felix domov pripeljal mačjo prijateljico, ki se pripravlja na kotitev. Najprej smo zmajali z glavami, saj še zdaleč nismo bili »mačja« družina in ne povsem prepričani, da bo mačji porodnici lahko v pomoč. Prišlek se je plaho smukal okrog hišnih vogalov in se lotil jedi, čim smo mu jo ponudili. Očitno se je domači Felix odločil za življenje družinskega mačka. Pa naj bo po njegovem. Toda kmalu po prvem tesnejšem stiku z novo mucko se je izkazalo, da je to čisto pravi mačkon z vsem, kar sodi zraven, le trebuch je imel ogromen, napet in več kot očitno ni šlo za brejost. Po hitrem posvetu z veterinarjem je muc dobil primerno dozo zdravila proti notranjim zajedalcem in ime: Garfild. V nekaj dneh in po nekaj ponovitvah bitke proti glistam je bilo njegovo sprva kar zaskrbljujoče zdravstveno stanje povsem normalno, njegov ték je postajal levji in dlaka je počasi dobila svoj viso-

Marta in Marjan na ploščadi na kraju Južne Amerike, ki ji domačini pravijo dno Zemlje. V ozadju so samo še otočki, nato voda in led.

Priljubljena točka turistov. Napisi na tabli povedo vse.

Pogled s slapa oziroma izvira spodnje reke

Stik z Ognjeno zemljo je za nas nekaj posebnega. Tu ni zemlje, tu je vse neka drobna mivka, ki slabo zadržuje vodo. Vsi kamni, tudi prodec ob reki, so ploščati. Nastanitev 4 km ven iz mesta v turističnem naselju, povsem novem, z imenom Cabanos de la Barranca. Zjutraj pa naprej. Ognjena zemlja – ime so ji dali mornarji, ki so tu pluli med otoki in raznimi zalivi, ko so si krajšali pot iz Tihnega v Atlantski ocean. Domačini pa so kurili ognje za svoje potrebe. In tako je to ime ostalo do danes. Mi pa gremo na dno zemlje z avtobusom po makadamu, pa s turističnim vlakom po ogromnem nacionalnem parku, ki ga je vzel pod okrilje UNESCO. Tu je vse umaknjeno več 100 let nazaj. Drevesa padejo sama, voda teče prosto. Tu so še bobri v naravi s svojimi jezovi. Te slike doma res ne dobiš. Malo peš, malo avtobus. Mnogo novega med pticami in tudi sesalci. Pa prispemo na dno zemlje. Tam je velika tabla z napisom, ki ti pove, kje smo – BAHIA LAPATAIA, s pripisom: do Buenos Airesa 3063 km, do Aljaske pa je oddaljeno 17.842 km. Tu se vedno naredi posnetek. Nato sledi še hoja po lesenem mostiču, da ja ne bi uničili narave. Na kraju kopnega pa je velika lesena ploščad. Tu se malo počaka, da se skupina umakne in naredimo še mi gasilsko sliko. Kopno, ki se še vidi za nami, so le še mali otočki.

No, da smo Slovenci povsod prisotni, smo se na večer pri maši srečali še z g. Ivanom Arkom, ki je tu že od leta 1947. Povedal nam je, da smo druga skupina, kar on ve, od njega pa le malokdo več. Da ga res vsi poznajo, je potrdil taksist, ko smo ga vprašali. Pa je vzel svoj mobi, odtipkal številko in dejal, tu ga imate. Pri večerji pa se je razgovoril in med drugim dejal: »Sem sem prišel, ko je imelo mesto 2000 prebivalcev, danes pa nas je 120.000.« Na vprašanje, ali bi šel domov, je dejal: »Jaz imam tukaj vse, tu me vsi pozdravljajo in spoštujejo. Moji otroci z družinami pa so vedno v stiku z mano.« Mi pa smo nadaljevali naslednje jutro novim dogodivščinam nasproti.

Marjan Šircelj

NEKAJ NOVOSTI IZ ZDRAVSTVENEGA DOMA

Z novim letom nudimo v zdravstvenem domu tudi nekaj novega. Predvsem se to nanaša na področje zobozdravstva. Dobro veste, da zavarovalnica, ki plačuje zobne storitve, vse bolj zateguje pas, kot temu pravimo. Nekaterih zobnih storitev sploh ne plačuje več, pri nekaterih drugih je potrebno doplačati vsoto, ki ni bistveno manjša, kot če bi storitev v celoti sami plačali. Zaradi tega smo se odločili, da tistim pacientom, ki so pripravljani sami plačati stroške zobozdravstvenih storitev, to omogočimo brez čakalne dobe in v najkrajšem možnem času. Seveda tudi visoko kvaliteto. Da pa ne bi napačno razumeli, naj poudarim, da zaradi tega ne bodo niti najmanj prikrajšani pacienti, ki bodo še naprej koristili zobozdravstvene storitve v breme zavarovalnice. Naši zobozdravniki bodo namreč še naprej opravljali svoje delo natančno toliko ur, kot jih nam predpiše zavarovalnica. Delo s samoplačniki pa bo dodatno, izven teh ur. Kdor bo želel izvedeti o tem kaj več, naj pokliče svojega zobozdravnika ali njegovo asistentko in tam bo dobil vse potrebne informacije.

Po skoraj desetih letih smo končno uspeli zaposliti dva visoko strokovna diplomirana fizioterapevta. In ker zavarovalnica plača kroničnim bolnikom fizioterapevske storitve le enkrat letno, vemo pa, da se bolezen tega ne drži in mnogokrat udari z bolečino tudi večkrat na leto, vam bomo omogočili dodatne storitve, predvsem v obliki različnih masaž in akupresure, pa raznih vaj in drugih protibolečinskih in sprostilnih elementov, ki jih bo sicer treba plačati, vendar ne bodo tako drage, da si jih ne bi mogla privoščiti večina občanov. Samo za primer naj navedem, da boste za deset tisočakov imeli pet dvajsetminutnih masaž križa s stimulacijo akupresurnih točk, kar izjemno ugodno deluje na bolečino in gibljivost hrbtenice. Če mislite, da je to veliko, naj za primerjavo povem, da je veliko enkratnih frizerskih storitev, ki so dražje od navedenih naših. Čakalnih dob ne bo, pa tudi na vrsti boste točno ob dogovorjenem času. Kot ste opazili, prenavljamo nekdanji bife pred zdravstvenim domom v prijeten prostor za dodatne fizioterapevske storitve.

In še nekaj mi že dolgo leži na duši. Parkiranje. Res je, da je naše parkirišče premajhno. Toda povejte mi en zdravstveni dom, ki ima večje parkirišče od našega. Jaz poznam veliko zdravstvenih zavodov, ki so po trikrat večji od našega, vendar niti eden nima večjega parkirnega prostora. Zgrožen sem tudi nad izjemno nekulturnim parkiranjem. Nihče namreč ne upošteva prostora, rezervirana za invalide, kaj pa, če jih boste vi nekoč resnično potrebovali, kar pa vam seveda ne želim. Nemalokrat zaparkirate tudi izhod našim urgentnim avtomobilom. Kaj pa, če boste tudi vi enkrat nujno potrebovali zdravniško pomoč? Si zamislite, kako je, ko mora zdravnik, ki ga čaka pacient v bolečini ali smrtni nevarnosti, najprej poiskati nevestnega voznika, da umakne svoje vozilo izpred zapornice, namesto da bi se neovirano takoj odpeljal k bolniku ali poškodovancu. Roko na srce, ali je res nujno, da veliko voznikov pusti avto prav pred stopnicami v zdravstveni dom? S tem pa močno oteži ali skoraj onemogoči obratnica drugim vozilom na prostoru, ki je že tako pretesen. Upam, da se bo vsaj kdo zamislil nad tem mojim klicem »izgubljenega v puščavi«.

Janez Mervič

USTVARJALNA DELAVNICA

December.
Mesec pričakovanj.
Mesec, ko po naših ulicah in domovih zagorijo lučke, mesec, ko si nekaj pričakujemo. V pričakovanju pa smo bili tako starši kot otroci iz skupine Metuljčki, VVZ Kekec, enota Tinkara, saj smo vedeli, da se bo ta mesec zgodila ustvarjalna delavnica, na kateri bomo kaj več izvedeli o naših »prijeteljicah« pticah, o tem, kako se prehranjujejo pozimi, kako jim lahko omogočimo hitrejši dostop do hrane in kako lahko izdelamo gnezdilnico za določeno vrsto ptic.
Pripravila jo je družina Mihelič, saj njihovi otroci obiskujejo omenjeni vrtec.

In napočil je dan, ko smo imeli omenjeno delavnico. Že ob vstopu v sobo je bilo čuti napetost in pričakovanje med starši in otroci, saj smo komaj čakali, da izvemo kakšno zanimivost. In res.

Najprej smo izvedeli, kako se naredi lojena pogača (loj+semena - hrana za ptiče), kako lahko oblikujemo krmilni venček (srobot - nanj nalepimo orehe, lešnike - odlična hrana za veverice, detle in vrane).

Vsem informacijam smo z zanimanjem prisluhnili. V drugem delu smo prisluhnili, kako se naredi gnezdilnice; zakaj imajo različne luknje, kam jih namestimo, da lahko v tem času gnezdilnice počistimo, da imajo ptiči pripravljeno gnezdilnico za novo gnezdo, v katerem bodo spomlad želačkovi mladički.

Sledil je še tehnični del delavnice, ki je bila razdeljena v štiri skupine:
- prva skupina je pripravljala pogače (v modelčke ter kokosove orehe so otroci dali semena, jih zalili z lojem ter jih postavili na hladno, da se je loj strdil),
- druga skupina je izdelovala krmilne venčke, za kar so imeli na voljo srobot, cele orehe, mandeljne, lešnike, lepilo,
- tretja skupina je izdelovala gnezdilnice,
- četrta skupina pa je na laks nabadala arašide, orehe, suho sadje.

Ko smo vse to naredili, je gospod Mihelič v sobo prinesel košato vejo, ki smo jo postavili na hodnik pred Metuljkovo sobo, nanjo pa smo obesili izdelke iz laksa, venčke, ohlajene pogače, na tla pa postavili gnezdilnice in tako smo dobili čudovito in malce drugačno novoletno drevce, ki bo nekaj časa krasil hodnik v vrtcu in ga bodo lahko občudovali tudi ostali otroci in starši, ki prihajajo v vrtec.

Zahvala gre vsem, ki so omogočili omenjeno delavnico; družini Mihelič za izvirnost ideje, vzgojiteljici Metki Ljubič in pomočnici Boži Babšek, staršem, ki so z veseljem prispevali material ter vsem, ki so se odzvali povabilu.

Nataša Perko

DESET LET RADIA ZELEN VAL

Radio Zeleni val se je leta 1995 prvokrat oglašil iz skromnega studia na Polževem. V skoraj desetih letih je zasebna in neodvisna komercialna radijska postaja na frekvencah 93,1 in 97,0 MHz razvila gosto mrežo poslušalnosti, svoj program razširila na 24 ur oddajanja, tehnološko posodobila opremo in razširila poslovne prostore ter se preselila na Spodnjo Slivnico, pri Grosupljem. Radijski valovi Zelenega vala danes pokrivajo širše območje osrednje Slovenije, peštrost in svežina programa pa zagotavljata 40 tisoč rednih in okoli 100 tisoč občasnih poslušalcev v centralni slovenski regiji, kar medij umešča na četrto mesto, za dve nacionalni in eno komercialno radijsko postajo. Radio Zeleni val je prvi ekološki radio, kar pa ne pomeni, da za njim stoji katera od političnih institucij ali da bi bile njegove poteze radikalnega značaja. Vodilni slogan zastopa tezo, ki ji zvesto sledi direktor in odgovorni urednik Radia Zeleni val Boris Peterka, da je potrebno poslušalcem samo odpreti oči, da bodo znali poskrbeti zase in za svoje zdravje, da bi živeli v čisti deželi in ne bi prihajalo do ekoloških katastrof. Vsebinska, s katero se radio predstavlja, je pisana na kožo lokalne problematike. Spremljanje aktualnih dogodkov s področja okoli desetih občin, med njimi Grosuplje, Ivančna Gorica, Žužemberk, Trebnje, Velike Lašče, Dobrepolje, Škofljica, Ig, Brezovica in Ljubljana, zagotavlja takojšnjo informiranost in seznanjanje širokega kroga ljudi s temami iz domačega in širšega okraja. »Dodatna vzpodbuda in hkrati pohvala našemu delu je tudi odziv različnih strokovnjakov, vodilnih slovenskih kadrov s področja gospodarstva, politike, kulture, izobraževanja pa tudi glasbenikov z naše in druge strani državne meje, ki se z veseljem in veliko mero motivacije odzovejo našim povabilom za sodelovanje v radijskem programu,« z optimizmom razlaga prvi radijec Boris Peterka. Tedaj je komaj lahko slutil, da bo njegov otrok osvojil srca toliko poslušalcev v osrednjem slovenskem prostoru in svoje kali pognal tudi širše. »Najbolj veseli smo zahval in pohval naših poslušalcev, ki nam dajejo energijo in moč za nadaljnje delo. Vsako leto z nami na tridnevnem praznovanju rojstnodnevnega slavlja praznuje več kot 15 tisoč obiskovalcev, ki jim ponudimo kakovosten zabavni program z domačimi in tujimi glasbenimi zvezdami,« pravi radijski jubilar. »Uspešnost Radia Zeleni val ima temelje v predanosti celotnega kolektiva. V celoti živimo od lastnega dela, čeprav je neodvisnost radijskih postaj z osamosvojitvijo Slovenije leta 1991 postala vprašljiva. Država je sprostila podeljevanje koncesij, iz mreže pa je spustila sto manjših radijskih postaj, ki se sedaj soočajo s problemi preživetja. Mnogi od manjših elektronskih avdio medijev so bili prisiljeni pristati na ekonomsko botrstvo. Radio Zeleni val je v celoti samostojen, čeprav smo odprti za povezovanje in sodelovanje na področju novinarskega dela,« svoje poglede smelo zastopa direktor Peterka. Včasih je težko, vendar se radio Zeleni val suvereno spopada z odprtimi razmerami na medijskem trgu, ki jih lahko preмага le z močno podkovanostjo, drzno, kakovostno in v prihodnost zazrt radijsko ekipo. Kljub zožitvi slovenskega medijskega prostora, ki ga je ustvaril vstop Slovenije v EU, se je še bolj izkristalizirala prava družbena vloga, drža, vrednost in prisotnost radia v osrednjem nacionalnem prostoru. S prvim majem, ko je Slovenija postala polnopravna članica v bogati evropski družini, je radio uspel ohraniti avtonomno in suvereno držo v konkurenčni in gosti mreži komercialnih radijskih postaj. »Pluralnost manjšim radijskim postajam prinaša še večjo iznajdljivost na medijskem področju, ki jo osebno vidim v specializaciji oziroma programski usmerjenosti, večji kakovosti, uslužnosti do poslušalcev, hitrosti odziva na dogodke ... in povezanosti z drugimi radii na tržnem in informativnem področju,« tolmači odgovorni urednik Boris Peterka.

Barbara Pance

RECEPT ZA SLADOKUSCE KOLAČ - ŠAHOVNICA

Kolač je narejen iz osnovnega umešanega testa v dveh barvah, ki ga narežemo na pramena, jih zložimo, zavijemo v marcipan in tako ob razrezu dobimo »šahovnico«.

In kaj potrebujemo?

- 170 g masla
- 170 g rjavega sladkorja
- 3 jajca
- 170 g moke
- 1 žlička pecilnega praška
- 1 žlica vode
- nekaj kapljic malinove arome
- 1 žlica presajenega kakava
- 150 g pretlačene marelične marmelade
- 220 g marcipana
- sladkor v prahu

In kako pripravimo?

Maščobo in sladkor penasto umešamo, da postane mešanica rahla. Postopno vmešamo jajca, nato presejano moko s pecilnim praškom in dodamo vodo. Polovico testa damo v drugo skledo. V prvo polovico dodamo malinovo aromo. V drugo polovico testa pa

kakav. Testo pečemo vsako posebej. Zlijemo ga v pekač, obložen s peki papirjem in pečemo v ogreti pečici pri 190 stopinj C približno 25 minut. Ko se testo ohladi, kolače obrežemo in razpolovimo po dolžini.

Po en rožnat in rjav pramen premažemo z marelično marmelado in nanjo položimo pramena nasprotno barve. Vse površine premažemo z marmelado in jih stisnemo, da dobimo »šahovnico«. S preostalo marmelado premažemo zunanje ploskve kolača.

Marcipan razvaljamo na papirju za peko v pravokotnik, ki je dovolj velik, da vanj zavijemo kolač. Kolač položimo v sredino in ga ovijemo z marcipanom. Odvečni marcipan obrežemo, robove zgladimo in po površini z ostrim nožem zarežemo vzorec. Potremo s malo sladkorja v prahu in počakamo, da se sestavine povežejo.

Razrežemo ga na rezine. Namesto marcipana lahko šahovnico oblijemo tudi s stopljeno čokolado.

Pripravile kuharice centralne kuhinje v VVZ Kekec Grosuplje

BRALCI SPRAŠUJEJO O ZDRAVI PREHRANI

V medijih objavljajo članke, da ni priporočljivo uživati skupaj npr. mesa in krompirja. Ta kombinacija naj bi bila primerna, če hočemo shujšati. Zanima me, kako je v resnici s tem? Ana, Grosuplje.

Pozdravljeni, Ana. Kar prav je, da dvomite o teh rečeh. T.j. ločevalna dieta temelji na trditvi, da naj ne bi smeli uživati skupaj beljakovin in ogljikovih hidratov. Prvi nesmisel se pojavi že v dejstvu, da krompir vsebuje tako ogljikove hidrate kot beljakovine, torej krompirja sploh ne bi smeli ujtivati, kajne? Kot drugo pa tole, predstavljajte si, da v nekem obroku zauztijete npr. 1 kg mesa, čez nekaj ur v drugem obroku pa 1 kg npr. pečene krompirčka. Gre za ogromne količine in še tako dosledno ločevanje pri zmanjševanju telesne mase ne bo nič pomagalo. Gre torej še za eno komercialno-popularnejših diet, ki pa v stroki nima nobene podlage in zaradi agresivnega oglaševanja in obljubljanja čudežev prepriča marsikoga. Matej Urbanija.

Rada bi vedela, kolikšna je priporočljiva dnevna spodnja meja vnosa vitaminov v obliki sadja in zelenjave, da telo še ne trpi pomanjkanja? Hvala za odgovor. Sabina, Grosuplje.

Pozdravljeni, Sabina. Ker je bilo vprašanje zastavljeno zelo splošno, bom tako tudi odgovoril. Potreba po vitaminih je odvisna od človeka do človeka, predvsem pa jo pogojujejo starost, spol, masa, različna obolenja, nosečnost, itd. Na splošno pa velja, da potrebo po vitaminih, ki se nahajajo v sadju in zelenjavi, zadovoljite s 400-600 g različnega sadja in zelenjave na dan. Seveda ne smete pozabiti tudi na vitamine, ki so topni v maščobah (A,D,E,K) in jih v sadju in zelenjavi ne najdemo oz. v zelo majhnih količinah. Matej Urbanija.

Nedavno sem bil na pregledu pri zdravniku, ki mi je ugotovil nekoliko povišan holesterol. Svetoval mi je, da naj pazim pri prehrani, v katero naj bo vključeno veliko sadja in zelenjave. Ali menite, da mi bo s samo prehrano uspelo znižati holesterol ali bom moral začeti jemati zdravila? Hvala. Jože.

Vsekakor jaz ne morem nadomestiti vašega zdravnika, lahko pa na splošno opišem dieto pri povišanem holesterolu, kjer naj povem, da s samo dieto redko dosežemo uspešne rezultate oz. samo v primerih, kjer je raven holesterola le rahlo povišana. V praksi je potrebno kombinirati zdravljenje, z dieto in ustreznimi zdravili. Bistvo te diete je pravzaprav upoštevanje načel zdravega prehranjevanja, kjer zmanjšamo maščobe iz živil živalskega izvora (povsem se odpovejte drobovini in jajcem-rumenjaku, kjer je holesterola največ), pozorni bodite na jedi, kjer so dodana jajca npr. jajčne testenine, posegajte po manj mastnem mleku in mlečnih izdelkih (predvsem mastni siri in smetani), slaščice in ostale sladke jedi naj bodo le redko na vašem jedilniku. Jejite veliko sadja in zelenjave, polnozrnatih izdelkov ter stročnic (grah, fižol, leča, soja,...), hkrati pa poskrbite za vsakodnevno telesno aktivnost. Upam, da vam bo uspelo. Matej Urbanija.

Živjo! Zanima me, kakšna je moja idealna teža. Stara sem 23 let, merim 160 cm, tehtam 60 kg, obseg desnega zapestja pa je 16 cm, levega 15 cm. Najlepša hvala že vnaprej. Jasa

Vaša idealna teža znaša 55 kg, normalna teža pa je v razponu med 49,5 kg in 60,5 kg. Drugače povedano: zaenkrat je vaša teža še v razponu normalnega; idealno težo presegate za 9 %. Matej Urbanija.

VPRAŠANJA LAHKO POŠLJETE NA NASLOV: Matej Urbanija, Gatina 22a, 1290 Grosuplje, matej_urbanija@hotmail.com ODGOVORI SO BREZPLAČNI.

DIETNA PREHRANA V VRTCU

Vedno več je predšolskih otrok, vključenih v vrtec, ki imajo alergije na različna živila (na jajca in jajčne izdelke, mleko in mlečne izdelke, žitarice, konzervanse in barvila, na določeno živilo...), presnovne bolezni (celiakija, fenilketonurija), ostala obolenja, kot so ledvična, želodčna obolenja ... ter obstipacija.

Zato se za te otroke pripravlja dietna prehrana glede na vrsto alergije. Za vsakega otroka se na podlagi zdravniškega potrdila in razgovorov s starši otroka z dietno prehrano pripravi dietni list, ki je na vpogled v centralni in razdelilnih kuhinjah, ter v skupini, v katero je vključen otrok z dietno prehrano. Za te otroke se pripravljata ustreznost, strokovno planirana in pripravljena hrana. Dietni list vsebuje vse podatke o otrokovi alergiji, vrste živil, ki jih lahko in ki jih ne sme uživati. Vsako vzgojiteljico in pomočnico vzgojiteljice pa se še podrobno seznaniti z dietno prehrano, ki jo ima otrok v njeni skupini.

Dieta je prehrana, ki je prilagojena bolnikom z različnimi obolenji in je pomembna, ker odloča o nadaljnjem telesnem in duševnem razvoju otroka.

Takšna prehrana razbremenjuje oz. varuje oboleni organ ali bolezensko spremenjeno presnovo. Dieta torej pomaga zdraviti, pri nekaterih obolenjih pa je ključnega pomena za uspešno ozdravitev.

Dieta pomeni predvsem določene omejitve pri izbiri živil in načinu priprave hrane, ki so precej stroge, zato je sestavljanje dietnih jedilnikov velikokrat precej zapleteno in zamudno.

Priprava diet je zahtevno in odgovorno delo, ki ga je potrebno opravljati natančno in zbrano, od začetka do konca. Vsaka napaka ima lahko negativne posledice za zdravje otroka, ki se mu dieta pripravljata. Zahtevnost diete je tudi v tem, da se v večini primerov hkrati pripravljata po več diet, ki pa so si med seboj največkrat različne. Poleg tega mora vsak, ki pripravljata dieto, dobro poznati živila, ki jih otrok sme oz. ne sme uživati.

Tako je potrebno vložiti veliko truda, da iz majhnega izbora živil, ki so dovoljena, v praksi vendarle lahko pripravimo več raznovrstnih jedi.

Patricija Šerbel Kos, vodja prehrane in ZHR

OPRAVIČILO:

V prejšnji številki Grosupeljskih odmevov smo pri oglasu podjetja BIROS d.o.o. zapisali napačno letnico v božično-novoletnem voščilu - NAMESTO 2004 BI MORALO PISATI 2005. Podjetju BIROS in prizadetim bralcem se opravičujemo. Uredništvo

S poti po Šrilanki: SAMIRA KENTRIČ IN USODNIH 15 MINUT

O tem, kako lahko čas 15 minut odloča o življenju in smrti, bosta lahko še dolgo časa razmišljala Samira Kentrič in njen življenjski spremljevalec Zoran. To so bile namreč usodne minute, zaradi katerih jima domači in prijatelji pravijo, da sta se ponovno rodila.

Samira, ki je po končani osnovni šoli v Grosupljem obiskovala Srednjo oblikovno šolo, nato pa zaključila študij vizualnih komunikacij in se kot samostojna kulturna delavka ukvarja z ilustracijo, in mož Zoran, sta želela konec minulega leta preživeti dopustniško. »Mož je imel ravno dopust, pa sva se odločila za kratke počitnice v azijskih deželah. Ker je Zoran tam že bil in poznal razmere, nisva potovala s turistično agencijo, ampak sama,« je začela pripoved o njenem potovanju, ki se je po spletu nekaj naključij srečno končalo.

25. decembra: Domačini vseh starosti uživajo v morju, za njimi je budistični tempelj, ki ga prav tako ni več.

NJUNO POTOVANJE V ŠRILANKO

20. decembra lani sta Samira in njen mož Zoran odpotovala. Pristala sta v Colombu, od tam pa že del dežele prepotovala s prevoznimi sredstvi domačinov, od katerih se jih veliko preživlja prav s prevozništvom turistov. Potem sta se nastanila v vasi UNAWATUNA, ki je le 10 km oddaljena od mesta GALLE; le to je bilo ob naravni katastrofi cunamija najbolj poškodovano in ga danes pravzaprav ni več. Najprej, pripoveduje Samira, podoživljaje trenutke lepote, sta najela stanovanje v vili na vzpetini vasice (ta vila je tudi edina »preživela« katastrofo in je bil v njej obveščevalni center). Za praznične dneve je bila že v celoti rezervirana, zato sta se morala »preseliti«. Novo stanovanje sta si poiskala v hišici tik ob obali. »Skoraj s stanovanja bi lahko stopila v morje, bilo je prekrasno« opisuje prve vtise Samira. Jedla sta zdravo hrano, polno prečudovitega okusnega sadja, ki so ga domačini prinašali kar v stanovanje. Tu sta preživela tudi praznični 25. december. »Ta dan, prvi prosti dan domačinov, je bil nepozaben. Domačini so tu ali budisti ali katoličani. S praznovanjem tega dne so dokazali, kako iskreno se znajo veseliti, ne glede na starost in versko pripadnost. Vsi, od dojenčkov do najstarejših domačinov, so prišli na plažo in se veselili v vodi. Čeprav, zanimivo, živijo ob morju, plavati pa ne znajo,« opisuje svoja doživljanja preprostega azijskega človeka.

Domačinka, prodajalka sadja, ki lupi ananas na plaži.

USODNI 26. DECEMBER

»Ker sva se odločila, da prepotujeva in si ogledava še nekaj dežele, sva se s šoferjem kombija dogovorila, da naju ob petih jutraj odpelje v park Safari. To je bila za naju za počitniške dneve zgodnja ura, toda če sva hotela videti živali, sva morala žrtvovati jutranji počitek, kajti živali v parku si potem poiščejo zavetje pred vročino. Najinemu šoferju se je na poti pridružila tudi njegova žena. Vprašal je, če naju to ne bo motilo. Veliko je namreč na poti, saj si s tem služi kruh, žena pa je vedno sama doma. Ob dogovorjeni uri sva ga čakala ob obali. Kasnil je in medtem ko je Zoran stopil na pot, da pogleda, če najin naročeni kombi že prihaja, se je k meni od nekod prikradel potepuški pes in presunljivo cvilil. V teh krajih je zelo veliko potepuških psov, ki se sprehajajo ali ležijo na plaži med turisti, pa se niti ne zmenijo za njega. Zato je ta pes pritegnil mojo pozornost, pa nisem imela ničesar, s čimer bi ga potolažila. Še preden se je vrnil Zoran, je od nekod prišel že drugi pes in tako divje lajal, da mi je bilo silno neprijetno, čeprav se ponavadi psov ne bojim. Zdaj, ko dogodka povežem med seboj, se kar samo potrjuje znano dej-

stvo, da živali čutijo nevarnost. Znano je, da so tudi iz parka Jalle vse živali zbežale v notranjost,« pripoveduje moja sogovornica, podoživljajoč vse, kar je doživela in o čemer veliko razmišlja.

»Ves čas smo se vozili ob obali, 15 minut pred 9. uro zjutraj smo s ceste, vzporedno s progo, s katere je odplavilo vlak, zavili v notranjost. Malo pred tem je sicer šofer predlagal, da bi se tako kot ponavadi na njegovih vožnjah s turisti, ustavili na zajtrku v gostišču tik ob obali, pa sva z možem predlagala, da bo za to čas pozneje. Če bi se odločili drugače, bi nas gotovo odnesel val,« pravi in za trenutek umolkne.

KOLIKO ODLOČUJOČIH ČEJEV...

»Ko smo že prispeli na cilj in se odpravljali v park Safari, je šoferju po mobilnem telefonu sorodnik iz Galla sporočil, da je mesto poplavilo. Ničesar nismo razumeli, tudi šofer in žena nama nista znala razložiti, kaj bi to lahko bilo. Iskala sta povezave s polno luno, toda kaj takšnega, sta pripovedovala, se ni zgodilo še nikoli. Oddahnili si je, ko je zvedel, da je družina preživela. Kmalu smo dobili tudi informacije, da je vse uničeno, da vasi Unawatuna ni več, da tudi o 10 m visokem hotelu ni več sledi. Midva sva imela sobico tik ob obali,« še enkrat pomenljivo poudari Samira.

»Pot smo nadaljevali proti mestu Candy, saj se najina spremljevalca domov nista imela kam vrniti. Ves čas pa so ju povezovali klici preko mobilnega telefona in pogovori, kaj in kje bosta lahko kupila za najnujnejše preživeti. Ko smo se poslovili, sva jima dala ves denar, kar sva ga imela« pove Samira in doda, kako težko je bilo slovo. Nesreča združi, poveže ljudi.

Pogled z morja na najin hotel.

Vse fotografije so bile posnete 25. decembra, manj kot 24 ur pred cunamijem.

»Za vedno pa mi bo ostala v spominu njihova pozitivna naravnost. V vsej revščini in tragediji so bila njihova glasna razmišljanja: Grozno je to, kar se nam je zgodilo, ne moremo si predstavljati, kako bomo, toda mi moramo, moramo živeti naprej,« pove Samira.

COLOMBO - ODSEV TRAGIKE DOGODKOV

Njuna edina misel je bila, kako čimprej domov; šele v Colombu, kjer sta prespala zadnji dan pred vrnitvijo, sta začutila tragiko usodnega 26. decembra. Kljub dokaj dobri organizaciji oblasti in vojske je ob nepopisni množici tako turistov kot domačinov zavladal pravi kaos. Na eni strani tragedija vsega, kar se je zgodilo, na drugi pa turisti, ki so izgubili svoje. Eno samo iskranje, negotovost. Nerodno je bilo tudi to, ker njihovi hoteli ne vodijo knjig gostov, zato je bilo dilem in negotovosti še več. To je zamagljalo vse lepote in prijetne trenutke, ki sva jih doživela. V Colombu sta srečala par, ki je stanoval v hiši nad njima, žena na invalidskem vozičku, mož ves odsoten, apatičen. Na letališču sta srečala dve slovenski družini, ki sta videli besneči val in se k sreči - rešili.

Njuna zgodba se nadaljuje in Samira opisuje: »Uspelo nama je dobiti letalske vozovnice za nemško letalo, ki je vzletelo na poti Colombo - München. Novi prizori groze: ljudje v kopalnah, brez vsega, veliko je bilo poškodovanih, potniki s hujšimi poškodbami, priključeni na transfuzijo krvi, na letalu so bili »zdravniki brez meja«. Dobro pa je bilo organizirano potem na letališču, ko so vsi potniki, ki so jim ostale le kopalke, ki so jih imeli na sebi, dobili trenirke oz. vse, da so se za silo uredili. Tega, kar sva podoživljala z njimi in razmišljala, da sva takšni usodi ubežala za borih 15 minut, se ne da opisati. To lahko samo občutiš.«

V njenem spominu ostaja vasica Unawatuna, Šrilanka in vse, kar sta videla in doživela, kot pravi raj, čeprav je večino tistega izbrisal cunami.

Toda: »Navezala sva se na par - na najinega šoferja in ženo prav zaradi tragedije, ki jih je prizadela. Ohranili smo stike, veliko jima pomeni, ko se slišimo po mobilnem telefonu. Strah v ljudeh, pravita, je ostal in ob vsakem nepojasnem šumu zbežijo v hrib. Midva z Zoranom se počutiva povezana z njima, zato se bova še vrnila k njima, da vidiva, kako si bosta uredila življenje,« pravi in se globoko zamisli. »Pomagati jim moramo; rada pomagam ljudem v stiski, če vem, kdo pomoč resnično dobi.«

»Imam občutek, da sva bila od tam pregnana, da se nekaj ni končalo, zato moram, moram nazaj,« mi njene zaključne besede, ki napovedujejo nov začetek in nadaljevanje nečesa lepega, zvenijo kot pesem, zapisana nepozabnemu prijatelju.

Zgodba se je za Samiro in Zorana srečno končala. Kako malo in hkrati veliko je lahko usodnih 15 minut. Zaradi teh 15 minut so namreč Samira in Zoran ter njuna voditelja ubežala cunamiju.

Alenka Adamič

MARK BERČAN

JE BIL LANI NA POČITNICAH V ŠRI LANKI. S SVOJIM RAZMIŠLJANJEM JE OB VELIKI NARAVNI KATASTROFI V AZIJI VZPODBUDIL SOŠOLCE, DA SO OTROCI ŠOLE V BRINJU ZAČELI ZBIRATI HUMANITARNO POMOČ.

Posvet med učenci

Pakiranje zbrane pomoči

Obvestilo občanom občine Grosuplje SPOŠTOVANA VOZNIKA, SPOŠTOVANI VOZNIK

Decembra 2002 je Državni zbor Republike Slovenije sprejel zakon o prekrških /v nadaljevanju ZP-1/, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 7/03, in se je pričel uporabljati 1. januarja 2005. Zakon o prekrških v primerjavi s starim zakonom prinaša številne spremembe, ki se nanašajo na postopek o prekršku. Ena od pomembnejših novosti je, da o prekršku v hitrem postopku odloča prekrškovni organ /policija/, v rednem postopku pa sodišče za prekrške. To pomeni, da klasičnih sodnikov za prekrške od 1. januarja 2005 ni več.

Skladno z novim ZP-1 je 1. januarja 2005 stopil v veljavo novi Zakon o varnosti cestnega prometa. Novi ZVCP ne prinaša večjih sprememb, kar se tiče pravil vožnje, vendar pa so se kazni za prekršek v večini primerov podvojile, za hujše kršitve, ki pomenijo veliko ogrožanje varnosti, pa so dodane tudi kazenske točke.

Hitrost je najpomembnejši dejavnik tveganja za nastanek prometnih nesreč, zato je bilo določilom, ki urejajo najvišje dovoljene hitrosti, posvečena posebna pozornost. Novost v zakonu je, da mora voznik prilagoditi hitrost vožnje ne le vozilu, cesti, prometu in vremenskim razmeram, pač pa tudi svojim sposobnostim. Ta določba zavezuje zlasti voznika začetnika oziroma voznika z malo vozniki izkušnjami k vožnji s primerno hitrostjo. Kazni so tako znatno povečane za prekoračitev hitrosti v naselju in sicer za več kot 30 km/h je sankcija najmanj 120.000 tolarjev in najmanj 5 kazenskih točk in prepoved vožnje motornega vozila. Za prekoračitev hitrosti za več kot 50 km/h v naselju je sankcija najmanj 120.000 tolarjev in 18 kazenskih točk, kar pa pomeni prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja.

Potrebno je poudariti, da je za voznika začetnika število 7. kazenskih točk ostalo nespremenjeno in pomeni prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja. Hujše kršitve v zvezi z največjo dovoljeno hitrostjo in psihofizičnim stanjem voznikov so sankcionirane s tolikšnim številom kazenskih točk, kar omogoča sodišču izrek prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja vozniku začetniku že ob enkratni storitvi.

Novi Zakon o varnosti cestnega prometa in novi Zakon o prekrških skladno zagotavljata hitrejšo reševanje in odločanje v postopku o prekršku. Glavni in poglobljeni cilj novega Zakona o varnosti cestnega prometa je, da zagotovi večjo varnost občanov oz. zmanjšanje števila prometnih nesreč s hujšimi posledicami ter zmanjša število mrtvih kot posledico prometnih nesreč.

Želimo vam varno sodelovanje v prometu ter da se pridružite ali ostanete med tistimi, ki s svojim zgledom strpno in varno vožnjo poskrbijo za lepši prometni vsakdan.

POLICIJSKA POSTAJA GROSUPLJE

Poslovil se je duhovnik Alozij Štrubelj, p. S. J.

Pater Alozij Štrubelj, jezuit, pisec domoznanskih prikazov farâ Šmarje in Polica in prevajalec, je bil rojen 20. aprila 1917 v Paradišču pri Šmarju pri Žontovih, kot deseti otrok.

Osnovno šolo je obiskoval v Šmarju, gimnazijo v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano, se vpisal na teološko fakulteto v Zagrebu, stopil v jezuitski red ter končal študij filozofije in teologije. Novo mašo je pel leta 1947 v domači župnijski cerkvi Marijinega rojstva v Šmarju. Poučeval je tudi v Travniku v Bosni. Kot župnik je sedem let deloval v Brezju pri Mariboru, nato pa z ostalimi jezuiti bival v izgnanstvu na Bogenšperku. V povojnih časih so ga tudi trikrat zaprli. Nato je bil še 19 let župnik v Dravljah. V tem času je obnovil staro draveljsko cerkev in poskrbel za zidavo novega župnišča, ki je danes tudi jezuitska rezidenca. Zaradi bolezni, tudi hudega srčnega infarkta, so ga potem upokojili.

S tem pa ni bilo konec njegovega dela. Še naprej je bil stalen in priljubljen spovednik. Veselja, toplina, hudomušnosti in prijaznosti mu ni nikoli manjkalo. Sicer pa kot da mu je šele tedaj zapelo najprej prevajalsko pero, saj je od leta 1981 prevedel kar 16 (šestnajst) knjig, od teh pa je delo avtorja Reinholda Stecherja Sporočilo gora izšlo v dveh natisih, knjiga Walterja Trobisha Ljubezen je čustvo, ki se ga moramo učiti, pa je izšla kar v treh izdajah. Blizu mu je bil tudi John Powell, saj je prevedel kar štiri njegova dela, ki že v naslovih poudarjajo vsebino: Ljubezen ne pozna pogojev, Skrivnost vztrajanja v ljubezni, V novo življenje z novim gledanjem in Zakaj se bojim ljubiti. Posebej pa so mu bile blizu religiozne lirčne meditacije, ki jih je zapisal Anthony De Mello.

Vsa dela, ki jih je prevajal, so bila posebej izbrana, večinoma so avtorji teologi in jezuiti. To so dela, ki so izšla iz srca in jih je želel posredovati našemu srcu. Ti prevodi bodo še naprej živeli. Vzemimo samo Sporočilo gora, ki nagovarjajo ljubitelje gora in pohodništva: 'Na gorah človeka dohiti duša. Tam, kjer se gozd umakne in sprosti pogled, pri počitku ob gorskem jezeru, pri pogledu na megle, ki se vlečejo po dolini, ali ob igrah oblakov. Delček brezčasovno vzvišenega vedenja gora zajame tudi nas. Pri njih se otroci naglice učijo dragocene umetnosti mirnega bivanja.' Prevajal je iz angleščine in nemščine ter španščine, sicer pa je znal še latinsko in francosko.

Ob prevajalskem delu pa se je posvetil tudi raziskovalnemu delu. Kot rezultat njegovega vzporednega raziskovalnega dela je, poleg člankov, izšlo še nekaj njegovih knjig.

V knjigah se je najprej posvetil zgodovini svoje župnije, saj je že v letu 1981 izdal delo Dravlje: iz starih korenin novo drevo; te župnije se je dotaknil še l. 1995 z izdajo Draveljskih šmarnic.

Zavodu sv. Stanislava (Škofovim zavodom), svoji gimnaziji, se je oddolžil z izdajo zgodovine nastanka, obstoja, ukinitve in ponovne oživitve zavoda v knjigi Še vedno živo drevo: Zavod sv. Stanislava skozi desetletja, ki je izšla v letu 1996 in je njegovo najbolj tehtno in dognano delo.

V domačem okolju pa se je v anale zapisal predvsem z izdajo obsežne zgodovine rojstne župnije Šmarje-Sap, ki je izšla leta 1992 z naslovom Iz prakorenin v drevo današnjih dni: Šmarska kotlina od prazgodovine do sedanje župnije v zajetnem obsegu 343 strani in izbranim slikovnim gradivom. Povsem na koncu 1998. leta pa je razveselil tudi prebivalce Police, saj je zbral in objavil monografijo Iz veje drevo: zgodovina župnije Polica, na 187 straneh, s fotografijami med tekstom, na koncu pa je dodanih še 40 strani barvnih posnetkov predvsem sakralnih objektov in znamenj.

Vsi naslovi njegovih izvornih del nosijo dve ključni besedi: korenine in drevo, kot sam pravi, zato: »ker mi je tako pri srcu življenje samo, pa tudi življenje narave in vsega, kar je s tem v zvezi.«

S svojim delom se je p. Alojzij Štrubelj polno zapisal v našo narodno podobo, posebej pa še v našem okolju z opisoma obeh farâ, saj se je tako na domoznanskem področju v naši občini uvrstil med najdejavnejše avtorje.

In s tem nas tudi zavezuje, da znamo biti ponosni na svoje kraje: "In prav v tem bo kulturna veličina etosa. Če nas že stari pregovor hrabri: tene, quod habes - drži, ohranjaj, kar imaš, nas nedvomno celotna preteklost v okolju zavezuje, da znamo ohranjati tiste korenine, tiste vrednote, iz katerih smo zrasi."

Naj še dodam, da knjig ni samo sestavljal, temveč jih tudi zalagal, saj pravi: "Stroške za natis sem večinoma nosil sam. Kjer je ljubezen, so vse ovire premagane."

V domačem kraju so se ga spominjali tudi v svojem glasilu Šmarc, kjer so v treh nadaljevanjih objavljali njegove spomine na šolo, Turnček in cerkev, kjer pred nami zaživi v svoji hudomušnosti in kot govorec, ki zna pripovedovati tudi anekdote.

V občinskem okviru pa so se mu oddolžili s podelitvijo Nagrade občine Grosuplje z zlatim znakom občine Grosuplje ob občinskem prazniku v letu 1999.

V Duhovniškem domu v Ljubljani je umrl malo pred božičem, 22. decembra 2004. Pogreb je bil v torek, 28. decembra. Cerkev v Dravljah, ki ni majhna, je bila polna ljudi, ki so se zadnjič poslovili od njega. Slovesnost je vodil novi nadškof msgr. Alojz Uran ob somaševanju šestdesetih sobratov in duhovnikov. Njegovo pot je opisal provincial p. Janez Poljanšek. Tudi nebo ni ostalo neprizadeto ob slovesu in množici, ki vsa tudi na pokopališču ni mogla. Tako je pokopan na draveljskem pokopališču, s svojim delom in v spominih pa bo še vedno živel med nami.

Drago Samec

Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep,
kot zvezda na nebu.
Vsak zase tiho zori in zleti.
Vendar kamorkoli greš,
vsak nov korak
je treba znova začeti.
(T.Pavček)

Ob smrti tete

JOŽEFE ŠVET

(1914 - 2004)

Koželjeve Pepce iz Velike Loke pri Žalni

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste darovali cvetje, sveče, darove cerkvi, svete maše in nam izrazili sožalje ter jo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Hvala g. župniku Andreju Šinku za lepo opravljen pogrebni obred, Moškemu pevskemu zboru Samorastnik za tako čustveno zapete pesmi in osebju Doma starejših občanov Grosuplje za skrb med njenim bivanjem pri njih.

Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Vsi njeni

Ni te na pragu več,
ni te v hiši,
nihče več tvojega glasu ne sliši.
Zato pot nas vodi tja,
kjer rože ti cvetijo
in sveče ti v spomin gorijo.

ZAHVALA

ob izgubi drage mame in babice

ROZALIJE SEVER

iz Brvac pri Grosupljem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, tolažilne besede, darovano cvetje, sveče, darove za svete maše in za cerkev. Posebna zahvala gospodu župniku Francu Šuštarju za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za sodelovanje pri bogoslužju in gospodu Adamiču. Hvala vsem, ki ste jo v tolikšnem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Sinova Milan in Brane z družinama

POVEČANJE ŠTEVILA SMRTNIH PRIMEROV ZARADI PREVISOKIH ODMERKOV HEROINA

Obveščamo vas, da je Urad za droge in kriminal pri Združenih narodih Ministrstvo za zdravje RS seznanil z možnostjo, da se bo v prihodnje tudi v naši državi močno povečalo število smrtnih primerov zaradi prevelikih odmerkov heroina. Kot vzrok navaja nove razmere v Afganistanu, od koder prihaja na svetovni ilegalni trg več kot tri četrtine heroina. Poročilo, ki ga je pred časom pripravil ta urad in je bilo 25. novembra lani v prevodu objavljeno tudi na spletni strani www.uradzadroge.gov.si, navaja, da se je nedovoljena proizvodnja opija v letu 2004 v Afganistanu povečala na 4.200 ton. Ker se lansko povečanje proizvodnje opija pojavlja po dveh letih dobrih letin pridelkov, Urad za droge in kriminal/ZN tokrat opozarja, da bo v letošnjem letu svetovna ponudba heroina presežala povpraševanje.

"Izkušnje iz preteklosti nas opozarjajo, da so povečanja (ali zmanjšanja) ponudbe heroina pogosteje sprožila posledične dvige (ali padce) čistosti heroina, ki se prodaja na ulici, kot pa na primer nihanja v ceni", opozarja Urad za droge in kriminal. Pri tem navaja primer iz leta 2001, ko se je zmanjšala pridelava in ponudba opija v Afganistanu in so se temu primerno znižale tudi stopnje čistosti heroina v zahodni Evropi, ponekod tudi do 50 odstotkov. V nasprotju s tem pa je povečana ponudba heroina vedno imela za posledico večjo čistost te prepovedane droge. Tako se je pred kratkim v eni od večjih evropskih držav čistost heroina v ulični preprodaji že povečala za več kot 60 odstotkov.

"Ker heroinski odvisniki niso vajeni vbrizgavanja odmerkov s tako visoko vsebnostjo droge, bo to verjetno tudi v naši državi spremenilo precejšnje povečanje števila smrti, povezanih s prevelikimi odmerki. Zato vas prosimo, da v državi v prihodnjem obdobju povečate preventivne ukrepe na tem področju in z možnostjo povečanega tveganja seznanite tudi zdravstvene ustanove in zdravnike. To nujno in tragično zadevo bomo obravnavali tudi na sestanku Komisije za droge, ki bo od 7. do 14. marca na Dunaju," je še zapisano v sporočilu.

Zaradi previsokih odmerkov afganistanskega heroina po podatkih Urada za droge in kriminal /ZN vsako leto umre več kot deset tisoč uporabnikov droge, število vseh smrtnih primerov, povezanih z drogami, pa je vsako leto ocenjeno na sto tisoč.

Za več informacij obiščite stran:

<http://www.uradzadroge.gov.si/aktualno.php?id=148>

Milka Pance

13. januarja je minilo 5 let, odkar
smo se poslovili od dragega

RAJKA DOLINARJA.

Hvala vsem, ki ga obiskujete in
mu prižigate svečke.

Žena Fanika

V 95. letu se
je tiho poslovila naša
draga mama, babica in prababica

JOŽEFA DROBNIČ

roj. Boh
iz Male vasi 14 pri Grosupljem.

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, darove cerkvi in svete maše. Vso zahvalo vsem, ki ste sodelovali pri organizaciji pogreba, še posebej vaškim pogrebcom - vsem in vsakemu posebej, ter ge. Olgi Zajc za vso pomoč. Iskreno se zahvaljujemo g. župniku Antonu Hostniku za opravljen pogrebni obred, Šentjurskemu oktetu za zapete žalostinke ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala vsem, ki se jo spominjate z lepo mislijo v srcih in ji prižigate svečke.

Vsi njeni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi žene, mame,
babice, sestre in sestrične

LJUDMILE VIDIC,

rojene Strah,
iz Cikave pri Grosupljem

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izkazano pomoč ob njeni smrti ter izrečene besede vzpodbude in tolažbe. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje, sveče in za cerkev ter jo v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala gospodu župniku Jožetu Mrvarju za lepo opravljen pogrebni obred in pevskemu kvartetu za lepo zapete pesmi v njeno slovo in sodelovanje pri sveti maši.

Vsem, ki ste nam ob boleči izgubi stali ob strani, iskrena hvala.

Vsi njeni

INFO TELEFONI LAS GROSUPLJE IN POLICIJSKE POSTAJE GROSUPLJE

Lokalna akcijska skupina (LAS) za preprečevanje uporabe in zlorabe dovoljenih in prepovedanih drog v občini Grosuplje in Policijska postaja Grosuplje obveščata prebivalce iz svojega lokalnega območja, da lahko odslej sporočajo informacije in sumljive zaznave, ki se nanašajo na področje prepovedanih drog, kot tudi druge varnostno pomembne informacije, neposredno na mobilno številko

(051) 423-500

Če klicatelj želi ostati anonimen, se mu ob klicu ni potrebno predstaviti. Telefonske klice bodo sprejemali 24 ur dnevno in vse dni v tednu. Namen sprejemanja teh informacij je zagotavljanje hitrega in neposrednega obveščanja brez posrednikov na telefonski številki 113.

Projekt je že prinesel prve uspehe! Najlepša hvala!
Tudi vnaprej hvala vsem za vse koristne informacije!
Le skupaj lahko uspemo zmanjšati prisotnost prepovedanih drog v našem lokalnem okolju!

Donator info telefona je družba Debitel d.d.

Za vse ostale informacije glede dovoljenih in prepovedanih drog, programov informiranja, svetovanja in pomoči za starše, mladostnike, uporabnike drog, odvisnike idr. pa je na voljo splošna kontaktna številka LAS Grosuplje, na katero se lahko obrnete predvsem v popoldanskih in zgodnjih večernih urah

(031) 880-520

Lokalna akcijska skupina (LAS) za preprečevanje uporabe in zlorabe dovoljenih in prepovedanih drog v občini Grosuplje

PLANINSKO DRUŠTVO GROSUPLJE: ZA SVOJE POTREBE SO UREDILI PODSTREŠNE PROSTORE NAD TELOVADNICO OB ADAMIČEVI CESTI

Grosuplje, 27. december 2004 – Planinsko društvo Grosuplje je slovesno odprlo svoje prostore s plezalno steno, ki so si jih zgradili nad telovadnico ob stari osnovni šoli na Adamičevi cesti. Privedite pa so se poleg sponzorjev, skupine, ki je gradnja izpeljala, plezalcev plezalne sekcije Ascendo, planinskega podmladka in njihovih staršev ter nekaj simpatizerjev, udeležili župan Janez Lesjak, predstavnik Planinske zveze Slovenije in predsednica meddruštvenega odbora Ljubljane Marinka Koželj Štepic.

Na začetku prireditve so člani Planinskega društva Grosuplje s računalniškim PPT predstavili, kako so se lotili zahtevnega dela pri preurejanju podstrešnih prostorov. Na strešno konstrukcijo je bilo treba dograditi dodatne nosilne elemente, na katere so lahko šele pritrdili stene. Le-te pa so postavljene tudi tako, da je na njih mogoče trenirati plezanje. Na stenah je na stotine oprimkov, kakršni so na primer na plezalni steni v dvorani Brinje. Pod vidnimi stenami (izdelanimi iz novih vezanih plošč, ki se na gradbiščih uporabljajo za izdelavo opažev) pa so vgradili tudi vse potrebne instalacije za vodo, elektriko in ogrevanje. Vse stene so tudi primerno toplotno izolirane, prav tako tudi tla, na katerih je položen plastičen pod.

Predsednik Planinskega društva Grosuplje Franc Štibernik je uvodoma dejal, da s tem delovnim uspehom praznujejo tudi 20-letnico delovanja društva. Pred tem so bili grosupeljski planinci vključeni v Ljubljansko planinsko društvo. Aktivnosti za ustanovitev je že nekaj let pred tem začela Anka Fabjan, prvi predsednik novoustanovljenega društva pa je postal Tone Jeršin, nato je bil Janez Drobnič, Drobniču pa je sledil Miro Pavič do leta 1994. Od tega leta naprej pa je predsednik gospod Franc Štibernik. Pravi, da so na začetku dobro sodelovali s Krajevno skupnostjo Grosuplje, pri kateri so imeli vrsto let tudi svoje prostore. Po začasnem namestitvi v prostore »zadružnega doma« nad trgovino Zdenka so se ob njegovi preureditvi v »časno občino« in upravno enoto za nekaj časa preselili v prostore stare občine, kjer pa zdaj že stoji poslopje nove občine oziroma Adamičevega centra. Zato so se morali spet preseliti v prostore podjetja Instalacij Grosuplje, kjer so v zadnjih letih bili deležni njihovega velikega razumevanja.

Že v prvih letih so grosupeljski planinci označili Grosupeljsko pot, ki je dolga 80 km. V kartoteke imajo vpisanih čez 500 članov, od katerih so nekateri stalni obiskovalci planin, nekateri pa le občasni. Leta 1998 je društvo dalo pobudo za gradnjo umetne plezalne stene, katero že pridno uporabljajo. Od leta 2002 jo še posebej obiskuje 60-članska ekipa mladih plezalcev in plezalk iz njihove sekcije Ascendo, na steni pa so se že odvijala razna, tudi državna tekmovanja za mlajše plezalce.

Z gradbenimi deli na urejanju podstrešnih prostorov nad telovadnico pri stari šoli ob Adamičevi cesti so začeli v avgustu lansko leto z izgradnjo zunanjih kovinskih stopnic, delo na celotni izgradnji prostorov pa je trajalo praktično do odprtja. Za izgradnjo je več kot 30 sponzorjev prispevalo material, denarne prispevke in v opravljenih delih, kar je vse skupaj znašalo 3.426.192 SIT. Preostalih 2.100.000,00 SIT je društvo zagotovilo samo. Vrednost opravljenih prostovoljnih delovnih ur ocenjujejo na najmanj 7.000.000 SIT. Prostovoljci so opravili preko 2000 prostovoljnih delovnih ur in med njimi je kar nekaj takšnih, ki so jih opravili več kot 100, nekateri skoraj 300. Za dokončno ureditev prostorov in nabavo potrebne opreme pa bodo po oceni potrebovali še najmanj 2.000.000 SIT.

Barbara Radovan je posebej poudarila, da veliko pozornosti namenjajo delu z mladimi in da je uspešno v dveh letih opravilo tečaj športnega plezanja že 47 plezalcev. Nekaj besed je namenila tudi načrtom za prihodnost. Poleg rednih vadb naj bi ponovno kandidirali tudi za izvedbo državnega prvenstva v športnem plezanju za mlajše kategorije plezalcev.

Predsednica meddruštvenega odbora Ljubljana Marinka Koželj Štepic je bila zelo presenečena, da je društvu uspelo v tako kratkem času zgraditi prostore, saj je bilo še nekaj mesecev pred začetkom gradnje na občnem zboru še veliko neznanj, in dodala, da se marsikatero starejše društvo, ki je tudi »bližje« goram, ne more pohvaliti s takimi uspehi. Društvu je zato čestitala za opravljeno delo ob gradnji in tudi vse pretekle uspehe ter mu predala priznanje, ki ga je prevzel predsednik društva Franc Štibernik.

Župan Janez Lesjak je ob čestitkah društvu med drugim povedal, da so »planinci« kar precej časa morali pritiskati na občino, saj je v občini več kot 150 različnih aktivnih društev. Bistveno pri odločitvi občine za sofinanciranje pa je, da je društvo sposobno zastaviti in izpeljati tako zahteven projekt do konca. Takšno je tudi sporočilo vsem tistim, ki pritiskajo na občino, naj jim uredi prostore, česar glede na finančne in druge zmožnosti občina dejansko ne zmore. Nato sta župan in predsednik društva simbolično predala na planinski način (z razklenitvijo »karabinsko« zvezanih varovalnih vrvi) prostore v uporabo.

V kulturnem delu je med napovedovanjem nastopajočih program povezovala Tatjana Lukavečki z izbranimi utrinki in razmišljanji o planinstvu in planincih. Med takimi utrinki je bil tudi naslednji: »...Morda pa ti gore pomagajo, da srečaš in spoznaš samega sebe, novega prijatelja ali znanca, življenjskega sopotnika? Med hojo premišljuješ, rešuješ probleme, opazuješ svet okoli sebe, modruješ. Postajaš svojevrsten filozof, ki tam gori visoko nad neprijetnim smogom pozabi na vsakdanje skrbi in težave in se utruje za naporen vsakdan v dolini.« iz knjige Andreja Stritarja - 111 izletov po slovenskih gorah. V programu je sodelovali tudi Ženski pevski zbor Biser pod vodstvom Polone Štrubelj. Posebno pozornost pa so pritegnili z nastopom ob spremljavi kitare mladi plezalci sekcije Ascendo, ko so zapeli »svojo himno«, dve mladi plezalki pa sta prebrali pisna prispevka, s katerima sta nam želeli pričarati igrivo-resno razpoloženje, kakršno je bilo na poletnem planinskem taboru v Rovinju. Na koncu prireditve so trije mladi plezalci (Rok, Gal in Marja, ki že tekmujejo na tekmah državnega prvenstva) prikazali plezanje na »nazaj zvrnjenih in previsnih« stenah novozgrajenih prostorov Planinskega društva Grosuplje.

Jože Miklič

Nastopajoči v kulturnem programu: (SPREDAJ) mladi plezalci sekcije Ascendo, (ZADAJ) ženski pevski zbor Biser.

Predsednik Franc Štibernik prevzema priznanje Planinskemu društvu Grosuplje.

Župan Janez Lesjak je dejal, da je občina pristopila k sofinanciranju predvsem zato, ker je bilo društvo samo sposobno projekt izpeljati.

Slika na naslovnici: Zbrani ob slovesnem prevzemu prostorov Planinskega društva Grosuplje.

Gal Galonja na »nazaj zvrnjeni in previsni« steni planinskega podstrešja.

NOVI USPEHI MLADIH KOŠARKARJEV IN KOŠARKARIC

Konec decembra 2004 je bil v Novi Gorici 7. Sončkov dan, največji turnir za mlade košarkarje v Sloveniji. Turnir je mednarodni, sodelujejo pa ekipe iz Hrvaške (Cibona Zagreb, Rijeka), Italije (Snaidero, Treviso), BiH, Srbije in Črne Gore (Beopetrol Beograd), Madžarske in slovenski klubi (Union Olimpija, Pivovarna Laško...).

Letos je sodelovalo preko 80 klubov, ki so bili razvrščeni v starostne kategorije in skupine znotraj njih. KK Grosuplje se je turnirja udeležil z ekipo mlajših dečkov (letnik 1992 in mlajši), košarkarsko šolo in prvič tudi z ekipo deklic (letnik 1991 in mlajše).

Rezultatsko so bili fantje in punce izredno uspešni. Ekipa mlajših dečkov je suvereno zmagala na vseh treh tekmah in v svoji skupini in osvojila 1. mesto. Premagali so ekipe Alba Commons iz Madžarske, Krvavec iz Cerklj in Šolo košarkarice Union Olimpije. Bolj kot pričljive zmage veselijo dejstva, da so fantje s trdim delom zelo napredovali in imajo dobre možnosti, da se razvijejo v ekipo, ki bo konkurenca najboljšim v Sloveniji. Prisotne je s svojim znanjem in borbenostjo najbolj navdu-

šil igralec naše ekipe Žan Jerman, ki je dobil nagrado za najboljšega igralca. Najboljši strelec naše skupine pa je bil naš igralec Maj Kek. Ekipo je vodil trener Teo Hojč.

Zelo je presenetila ekipa Košarkarske šole. Za nekatere izmed mladih košarkarjev so bile to prve tekme in vendar so že pokazali svoj talent. Ekipa je premagala vse nasprotnike (Portorož, Krvavec in Šempeter) in osvojila 1. mesto v svoji skupini. Košarkarska šola Grosuplje poteka pod vodstvom trenerja Igorja Thalerja, nekdanjega člana slovenske reprezentance in trenerja članske ekipe, obiskuje pa jo več kot 30 otrok, ki se spoznavajo s čari kraljice iger.

Najbolj pa so navdušile deklice. Ekipa je sestavljena iz šolske ekipe OŠ Louisa Adamiča Grosuplje, ki jo vodi Teo Hojč. Nastopale so v kategoriji de-

klci, rojenih leta 1990 in mlajših, in so bile za eno ali dve leti mlajše od nasprotnic. To in pa dejstvo, da so igrale svoje prve prave tekme v karieri, jih ni ustavilo, da so z odlično in borbeno igro zmagale na dveh tekmah. Zabeležile so celo mednarodno zmagoto, saj so ugnale ekipo iz Cazina (BiH). Premagale so še ekipo iz Šenčurja, izgubile pa proti ekipi iz Nove Gorice. Najboljša strelka ekipe je bila Tanja Ilič. Ker so punce nadarjene in pridne, v klubu resno razmišljamo, da bi prvič prijavi- li tudi ekipo deklic, ki bi igrala v državnem prvenstvu.

Za konec bi radi pohvalili fante in punce za uspešno nastopanje na Sončkovem dnevu, kjer so pokazali veliko znanja, srčnosti in ljubezni do košarke in zelo uspešno predstavljali Grosuplje tudi izven naših meja.

Teo Hojč

Nova spletna stran Košarkarskega kluba Grosuplje www.kklub-grosuplje.si

V leto 2005 je KK Grosuplje vstopil z nekaterimi novostmi. Najpomembnejša in za ljubitelje košarke prav gotovo razveseljujoča je nova spletna stran kluba, ki so jo mnogi že nestrno pričakovali. Zdaj nas lahko obiščete na internetnem naslovu www.kklub-grosuplje.si, kjer so zbrani vsi aktualni podatki o klubu, ekipah, tekmah, lestvicah, igralcih in ostalih dogodkih.

Sicer pa vse ekipe že nadaljujejo s sezono. Člani so jesenski del z izkupičkom 6 zmag in 3 porazov končali na 2. mestu skupine Vzhod 2. SKL Lestvica pa je naslednja; Celjski KK, Grosuplje, Pivovarna Laško ml., Nazarje, ŽKK Maribor, Ruše, Prebold, Jurij Ježica, Ptuj in Superga. Članska ekipa se je okrepila tudi s pomočnikom trenerja. To vlogo je prevzel dosedanji igralec Dare Gradin, ki je moral zaradi poškodbe zaključiti igralsko kariero. Tander nekdanjih državnih reprezentantov Thalerja in Gradina v vlogah trenerjev je dobra osnova za kvalitetno delo in vzpodbudne rezultate, ki v letošnji sezoni ne izostajajo.

Mladinci s tekmami nadaljujejo v skupini A3 SKL-Zahod. Skupaj s Kraškimi zidarjem, Litijo, Lastovko Domžale, Radensko Creativ in Jurij Ježico se potegujejo za uvrstitev od 13. do 18. mesta v državnem prvenstvu. Kadeti v skupini A2 SKL-Zahod naskakujejo mesta med 13. in 24., njihovih tekme pa so Stražišče, Postojna, Kraški zidar, Jurij Ježica in Nova Gorica. Pionirji pod vodstvom Tea Hojča bodo s sezono 2005 začeli meseca maja, zdaj pa sodelujejo na turnirjih Zimske lige. Udeležili so se tudi vsakoletnega Sončkovega turnirja v Novi Gorici.

Alja Gabrijel

VABLJENI K OGLEDU PREOSTALIH DOMAČIH TEKEM KK GROSUPLJE.

kadeti	5. krog	sobota, 5. 2. 05	10.30	GROSUPLJE : POSTOJNA
kadeti	9. krog	sobota, 5. 2. 05	10.30	GROSUPLJE : KRAŠKI ZIDAR JK
člani	14. krog	sobota, 5. 2. 05	19.30	GROSUPLJE : NAZARJE
mladinci	7. krog	nedelja, 6. 2. 05	17.30	GROSUPLJE : RADENSKA KREATIV
člani	16. krog	sobota, 19. 2. 05	19.30	GROSUPLJE : PIV. LAŠKO MLADI
mladinci	10. krog	nedelja, 27. 2. 05	17.30	GROSUPLJE : KK KRAŠKI ZIDAR JK
člani	18. krog	sobota, 5. 3. 05	19.30	GROSUPLJE : PTUJ

Glasilo prebivalcev
občine Grosuplje

OGLASNO TRŽENJE: CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN ŠTEVILA TOČK

okvirne dimenzije oglasa v cm	površina v cm ²	korekcijski faktor	točke (točka je 0,511292 EURA)
5,0 x 10,0	50	1549	77
6,0 x 10,0	60	1468	88
8,0 x 10,0	80	1306	104
10,0 x 10,0	100	1152	115
15,0 x 10,0	150	1066	160
10,0 x 20,0	200	1017	203
15,0 x 20,0	300	961	288
20,0 x 20,0	400	930	372
25,0 x 20,0	500	919	460
POL STRANI	554	912	505
30,0 x 20,0	600	907	544
40,0 x 20,0	800	878	702
CELA	1108	864	957

Točka znaša protivrednost 0,511292 EUR v SIT po srednjem tečaju BS na dan obračuna.

TABELA OKVIRNEGA IZRAČUNA

okvirne dimenzije oglasa v cm	tečaj EURA 17. 1. 2004	neto vrednost oglasa	končni znesek z DDV
5,0 x 10,0	237,03	9387	11264
6,0 x 10,0	237,03	10675	12810
8,0 x 10,0	237,03	12662	15195
10,0 x 10,0	237,03	13962	16754
15,0 x 10,0	237,03	19379	23255
10,0 x 20,0	237,03	24651	29581
15,0 x 20,0	237,03	34941	41929
20,0 x 20,0	237,03	45085	54102
25,0 x 20,0	237,03	55689	66827
20,0 x 27,7	237,03	61234	73481
30,0 x 20,0	237,03	65955	79145
40,0 x 20,0	237,03	85128	102153
40,0 x 27,7	237,03	116022	139228

Izračun je pripravljen na podlagi tečaja EVRA 17. januarja 2004 za oglase na črno-belih straneh. Za oglase na nestranih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5 in na naslovnici s faktorjem 2,00.

V CENO NI VRAČUNANO OBLIKOVANJE OGLASA.

Račun se izstavi po izidu časopisa. K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo. Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razliko popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglaševanju.

Rok za oddajo podatkov za oglaš (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je vsak prvi petek v mesecu. Predhodno pokličite za rezervacijo časopisnega prostora za vaš oglaš.

Če boste oddali digitalno oblikovan oglaš, mora biti zapečaten v EPS (pri vektorskem EPS-u je potrebno fonte spreminiti v krivulje), JPG (brez stiskanja) ali TIF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razložitvi).

Digitalno izdelan oglaš lahko pošljete na elektronski naslov jozem@siol.net. Lahko pa ga pošljete tudi na naslov izvajalca končne grafične postavitve **amset@siol.net** (Matej Macedoni, Grosuplje, Pod gozdom IV/5), vendar morate o tem obvestiti odgovornega urednika po telefonu (GSM 041/ 98 22 33) ter mu po pošti na njegov domači naslov (Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje) poslati potrjeno naročilnico najpoznejše en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (piar) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

PLANINCI V LETU 2005 NAJPREJ NA MOLNIK

ZBOR PRED DRUŽBENIM DOMOM

V soboto, 8. januarja, smo imeli prvi letošnji vzpon. Nismo šli daleč in ne prav visoko. V programu PD Grosuplje je pisalo: Šmarje - Pleše - Molnik - Lipoglav.

Dvaindvajset se nas je zbralo pred Kulturnim domom v Šmarju-Sapu. Vseprek smo si voščili sreče v novem letu in odšli na pot.

V Zacurku smo videli bajer, kjer bi leta 1962 skoraj nastal šmarski plavalni bazen. Letos bo minilo sto deset let, kar so Šmarčani iz te doline napeljali prvi vodovod in to iz lesenih cevi.

Pol ure hoje in že smo bili v vasi Pleše. Od tu se vidi avtocestni viadukt Mali vrh. Usek, ki mu sledi v smeri Ljubljane, je s šestdesetimi metri najgloblji v Sloveniji. V bližini je pred dobrimi štiridesetimi leti še deloval rudnik barita, našli pa so tudi cink in črni premog. Starodavni rudnik Malnek omenja že Valvasor. Videli smo grad Lisiče, ki že dolgo ne služi prvotnemu namenu. Za odkup gradu od države se zanima občina Škofljica.

Pot proti Molniku se je dvigala in v la skozi gozd. 582 metrov visokemu vrhu so ime gotovo dali ljudje z druge strani, iz sostrske ali ljubljanske. Od tam se res vidi ošiljen vrh, ki moli v nebo. Vmesni postanki so nam prišli prav kot počitek, poleg že omenjenega pa smo izvedeli podrobnosti o Molniku kot o enem izmed gradišč, ki so se razvrščali nekoč v nizu od ljubljanskega Golovca čez Molnik ter dalje čez Polico in Kucelj, pa tudi Spodnjo Slivnico, Limberk in Ilovo Goro. Glavni dve knežji središči sta bili Virsko mesto pri Stični in Magdalenska gora. Ljudje, ki so pred tri tisoč leti in manj živeli na Molniku, so imeli za gradnjo utrd, gospodarskih in stanovanjskih objektov dovolj gradbenega materiala kar na licu mesta, od peščenca, dolomita do lesa. Posebnost tega področja so sočasni žarni in skeletni grobovi. Izkopanine so shranjene v različnih muzejih doma in v tujini, nekaj tudi v Mestnem muzeju Ljubljana.

Med potjo do vrha smo po oblikah zemljišča ugibali, kje naj bi stala bivališča, gomile, nasipi, vhodi v gradišče. Po dveurni hoji smo prispeli na vrh. Tu je bila obvezna malica in seveda fotografiranje za spomin.

V vasi Repče se nam je odprl čudovit razgled na zasnežene Kamniške Alpe in na Triglav. Naslednja postaja je bila na Malem Lipoglavu. Kavica, čaj in vesel pogovor so nam dobro deli pred zadnjim delom današnje poti. Glavnina je odšla po izbrani poti v Grosuplje, manjša skupina pa preko Frkalije v Šmarje.

Prijetni utrujenosti po peturni hoji se je pridružil tudi zadovoljstvo, da smo spoznali veliko zgodovinskih in naravnih zanimivosti domačega okolja.

Anka Fabjan

PLAN IZLETOV ZA PRVO TROMESEČJE V LETU 2005

- 5. 2. Zimski vzpon na Goli vrh (1787), 4 ure
- 8. 2. Šmarna gora - Kulturni praznik (v počastitev F. Prešerna in J. Aljaža)
- 12. 2. Po poteh soške fronte, Skalnica - Vodice (682 m), 6 ur
- 19. 2. Dvor pri Žužemberku - Sv. Peter (888 m), 4 ure
- 26. 2. Pohod na Vršič (1611 m), 5 ur
- 12. 3. Križna jama - Križna gora (857 m, 3 ure)
- 26. 3. Žabnik (1051 m, Primorska - 3 ure)

Prevoze bomo organizirali z osebnimi avtomobili.

Podrobnejše informacije na tel. 7872 386 in 031-35 20 46, Marjan

IZLETI PLANINSKEGA DRUŠTVA GROSUPLJE

Težavnost 1
- večji vzponi, daljša pot, hitrejša hoja

Težavnost 2
- manjši vzponi, krajša pot, zmernejša hoja

* **avtobusni prevoz**
- Obvezne prijave pri vodičih ali v pisarni društva vsak ponedeljek ob 20. uri, kjer se boste lahko dogovorili tudi o organizaciji težjih vzponov izven programa.

Datum	Težavnost	Izhodišče	Pot	Hoje	Vodič	Telefon
8. januar	2	Šmarje	Molnik - Pleše - Lipoglav	5ur	Anka Fabjan	041 887 430
22. januar	1	Krma	Triglav	9ur	Franc Štibernik	041 696 940
31. januar		Občni zbor - ob 18. uri v novih prostorih društva nad telovadnico šole na Adamičevi 29 na Grosupljem				
12. februar	2	* Škofja Loka	Lubnik	5ur	Jože Momčilovič	031 511 778
26. februar	2	* Preddvor	Sv. Jakob - Potoška gora	4ure	Jože Momčilovič	031 511 778
5. marec	2	Višnja Gora	Po Jurčičevi poti	5ur	Vera Zajc	01 7863 173
19. marec	1	*Planica	Kotovo sedlo - turno smučanje	8ur	Franc Štibernik	041 696 940
2. april	2	*Col	Kovk-Otlica -Predmeja	5ur	Franc Štibernik	041 696 940
16. april	1	* Rudno polje	Studorski preval - Veliki in Mali Draški vrh - Viševnik	6ur	Miha Oblak	040 201 229
	2		Studorski preval - Viševnik	4ure	Iztok Sinjur	041 574 990
7. maj	1	* Kamniška Bistrica	Presedlaj - Konj - Planina Rzenik - spodnja gondolska postaja	7ur	Janez Omahen	041 633 920
	2	* Kranjski Rak	Velika planina - z gondolo dol	4ure	Iztok Sinjur	041 574 990
21. maj	1	* Javorniški Rovt	Struška - Golica - Planina pod Golico	6ur	Miro Pavič	041 441 814
	2	* Planina pod Golico	Golica	4ure	Iztok Sinjur	041 574 990
11. junij	1	* Lepena	Krnsko jezero - Velika Baba	7ur	Jože Momčilovič	031 511 778
	2		Krnsko jezero	5ur	Miro Pavič	041 441 814
25. junij	1	* Bohinj	Z žičnico na Vogel - Rodica - Črna prst - Bohinjska Bistrica	7ur	Janez Omahen	041 633 920
	2		Okrog Bohinjskega jezera z žičnico na Vogel in dol	4ure	Iztok Sinjur	041 574 990
9. julij	2	* Jezersko	Virnikov Grintavec	6ur	Jože Momčilovič	031 511 778
23. julij	1	* Planina Blato	Bregarjev pohod po Fužinskih planinah in Pršivc	6ur	Janez Omahen	041 633 920
	2		Bregarjev pohod po Fužinskih planinah	5ur	Anka Fabjan	041 887 430
6. avgust	1	* Bavščica	Kanja sedlo - Bavški Grintavec - izvir Soče	9ur	Slavko Dobravc	041 670 376
	2	* Izvir Soče	Zadnja Trenta - planina Zapotok	5ur	Anka Fabjan	041 887 430
19. avgust - 20. avgust	1	* Rudno polje	Triglav - Dolič - prenočevanje	9ur	Franc Štibernik	041 696 940
3. september	1	* Jezersko	Češka koča - Ledine - Savinjsko sedlo - Okrešelj - Rinka	7ur	Janez Omahen	041 633 920
	2	* Logarska dolina	Dom planincev - Okrešelj - Rinka	4ure	Anka Fabjan	041 887 430
17. september	1	* Gozd Martuljk	Martuljski slapovi - Rutarski Vršič - Skočniki	6ur	Franc Štibernik	041 696 940
	2		Martuljski slapovi	4ure	Miha Oblak	040 201 229
1. oktober	2	* Avtobus. p. Grosuplje	Izlet v neznano	3 ure	Slavko Dobravc	041 670 376
15. oktober	2	* Učēja	Kobariški Stol - Breginj	6ur	Miro Pavič	041 441 814
22. oktober	2	Zagradec - gostilna Lunca	Ilova Gora	6 ur	Franc Štibernik	041 696 940
12. november	1	Planina Kuhinja	Krn	7ur	Janez Omahen	041 633 920
19. november	1	* Preddvor	Kališče - Mali Grintavec - Cali - Storžič	7ur	Iztok Sinjur	041 574 990
	2		Kališče	5ur	Miha Oblak	040 201 229
3. december	2	* Žerovnik	Topol - Polhograjska Grmada - Polhov Gradec	5ur	Jože Momčilovič	031 511 778
17. december	2	* Črni vrh	Javornik	5ur	Miro Pavič	041 441 814

Pivnica in Pivovarna

Anton

EPGO

1956
instalacije

d.o.o., CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20
Fax: 01/786 46 21

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

STORITVE

- Elektroinstalacije od projekta do izvedbe za vse vrste objektov, po konkurenčnih cenah, zahtevajte naše ponudbe;
- meritve instalacij in izdaja atestov za obratovalnice in proizvodne obrate;
- vzdrževanje instalacij in naprav na objektih, opravljamo redne in pogodbene servise;
- izvajamo računalniške mreže z dobavo in montažo opreme v sodelovanju z vodilnimi podjetji;
- naša ključavničarska delavnica vam izdelava vse vrste kovinskih delov, potrebnih pri montažah, razno kovinsko opremo, elektro omare in pulte po naročilu.

TRGOVINA

- Naša nova ponudba je urejena specializirana discontna trgovina za elektroinstalacije namenjena elektroinstala-terjem, vzdrževalcem, samograditeljem, gospodinjstvom;
- v trgovini izvajamo strokovno brezplačno svetovanje;
- izvajamo kataloško prodajo znanih proizvajalcev gospodinskih strojev in aparatov;
- na željo stranke izvršimo dostavo na dom, izvedemo priklop; brezplačno odpeljemo zamenjani izdelek.

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE
 TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65
 GSM: 041-405 258
 SMS: 405258@LINUX.MOBITEL.SI
 E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI
 URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

Če želite svojo
 nepremičnino VARNO prodati,
 podariti, izročiti ali jo pridobiti,
 vam priporočamo,
 da se o svoji nameri prej
POSVETUJETE PRI NAS!

Za nedoločen čas takoj zaposlimo
 ključavničarja - preoblikovalca pločevine.
 Zaželeno znanje varjenja.
 Stimulativno plačilo!
 F&G Podržaj, Perovo 13, Grosuplje
 041 280 200

Zavod za prostorsko,
 komunalno in
 stanovanjsko urejanje
 Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA
 ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA
 OBJEKTA

- vam nudimo:
- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta lokacijska dokumentacija po starih predpisih
 - izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
 - pridobitev gradbenega dovoljenja

Najdete nas na
 Taborski cesti 3 v Grosuplju
 in po telefonu
 (01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

Društvo prijateljev mladine Šmarje-Sap
 in
 vrtec PIKA Šmarje-Sap

VABITA

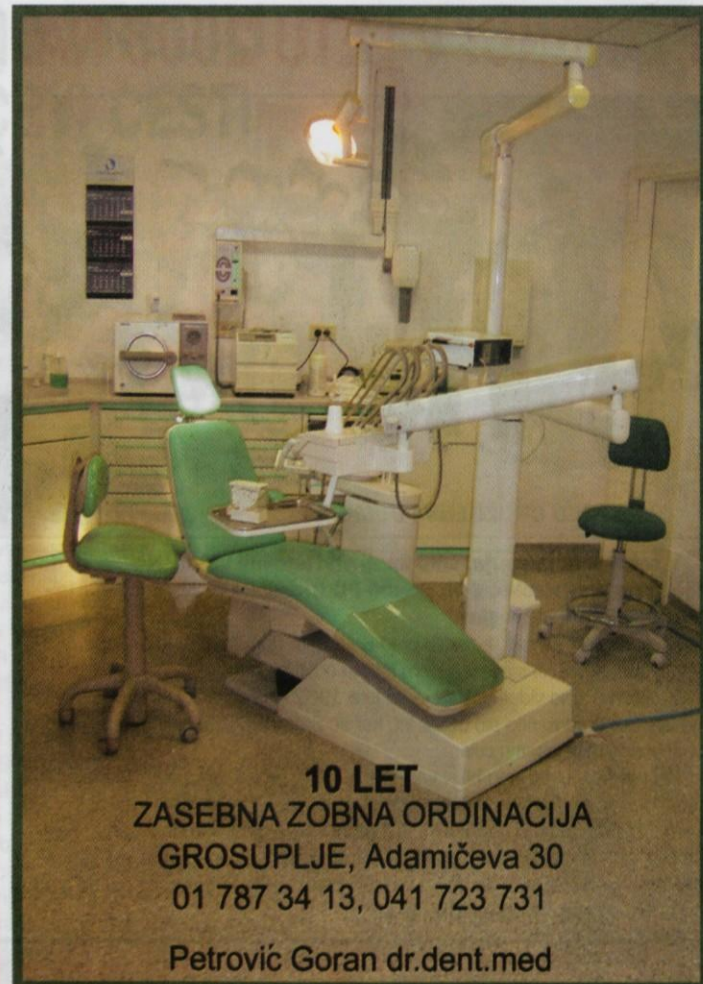
na **PUSTNO RAJANJE,**

ki bo v **ČETRTEK, 03. februarja 2005,**

ob **16.30 URI**

v **OSNOVNI ŠOLI ŠMARJE-SAP.**

Maškare, vabljenje!

10 LET
 ZASEBNA ZOBNA ORDINACIJA
 GROSUPLJE, Adamičeva 30
 01 787 34 13, 041 723 731
 Petrovič Goran dr.dent.med

EL TEHNIKA

ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
 JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
 01/787 14 51, GSM: 031/640 100

MOBILNA TELEFONIJA

POOBlašČENI ZASTOPNIK

VELIKA
 IZBIRA
 AKCIJSKIH
 APARATOV

debitel

MOŽNOST NAKUPA
 NA 12 OBROKOV

POLEG VELIKE IZBIRE GSM APARATOV
 IN DODATNE OPREME VAM NUDIMO TUDI
 MONTAŽO PROSTOROČNEGA
 TELEFONIRANJA IN AVTOAKUSTIKE
 V VAŠA VOZILA.

Ugodni
 nakupi
 izdelkov
VELUX!

Pri nakupu z vgradnjo še prihranek pri DDV:
 namesto 20% plačate le 8,5% DDV!
 Brezplačno svetovanje na domu!

BLAGOVNI CENTER

Grosuplje, Rožna dolina 9
 01 786-33-66, 786-33-63

HRANILNICA

LON
 d.d., Kranj

- **NAJBOLJŠE OBRETNOSTNE MERE ZA VARČEVANJA NA SLOVENSKEM TRGU**
- OBIŠČITE NAS IN PREDSTAVILI VAM BOMO VARČEVALNE PRODUKTE V MESECU VARČEVANJA
- MILIJONAR • ZLATI LON • RENTNO VARČEVANJE • ZLATA REZERVA • VARČEVANJE PLUS
- **OSEBNI RAČUNI**
 (plačilne kartice, limiti, brezplačni trajniki)
- **TRANSAKCIJSKI RAČUNI ZA PRAVNE OSEBE**
 (elektronsko bančništvo, plačilni promet, limiti)
- **POTROŠNIŠKI KREDITI V ENEM DNEVU**
 - znižali smo obrestne mere
- **OBRJNIŠKI IN PODJETNIŠKI KREDITI**

PRIPRAVLJAMO NOVOST V FEBRUARJU - BANKOMAT NA KOLODVORSKI 3

Obiščite nas in z veseljem vam bomo svetovali!
 PE Grosuplje, Kolodvorska 3, telefon: 01/7862-925, e-mail: info@lon.si, http://www.lon.si

POSLOVNA
 ENOTA
 Grosuplje
 Kolodvorska 3

Telefon:
 01/78 62.925
 Faks:
 01/78 61.719

